

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

เลขานุการ เดือนแอน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2569

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

THE DEVELOPMENT OF ABILITIES TO COMPOSE KAP YANI 11 POETRY
AND PERFORM MELODIC READING USING COOPERATIVE LEARNING
WITH THE TAI TECHNIQUE FOR TENTH-GRADE STUDENTS

JEDSADAKORN THUAN-AEN

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN TEACHING THAI LANGUAGE
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

2026

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4
ชื่อนักศึกษา	เจษฎากร เกื้อนแอ้น
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(พระครูศรีวิรุณสุนทร , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพล อาจอินทร์)

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร)

กรรมการ

(พระสุธีวีรธรรม , ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(พระมหาศุภชัย สุกกิจใจ, รองศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัครเดช นิละโยธิน)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุนันทา กิณรีวงศ์)

กรรมการ

(ดร.คชา ปราณีตพลกรัง)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
ชื่อนักศึกษา	เจษฎากร เกื่อนแอ้น
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ปีพุทธศักราช	2569
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป และ 2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบกลุ่มเดียวหรือรายกรณี (One-shot case study) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TAI จำนวน 5 แผน รวมเวลา 12 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.00 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และ 2) นักเรียนมีความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.33 มีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI, กายยานี 11, การอ่านทำนองเสนาะ

ABSTRACT

Thesis Topic	THE DEVELOPMENT OF ABILITIES TO COMPOSE KAP YANI 11 POETRY AND PERFORM MELODIC READING USING COOPERATIVE LEARNING WITH THE TAI TECHNIQUE FOR TENTH-GRADE STUDENTS
Student's Name	Jedsadakorn Thuan-aen
Degree Sought	Master of Education
Program	Program in Teaching Thai Language
Anno Domini	2026
Advisor	Dr. Saengatit Thaimit

The objectives of this research were: 1) to develop the ability of Grade 10 students to compose Kap Yani 11 poetry using the Team-Assisted Individualization (TAI) cooperative learning technique, aiming for an average score of at least 75% and a passing rate of at least 75% of the total students and 2) to develop their rhythmic reading ability through the TAI technique, with the same target of an average score and passing rate of at least 75%. The research employed a one-shot case study design. The sample consisted of 30 students from Grade 10/1. The research instruments included five TAI-based lesson plans conducted over a total of 12 hours, a Kap Yani 11 poetry composition test, and a rhythmic reading performance test. Data were analyzed using mean, standard deviation (S.D.), and percentage.

The research findings revealed that 1) the students' ability to compose Kap Yani 11 poetry reached an average score of 16.40 points, representing 82.00%, with 25 students 83.33% successfully meeting the established criteria and 2) their rhythmic reading ability reached an average score of 16.07 points, representing 80.33%, with 25 students 83.33% passing the assessment standards.

Keywords: TAI Cooperative Learning, Kap Yani 11, Melodic Reading.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่และเมตตาอย่างยิ่งมาโดยตลอด เพื่อให้งานวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามหลักวิชาการ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สิทธิพล อาจอินทร์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมถึงคณะผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ได้แก่ นางสาวกิ่งฟ้า ภิรมย์ญาณ นายวัชรวุธ ศรีภูมิกุล นายนพฤทธิ์ ศรีเที่ยง นางสาวธัญปัทม ปรีชา และ ดร.วรเชษฐ์ ไทอิน ที่ได้กรุณาตรวจสอบคุณภาพและประเมินความสามารถ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ยิ่งในการปรับปรุงเครื่องมือวิจัยให้มีประสิทธิภาพ ขอกราบขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และให้โอกาสทางการศึกษาจนสำเร็จหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต และขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียน หองเสาเล้าวิทยาคาร รวมถึงคณะครูทุกท่านที่ได้กรุณาอนุญาตให้ใช้สถานที่ และให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบใจ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 โรงเรียนหองเสาเล้าวิทยาคาร จำนวน 30 คน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งนักเรียนทุกคนได้ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI อย่างตั้งใจ อันเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผลการวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา และสมาชิกในครอบครัวทุกคน ที่คอยให้ความรัก ความเมตตา และเป็นกำลังใจสำคัญในการสนับสนุนทั้งด้านทุนทรัพย์และโอกาสทางการศึกษาเสมอมา รวมถึงขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาและผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือและสนับสนุนในด้านต่างๆ จนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเพื่อบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูบาอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านสืบไป

เจษฎากร เกื้อนเอ็น

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	จ
ABSTRACT	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญภาพ	ฐ
สารบัญแผนภาพ	ฑ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	9
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย.....	9
1.4 ขอบเขตของการวิจัย.....	9
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	11
1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ	13
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	15
2.2 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแต่งกายพยานี 11	36
2.3 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านทำนองเสนาะ	59
2.4 เอกสารที่แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ	78
2.5 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้.....	98
2.6 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ	112
2.7 สภาพพื้นที่วิจัย : โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร	124
2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	129
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	139

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	140
3.1 รูปแบบการวิจัย.....	140
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	141
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	141
3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ	142
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	148
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	149
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	150
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	150
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 โดยใช้การ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป.....	151
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การ จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มี คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป.....	155
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
5.1 สรุปผล.....	160
5.2 อภิปรายผล.....	161
5.3 ข้อเสนอแนะ	168
บรรณานุกรม.....	169
ภาคผนวก.....	183
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย รายชื่อ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	184
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญ	186
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	192
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย	216
ภาคผนวก จ หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์	218
ภาคผนวก ฉ ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ	220
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย	225
ภาคผนวก ซ ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	227

ภาคผนวก ฅ ตัวอย่างใบงาน แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบ การแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้า วิทยาคาร ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI.....	248
ภาคผนวก ญ ผลคะแนนการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค TAI.....	286
ภาคผนวก ฎ ใบรับรองหัวข้อภาษาอังกฤษ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.....	289
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	291

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	18
2.2 โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาภาษาไทย 2	31
2.3 องค์ประกอบหลักการแต่งกายยานี 11	50
2.4 จำแนกรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินการแต่งกายยานี 11	56
2.5 ตัวอย่างการให้คะแนนคุณภาพการแต่งกายยานี 11	57
2.6 เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการแต่งกายยานี 11	58
2.7 แจกแจงความสัมพันธ์ของคำประพันธ์กับท่วงทำนอง	62
2.8 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติด้านการอ่านทำนอง เสนาะ	70
2.9 เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ	72
2.10 สังเคราะห์เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ	73
2.11 จำแนกรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ	74
2.12 ตัวอย่างการให้คะแนนคุณภาพการอ่านทำนองเสนาะ	76
2.13 เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่านทำนองเสนาะ	77
2.14 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI	95
2.15 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	105
2.16 สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	111
2.17 สังเคราะห์ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ	122
2.18 ข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร	125
2.19 มาตรฐานการศึกษาและกำหนดค่าเป้าหมาย	126
3.1 เนื้อหาแผนการจัดการเรียนรู้และเวลาเรียน	142
4.1 ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายบุคคล	150
4.2 ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	152
4.3 ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แยกเป็นรายด้าน	152

ตารางที่	หน้า
4.4 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายบุคคล	154
4.5 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	156

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

2.1 ลักษณะของฉันทลักษณ์ภาพยານี 11 ของสุทศน์ วงศ์กระบกถาวร (2568) 45

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	139

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นปัจจัยหลักในการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองตลอดชีวิต โดยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (มาตรา 6) ระบุว่าการศึกษาคือกระบวนการ เรียนรู้ที่พัฒนาคนไทยให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมที่มี คุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ได้มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ โดยเน้นทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เช่น การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อยกระดับความสามารถของประชาชนในการ แข่งขันระดับโลก (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ขณะเดียวกัน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ยังให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต การสร้าง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการปลูกฝังคุณค่าทางวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) อีกทั้ง ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2562) กล่าวว่าการศึกษาเชิงคุณภาพคือเครื่องมือสำคัญในการสร้าง พลเมืองที่คิดสร้างสรรค์และมีคุณธรรม จึงสะท้อนว่าการศึกษาคือรากฐานสำคัญของการพัฒนา ประเทศทั้งปัจจุบันและอนาคต กระบวนการจัดการศึกษาจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพโดยเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษา โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม ให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนตามแนวทางของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มีการกำหนดกรอบเนื้อหาให้เยาวชนไทยได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค

โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลัง สำคัญของชาติ ให้มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมถึงเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษา ตลอดชีวิต โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ เต็มตามศักยภาพ จึงมีการกำหนดให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการใช้ภาษา การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้

วัฒนธรรม ทางด้านสาระการเรียนรู้ภาษาไทยมีเป้าหมายสำคัญในการสร้างความรักและความภาคภูมิใจในภาษาไทย รวมถึงฝึกฝนการฟัง พูด อ่าน เขียน และการคิดอย่างมีเหตุผล ให้แก่ผู้เรียน และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการใช้ภาษา การคิดวิเคราะห์ และการเรียนรู้วัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีการนำแนวทางและเป้าหมายจากหลักสูตรแกนกลางระดับชาติมาปรับใช้และขยายผลให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน โดยเน้นการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) ขณะเดียวกันสถาบันภาษาไทย สพฐ. (2562) ระบุว่าการเรียนรู้ด้านวรรณคดีและวรรณกรรมไทยจะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในภูมิปัญญาและคุณค่าทางภาษา ทำให้ผู้เรียนมีทักษะทั้งด้านเนื้อหาและกระบวนการคิด ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคารจึงได้นำวิสัยทัศน์ หลักการ จุดหมาย สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาเป็นกรอบในการจัดการศึกษา ซึ่งหมายรวมถึงเป้าหมายของกลุ่มสาระภาษาไทยจะมีส่วนในการผนวกกำลังขับเคลื่อนเป้าหมายที่วางแผนไว้ในระดับสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต รวมถึงการปลูกฝังคุณลักษณะ "รักความเป็นไทย" ที่มุ่งเน้นให้มีการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องและเหมาะสม

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้มีการกำหนดเนื้อหาสาระที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสมดุลทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ และสร้างสรรค์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยออกเป็น 5 สาระหลัก คือ สาระที่ 1 การอ่าน มุ่งพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อสร้างความรู้ ความคิด การตัดสินใจ และการแก้ปัญหาในชีวิต รวมถึงการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองอย่างถูกต้องและไพเราะ การตีความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ คาคะเนเหตุการณ์ ประเมินค่า แสดงความคิดเห็น การสรุปใจความ การเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงานจากสิ่งที่อ่าน ตลอดจนการมีมารยาทในการอ่าน สาระที่ 2 การเขียน มุ่งพัฒนาทักษะการเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานข้อมูลสารสนเทศ รายงานการศึกษาค้นคว้า การผลิตงานเขียนเชิงสารคดีและบันเทิงคดีของตนเอง การประเมินงานเขียนของผู้อื่น และการมีมารยาทในการเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด มุ่งพัฒนาความสามารถในการเลือกฟังและดูอย่างมี

วิจารณ์ญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกลักษณะสร้างสรรค์ รวมถึงการสรุปแนวคิด การแสดงความคิดเห็น การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือ การประเมินเพื่อประยุกต์ใช้ การพูดในโอกาสต่าง ๆ เช่น การพูดต่อที่ประชุมชน การอภิปราย การโน้มน้าวใจ และการมีมารยาท ในการฟัง การดู และการพูด สารที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มุ่งเน้นความเข้าใจธรรมชาติของภาษา หลักภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และการรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ รวมถึงการใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค การใช้ภาษาให้เหมาะสมกับโอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมถึง คำราชาศัพท์ การอธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย และที่สำคัญคือ การแต่งบทร้อยกรองประเภทต่าง ๆ เช่น กาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์ สารที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม มุ่งพัฒนาความเข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมไทยที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รวมถึงการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี การเชื่อมโยงลักษณะเด่นของวรรณคดีกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตในอดีต การประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และสังคมวัฒนธรรม การสังเคราะห์ข้อคิด การรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้าน และการท่องจำบทอาขยาน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) การแต่งคำประพันธ์หรือการแต่งบทร้อยกรองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดไว้ว่าเมื่อจบการศึกษาจะต้องแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์ได้ การแต่งบทร้อยกรองสามารถสื่อความหมายที่ได้อารมณ์อย่างลึกซึ้ง ทั้งยังมีส่วนช่วยให้จิตใจนุ่มนวลอ่อนโยน อีกทั้งเสริมสร้างศรัทธา สะท้อนใจ ฯลฯ ไปตามถ้อยคำอันประกอบด้วยสุนทรียรสนั้น ๆ ไปด้วย และบทร้อยกรองยังมีคุณค่าต่อผู้แต่ง (บุญเหลือ ใจมโน, 2555) การเรียนรู้การแต่งคำประพันธ์ เช่น กาพย์ยานี 11 เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกทักษะการใช้ภาษาอย่างมีวรรณศิลป์ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างทางภาษาและการเลือกใช้คำที่มีจังหวะสัมผัสอย่างงดงาม (สถาบันภาษาไทย สพฐ., 2562) นิรมล ไพโรจน์กุล (2560) อธิบายว่าการฝึกแต่งกาพย์ยานี 11 เป็นการสร้างสรรค์งานที่สืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและวรรณศิลป์ไทย อีกทั้งยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการสื่อสาร ขณะที่ทัศนนา แหมมณี (2561) ชี้ว่าการฝึกแต่งคำประพันธ์ยังเป็นการฝึกการคิดเชิงตรรกะและการสร้างสรรค์ภาษาในรูปแบบที่หลากหลาย ดังนั้นกาพย์ยานี 11 จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ภาษาไทยและสร้างความเข้าใจในคุณค่าของวรรณคดีไทย

การศึกษาฉันทลักษณ์บทร้อยกรองไทยสามารถแบ่งตามลักษณะการประพันธ์ได้หลัก ๆ 5 ประเภท คือ กลอน กาพย์ โคลง ฉันท์ ร่าย ซึ่งแต่ละประเภท สามารถแบ่งเป็นชนิดย่อยได้อีก ในส่วนบทร้อยกรองประเภทกาพย์นั้นมียกศัพท์มาจากภาษาบาลีสันสกฤตมาจากคำว่า “กาวย” หรือ

“กาพย์” ซึ่งมาจากคำว่า “กวี” ในภาษาบาลีสันสกฤต เดิมมีความหมายอย่างกว้างว่า คำประพันธ์ทุกชนิดซึ่งล้วนเรียกว่า กาพย์ เมื่อใช้ในภาษาไทยมีความหมายว่า คำประพันธ์ประเภทหนึ่งมีหลายชนิดมีการกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส (จารวิทย์ คีรีนิล, 2564) ซึ่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์นั้น ได้รับการปรับปรุงขึ้นจากแบบแผนของบาลี สันสกฤต ที่นิยมแต่ง คือ กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง กาพย์สุรางคนางค์ การแต่งกาพย์ไม่นิยมแต่งเป็นเรื่องยาว นิยมแต่งแทรกในฉันทหรือแต่งผสมคำประพันธ์อื่น ๆ หรืออาจแต่งเป็นบทพากย์สั้น ๆ ในบทละคร เช่น กาพย์นางลอยหรือบทพากย์เอราวัณ (ประยอม ชองทอง, วสุณี รักษาจันทร์ และนฤมล บุญประยูร, 2538) โดยกาพย์ยานี 11 ถือเป็นฉันทลักษณ์แห่งบทร้อยกรองที่สำคัญและได้รับความนิยมมากที่สุดประเภทหนึ่งในวรรณคดีไทย เนื่องจากมีจำนวนพยางค์ที่เหมาะสมกับการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ และมีจังหวะสัมผัสที่สละสลวยช่วยให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้ง (พระยาอุปกิตศิลปสาร, 2550) กาพย์ยานี 11 ถูกนำมาใช้ในวรรณคดีสำคัญหลายเรื่อง เช่น กาพย์เห่เรือ และกาพย์พระไชยสุริยา ซึ่งเป็นงานประพันธ์ที่มีคุณค่าทั้งด้านศิลปะและจริยธรรม (คึกฤทธิ์ ปราโมช, 2547) วรรณภา เกษมศรี (2561) อธิบายว่าการเรียนกาพย์ยานี 11 ช่วยพัฒนาการใช้คำ การเข้าใจฉันทลักษณ์ และการสร้างจินตนาการของผู้เรียน อีกทั้งยังมีบทบาทสำคัญต่อการอนุรักษ์ภาษาและวัฒนธรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2562) ระบุว่า การสืบทอดและเผยแพร่กาพย์ยานี 11 เป็นการรักษามรดกทางวรรณศิลป์ ที่ควรส่งเสริมในระบบการศึกษา เพื่อปลูกฝังความรักในภาษาและความภาคภูมิใจในความเป็นไทย ซึ่งกาพย์ยานี 11 นั้น มีลักษณะคำประพันธ์ คือ บทหนึ่งประกอบด้วย 2 บาท บาทละ 2 วรรค วรรคแรก 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ รวม 11 คำ มีสัมผัสบังคับระหว่างวรรค ระหว่างบาท และระหว่างบท พร้อมทั้งสัมผัสใน เช่น สัมผัสสระและพยัญชนะ เพื่อเพิ่มความไพเราะในบทประพันธ์

ปัจจุบันการเรียนการสอนแต่งคำประพันธ์ ในโรงเรียนส่วนใหญ่ยังเน้นการท่องจำและการสอนเชิงบรรยาย ครูเป็นผู้ให้ความรู้โดยตรง ขาดกิจกรรมที่กระตุ้นการสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน (สถาบันภาษาไทย สพฐ., 2562) แม้ว่าหลักสูตรแกนกลาง พ.ศ. 2551 จะกำหนดให้ผู้เรียนฝึกแต่งคำประพันธ์ประเภทต่าง ๆ แต่ในทางปฏิบัตินั้นการจัดกิจกรรมยังคงไม่เพียงพอในการสร้างทักษะเชิงสร้างสรรค์ งานวิจัยของ ปฤษฎณา แจ่มแจ้ง (2554) พบว่า ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ชอบอ่านและเขียนบทร้อยกรองเพราะคิดว่าเป็นเรื่องยากและไม่สามารถทำได้ ไม่สามารถนำคำมาเขียนได้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง จึงเกิดความเบื่อหน่าย ทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการแต่งคำประพันธ์ เนื่องจากเห็นว่าน่าเบื่อ เข้าใจยาก ไม่มีความจำเป็นต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน หรือการเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้น ปัญหาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารวิทย์ คีรีนิล (2564)

ซึ่งพบว่านักเรียนไม่สามารถแต่งคำประพันธ์ได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากหาคำที่มีสัมผัสคล้องจองกัน ไม่ได้เลือกใช้คำไม่เหมาะสม หรือใช้คำที่ไม่มีความหมาย จดจำฉันทลักษณ์ไม่ได้ขาดความเข้าใจ ขาดความสนใจในการแต่งคำประพันธ์เพราะยากเกินความสามารถของตนเอง อีกทั้ง จิราพร สิริภคยาพร และธนวัฒน์ ทับทิมไทย (2563) ได้กล่าวถึงข้อจำกัดในการจัดการเรียนสอนแต่งคำประพันธ์ให้นักเรียนพบว่า ฉันทลักษณ์เป็นข้อบังคับหลักสำคัญ เนื่องจากคำประพันธ์มีหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีหลายรูปแบบ ฉันทลักษณ์แตกต่างกัน ต้องจำฉันทลักษณ์ให้แม่นยำก่อนทั้งคณะ พยางค์ และสัมผัส ตลอดจนรายละเอียดปลีกย่อยต่าง ๆ ซึ่งนักเรียนแต่งคำประพันธ์ผิดฉันทลักษณ์หรือแต่งได้แต่เนื้อหาไม่ดีเท่าที่ควร เมื่อให้แต่งมากกว่า 1 บท มักไม่มีสัมผัสระหว่างบท บางคนใช้คำสัมผัสซ้ำเพราะมองข้ามความสำคัญของการใช้คำที่แสดง ให้เห็นถึงภูมิความรู้ในการสรรคำเพื่อสื่อความหมายและทำให้เนื้อหาชัดเจน อ่านเข้าใจง่าย ตรงประเด็น ตรงจุดประสงค์ นักเรียนบางคนยังขาดการใช้ภาษา วรรณศิลป์โวหารภาพพจน์ และการพรรณนา เพื่อสร้างรสคำที่ไพเราะซาบซึ้ง อาจไม่จำเป็นต้องใช้คำยากศัพท์หรรษาแต่อ่านแล้วตรงตาสะเทือนอารมณ์ ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการเล่าเรื่องที่แปลกใหม่ ความยาวของคำประพันธ์ก็มีความสำคัญ หลายคนไม่ชอบแต่งหลายบท แต่การแต่งสั้น ๆ ให้สื่อความครบถ้วนค่อนข้างยาก ในขณะที่การแต่งหลายบทหากไม่น่าสนใจก็ยึดเยื้อน่าเบื่อหน่ายวกไปวนมา

สอดคล้องกับการอ่านทำนองเสนาะในชั้นเรียนซึ่งพบปัญหาสำคัญคือ นักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในโครงสร้างของฉันทลักษณ์ ทั้งด้านการนับพยางค์ การใช้สัมผัส และการเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสม อีกทั้งยังเกิดทัศนคติเชิงลบต่อวิชาภาษาไทย เนื่องจากมองว่าการแต่งคำประพันธ์เป็นเรื่อง ยาก น่าเบื่อ และไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังที่ นิรมล ไพโรจน์กุล (2560) ชี้ว่าผู้เรียนจำนวนไม่น้อยขาดเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่เหมาะสมในการฝึกฝน และอรรณพ ینگโสง (2567) ระบุว่านักเรียนขาดความมั่นใจและมีคลังคำน้อย ซึ่งปัญหาเหล่านี้มีรากฐานมาจากการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นเพียงการบรรยาย ท่องจำทฤษฎี และขาดกิจกรรมที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์และการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ส่วนความเป็นมาของการพัฒนาทักษะนี้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการอ่านทำนองเสนาะในฐานะที่เป็น ศิลปะที่ผสมผสานทั้ง ศาสตร์และศิลป์ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก และสุนทรียรสของภาษา และมีความจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ชันธชัย อธิเกียรติ (2559) กล่าวถึงการอ่านทำนองเสนาะว่า การอ่านทำนองเสนาะนั้นถือเป็นการรักษาขนบประเพณีและเอกลักษณ์ของไทย ซึ่งการขาดการเรียนรู้อย่างถูกต้องอาจส่งผลให้พัฒนาการทางภาษาด้านการใช้ภาษาที่สละสลวยด้อยลง

นอกจากนี้ ฤดีรัตน์ ละอองแก้ว และคณะ (2565) ยังพบว่า การพัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงทำนองเสนาะของนักเรียนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ที่มีนวัตกรรมจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงคุณค่าและความงามของวรรณคดีไทยได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

จากการสำรวจและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการเข้าใจโครงสร้างฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 โดยเฉพาะเรื่องการนับพยางค์ การใช้สัมผัส และการเลือกคำที่เหมาะสม (วรรณภา เกษมศรี, 2561) การสอนแบบเดิมที่เน้นเพียงการอธิบายทฤษฎีและท่องจำไม่ได้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์หรือฝึกฝนการประพันธ์อย่างต่อเนื่อง นิรมล ไพโรจน์กุล (2560) ชี้ว่าผู้เรียนจำนวนไม่น้อยมองว่าการแต่งคำประพันธ์เป็นเรื่องยากและน่าเบื่อ เนื่องจากไม่มีเครื่องมือหรือนวัตกรรมช่วยฝึกฝนที่เหมาะสม การขาดกิจกรรมกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้เรียนยังทำให้ไม่เกิดบรรยากาศของการเรียนรู้ร่วมกัน นอกจากนี้การวัดและประเมินผลยังเน้นความถูกต้องเชิงโครงสร้างมากกว่ากระบวนการคิดสร้างสรรค์ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกกดดันและไม่กล้าแสดงความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ อรรถวุฒิ ยงไธสง (2567) พบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการเรียนรู้การแต่งบทร้อยกรอง คือ 1) นักเรียนคิดว่าการแต่งบทร้อยกรองเป็นเรื่องยากและไกลตัว จึงรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่มีความมั่นใจ 2) นักเรียนไม่สามารถนำประสบการณ์ที่มีมาถ่ายทอดเป็นคำและข้อความเพื่อแต่งเป็นบทร้อยกรองได้ 3) นักเรียนจำฉันทลักษณ์ไม่ได้หรือบางครั้งจำฉันทลักษณ์ได้แต่ไม่สามารถนำไปใช้ในการแต่งได้ 4) นักเรียนมีคลังคำน้อยส่งผลให้เลือกใช้คำเพื่อนำมาแต่งบทร้อยกรองไม่ได้ 5) แต่งวรรคขึ้นต้นไม่ได้เพราะขาดการลำดับเรื่อง 6) นักเรียนคัดลอกบทร้อยกรองจากอินเทอร์เน็ตมาปรับส่ง และ 7) ครูสอนโดยเน้นการบรรยายทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อ

การพัฒนาการเรียนการสอนในการแต่งบทร้อยกรองจึงควรมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรม และเทคนิคการสอนที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและฝึกปฏิบัติจริงมากขึ้น ทิศนา แหมมณี (2561) แนะนำการใช้วิธีสอนเชิงรุก (Active Learning) และการเรียนรู้แบบร่วมมือเพื่อเสริมสร้างการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อมัลติมีเดียก็เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจฉันทลักษณ์ได้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยละนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน และความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกทุกคนประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งผู้สอนจะจัดกิจกรรมอย่างมีโครงสร้างชัดเจนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะทาง

สังคม การคิด การแก้ปัญหา การสื่อสาร และความภาคภูมิใจในตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในบรรยากาศของความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน ซึ่งจะสามารถเข้าใจปัญหาและ เห็นแนวทางในการแก้ปัญหา ดังที่ วราภรณ์ ศรีกะรัตน์ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง ตามรูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเกิดความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ยุภาภรณ์ โกษาแสง (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาชุดแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนบทร้อยกรอง โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ทักษะการอ่านและการเขียนบทร้อยกรอง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนด้วยชุดแบบฝึกทักษะการอ่าน และการเขียนบทร้อยกรอง โดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยของนักเรียนโดยรวมเท่ากับ 4.57

การพัฒนาการเรียนการสอนในการแต่งบทร้อยกรอง ไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาทักษะการอ่านทำนองเสนาะจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องนำเทคนิคและนวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามามีส่วนช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นให้เนื้อหาความรู้เกิดความน่าสนใจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI (Team Assisted Individualization) ซึ่งเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีมแต่ยังคงมีความรับผิดชอบรายบุคคล โดยในแต่ละทีมจะมีการช่วยเหลือและตรวจสอบความเข้าใจของสมาชิกในกลุ่ม (Slavin, 1984) เทคนิคนี้ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการช่วยเหลือกัน ทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและเข้าใจเนื้อหาหลักยิ่งขึ้น งานของ Johnson & Johnson (1987) พบว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าการเรียนแบบรายบุคคล Tarim และ Akdeniz (2008) ระบุว่า TAI ยังช่วยพัฒนาทัศนคติทางบวกต่อการเรียนและเสริมทักษะทางสังคม เช่น การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหาร่วมกัน ซึ่งเหมาะกับการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เช่น การแต่งคำประพันธ์ ดังที่สิริกาญจน์ เปี้ยทอง พรจิตร นาคนาม และวชิระ วิชชวรนนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้น

ประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 10.41/17.41 คะแนนโดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI เรื่อง คำราชา ศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ค่า S.D. เท่ากับ 0.21 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จะทำให้ผู้เรียนได้ทั้งฝึกทักษะรายบุคคลและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งจะช่วยกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์ได้อย่างรอบด้าน สิริกาญจน์ เบี้ยทอง และคณะ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าการใช้เทคนิค TAI ร่วมกับสื่อการสอนช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยได้อย่างมีนัยสำคัญ ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ค่า S.D. เท่ากับ 0.21 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ที่มีต่อความสามารถ ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี พบว่าผู้เรียนมีความเข้าใจและแก้ปัญหาได้ดีขึ้นเมื่อมีการทำงานเป็นทีมพร้อมการฝึกทักษะเฉพาะทาง การออกแบบแบบฝึกทักษะกายภาพนี้ 11 ให้สอดคล้องกับเทคนิค TAI จึงเป็นแนวทางที่เหมาะสมในการเสริมทักษะและความมั่นใจของผู้เรียนในกระบวนการประพันธ์

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 รวมถึงหลักสูตรสถานศึกษา และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ชี้ให้เห็นว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังมีปัญหาในการแต่งคำประพันธ์ และการอ่านทำนองเสนาะ ไม่ว่าจะเป็นการนับพยางค์ไม่ถูกต้อง ใช้คำไม่สัมพันธ์กัน จำฉันทลักษณ์ไม่ได้ อ่านตัวสะกดไม่ถูกต้อง ผันวรรณยุกต์ผิดเสียง และขาดแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมยังคงเน้นการบรรยายและท่องจำ ขาดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม งานวิจัยหลายชิ้นเสนอให้ใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยเฉพาะเทคนิค TAI (Team Assisted

Individualization) ซึ่งช่วยส่งเสริมการทำงานเป็นทีมควบคู่กับความรับผิดชอบรายบุคคล ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งด้านความเข้าใจฉันท์ลักษณะความคิดสร้างสรรค์ และเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาไทย การพัฒนาความสามารถในการแต่งภาพยยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จึงเป็นแนวทางสำคัญที่ตอบสนองต่อปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถพัฒนาทักษะทางภาษาไทยได้อย่างยั่งยืน

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การพัฒนาความสามารถในการแต่งภาพยยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีลักษณะอย่างไร

1.2.2 พัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งภาพยยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

1.3.2 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

1.4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรของการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้อง จำนวน 50 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

1.4.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1.4.2.1 ตัวแปรต้น (Independent variable) คือ การจัดการเรียนรู้ในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

1.4.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ

1. ความสามารถในการแต่งกายยานี 11
2. ความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ

1.4.3 ด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยคือ การพัฒนาทักษะการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ อ้างอิงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน เนื้อหาครอบคลุมตัวชี้วัด ท 1.1 ม.4-6/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรอง ได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน และ ท 1.1 ม.4-6/9 มีมารยาทในการอ่าน สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 ซึ่งเน้นความเข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย รวมถึงการรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ เนื้อหาครอบคลุมตัวชี้วัด ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ และ ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง โดยมุ่งเน้นที่เนื้อหาการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการเรียนรู้ที่ 15 ในรายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา ท31103

1.4.4 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนสำหรับหน่วยการเรียนรู้ที่ 15 การแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ คือ 12 ชั่วโมง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 การแต่งกาพย์ยานี 11 หมายถึง การแต่งคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่เน้นคณะ พยางค์ และสัมผัส โดยไม่เคร่งครัดเรื่องครูลหุเหมือนฉันท์ เชื่อว่ามีที่มาจากบทสวดของพราหมณ์ในพิธีกรรม เช่น พิธีโล้ชิงช้า ประเภทกาพย์ที่พบในแบบเรียน ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉับ 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งกาพย์ยานี 11 มีลักษณะคำประพันธ์บทหนึ่งประกอบด้วย 2 บาท บาทละ 2 วรรค วรรคแรก 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ รวม 11 คำ มีสัมผัสบังคับระหว่างวรรค ระหว่างบาท และระหว่างบท พร้อมทั้งสัมผัสใน เช่น สัมผัสสระและพยัญชนะ เพื่อเพิ่มความไพเราะในบทประพันธ์

1.5.2 ความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 หมายถึง ความสามารถในการเรียบเรียงถ้อยอย่างมีระเบียบ โดยใช้ถ้อยคำ สำนวน และภาษาที่ไพเราะ งดงามตามหลักศิลปะของภาษา และต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่เรียกว่า ฉันทลักษณ์ ซึ่งกำหนดจำนวนคำ วรรคตอน และเสียงสัมผัสให้ถูกต้อง บทหรือกรอนจึงมีลักษณะคล้องจอง สร้างความสุนทรีย์ให้แก่ผู้อ่าน

1.5.3 องค์ประกอบในการแต่งกาพย์ยานี 11 มีองค์ประกอบของการแต่งกาพย์ยานี 11 เป็น 5 ด้าน ตามแนวคิดของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย (2553) สถาบันภาษาไทย (2554) สุจินดา นวนแก้ว (2565) จักรกฤษ คำพวง (2565) และสุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) ประกอบด้วย

- 1) ด้านฉันทลักษณ์ คือการแต่งให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับของคำประพันธ์แต่ละประเภท ทั้งเรื่องคณะ จำนวนคำ และตำแหน่งการส่งสัมผัสบังคับอย่างเคร่งครัด
- 2) ด้านเนื้อหาสาระ พิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหากับหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่กำหนด มีความสมบูรณ์ของ "รสความ" และมีเนื้อหาที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อสังคม
- 3) ด้านวรรณศิลป์และความไพเราะ มุ่งเน้นศิลปะการใช้ภาษาเพื่อให้เกิด "รสคำ" ที่งดงาม ผ่านการเลือกสรรคำที่สื่อความหมายชัดเจน และการเล่นสัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษรเพื่อเพิ่มสุนทรีย์ภาพ
- 4) ด้านความคิดสร้างสรรค์ ประเมินจากการนำเสนอแนวคิดหรือความคิดรวบยอดที่โดดเด่น แปลกใหม่ และแสดงถึงภูมิปัญญาทางภาษาของผู้แต่ง
- 5) ด้านอักขรวิธีและภาษา เน้นความถูกต้องของการเขียนสะกดคำและการรันต์ตามพจนานุกรม การใช้ระดับภาษาที่เหมาะสม รวมถึงการใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและสะอาดเรียบร้อยตามมาตรฐาน

1.5.4 การอ่านทำนองเสนาะ หมายถึง ศิลปะแห่งการอ่านบทร้อยกรองไทย ที่ผสมผสานทั้ง ศาสตร์และศิลป์ โดยมีลักษณะร่วมกันคือ การออกเสียงอย่างไพเราะด้วยทำนองและจังหวะที่เหมาะสม มีการใช้เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาว รวมถึงการเอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสตามลีลาของ คำประพันธ์อย่างมีเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการ ถ่ายทอดอารมณ์และความหมาย ที่ซ่อนอยู่ในบท ประพันธ์ ทั้งบรรยากาศ ความรู้สึก ความงาม และภาพพจน์ ทำให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง คล้อยตาม และมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้อ่าน

1.5.5 ความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ หมายถึง ความสามารถในการออกเสียงอย่าง ไพเราะด้วยทำนองและจังหวะที่เหมาะสม มีการใช้เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาว การเอื้อนเสียง และเน้นสัมผัสตามลีลาของคำประพันธ์อย่างมีเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการ ถ่ายทอดอารมณ์และ ความหมาย ทำให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง คล้อยตาม และมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้อ่าน โดยมีองค์ประกอบ ในการอ่านทำนองเสนาะ ตามแนวคิดของ มัธยมฤทธิ์ ทองแก้ว และคณะ (2565) สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2566) และฤติรัตน์ ลอองแก้ว และคณะ (2565) ประกอบด้วย 5 ด้าน

- 1) ด้านอักขรวิธี มุ่งเน้นความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย
- 2) ด้านฉันทลักษณ์และการแบ่งวรรคตอน คือการอ่านให้ถูกต้องตามแบบแผนของคำ ประพันธ์ประเภทนั้น ๆ และหยุดเว้นวรรคให้สอดคล้องกับโครงสร้างเพื่อให้การอ่านลื่นไหลและสื่อ ความหมายชัดเจน
- 3) ด้านน้ำเสียง พิจารณาจากความไพเราะ ความดังที่เหมาะสม ความหนักเบา และความเป็นธรรมชาติของเสียงที่ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา
- 4) ด้านจังหวะ ทำนอง และศิลปะการเอื้อนเสียง เป็นการรักษาความสม่ำเสมอของ ลีลาตามลักษณะคำประพันธ์ พร้อมใช้เทคนิคการเอื้อนและทอดเสียงเพื่อเพิ่มสุนทรียภาพให้น่าฟัง
- 5) ด้านบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดรสวรรณคดีให้ผู้ฟังเกิดความ คล้อยตามและซาบซึ้ง รวมถึงการแสดงออกด้วยความมั่นใจและควบคุมอารมณ์ได้ดีขณะอ่าน

1.5.6 การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็น กลุ่มเล็ก ๆ โดยคณะนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกัน และความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกทุกคน ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งผู้สอนจะจัดกิจกรรม อย่างมีโครงสร้างชัดเจนเพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะทางสังคม การคิด

การแก้ปัญหา การสื่อสาร และความภาคภูมิใจในตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในบรรยากาศของความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

1.5.7 การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI (Team-Assisted Individualization) เป็นวิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือและการเรียนรู้แบบรายบุคคล โดยมุ่งตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติตามศักยภาพของตนเอง พร้อมทั้งส่งเสริมการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม ซึ่งนักเรียนที่มีความสามารถสูงจะช่วย นักเรียนที่มีความสามารถน้อยกว่าเพื่อให้ทุกคนสามารถผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ร่วมกันได้ ทั้งนี้การเรียนรู้แบบ TAI ยังเน้นพัฒนาทักษะความรับผิดชอบ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการทำงานเป็นทีม โดยครูจะจัดกลุ่มแบบอิสระหรือใกล้เคียงความสามารถ เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาทักษะของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสมดุล มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยสังเคราะห์จาก Slavin (1978) ทิศนา ขัมมณี (2554) นิธินันท์ กลั่นสุวรรณ (2559) ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) และ นัทธิดา ลิ่มทอง (2564) ดังนี้

ขั้นที่ 1 การจัดกลุ่มเตรียมพร้อม ซึ่งในการจัดกลุ่มจะแบ่งนักเรียนตามระดับความสามารถทางการเรียนเป็นกลุ่ม ๆ ละ ประมาณ 4-5 ที่มีความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน

ขั้นที่ 2 ชุมซ้อมศึกษา โดยให้นักเรียนได้รับการทดสอบก่อนเรียนของเนื้อหาเรื่องนั้น ๆ เพื่อตรวจสอบระดับความรู้ของนักเรียน เพื่อจัดตำแหน่งที่เหมาะสมในการเรียนซึ่งขึ้นอยู่กับคะแนนที่ได้ในการสอบ

ขั้นที่ 3 ไขปัญหาช่วย โดยให้นักเรียนได้ศึกษาและทำงานด้วยกันในทีมของตนเอง นักเรียนต้องพยายามที่จะช่วยเหลือให้สมาชิกทุกคนเข้าใจในเนื้อหาทั้งหมด และร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง

ขั้นที่ 4 เก็บ Points กลุ่มใหญ่ โดยให้สมาชิกแต่ละคนทำแบบทดสอบ และทำการบ้านตามที่ได้รับมอบหมายจากนั้นรับการประเมินจากเกณฑ์ที่ครูกำหนด

ขั้นที่ 5 เส้นชัยผู้พิชิต โดยให้สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนนำคะแนนทดสอบประจำหน่วยมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม โดยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รางวัล

1.6 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.6.1 ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจเนื้อหาได้อย่างชัดเจนและแม่นยำยิ่งในการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะได้ดีขึ้น

1.6.2 ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหาในการเรียนของนักเรียนได้ชัดเจน สามารถหาแนวทางแก้ไข
ปัญหาได้ตรงจุด และช่วยในการซ่อมเสริมทักษะที่ยังบกพร่องให้เข้าใจและมีความแม่นยำมากขึ้น

1.6.3 เป็นแนวทางให้มีการพัฒนาการทักษะและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการวิจัย
ช่วยเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยนำเสนอสาระสำคัญตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.2 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแต่งกายยานี 11

2.3 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านทำนองเสนาะ

2.4 เอกสารที่แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.5 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

2.6 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ

2.7 สภาพพื้นที่วิจัย : โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

2.1.1 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วิสัยทัศน์

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวถึงวิสัยทัศน์ของหลักสูตรแกนกลางไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองเมืองไทย และเป็นโลกียะมุนี ในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาค้นคว้า การประกอบอาชีพและการศึกษา ตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวถึงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีหลักการที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ ซึ่งมีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน โดยประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ เพื่อให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งในด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ซึ่งครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ได้

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ กำหนดจุดหมายเพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ประการ ได้แก่

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ รวมถึงยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม รวมถึงอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การ สร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม โดยมีการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและ พลโลก ดังนี้

- 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
- 2) ซื่อสัตย์สุจริต
- 3) มีวินัย
- 4) ใฝ่เรียนรู้
- 5) อยู่อย่างพอเพียง
- 6) มุ่งมั่นในการทำงาน
- 7) รักความเป็นไทย
- 8) มีจิตสาธารณะ

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวถึงคู่มือการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้กำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเป็นแนวทางให้โรงเรียนนำไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาดังนี้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทย และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ตารางที่ 2.1 แสดงตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน	การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย - บทร้อยแก้วประเภทต่าง ๆ เช่น บทความ นวนิยาย และ ความเรียง
	2. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - ข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ในชุมชน
	3. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล	
	4. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมิน ค่าเพื่อนำความรู้ ความคิด ไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาใน การดำเนินชีวิต	- บทความ - นิทาน - เรื่องสั้น - นวนิยาย
	5. วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่อง ที่อ่าน และเสนอความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	- วรรณกรรมพื้นบ้าน - วรรณคดีในบทเรียน - บทโฆษณา
	6. ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่าง ๆ ภายในเวลาที่กำหนด	- สารคดี - บันทึกคดี
	7. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิดผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน	- ปาฐกถา - พระบรมราโชวาท - เทศนา
	8. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ อิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ	- คำบรรยาย - คำสอน - บทร้อยกรองร่วมสมัย - บทเพลง
	9. มีมารยาทในการอ่าน	มารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ได้ ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน	การเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เช่น - อธิบาย - บรรยาย - พรรณนา - แสดงทรรศนะ - โต้แย้ง - โน้มน้าว - เชิญชวน - ประกาศ - จดหมายกิจธุระ - โครงการและรายงานการ ดำเนินโครงการ - รายงานการประชุม - การกรอกแบบรายการต่าง ๆ
	2. เขียนเรียงความ	การเขียนเรียงความ
	3. เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบ และเนื้อหาหลากหลาย	การเขียนย่อความจากสื่อต่าง ๆ เช่น - กวีนิพนธ์ และวรรณคดี - เรื่องสั้น สารคดี นวนิยาย - บทความทางวิชาการ - วรรณกรรมพื้นบ้าน
	4. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่าง ๆ	การเขียนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น - สารคดี - บันทึกคดี
	5. ประเมินงานเขียนของผู้อื่น แล้วนำมาพัฒนางาน เขียนของตนเอง	การประเมินคุณค่างานเขียนใน ด้านต่าง ๆ เช่น - แนวคิดของผู้เขียน - การใช้ถ้อยคำ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
		- การเรียบเรียง - สำนวนโวหาร - กลวิธีในการเขียน
	6. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เรื่องที่สนใจตาม หลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศ อ้างอิงอย่างถูกต้อง	การเขียนรายงานเชิงวิชาการ การเขียนอ้างอิงข้อมูล สารสนเทศ
	7. บันทึกการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำไปพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ	การเขียนบันทึกความรู้จาก แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
	8. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึก ในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. สรุปแนวคิด และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู	การพูดสรุปแนวคิด และการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ ฟังและดู
	2. วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือ จากเรื่องที่ฟังและดู	การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู
	3. ประเมินเรื่องที่ฟังและดู	
	4. มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู	การเลือกเรื่องที่ ฟังและดูอย่างมี วิจารณญาณ การประเมินเรื่องที่ฟังและดู เพื่อกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้
	5. พูดในโอกาสต่าง ๆ พูดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โนมน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม	การพูดในโอกาสต่าง ๆ เช่น - การพูดในที่ประชุมชน - การพูดอภิปราย - การพูดแสดงทรรศนะ - การพูดโนมน้าวใจ
	6. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	มารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษา การเปลี่ยนแปลงของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา	ธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา - ลักษณะของภาษา - เสียงในภาษา - ส่วนประกอบของภาษา - องค์ประกอบของพยางค์ และ คำ
	2. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์	การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค - คำและสำนวน - การร้อยเรียงประโยค - การเพิ่มคำ - การใช้คำ - การเขียนสะกดคำ
	3. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม	ระดับของภาษา คำราชาศัพท์
	4. แต่งบทร้อยกรอง	กาพย์ โคลง ร่าย และฉันท์
	5. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น	อิทธิพลของภาษาต่างประเทศ และภาษาถิ่น
	6. อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย	หลักการสร้างคำในภาษาไทย
	7. วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	การประเมินการใช้ภาษาจากสื่อ สิ่งพิมพ์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและเห็นคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย วัฒนธรรมไทย และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.4-6	1. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น	หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมเบื้องต้น - จุดมุ่งหมายการแต่งวรรณคดี และวรรณกรรม - การพิจารณารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรม - การพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดีและวรรณกรรม
	2. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต	การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรมเกี่ยวกับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
	3. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	การวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรม - ด้านวรรณศิลป์ - ด้านสังคมและวัฒนธรรม
	4. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	การสังเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
	5. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา	วรรณกรรมพื้นบ้านที่แสดงถึง - ภาษากับวัฒนธรรม - ภาษาถิ่น
	6. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	บทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่า - บทอาขยานตามที่กำหนด - บทร้อยกรองตามความสนใจ

จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตามตัวชี้วัด ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำ สร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ และ ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง มาเป็นกรอบเนื้อหาในการพัฒนา ทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.1.2 หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

วิสัยทัศน์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพ จนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ รวมทั้ง เจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ และสอดคล้องกับท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักการ

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

- 1) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
- 2) เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสดำเนินการศึกษ้อย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
- 3) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

- 4) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
- 5) เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 6) เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ ครอบคลุม ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทยโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียน ดังนี้

- 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง
- 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด แก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต
- 3) มีสุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี มีสุนทรีย์ และรักการออกกำลังกาย
- 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และพลโลกยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์ และพัฒนา สิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคม อย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเอง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูล

ข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสาร ที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง

2) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิด อย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

3) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักการเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้ เทคโนโลยีด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคม ในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้อง เหมาะสม และมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร มุ่งพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ผู้ที่รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ มีความสามัคคีปรองดอง ภูมิใจ เชิดชูความเป็นชาติไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์

2) ซื่อสัตย์สุจริต ผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง ผู้ที่ประพฤติตนตรงตามความเป็นจริงทั้งทางกาย วาจา ใจ และยึดหลักความจริง ความถูกต้องในการดำเนินชีวิต มีความละเอียดและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด

3) มีวินัย ผู้ที่มีวินัย หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ห้องเรียน โรงเรียน ครอบครัว และสังคมเป็นปกติวิสัย ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น

4) ใฝ่เรียนรู้ ผู้ที่ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุป เป็นองค์ความรู้ เรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

5) อยู่อย่างพอเพียง ผู้ที่อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง ผู้ที่ดำเนินชีวิตอย่างประมาณตน มีเหตุผล รอบคอบ ระมัดระวัง อยู่ร่วมกับผู้อื่นด้วยความรับผิดชอบ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น เห็นคุณค่า ของทรัพยากรต่าง ๆ มีการวางแผนป้องกันความเสี่ยงและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

6) มุ่งมั่นในการทำงาน ผู้ที่มุ่งมั่นในการทำงาน หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะซึ่งแสดงออก ถึงความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายด้วยความเพียรพยายาม ทุม่เทกำลังกาย กำลังใจ ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดด้วยความรับผิดชอบ และมีความ ภาคภูมิใจในผลงาน

7) รักความเป็นไทย ผู้ที่รักความเป็นไทย หมายถึง ผู้ที่มีความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ชื่นชม มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบทอด เผยแพร่ภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและ วัฒนธรรมไทย มีความกตัญญูกตเวทิตาใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างถูกต้องเหมาะสม

8) มีจิตสาธารณะ ผู้ที่มีจิต หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้ให้และช่วยเหลือผู้อื่น แบ่งปันความสุขส่วนตนเพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวม เข้าใจ เห็นใจผู้ที่มีความเดือดร้อน อาสาช่วยเหลือสังคม อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้วยร่างกาย สติปัญญา ลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วม สร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้เกิดในชุมชน โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน

โครงสร้างกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

รายวิชาพื้นฐาน

ท 31101 ภาษาไทย 1	จำนวน 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต
ท 31101 ภาษาไทย 2	จำนวน 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต
ท 31101 ภาษาไทย 3	จำนวน 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต
ท 31101 ภาษาไทย 4	จำนวน 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต
ท 31101 ภาษาไทย 5	จำนวน 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต
ท 31101 ภาษาไทย 6	จำนวน 40 ชั่วโมง 1.0 หน่วยกิต

รายวิชาเพิ่มเติม

ท 31202 พินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง	จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต
ท 32201 วิชาการเขียนรายงานเชิงวิชาการ	จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต
ท 32202 วิชาสร้างสรรค์งานเขียน	จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต
ท 33201 โครงงานภาษาไทย	จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต
ท 33202 พินิจวรรณคดีท้องถิ่น	จำนวน 20 ชั่วโมง 0.5 หน่วยกิต

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท 31102

รายวิชาภาษาไทย 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2 เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ และฝึกทักษะการอ่านออกเสียงร้อยแก้วและร้อยกรอง การอ่านจับใจความสำคัญจากสื่อต่าง ๆ แล้วตอบคำถาม ดีความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องอย่างมีเหตุผลคาดคะเนเหตุการณ์ ประเมินค่า แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล สังเคราะห์ความรู้จากการอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ การเขียนรายงานเชิงวิชาการ การเขียนอ้างอิงข้อมูลสารสนเทศ การเขียนบันทึกความรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษาและความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดู การเลือกเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การประเมินเรื่องที่ฟังและดูเพื่อกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ การแต่งโคลงสี่สุภาพ การวิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตของสังคมในอดีตการวิเคราะห์และประเมินคุณค่าวรรณคดีวรรณกรรมด้านวรรณศิลป์ ด้านสังคมและวัฒนธรรม การสังเคราะห์ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

โดยใช้กระบวนการเรียนภาษา กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการกลุ่ม กระบวนการสร้างความรู้ความเข้าใจ กระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์

เพื่อให้เกิดการพัฒนาสมรรถภาพการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้า การใช้ภาษาในการสื่อสาร เห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม นำความคิดไปใช้ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน อนุรักษ์ สืบสานภาษาไทยและภูมิปัญญาทางภาษาให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

รหัสตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.4-6/1, ท 1.1 ม.4-6/2, ท 1.1 ม.4-6/3, ท 1.1 ม.4-6/4,

ท 1.1 ม.4-6/5, ท 1.1 ม.4-6/6, ท 1.1 ม.4-6/8, ท 1.1 ม.4-6/9

ท 2.1 ม.4-6/6, ท 2.1 ม.4-6/7, ท 2.1 ม.4-6/8

ท 3.1 ม.4-6/2, ท 3.1 ม.4-6/3, ท 3.1 ม.4-6/4, ท 3.1 ม.4-6/6

ท 4.1 ม.4-6/2, ท 4.1 ม.4-6/4

ท 5.1 ม.4-6/1, ท 5.1 ม.4-6/2, ท 5.1 ม.4-6/4, ท 5.1 ม.4-6/6

รวม 22 ตัวชี้วัด

โครงสร้างเวลาเรียน

รหัสวิชา ท31102

รายวิชาภาษาไทย 2

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ภาคเรียนที่ 2

เวลา 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน

จำนวน 1.0 หน่วยกิต

ตารางที่ 2.2 โครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาภาษาไทย 2

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
1	การอ่านออกเสียง บทร้อยแก้ว	ท 1.1 ม.4-6/1	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ผู้เรียนต้องฝึกอ่าน ออกเสียงให้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน	2	
2	การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์ และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์	ท 1.1 ม.4-6/6 ม.4-6/7 ม.4-6/8 ม.4-6/9 ท 4.1 ม.4-6/7	การอ่านสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จะต้องสังเคราะห์ความรู้ จากการอ่าน วิเคราะห์และประเมิน การใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนการตอบ คำถามจากการอ่านงานเขียนประเภท ต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน รวม ถึง ก า ร มี ม า ร ย า ท ในการอ่าน	2	
3	การอ่านแปลความ ตีความ และ ขยายความ	ท 1.1 ม.4-6/2 ม.4-6/3	การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ ผู้อ่านต้องตีความ แปลความ และ ขยายความเรื่องที่อ่านได้	2	
4	การอ่านเพื่อแสดงความคิด เห็น	ท 1.1 ม.4-6/5 ม.4-6/6 ม.4-6/7 ม.4-6/9	การอ่านงานเขียนประเภทต่าง ๆ ต้อง วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิด ใหม่อย่างมีเหตุผล ตอบคำถามจาก	2	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			การอ่านภายในเวลาที่กำหนด เขียน กรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ รายงาน และมีมารยาท ในการอ่าน		
5	การเขียนบันทึกความรู้	ท 2.1 ม.4-6/7 ม.4-6/8	การศึกษาค้นคว้าจากแหล่งเรียนรู้ที่ หลากหลาย ต้องเขียนบันทึกความรู้จาก การอ่านและการฟังเพื่อนำไปพัฒนา ตนเองอย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทใน การเขียน	2	
6	การเขียนเรียงความ ย่อ ความ จดหมาย	ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2 ม.4-6/3 ม.4-6/8	การเขียนสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ให้ตรง ตามจุดประสงค์ เขียนเรียงความ เขียน ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหา หลากหลาย ให้ใช้ภาษาเขียนเรียงให้ ถูกต้องและมีข้อมูลสาระสำคัญชัดเจน รวมถึงการมีมารยาทในการเขียน	2	
7	การเขียนอธิบาย	ท 2.1 ม.4-6/1 ม.4-6/8	การเขียนอธิบายให้สัมพันธ์ผลตรงตาม วัตถุประสงค์ จะต้องใช้ภาษาเรียบเรียงได้ อย่างถูกต้อง มีข้อมูลและสาระสำคัญ ชัดเจน และมีมารยาทในการเขียน	2	
8	การกรอกแบบรายการ	ท 2.1 ม.4-6/1	การกรอกแบบรายการต่าง ๆ เป็นการ เขียนสื่อสารรูปแบบหนึ่ง ต้องเขียนให้ ตรงตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบ เรียงถูกต้อง มีข้อมูลและสาระ สำคัญชัดเจน	2	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
9	หลักการฟังและ การดูสื่อ	ท 3.1 ม.4-6/3 ม.4-6/4 ม.4-6/6	การฟังและการดูสื่อ จะต้องมีการ พิจารณาเลือกเรื่องที่ฟังและดู แล้วสามารถกำหนดแนวทางนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้ และมี มารยาทในการฟังและการดู	2	
10	การสรุปความจาก การฟัง การดู	ท 3.1 ม.4-6/1 ม.4-6/3 ม.4-6/4 ม.4-6/6	การฟังและการดูที่ดี ผู้ฟังจะต้องมีการ พิจารณาเลือกเรื่องที่ฟัง และดู สรุปแนวคิดและแสดงความคิดเห็น แล้วสามารถประเมินเรื่องที่ ฟังและดู เพื่อกำหนดแนวทางนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และมี มารยาทในการฟังและการดู	2	
11	การพูดต่อที่ประชุมชน	ท 3.1 ม.4-6/5 ม.4-6/6	การพูดต่อที่ประชุมชนในโอกาสต่าง ๆ ผู้ พูดจะต้องรู้หลักการพูดแสดงทรรศนะ โต้แย้ง โน้มน้าวใจ และเสนอแนวคิดใหม่ พร้อม กับ มี มารยา ท ใน การฟัง การดู และการพูดด้วยภาษา ที่ถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาสนั้น	2	
12	ธรรมชาติและพลัง ของภาษา	ท 4.1 ม.4-6/1	การศึกษาหลักภาษา จะต้องอธิบาย ธรรมชาติของภาษา และพลังของภาษา ได้ถูกต้อง	2	
13	ลักษณะของภาษาไทย	ท 4.1 ม.4-6/1 ม.4-6/2	การศึกษาเรื่อง ลักษณะของภาษาไทย จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับลักษณะสำคัญ ของภาษาไทย เสียงในภาษาและ ส่วนประกอบของภาษา และสามารถ อธิบายลักษณะของภาษา ตลอดจนการ	2	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ใช้ คำและกลุ่มคำสร้างประโยค ตรงตามวัตถุประสงค์		
14	คำราชาศัพท์	ท 4.1 ม.4-6/3	การใช้ภาษาในการสื่อสาร จะต้องใช้ ให้เหมาะสมกับบุคคล และกาลเทศะ รวมถึงการใช้คำราชาศัพท์ได้อย่าง เหมาะสม	2	
15	การแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนอง เสนาะ	ท 1.1 ม.4-6/1 ท 4.1 ม.4-6/2 ม.4-6/4	การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและ บทร้อยกรอง ผู้เรียนต้องฝึกอ่าน ออกเสียงให้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่อง ที่อ่าน การแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ จะต้องมีความรู้เรื่อง ฉันทลักษณ์ และ การรู้จักเลือกสรรคำมาใช้ให้เหมาะสม	12	

จากหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยได้นำตัวชี้วัด
และสาระการเรียนรู้แกนกลาง สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติ
ของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา
และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ ตามตัวชี้วัด ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค
ตรงตามวัตถุประสงค์ และ ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 การแต่งกาพย์ยานี 11
จากโครงสร้างเวลาเรียนรายวิชาภาษาไทย-2 รหัสวิชา ท31102 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2
ซึ่งใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 12 ชั่วโมง มาเป็นกรอบเนื้อหาในการพัฒนา
ทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

2.2 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการแต่งกพย์ยานี 11

2.2.1 ความหมายของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ว่า คำประพันธ์ที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ (ข้อบังคับสำหรับแต่งคำประพันธ์) โดยเน้นจังหวะของเสียงซึ่งเกิดจากการกำหนดจำนวนพยางค์ (ในคำประพันธ์เรียกว่า คำ) เป็นวรรค เป็นบาท หรือเป็นบท การสลับน้ำหนักของเสียงหนักเบา (เรียกว่า ครุหลุ) การกำหนดระดับเสียงโดยบังคับเสียงวรรณยุกต์ การผูกคำคล้องจอง (เรียกว่า สัมผัส) เป็นต้น

กำชัย ทองหล่อ (2554) ได้ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ว่า ถ้อยคำที่ถูก เรียงร้อยขึ้นโดยมีข้อบังคับ จำกัดความและวรรคตอน ให้รับสัมผัสกัน ตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

ราชบัณฑิตยสถาน (2554) ได้ให้ความหมายของร้อยกรองไว้ว่า (ก.) สอดผูกให้ติดต่อกัน ร้อย ถัก และเย็บงานประเภท ประณีตศิลป์ เช่น ดอกไม้ให้เป็นรูปต่าง ๆ เช่น ร้อยกรองขำยคลุมไตร ร้อยกรองสไบตรวจ ชำระให้ถูกต้อง สงคายนา ในคำว่า ร้อยกรองพระวินัย แต่งหนังสือดีให้มีความไพเราะ เรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ ร้อยกรอง (น.) คำประพันธ์ ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

วรารมย์ ศรีกระรัตน (2563) ได้ให้ความหมายของร้อยกรองไว้ว่า ถ้อยคำที่เรียบเรียง ให้เป็นระเบียบตามฉันทลักษณ์โดยมีกำหนดข้อบังคับต่าง ๆ จำกัดความ และวรรคตอน ให้รับสัมผัสกัน ไพเราะตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ในฉันทลักษณ์

เบญจพร ไพรศร (2566) ได้ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ว่า การนำคำภาษาไทยที่เลือกสรรแล้วมาเรียงร้อยให้เป็นประโยคที่คล้องจอง มีความไพเราะและงดงามด้วยศิลปะของภาษา ซึ่งเรียกว่าความสุนทรีย์ และทำให้ผู้อ่านประทับใจหรือ "เข้าถึงอารมณ์" การนำคำมาเรียงร้อยให้เป็นระเบียบเรียกว่า "ร้อย" และการกลั่นกรองคำที่ไพเราะมาผูกร้อยเป็นประโยคเรียกว่า "กรอง" คำว่า "ร้อยกรอง" กับ "กลอน" สามารถใช้แทนกันได้ ทั้งเป็นนามและกริยา "ร้อยกรอง" เป็นกริยา หมายถึง การคัดเลือกคำมาร้อยรวมกัน เมื่อร้อยรวมกันเรียบร้อยแล้ว จะเรียกว่า "กลอน" ซึ่งเป็นคำนาม ส่วนฉันทลักษณ์ คือ ตำราที่ว่าด้วยวิธีร้อยกรองถ้อยคำให้เป็นระเบียบตามลักษณะบังคับที่นักปราชญ์ได้วางไว้ ถ้อยคำที่ร้อยกรองตามลักษณะบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์เรียกว่า คำประพันธ์ ซึ่งมีข้อบังคับจำกัดคำและวรรคตอนให้รับสัมผัสกัน

จากความหมายของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองสรุปได้ว่า “ร้อยกรอง” และ “กลอน” สามารถใช้แทนกันได้ โดย “ร้อย” คือการเรียงคำให้เป็นระเบียบ และ “กรอง” คือการ

เลือกสรรถ้อยคำที่ไพเราะมาผูกร้อยให้สื่อความหมายได้อย่างลึกซึ้งและประทับใจ คำประพันธ์หรือบท ร้อยกรอง จึงหมายถึงถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นอย่างมีระเบียบ โดยใช้ถ้อยคำ สำนวน และภาษาที่ไพเราะ งดงามตามหลักศิลปะของภาษา และต้องเป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่เรียกว่า ฉันทลักษณ์ ซึ่งกำหนด จำนวนคำ วรรคตอน และเสียงสัมผัสให้ถูกต้อง บทร้อยกรองจึงมีลักษณะคล้องจอง สร้างความ สนุกสนานให้แก่ผู้อ่าน

2.2.2 ประเภทของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

กุหลาบ มลลิกะมาส (2517) ได้กล่าวถึงประเภทของคำประพันธ์หรือร้อยกรองว่าแบ่ง ประเภทร้อยกรอง ออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1) ร้อยกรองเชิงศิลป์ คือ บทร้อยกรองที่แสดงอารมณ์และทัศนะที่ลึกซึ้ง ด้วยภาษา ไพเราะ

2) ร้อยกรองที่เป็นเชิงคำสอนหรือวิชาการ เช่น โคลงโลกนิติ ฉันท กล่อมช้าง เป็นต้น

ประยอม ชองทอง, วสุณี รักษาจันทร์ และนฤมล บุญประยูร (2538) ได้กล่าวถึง ประเภทของคำประพันธ์หรือร้อยกรองของไทยออกเป็น 5 ชนิด คือ

1) กลอน เป็นคำประพันธ์ที่นิยมแต่งกันแพร่หลายมากกว่าคำประพันธ์ ชนิดอื่น ๆ กลอนแบ่งออกเป็นชนิดต่าง ๆ จำนวนมาก ทั้งแต่งขึ้นเพื่อขับหรือร้องเป็นทำนอง เช่น บทละคร เสภา ดอกสร้อย สักวา ฯลฯ หรือแต่งเพื่อการอ่าน เช่น นิราศ นิทาน กล กลอน ฯลฯ

2) โคลง เป็นคำประพันธ์แบบโบราณของไทย มีผู้นิยมแต่งกัน แพร่หลายมาตั้งแต่ สมัยโบราณจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 2 ประเภท คือ โคลงสุภาพกับโคลงตัน แต่ละประเภทยังแบ่งย่อยแบ่งออกเป็นชนิดย่อย ๆ ได้อีก เช่น โคลงสอง โคลงสาม เป็นต้น

3) ร่าย เป็นคำประพันธ์แบบโบราณ เช่นเดียวกับโคลง ที่ปรากฏใน วรรณคดีไทย มี 4 ประเภท คือ ร่ายโบราณ ร่ายสุภาพ ร่ายต้นและร่ายยาว คำประพันธ์ประเภทร่ายถือการสัมผัส เป็นสิ่งสำคัญ

4) ฉันท เป็นคำประพันธ์ที่ได้รับแบบอย่างมาจากตำราของอินเดีย ซึ่งเขียนไว้เป็น ภาษาบาลีและสันสกฤต ไทยได้นำมาคัดเลือกและดัดแปลงให้เหมาะสมกับ ลักษณะภาษาไทยและเติม สัมผัสเข้าไป ทำให้ไพเราะฟังรื่นหูมากกว่าภาษาบาลีและสันสกฤต ซึ่งบังคับแต่เรื่องครุ ลหุ เป็นสำคัญ การแต่งฉันทให้ไพเราะและอ่านให้ได้รส นับเป็นเรื่องยาก กวีที่แต่งฉันทได้ดีมีจำนวนไม่มากนัก เช่น

นายชิต บุรทัต ฯลฯ ส่วนกวี สมัยใหม่ที่ปรับปรุงแต่งฉันทแบบใหม่ขึ้น เช่น พระวรวงศ์เธอกรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ (น.ม.ส) และนายสุกร ผลชีวิน เป็นต้น

5) กาพย์ เป็นคำประพันธ์ที่ไทยปรับปรุงขึ้นจากแบบแผนของบาลี สันสกฤต ที่นิยมแต่ง คือ กาพย์ยานี กาพย์ฉับย กาพย์สุรางคนางค์ การแต่งกาพย์ไม่นิยมแต่งเป็นเรื่องยาว นิยมแต่งแทรกในฉันทหรือแต่งผสมคำประพันธ์อื่น ๆ หรืออาจแต่ง เป็นบทพากย์สั้น ๆ ในบทละคร เช่น กาพย์นางลอยหรือบทพากย์เอราวัณ ฯลฯ ที่แต่งเป็นกาพย์ตลอดเรื่องมี เรื่อง กาพย์พระไชยสุริยาของพระสุนทรโวหาร (ภู่)

ประทีป วาทิกทินกร (2548) ได้กล่าวถึงประเภทของคำประพันธ์หรือร้อยกรองตามลักษณะการแต่งเป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

1) โคลง เป็นร้อยกรองที่มีวิธีเรียบเรียงถ้อยคำเข้าคณะ โดยกำหนดคำเอก คำโท และสัมผัสเป็นสำคัญ โคลงแบ่งออกเป็น 3 ชนิดใหญ่ คือ โคลงสุภาพ โคลงตัน และโคลงโบราณ

2) ฉันท เป็นร้อยกรองที่มีระเบียบบังคับคำหนักเบา หรือ คำครุ ใช้เครื่องหมาย (˘) ส่วนคำลหุ ใช้เครื่องหมาย (˙) คณะและสัมผัส การแต่งฉันทที่ได้แบบอย่างมาจากอินเดีย ซึ่งมีตำราแต่ง ฉันทภาษาบาลี ชื่อคัมภีร์วृตโตทัย ซึ่งมีอยู่ 2 ประเภท คือ ฉันทวรรณพฤติ และฉันทมาตรพฤติ และ ฉันทที่ไทยนำมาเป็นแบบอย่างเป็นฉันทวรรณพฤติ แต่ก็ไม่ได้นำมาทั้งหมดคงเลือกแต่งเฉพาะบางชนิด เท่านั้น

3) กาพย์ เป็นร้อยกรองที่มีระเบียบบังคับคล้ายกับฉันท เพียงแต่กาพย์มิได้กำหนดครุ ลหุ เท่านั้น กาพย์ที่นิยมแต่ง เช่น กาพย์ยานี กาพย์ฉับย กาพย์สุรางคนางค์ กาพย์ห่อ-โคลง กาพย์ขับไม้ เป็นต้น

4) กลอน เป็นร้อยกรองประเภทที่มีบังคับ คณะ สัมผัส และเสียง วรรณยุกต์ กลอนแบ่งออกเป็นหลายชนิด และมีชื่อเรียกต่างกันไปหลายอย่าง เช่น กลอนสุภาพ กลอนสักวา กลอนดอกสร้อย กลอนเสภา กลอนบทละคร กลอนเพลง เป็นต้น

5) ร่าย เป็นร้อยกรองประเภทที่มีบังคับ คณะ สัมผัส และบางชนิดก็บังคับคำเอก คำโท ด้วยลักษณะคณะของร่ายที่เห็นได้ชัดประการหนึ่งก็คือ ไม่กำหนดว่าต้องมีบทละกี่วรรค จะแต่งให้ยาว เท่าไรก็ได้ เพียงแต่มีสัมผัสทุกวรรค และจบลงตามข้อบังคับเท่านั้น ร่ายมีหลายประเภท เช่น ร่ายสุภาพ ร่ายตัน ร่ายยาว ร่ายโบราณ เป็นต้น ถ้านำร่ายไปแต่งร่วมกับโคลงจะเรียกร้อยกรองชนิดนั้นว่า ลิลิต

สุรุจุมิ พันทวีศักดิ์ (2561) ได้กล่าวถึงประเภทของคำประพันธ์หรือร้อยกรองร้อยกรองว่าสามารถจำแนกตามลักษณะการแต่งได้เป็น 5 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย และจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการใช้ได้แก่ นิราศใช้แต่งเมื่อเดินทาง เพลงยาวใช้ฝากรัก นิทานคำกลอนใช้เล่าเรื่อง ฯลฯ

เบญจพร ไพธศร (2566) ได้กล่าวถึงประเภทของคำประพันธ์หรือร้อยกรองว่ามีการจำแนกตามฉันทลักษณ์ได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1) กลอน เป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับ 3 อย่าง คือ คณะ จำนวนคำ และสัมผัส สันนิษฐานว่าเป็นคำประพันธ์ท้องถิ่นของไทยแถบภาคกลางและภาคใต้ กลอนเจริญรุ่งเรืองมากในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยเฉพาะในสมัยสุนทรภู่ได้ปรับปรุงลีลาและท่วงทำนองของกลอนให้สม่ำเสมอด้วยจังหวะและสัมผัส และเป็นที่นิยมแพร่หลายและยึดถือเป็นแบบฉบับมาจนปัจจุบัน

2) กาพย์ เป็นร้อยกรองที่มีระเบียบบังคับคล้ายกับฉันท์ เพียงแต่กาพย์ไม่ได้กำหนดครุหลุ ตัวอย่างเช่น กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 กาพย์ห่อโคลง กาพย์ขับไม้ กาพย์เห่เรือ เป็นต้น

3) โคลง เป็นคำประพันธ์ที่บังคับวรรณยุกต์ คือ เอก โท และบังคับสัมผัส ตัวอย่างเช่น โคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่สุภาพ โคลงกระทู้ เป็นต้น

4) ฉันท์ เป็นคำประพันธ์ที่บังคับครุหลุ (เสียงหนัก-เบา) ตัวอย่างเช่น มาณวฉันท 8 วิชชุมมาลาฉันท 8 อินทรวชิรฉันท 11 ฤชคปรยาตฉันท 12 วสันตดิถีฉันท 14 เป็นต้น

5) ร่าย คือ กวีนิพนธ์ที่ต้องเรียงคำให้คล้องจองกันตามข้อบังคับ คำว่า "ร่าย" แปลว่า อ่าน เสก หรือ เดิน ตัวอย่างเช่น ร่ายสุภาพ ร่ายดั้น ร่ายโบราณ ร่ายยาว เป็นต้น

จากประเภทของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองสรุปได้ว่า คำประพันธ์หรือบทร้อยกรองของไทย สามารถแบ่งตามลักษณะการประพันธ์ได้หลัก ๆ 5 ประเภท คือ กลอน กาพย์ โคลง ฉันท์ ร่าย ซึ่งแต่ละประเภท สามารถแบ่งเป็นชนิดย่อยได้อีก ในส่วนของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองที่ผู้วิจัยมีความประสงค์ที่จะนำมาใช้ในการจัดทำการพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ และการอ่านทำนองเสนาะ โดยการใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ในครั้งนี้ คือ กาพย์ยานี 11 ใช้สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนในชั้นนี้ ต้องสามารถแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 ได้

2.2.3 คุณค่าของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้กล่าวถึงคุณค่าของคำประพันธ์หรือร้อยกรองว่าคุณค่าของงานประพันธ์ ทำให้ผู้อ่านอ่านอย่างสนุก และได้รับประโยชน์จากการอ่านงานประพันธ์ คุณค่าของงานประพันธ์แบ่งได้เป็น 2 ประการ คือ

1. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ ถ้าอ่านบทร้อยกรองก็จะพิจารณากลวิธีการแต่ง การเลือกเฟ้นถ้อยคำมาใช้ได้ไพเราะ มีความคิดสร้างสรรค์ และให้ความสะท้อนอารมณ์ ถ้าเป็นบทร้อยแก้วประเภทสารคดี รูปแบบการเขียนจะเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง วิธีการนำเสนอที่น่าสนใจ เนื้อหาที่มีความถูกต้อง ใช้ภาษาสละสลวยชัดเจน การนำเสนอมีความคิดสร้างสรรค์ ถ้าเป็นร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี องค์ประกอบของเรื่องไม่ว่าเรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน จะมีแก่นเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละครมีความสัมพันธ์กัน กลวิธีการแต่งแปลกใหม่ น่าสนใจ ปมขัดแย้งในการแต่งสร้างความสะท้อนอารมณ์ การใช้ถ้อยคำสร้างภาพได้ชัดเจน คำพูดในเรื่องเหมาะสมกับบุคลิกของตัวละคร มีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับชีวิตและสังคม

2. คุณค่าด้านสังคม เป็นคุณค่าทางด้านวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ ชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และคุณค่าทางจริยธรรม คุณค่าด้านสังคม เป็นคุณค่าที่ผู้อ่านจะเข้าใจชีวิตทั้งในโลกทัศน์และชีวิตทัศน์ เข้าใจการดำเนินชีวิต และเข้าใจเพื่อนมนุษย์ดีขึ้น เนื้อหาย่อมเกี่ยวกับการช่วยจรรโลงใจแก่ผู้อ่าน ช่วยพัฒนาสังคม ช่วยอนุรักษ์สิ่งมีคุณค่าของชาติบ้านเมือง และสนับสนุนค่านิยมอันดีงาม

รัตถภรณ์ คำกมล (2558) ได้กล่าวถึงคุณค่าและประโยชน์ของคำประพันธ์ว่า คำประพันธ์ไม่ว่าจะเป็นประเภทใดก็ตามล้วนแล้วแต่มีคุณค่าอย่างหลากหลาย ตั้งแต่ด้านการให้ความบันเทิงใจ ให้แง่คิด ให้ความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ ถ่ายทอดศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด จินตนาการ ตลอดจนประสบการณ์ชีวิตของผู้แต่งผ่านการเรียงร้อย ตัวอักษรไปยังผู้อ่านหรือผู้ฟัง ก่อให้เกิดความละเมียดละไม ความเพลิดเพลิน และขัดเกลาจิตใจทั้งผู้แต่งและผู้อ่านหรือผู้ฟังได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังให้ประโยชน์ต่อสังคมและมวลมนุษยชาติ กล่าวคือ เมื่อแต่ละบุคคลมีความคิดที่ดี มีจิตใจที่อ่อนโยน ย่อมส่งผลให้สังคม ประเทศชาติ และมวลมนุษยชาติอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

เตือนใจ พัทธกานูรัตน์ (2560) ได้กล่าวถึงคุณค่าของบทคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าร้อยกรองที่ดีจะช่วยให้ผู้อ่าน ผู้ฟัง ได้รู้จักคนอื่นก่อนรู้จักตัวเอง รู้จักรักคนอื่นก่อนรักตัวเอง

และยังช่วยให้ได้เรียนรู้วิธีทำตนให้เหมือนคนอื่น แต่มีความคิดเป็นของตนเองเพื่อเป็นสมาชิกที่ดีในสังคม และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ดังนั้นการอ่านร้อยกรองที่ได้นั้นก็เพื่อ

1. เพื่อเรารู้สึก ร้อยกรองบางบทที่ประพันธ์ขึ้นอย่างมีศิลป์ จะกระทบใจผู้อ่าน หรือ "ตี" ใจอย่างจัง คือเข้าถึงจิตใจผู้อ่าน ผู้ฟัง ได้อย่างเรียกว่าทุกซอกทุกมุมจะเป็นแง่คิดของชีวิต เช่น ความรัก จะมีทั้งความรักของหนุ่มสาว ความรักของพ่อแม่ที่มีต่อลูก ความรักเพื่อน ความรักตนเอง ความรักอย่างหลงมกมาย ความรักที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม ความรักที่รุนแรง หรือความรักในมนุษยชาติ เรื่องราวเหล่านี้ล้วนสร้างความพึงพอใจ เรารู้สึกให้เรารู้สึกให้เรารู้สึก มีชีวิตชีวา และเกิดความคิด ความประทับใจ จิตสำนึกได้

2. เพื่อเรารู้จินตนาการ ร้อยกรองบางบทจะวาดภาพที่สวยงามด้วยถ้อยคำอักษรที่มีเสียงไพเราะ และมีความหมายเด่นชัด สิ่งเหล่านี้จะก่อให้เกิดความเพลิดเพลินใจผู้อ่าน ผู้ฟัง ชื่นชมให้ผู้อ่าน ผู้ฟังได้เห็นสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่อาจจะเอาใจใส่และสังเกตสิ่งต่างมาก่อน เปิดหูเปิดตาผู้อ่าน ผู้ฟัง ให้กว้างออกไปได้

3. เพื่อเรารู้ความคิด บทร้อยกรองที่สะท้อนความคิดบางแง่มุมของผู้แต่งออกมานั้น บางครั้งก็เป็นความคิดที่บริสุทธิ์ บางครั้งก็เชื่อมโยงกับธรรมชาติ บางครั้งก็สะท้อนปัญหาสังคม บางครั้งก็เป็นธรรมะ

4. เพื่อความเพลิดเพลิน ร้อยกรองให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน สนุกไปกับรูป รส กลิ่น เสียง สนุกไปกับจินตนาการของกวี สนุกไปกับความคิดของกวี ช่วยผ่อนคลายความเครียดจากชีวิตประจำวันที่จำเจ ร้อยกรองสามารถเปลี่ยนบรรยากาศให้ผู้อ่าน ผู้ฟังได้ นับว่าเป็นการพักผ่อนไปในตัว

วราภรณ์ ศรีกะรัตน์ (2563) ได้กล่าวถึงคุณค่าของคำประพันธ์หรือร้อยกรองว่าร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ ซึ่งผู้แต่งควรเลือกรูปแบบที่สอดคล้องกับเนื้อหา มีกลวิธีการแต่งที่น่าสนใจ การใช้ถ้อยคำ ที่ไพเราะสละสลวย และให้อารมณ์สะท้อนใจแก่ผู้อ่าน รวมทั้งให้ความบันเทิงและความคิด สร้างสรรค์ มีคุณค่าด้านสังคม สะท้อนชีวิต ความเป็นอยู่ ค่านิยม วัฒนธรรมและจริยธรรม ของคนในสังคม

สุจินดา นวนแก้ว (2565) บทร้อยกรองเป็นคำประพันธ์ที่มีคุณค่าด้านวรรณศิลป์ สามารถถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของผู้ประพันธ์ถึงผู้อ่าน ผ่านรูปแบบเนื้อหา กลวิธีการแต่งที่น่าสนใจ ถ้อยคำที่ไพเราะ สละสลวย ทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะท้อนใจ รวมทั้งเกิดความบันเทิงและ

ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณค่า ด้านสังคม สะท้อนชีวิตความเป็นอยู่ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม และจริยธรรมของคนในสังคม

จากคุณค่าของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองสรุปได้ว่าประพันธ์หรือบทร้อยกรองเป็นงานเขียนที่มีคุณค่าทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง โดยสามารถแบ่งคุณค่าออกเป็น 2 ด้านดังนี้

1. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คำประพันธ์เป็นศิลปะที่แสดงออกผ่านถ้อยคำ จังหวะเสียง และอารมณ์ ซึ่งมีคุณค่าทางวรรณศิลป์อย่างชัดเจน ใช้ ถ้อยคำไพเราะ สละสลวย สื่อความหมายได้ลึกซึ้งและกระทบใจ มีกลวิธีการแต่งที่น่าสนใจ เช่น การใช้โวหาร ภาพพจน์ การเปรียบเทียบ ถ่ายทอดความรู้สึก จินตนาการ และ ความคิดสร้างสรรค์ ของผู้แต่งอย่างมีศิลปะ ทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ เข้าใจอารมณ์ เช่น ความรัก ความเศร้า ความหวัง จุดประกายแนวคิดใหม่ ๆ และสะท้อนปัญหาทางสังคมผ่านงานวรรณกรรม

2. คุณค่าด้านสังคม บทร้อยกรองเป็นกระจกสะท้อนวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของสังคม สามารถถ่ายทอด ค่านิยม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี และวิถีชีวิตของผู้คนในยุคต่าง ๆ ส่งเสริม จริยธรรม และการเรียนรู้เรื่องความดีงามผ่านตัวอย่างในบทประพันธ์ ช่วยให้ผู้อ่าน เข้าใจตนเองและผู้อื่น เห็นคุณค่าในความหลากหลายของมนุษย์ ปลูกฝังความเมตตา ความรัก และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข มีบทบาทในการ จรรโลงจิตใจ และช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้อ่าน เป็นเครื่องมือในการ อนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมของชาติ

2.2.4 ลักษณะบังคับของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

วิเชียร เกษประทุม (2546) ได้กล่าวถึงลักษณะบังคับของคำประพันธ์ ไว้ว่า ในการแต่งคำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. คณะ คือข้อกำหนดเกี่ยวกับรูปแบบของคำประพันธ์แต่ละชนิดว่า จะต้องประกอบด้วยส่วนย่อย ๆ อะไรบ้าง คำที่เป็นส่วนย่อยของคณะได้แก่ บท บาท วรรค คำ ลักษณะบังคับข้อนี้สำคัญมาก คำประพันธ์ทุกชนิดจะต้องมีคณะ ถ้าไม่มีก็ไม่เป็นคำ ประพันธ์ คณะเป็นสิ่งที่ช่วยกำหนดรูปแบบของคำประพันธ์แต่ละชนิดให้เป็นระเบียบ เพื่อใช้เป็นหลักในการแต่งต่อไป ตัวอย่างคณะของโคลงสี่สุภาพ มีดังนี้ โคลงสี่สุภาพบทหนึ่งมี 4 บาท บาทที่ 1, 2 และ 3 มีบาทละ 2 วรรคและมีจำนวนคำเท่ากันทั้ง 3 บาท คือ บาทละ 7 คำ ส่วนบาทที่ 4 มี 2 วรรค เช่นเดียวกัน แต่มีจำนวนคำเพิ่มขึ้นในวรรคหลังอีก 2 คำ รวมเป็น 9 คำ

2. พยางค์ คือเสียงที่เปล่งออกมาครั้งหนึ่ง ๆ บางทีก็มีความหมาย เช่น เมือง ไทย นี้ ดี บางทีก็ไม่มี ความหมาย แต่เป็นส่วนหนึ่งของคำ เช่น ภิ ในคำ อภินิหาร ยุในคำ ยุวชน กระ ในคำ

กระถาง เป็นต้น เนื่องจากคำไทยเราแต่เดิมมีพยางค์เดียวโดยมาก ฉะนั้นใน การแต่งคำประพันธ์ เราถือว่าพยางค์ก็คือคำนั่นเอง ในคำประพันธ์แต่ละชนิดมีการกำหนด พยางค์ (คำ) ไว้แน่นอนว่า วรรค หนึ่งมีกี่พยางค์ (คำ)

3. สัมผัส คือลักษณะที่บังคับให้ใช้คำคล้องจองกัน สัมผัสเป็น ลักษณะที่สำคัญที่สุดในคำประพันธ์ของไทย คำประพันธ์ทุกชนิดจำเป็นต้องมีสัมผัส ชนิดของสัมผัสที่ควรรู้มี 4 อย่างดังนี้

1) สัมผัสสระ ได้แก่ คำที่มีเสียงสระตรงกัน ถ้ามีตัวสะกด ก็ต้องเป็นตัวสะกดในมาตราเดียวกัน เช่น

นะ สัมผัสกับ ยะ มะ ค่ะ
คน สัมผัสกับ จน ก่น ล้น
ลาด สัมผัสกับ สาด บาด ขาด
ขุน สัมผัสกับ มุ่น คุ่น ตุ่น

จะเห็นว่าคำข้างต้นนี้แต่ละชุดใช้สระเดียวกัน และใช้ตัวสะกดในมาตราเดียวกัน แม้จะใช้วรรณยุกต์ต่างกัน ก็ถือว่าสัมผัสกันได้

มีข้อควรระวังว่า อย่าใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาว แม้ว่าจะมีตัวสะกดเดียวกันก็ไม่ถือว่าสัมผัสสระกัน เช่น กิน ไม่สัมผัสสระกับ ปีน ศิล จิน ติน

2) สัมผัสอักษร ได้แก่คำที่ใช้พยัญชนะต้นเสียงเดียวกัน อาจเป็น ตัวอักษรที่เป็นพยัญชนะเดียวกัน หรือพยัญชนะที่มีเสียงสูงต่ำเข้าคู่กันก็ได้ หรือพยัญชนะ ควบคู่เดียวกันก็ได้ เช่น

กาง สัมผัสอักษรกับ กิด กั้น กอด กุ้ง
คาน สัมผัสอักษรกับ คาบ คัด ข้า เขียน
ปรุง สัมผัสอักษรกับ ปราม ปรับ เปรียบ เปรย

3) สัมผัสนอก เป็นสัมผัสบังคับที่จะต้องมีในบทประพันธ์ต่าง ๆ ได้แก่สัมผัสที่ส่งและรับกันระหว่างวรรค ระหว่างบาท และระหว่างบทและต้องเป็นสัมผัส สระเท่านั้น

4) สัมผัสใน เป็นสัมผัสไม่บังคับ ได้แก่คำสัมผัสที่คล้องจองกันอยู่ ภายในวรรคเดียวกันอาจเป็นสัมผัสสระหรือสัมผัสอักษรก็ได้ สัมผัสในนั้นจะช่วยให้บท ประพันธ์มีความไพเราะขึ้น

4. คำครุ ลหุ เป็นคำที่บังคับใช้เฉพาะบทประพันธ์ประเภทฉันทน์ เท่านั้น

คำครุ ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเสียงยาวในแม่ ก กา เช่น กา ตี ภูเก็ตคำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นหรือเสียงยาวก็ได้ที่มีตัวสะกด เช่น นก บิน จาก รัง นอน และคำที่ประสมด้วยสระอำ ไอ โอ เอ ซึ่งถือว่าเป็นเสียงมีตัวสะกด ก็จัดเป็นคำครุด้วย

คำครุ เวลาเขียนเป็นสัญลักษณ์ ใช้เครื่องหมายเหมือน ไม้หันอากาศ (~) แทน

คำลหุ ได้แก่ คำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นในแม่ ก กา เช่น จะ ตี มุ เตะ และคำที่ใช้พยัญชนะคำเดียว เช่น กี่ บ่ ณ นอกจากนี้คำที่ประสมด้วย สระอาบางที่ก็อนุโลมให้เป็นลหุได้ เช่น ลำ

คำลหุ เวลาเขียนเป็นสัญลักษณ์ใช้เครื่องหมายเหมือนสระอุ (,) แทน

5. คำเอก คำโท หมายถึง พยางค์ที่บังคับด้วยไม้เอกและไม้โท สำหรับใช้กับคำประพันธ์ประเภทโคลงเท่านั้น มีข้อกำหนดดังนี้

2.2.5 บทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11

ยุทธ โตติเทพย์ และสุธีร์ พุ่มกุมาร (2552) ได้กล่าวถึงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีว่ามีข้อสันนิษฐานว่าบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีที่มาจากบทสวดของพราหมณ์ในพิธีกรรมทางศาสนา เช่น พิธีตรียัมปวาย คือ พิธีที่ประกอบขึ้นเพื่อรับพระอิศวร เพื่อความเป็นสิริมงคล หรือที่รู้จักกันดีในพิธีโล้ชิงช้านั่นเอง มีความหลากหลายและมีรายละเอียดที่ควรทำความเข้าใจเพื่อสร้างสรรค์ผลงานที่มีคุณภาพ โดยรวมแล้วกาพย์เป็นคำประพันธ์ที่เน้น คณะ พยางค์ และสัมผัส เป็นหลัก แต่ไม่เคร่งครัดเรื่องครุลหุเหมือนบทร้อยกรองประเภทฉันท์ คำประพันธ์ประเภทกาพย์ที่ปรากฏเด่นชัดในแบบเรียนภาษาไทยมีจำนวน 3 ชนิด คือ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉันท์ 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28

กำชัย ทองหล่อ (2554) ได้กล่าวถึงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ไว้ว่า กาพย์คือคำประพันธ์ชนิดหนึ่งซึ่งมีลักษณะกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัสคล้ายกับฉันท์ แต่ไม่นิยมใช้พยางค์ครุลหุเหมือนฉันท์ โดยความหมายของกาพย์แปลตามรูปศัพท์ได้ว่า เหล่ากอแห่งกวี หรือประกอบด้วยครูแห่งกวี หรือคำที่กวีได้ร้อยกรองไว้ ทั้งนี้คำว่า กาพย์ มาจากคำว่า กาวย หรือ กาพย ซึ่งมาจากคำว่า “กวี” อันเป็นคำเดิมในภาษาบาลี และสันสกฤตว่า “กวี” แปลว่า ผู้คงแก่เรียน ผู้เฉลียวฉลาด ผู้มีปัญญาปราดเปรื่อง ผู้ประพันธ์กาพย์กลอน ซึ่งคำ “กวี” หรือ “กวี” มาจากรากศัพท์เดิมคือ “กุธาตุ” แปลว่าเสียง ทำให้เกิดเสียงร้องระงม คราง ร้องเหมือนเสียงนก หรือเสียงแมลงผึ่ง กาพย์ในความหมายเดิมมีความหมายกว้างกว่าที่เข้าใจกันในภาษาไทย มักจะหมายถึงบรรดาบทนิพนธ์ที่กวีได้ร้อยกรองขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโคลง ฉันท์ กาพย์ หรือร่าย ล้วนนับว่าเป็นกาพย์ทั้งนั้น แต่ภาษาไทยใช้เพียงความหมายแคบ จึงหมายความว่า คำประพันธ์ ชนิดหนึ่งของกวีเท่านั้น

จารวิทย์ ศิรินิล (2564) ได้กล่าวถึงบทร้อยกรองประเภทกาพย์ว่า กาพย์มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลีสันสกฤตมาจากคำว่า “กาวย” หรือ “กาพย” ซึ่งมาจากคำว่า “กวี” ในภาษาบาลีสันสกฤต เดิมมีความหมายอย่างกว้างว่า คำประพันธ์ทุกชนิดซึ่งล้วนเรียกว่า กาพย์ เมื่อใช้ในภาษาไทย

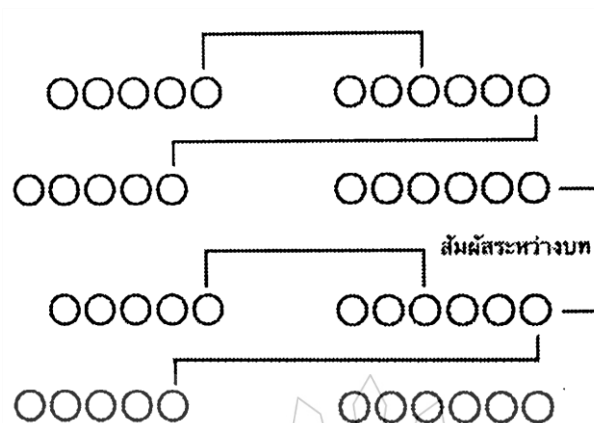
มีความหมายว่า คำประพันธ์ประเภทหนึ่งมีหลายชนิดมีการกำหนดคณะ พยางค์ และสัมผัส เช่น กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉก 16 กาพย์สุรางคนางค์ 28 เป็นต้น

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 (2556) ได้กล่าวถึงบทร่ายกรองประเภทกาพย์ยานี 11 ไว้ว่า ชื่อกาพย์ชนิดหนึ่งมี 11 คำ จัดเป็น 2 วรรค วรรคต้น 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ

รัตนกรณ คำมกล (2558) ได้กล่าวถึงบทร่ายกรองประเภทกาพย์ยานี 11 ว่าเป็นคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่มีความเก่าแก่ และมีความเป็นมาอย่างช้านาน คณะ พยางค์ และสัมผัส คล้ายกันกับฉันท แต่ไม่มีการกำหนดใช้พยางค์ครุหรือลหุ เหมือนกับฉันท และมีลักษณะบังคับตามฉันทลักษณ์ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คณะ โดยกาพย์ ยานีบทหนึ่งมี 2 บาท คือ บาทเอกกับบาทโท บาทหนึ่งมี 2 วรรค คือ วรรคแรกกับวรรคหลัง โดย วรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ รวมเป็น บาทละ 11 คำ และจะต้องลงจบในบาทโทเสมอ ส่วนที่ 2 สัมผัส โดยแบ่งเป็นสัมผัสบังคับหรือสัมผัสนอก อันประกอบด้วยสัมผัสระหว่างวรรคที่คำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทเอกส่งสัมผัสไปยังคำที่ 1 หรือคำที่ 2 หรือคำที่ 3 ของวรรคหลังในบาทเดียวกัน สัมผัสระหว่างบาทที่คำสุดท้ายของวรรคหลังในบาทเอกส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคแรกในบาทโท และสัมผัสระหว่างบทที่คำสุดท้ายในวรรคหลังของบาทโทส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคหลัง ในบาทเอกของบทต่อไป ทั้งนี้ควรเพิ่มเติมสัมผัสพิเศษหรือสัมผัสใน อันประกอบด้วยสัมผัสสระและ สัมผัสพยัญชนะภายในวรรค ซึ่งมีได้ทั้งวรรคหน้าและวรรคหลังของทุกบาท เพื่อช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะสละสลวยยิ่งขึ้น

วรารณ ศรีกระรัตน (2563) ได้กล่าวถึงบทร่ายกรองประเภทกาพย์ยานี 11 ว่าบทหนึ่งมี 2 บาท บาทหนึ่ง มี 2 วรรค วรรคแรกมี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ รวมเป็น 11 คำ จึงเรียกว่า กาพย์ยานี 11 มีสัมผัสสระ และพยัญชนะ นิยมให้มีสัมผัสในเหมือนกลอนจึงจะไพเราะ

สุทัศน์ วงศ์กระบากถาวร (2568) ได้กล่าวถึงบทร่ายกรองประเภทกาพย์ยานี 11 ว่ากาพย์ยานี 11 เป็นคำประพันธ์ที่มีลักษณะบังคับไม่มาก มีบังคับเพียง 2 อย่าง คือ คณะและสัมผัส สัมผัสใน 1 บทก็มีเพียง 2 จุดเท่านั้น จึงรู้สึกว่าเป็นกาพย์ที่แต่งง่าย อาจนับได้ว่าเป็นคำประพันธ์ที่แต่งได้ง่ายที่สุด และถือเป็นพื้นฐานในการฝึกฝนการแต่งกวีนิพนธ์ได้ ลักษณะของฉันทลักษณ์ แสดงได้ตามแผนผัง ดังนี้

ภาพที่ 2.1 ลักษณะของฉันทลักษณ์กาพย์ยานี 11 ของสุทัศน วงศ์กระบกถาวร (2568)

ลักษณะบังคับ 1 บท มี 2 บาท 1 บาท แบ่งเป็น 2 วรรค วรรคหน้ามี 5 คำ วรรคหลังมี 6 คำ บาทแรก เรียกว่าบาทเอก บาทหลัง เรียกว่าบาทโท (กาพย์ยานี 1 บท มี 4 วรรค)

สัมผัส คำที่ 5 วรรคที่ 1 ส่องสัมผัสไปยังคำที่ 3 วรรคที่ 2 คำสุดท้ายวรรคที่ 2 ส่องสัมผัสไปยังคำสุดท้ายวรรคที่ 3 สัมผัสระหว่างบท จากคำสุดท้ายบทแรกส่งไปยังคำสุดท้าย วรรคที่ 2 ของบทต่อไป

กาพย์ยานี มักนิยมแต่งเป็นบทสวด บทเห่เรือ บทพากย์โขนและบทสรภัญญะ ในบทละครมักใช้ในเนื้อความที่เป็นบทพรรณนาโวหาร

บทคร่ำครวญ เศร้าโศก หรือชมธรรมชาติต่าง ๆ จากบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11 สรุปได้ว่าบทร้อยกรองประเภทกาพย์มีรากศัพท์มาจากภาษาบาลี-สันสกฤตว่า กาวย หรือ กาพย์ ซึ่งแปลว่า กวี ที่มีความหมายเดิมอย่างกว้างคือ บทประพันธ์ทุกชนิด แต่ในภาษาไทยใช้หมายถึงคำประพันธ์ชนิดหนึ่งที่เน้นคณะ พยางค์ และสัมผัส โดยไม่เคร่งครัดเรื่องครูลหุเหมือนฉันทน์ เชื่อว่ามีที่มาจากบทสวดของพราหมณ์ในพิธีกรรม เช่น พิธีโล้ชิงช้า ประเภทกาพย์ที่พบในแบบเรียน ได้แก่ กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉก 16 และกาพย์สุรางคนางค์ 28 ซึ่งกาพย์ยานี 11 มีลักษณะคำประพันธ์บทหนึ่งประกอบด้วย 2 บาท บาทละ 2 วรรค วรรคแรก 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ รวม 11 คำ มีสัมผัสบังคับระหว่างวรรค ระหว่างบาท และระหว่างบท พร้อมทั้งสัมผัสใน เช่น สัมผัสสระและพยัญชนะ เพื่อเพิ่มความไพเราะในบทประพันธ์

2.2.6 ขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

กระทรวงศึกษาธิการ (2552) กล่าวถึงขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าประกอบด้วย

ขั้นเรียบเรียงความคิด เป็นขั้นที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดอย่างต่อเนื่อง แล้วบันทึกความคิดนั้นด้วยภาษาร้อยแก้วเป็นข้อความสั้น ๆ ด้วยประโยคหรือวลีก็ได้โดยไม่ต้องคำนึงถึงจำนวนคำและการสัมผัสตามลักษณะคำประพันธ์ แต่ต้องให้มีข้อความต่อเนื่องเป็นเนื้อเรื่องเดียวกัน

ขั้นฝึกฝนให้รู้จักสัมผัส เป็นขั้นที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคำสัมผัสคล้องจองว่ามีลักษณะอย่างไร แล้วฝึกให้ ผู้เรียนค้นหาหรือบันทึกคำที่สัมผัสกันเพื่อให้เกิดความเคยชินกับเสียงและการสัมผัส

ขั้นรู้จักจดจำคำคล้องจอง เป็นขั้นที่ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักจังหวะการสัมผัสระหว่างกลุ่มคำแล้วฝึกเขียนกลุ่มคำสัมผัส คล้องจองกันและมีใจความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

ขั้นเห็นรูปของฉันทลักษณ์ เป็นขั้นที่ฝึกให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์โดยเริ่มจากคำประพันธ์ง่าย ๆ เช่น กลอนสี่ หรือ กาพย์ เป็นต้น แล้วฝึกให้อ่าน ฝึกฟัง สังเกตจำนวนคำและสังเกตจังหวะการสัมผัสตามลักษณะของคำ ประพันธ์ประเภทนั้น ๆ

ขั้นเข้าใจหลักการแต่ง เป็นขั้นที่ฝึกให้ผู้เรียนได้เรียนรู้หลักในการแต่งคำ ประพันธ์ว่า จะต้องแต่งตามรูปแบบฉันทลักษณ์อย่างมีความต่อเนื่องกัน และกำหนดโครงเรื่องที่ จะ แต่งให้ชัดเจน มีการใช้คำที่เหมาะสมและใจความของคำประพันธ์ต้องเป็นเรื่องเดียวกัน

ขั้นลองปรับเปลี่ยนร่วมแต่งบ้าง เป็นขั้นที่ฝึกให้ผู้เรียนเริ่มแต่งคำประพันธ์โดยเริ่มต้นจาก กิจกรรมง่าย ๆ เช่น การเรียงคำประพันธ์ให้ถูกต้องตามลักษณะการสัมผัส เติมคำที่หายไปให้สมบูรณ์หรือปรับเปลี่ยนคำในคำประพันธ์ให้ถูกต้องตามลักษณะและเนื้อหาที่สอดคล้องกัน เป็นต้น

ขั้นลงมือสร้างผลงานของตน เป็นขั้นการฝึกที่ยากขึ้นโดยการให้ผู้เรียนลงมือแต่งคำประพันธ์ด้วยตนเองโดยเริ่มต้นจากกิจกรรมง่าย ๆ ก่อน เช่น แต่งตามผังเขียนเลียนแบบ ขึ้นต้นแล้วให้แต่งต่อ แต่งตามหัวข้อที่กำหนด และแต่งบรรยายภาพ เป็นต้น

สุดท้ายขั้นประเมินผลและชื่นชม เป็นขั้นการประเมินผลงานแต่งของผู้เรียนโดยผู้สอนหรือตัวผู้เรียนเอง เพื่อหาจุดเด่นหรือจุดบกพร่องที่ต้องแก้ไขให้สมบูรณ์ และเป็นขั้นที่ผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังใจผู้เรียนได้แสดงออกในวงกว้างและ ต่อเนื่อง เช่น การนำผลงานมาอ่านให้เพื่อนฟัง การนำผลงานของผู้เรียนมาแสดงละคร จัดนิทรรศการ ผลงาน และพิมพ์เผยแพร่ เป็นต้น

สาลี รักสุทธี (2553) กล่าวถึงขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าข้อควรปฏิบัติของนักแต่งร้อยกรองมือใหม่ สรุปได้ดังนี้

1. ก่อนแต่ง

- 1) ควรหาความรู้และศึกษาตัวอย่างร้อยกรองที่ดี
- 2) ศึกษากฎเกณฑ์ทางฉันทลักษณ์ของร้อยกรองให้เข้าใจ
- 3) ฝึกฝนการแต่งร้อยกรองแบบง่าย ๆ

2. ระหว่างแต่ง

- 1) เลือกเรื่องที่มีสาระมาแต่ง
- 2) กำหนดจุดมุ่งหมายและวางเค้าโครงเรื่องให้เป็นระบบ
- 3) เริ่มแต่งจากง่ายไปหายาก
- 4) เมื่อคิดจะแต่งต้องเริ่มแต่งทันที
- 5) เสร็จครัดในระเบียบของฉันทลักษณ์
- 6) พิจารณาในการเลือกใช้ถ้อยคำให้ไพเราะและเกิดอารมณ์รส

3. หลังแต่ง

- 1) จัดเกล้าแก้ไขร้อยกรองให้มีอารมณ์รสและถูกหลักเกณฑ์
- 2) ทิ้งไว้ 2 – 3 วันแล้วค่อยกลับมาอ่านทบทวน

ประทีป วาทิกทินกร (2553) กล่าวถึงขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่า กาพย์ยานี 11 ขั้นตอนการแต่งดังนี้

1. คิดเนื้อความเป็นร้อยแก้วเสียก่อน แล้วพยายามย่อเนื้อความให้เหลือวรรคละ 5-6 คำ
2. หาสัมผัสนอกให้ครบตามลักษณะบังคับ ซึ่งคงจะไม่ยากเท่ากลอน เพราะมีได้บังคับเสียงวรรณยุกต์
3. หาสัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัสอักษร พยายามให้มีวรรคละ 1 แห่ง ถ้าสามารถหาได้มากกว่านั้นก็ยิ่งดี

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ (2554) กล่าวถึงขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง ว่ามีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้เขียนต้องแม่นฉันทลักษณ์ เพราะเป็นพื้นฐานของการรู้จักจังหวะและเสียง
2. นำเอารูปแบบมารับใช้เนื้อหาหรือความรู้สึกของผู้เขียน โดยเขียนความรู้สึกบนพื้นฐานของแบบแผน

3. ใช้ความคิดพิจารณาคุณค่าของสิ่งที่เขียน 3 อย่าง คือ อารมณ์
อุดมคติ และบริสุทธิ์

รัตนกรณ คำกลม (2558) กล่าวถึงขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง
ประเภทกาพย์ยานี 11 ว่าการจะแต่งกาพย์ยานี จะต้องมีการคิดเนื้อเรื่องก่อนว่าจะแต่งเรื่องใด
แล้วเรียบเรียงเป็นร้อยแก้ว หลังจากนั้นลดทอนคำให้ ตรงตามฉันทลักษณ์ และจัดสัมผัสนอกให้ตรง
ตามบังคับ เพื่อเพิ่มความไพเราะและสมบูรณ์ทั้งนี้ควร คำนึงถึงกลวิธีการแต่งเพิ่มเติม อาทิเช่น
หาสัมผัสนอกซึ่งเป็นสัมผัสบังคับให้ได้ โดยการปรับถ้อยคำ และไม่ใช่คำที่มีเสียงเดียวกันส่งสัมผัสกัน
จัดสัมผัสในใส่เข้าไปอย่างน้อยวรรคละ 1 แห่งให้สละสลวย หรือมากน้อยตามแต่กลวิธีของผู้ประพันธ์
แต่ละคน เสียงวรรณยุกต์ของคำสุดท้ายในบาทโทนิยมใช้ เสียงวรรณยุกต์สามัญและจัตวาเป็น
ส่วนใหญ่ และการแต่งกาพย์ยานีมีจังหวะดำเนินซ้ำ จึงนิยมใช้แต่งพรรณนา

สุจินดา นวนแก้ว (2565) กล่าวถึงขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่า
ต้องเริ่มจากการศึกษาตัวอย่างงานเขียนของผู้อื่นก่อน ศึกษาข้อบังคับฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์
ชนิดต่าง ๆ ให้แม่นยำ จากนั้นเริ่มงานเขียนของตนเองโดยเริ่มจากง่ายไปหายาก และจดบันทึก
ผลงานของตนเองไว้

จากขั้นตอนการฝึกแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองสรุปได้ว่า ขั้นตอนการฝึกแต่งคำ
ประพันธ์หรือบทร้อยกรองตามแนวคิดของนักวิจัยหลายท่านมีแนวทางร่วมกัน คือ เริ่มจากการศึกษา
ตัวอย่างงานเขียนดี ๆ และเรียนรู้กฎเกณฑ์ฉันทลักษณ์อย่างแม่นยำ แล้วฝึกเรียบเรียงความคิดเป็น
ร้อยแก้ว ต่อด้วยการฝึกจับจังหวะและสัมผัสของคำ คล้องจองกันอย่างมีเนื้อหาและอารมณ์ส จากนั้น
จึงเข้าสู่การฝึกแต่งตามรูปแบบที่กำหนดโดยเริ่มจากง่ายไปยาก พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเลือกใช้
ถ้อยคำและตรวจแก้ผลงานอย่างรอบคอบ เมื่อมีพื้นฐานมั่นคงแล้วจึงเริ่มสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง
อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการนำรูปแบบมาเสริมเนื้อหาให้มีคุณค่า ทั้งด้านอารมณ์
อุดมคติ และความบริสุทธิ์ พร้อมจัดกิจกรรมส่งเสริมและประเมินผลงานเพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.2.7 องค์ประกอบของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย (2553) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการแต่ง
คำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าการพิจารณาผลงาน ที่ส่งเข้าประกวดร้อยกรองจะต้องมีรูปแบบ
ถูกต้องตามกรอบและกฎเกณฑ์ ของฉันทลักษณ์ และวรรณศิลป์ ตามรูปแบบฉันทลักษณ์ประเภท
นั้น ๆ และพิจารณาถึงความสมบูรณ์และความงาม ของ “รสความ” ความสมบูรณ์และความงามของ
“รสคำ” ใช้ถ้อยคำภาษาถูกต้อง เนื้อหาสาระ สร้างสรรค์ จรรโลงสังคม

สถาบันภาษาไทย (2554) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าเกณฑ์การให้คะแนนการแต่งร้อยกรองใน โครงการรักษารักษาภาษาไทย ฯ จะต้องเป็นบทร้อยกรองที่ถูกต้องตามแบบแผนคำประพันธ์และ ฉันทลักษณ์ โดยพิจารณาให้คะแนนจากความคิด และเนื้อหาที่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง การใช้ภาษา เหมาะสมถูกต้อง ใช้ตัวอักษรตามรูปแบบที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด อ่านง่ายและสะอาด

สุจินดา นวนแก้ว (2565) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่า ต้องคำนึงถึงหลักสำคัญ ดังนี้

1. ด้านฉันทลักษณ์ หมายถึง บทร้อยกรองหรือบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นถูกต้องตรงตาม ข้อบังคับของบทร้อยกรองแต่ละประเภท
2. ด้านเนื้อหาใจความ หมายถึง บทร้อยกรองหรือบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นมีเนื้อหาตรงกับหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่กำหนด
3. ด้านการใช้ถ้อยคำภาษา หมายถึง บทร้อยกรองหรือบทประพันธ์ที่แต่งขึ้นใช้ถ้อยคำถูกต้องตามอักขรวิธี มีความไพเราะด้านสัมผัส

โดยสัดส่วนการให้คะแนนนั้นจะให้คะแนนเท่ากันหรือใกล้เคียงกัน

จักรกฤษ คำพวง (2565) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่ามีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน 3 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านฉันทลักษณ์ และด้านการใช้ภาษา

สุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าการเรียงร้อยถ้อยคำให้มีจำนวนคำและสัมผัสตรงตามรูปแบบฉันทลักษณ์ที่กำหนด เป็นร้อยกรองชนิดต่าง ๆ การศึกษารูปแบบฉันทลักษณ์จึงช่วยให้เข้าใจงานประพันธ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น โดยมีเกณฑ์การประเมินผลงานการแต่งกาพย์ยานี 11 จำนวน 5 องค์ประกอบ คือ

1. รูปแบบฉันทลักษณ์ ซึ่งผลงานจะได้รับการประเมินในด้านความถูกต้องของรูปแบบฉันทลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการจัดจำนวนคำและการสัมผัสให้ตรงตามข้อกำหนดของคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง
2. เนื้อหาสาระที่น่าเสนอ ประเมินจากคุณภาพของเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนนำเสนอ โดยผลงานที่ได้คะแนนสูงสุดคือผลงานที่เนื้อหาสาระที่น่าเสนอมีความถูกต้องและครบถ้วน
3. ความไพเราะ การเล่นคำ เล่นอักษร เล่นสระ โดยเน้นมุงเน้นศิลปะในการใช้ภาษา เพื่อสร้างความไพเราะ รวมถึงการใช้เทคนิคด้านวรรณศิลป์ เช่น การเล่นคำ การเล่นอักษร หรือการ

เล่นสระ โดยผลงานที่ยอดเยี่ยมจะต้องแสดงความไพเราะและการใช้กลวิธีเหล่านี้ได้อย่างหนึ่งในระดับดีมาก หากขาดความไพเราะ ไม่มีสัมผัสในวรรค หรือไม่มีการเล่นคำ เล่นอักษร หรือเล่นสระ จะได้คะแนนในระดับต่ำ

4. การเสนอแนวความคิด โดยผลงานที่ได้คะแนนสูงสุดคือผลงานที่มีการเสนอแนวความคิดที่โดดเด่นและแปลกใหม่

5. การเขียนสเกดคำ โดยผลงานที่ได้คะแนนสูงสุดจะต้องเขียนสเกดคำและการรันต์ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม ในทางตรงกันข้าม หากมีการเขียนสเกดการรันต์ผิดพลาดเกิน 3 คำ จะจัดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

จากการรวบรวมทักษะของผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานทางภาษาที่ปรากฏในแหล่งข้อมูล สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบหลักของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองได้เป็น 5 ด้านสำคัญ โดยมีรายละเอียดความถึดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.3 องค์ประกอบหลักการแต่งกาพย์ยานี 11

องค์ประกอบการแต่งกาพย์ยานี 11	นักวิชาการ					ความถึ	ผู้วิจัย
	สมาคมกนกโลกนา (2553)	สถาบันภาษาไทย (2554)	สัจินดา นวนแก้ว (2565)	จักรกฤษ คำพวง (2565)	สุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567)		
1. ด้านฉันทลักษณ์	✓	✓	✓	✓	✓	5	✓
2. ด้านเนื้อหาสาระ	✓	✓	✓	✓	✓	5	✓
3. ด้านวรรณศิลป์และความไพเราะ	✓		✓		✓	3	✓
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	✓	✓			✓	3	✓
5. ด้านอักขรวิธีและภาษา	✓	✓	✓	✓	✓	5	✓

จากตารางสังเคราะห์ข้างต้น สามารถสรุปความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบได้ ดังนี้

1. ด้านฉันทลักษณ์: เป็นองค์ประกอบที่ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านให้ความสำคัญสูงสุด (ความถี่ 5) หมายถึงการแต่งให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับของคำประพันธ์แต่ละประเภท ทั้งเรื่อง คณะ จำนวนคำ และตำแหน่งการสัมผัสบังคับอย่างเคร่งครัด

2. ด้านเนื้อหาสาระ (ความถี่ 5) พิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหากับหัวข้อ หรือชื่อเรื่องที่กำหนด มีความสมบูรณ์ของ "รสความ" มีความถูกต้อง ครบถ้วน และมีเนื้อหาที่ สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. ด้านวรรณศิลป์และความไพเราะ (ความถี่ 3) มุ่งเน้นศิลปะการใช้ภาษาเพื่อให้เกิด "รสคำ" ที่งดงาม ผ่านการเลือกสรรคำที่สื่อความหมายชัดเจน และการเล่นสัมผัสทั้งสัมผัสสระและ สัมผัสอักษร (พยัญชนะ) เพื่อเพิ่มสุนทรียภาพ

4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ (ความถี่ 3) ประเมินจากการนำเสนอแนวคิดหรือ ความคิดรวบยอด (Concept) ที่โดดเด่น แปลกใหม่ และแสดงถึงภูมิปัญญาทางภาษาของผู้แต่ง

5. ด้านอักขรวิธีและภาษา (ความถี่ 5) เน้นความถูกต้องของการเขียนสะกดคำและ การันต์ตามพจนานุกรม การใช้ระดับภาษาที่เหมาะสม รวมถึงการใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย สะอาด เรียบร้อย และถูกต้องตามรูปแบบมาตรฐาน

องค์ประกอบทั้ง 5 ด้านนี้ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บทประพันธ์มีความสมบูรณ์ มีคุณค่าทั้งในทางศาสตร์ (กฎเกณฑ์) และด้านศิลป์ (ความงาม) อย่างแท้จริง

จากองค์ประกอบของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองสรุปได้ว่า องค์ประกอบ หลักของการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองจากการรวบรวมทัศนะของผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงาน ทางภาษา สามารถสรุปได้ 5 ด้านสำคัญดังนี้

1. ด้านฉันทลักษณ์ คือการแต่งให้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ข้อบังคับของคำประพันธ์ แต่ละประเภท ทั้งเรื่อง คณะ จำนวนคำ และตำแหน่งการสัมผัสบังคับอย่างเคร่งครัด

2. ด้านเนื้อหาสาระ พิจารณาจากความสอดคล้องของเนื้อหากับหัวข้อหรือชื่อเรื่อง ที่กำหนด มีความสมบูรณ์ของ "รสความ" และมีเนื้อหาที่สร้างสรรค์เป็นประโยชน์ต่อสังคม

3. ด้านวรรณศิลป์และความไพเราะ มุ่งเน้นศิลปะการใช้ภาษาเพื่อให้เกิด "รสคำ" ที่งดงาม ผ่านการเลือกสรรคำที่สื่อความหมายชัดเจน และการเล่นสัมผัสในทั้งสัมผัสสระและสัมผัส อักษรเพื่อเพิ่มสุนทรียภาพ

4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ ประเมินจากการนำเสนอแนวคิดหรือความคิดรวบยอด ที่โดดเด่น แปลกใหม่ และแสดงถึงภูมิปัญญาทางภาษาของผู้แต่ง

5. ด้านอักษรวิธีและภาษา เน้นความถูกต้องของการเขียนสะกดคำและการรันต์ตามพจนานุกรม การใช้ระดับภาษาที่เหมาะสม รวมถึงการใช้ตัวอักษรที่อ่านง่ายและสะอาดเรียบร้อยตามมาตรฐาน

ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 ด้านนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้บทประพันธ์มีความสมบูรณ์และทรงคุณค่าอย่างแท้จริง

2.2.8 เกณฑ์การประเมินคำประพันธ์หรือบทร้อยกรอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าบทร้อยกรองที่มีลักษณะต่อไปนี้ กรรมการจะไม่นำไปตรวจให้คะแนน

- 1) ไม่มีสัมผัสบังคับตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองที่กำหนด
- 2) กรณีแต่งกลอนสี่ หรือกาพย์ยานี ไม่มีสัมผัสระหว่างบท
- 3) กรณีแต่งโคลงสี่สุภาพไม่มีการร้อยโคลง
- 4) กรณีแต่งโคลงสี่สุภาพ วางตำแหน่งคำเอกและคำโทในโคลงสี่สุภาพไม่ครบถ้วนหรือไม่ถูกตำแหน่ง
- 5) กรณีแต่งโคลงสี่สุภาพ ใช้คำสร้อยต่างจากที่นิยมใช้กันเป็นแบบแผน หรือใช้สร้อยเจตนา หรือใช้คำ สร้อยผิดบาท
- 6) ใช้สระเสียงสั้น สัมผัสกับสระเสียงยาวเป็นสัมผัสบังคับ (เช่น ใช้ “ใจ” สัมผัส กับ “กาย”)
- 7) เขียนบทร้อยกรองไม่ครบบทหรือเขียนเกินจากเกณฑ์ที่กำหนด
- 8) เขียนบทร้อยกรองที่อาจเข้าข่ายละเมิดต่อบุคคลอื่น หรือผิดต่อขนบประเพณีและศีลธรรมอันดีของ ประชาชน

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) ดังนี้

- 1) ฉันทลักษณ์และอักษรวิธี คะแนนเต็ม 20 คะแนน
 - เขียนตัวสะกดการันต์ผิด หักคำละ 1 คะแนน
 - มีสัมผัสซ้ำ หักตำแหน่งละ 2 คะแนน
- 2) ความคิดและเนื้อหา คะแนนเต็ม 40 คะแนน
 - ตรงประเด็น หมายความว่า นักเรียนจะต้องใช้หัวข้อที่กำหนดให้เป็นแก่นเรื่อง

- เสนอแนวคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า เนื้อหาที่นักเรียนเสนอนั้นให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น แง่คิดในการดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

- เสนอแนวคิดแปลกใหม่ หมายความว่า แนวความคิดที่เสนอในเนื้อหาไม่ค่อยมีใครกล่าวถึง เป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและอยู่ในขอบเขตของหัวข้อ

3) กวีโวหาร คะแนนเต็ม 40 คะแนน

- เลือกใช้คำเหมาะแก่เนื้อหาและบริบท

- เล่นสัมผัสอักษร เล่นคำสละสลวย และราบรื่น ช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะยิ่งขึ้น

- ใช้โวหารต่าง ๆ ส่งเสริมเนื้อหาให้มีความหมายลึกซึ้งกินใจ เช่น การใช้อุปมา การใช้อุปลักษณ์ การใช้ อธิพจน์ การใช้บุคคลวัต เป็นต้น

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองในการแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71/2566 ได้มีการกำหนดเกณฑ์ การประเมินของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การแต่งบทร้อยกรอง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 แต่งกาพย์ยานี 11 ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนเต็ม 100 คะแนน ดังนี้

1) ฉันทลักษณ์และอักขรวิธี	คะแนนเต็ม	20	คะแนน
- เขียนตัวสะกดการันต์ผิด	หักคำละ	1	คะแนน
- มีสัมผัสซ้ำ	หักคะแนนตำแหน่งละ	2	คะแนน
2) ความคิดและเนื้อหา	คะแนนเต็ม	40	คะแนน
- ตรงประเด็น หมายความว่า นักเรียนจะต้องใช้หัวข้อที่กำหนดให้เป็นแกนเรื่อง			
- เสนอแนวคิดสร้างสรรค์ หมายความว่า เนื้อหาที่นักเรียนเสนอนั้นให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน เช่น แง่คิดในการดำรงชีวิต การเข้าใจสังคม การปฏิบัติตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม			

- เสนอแนวคิดแปลกใหม่ หมายความว่า แนวความคิดที่เสนอในเนื้อหาไม่ค่อยมีใครกล่าวถึง เป็นแนวความคิดที่มีเหตุผลและอยู่ในขอบเขตของหัวข้อ

3) กวีโวหาร คะแนนเต็ม 40 คะแนน

- เลือกใช้คำเหมาะแก่เนื้อหาและบริบท

- เล่นสัมผัสอักษร เล่นคำ ไพเราะสละสลวยและราบรื่น ช่วยให้คำประพันธ์ไพเราะยิ่งขึ้น

- ใช้โวหารต่าง ๆ ส่งเสริมเนื้อหาให้มีความหมายลึกซึ้งกินใจ เช่น กล่าวเปรียบเทียบ ใช้บุคลาธิษฐาน เป็นต้น

สุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินคำประพันธ์หรือบทร้อยกรองว่าการเรียงร้อยถ้อยคำให้มีจำนวนคำและสัมผัสตรงตามรูปแบบฉันทลักษณ์ที่กำหนดเป็นร้อยกรองชนิดต่าง ๆ การศึกษารูปแบบฉันทลักษณ์จึงช่วยให้เข้าใจงานประพันธ์ต่าง ๆ ได้ดีขึ้น โดยมีเกณฑ์การประเมินผลงานการแต่งกาพย์ยานี 11 จำนวน 5 รายการ แต่ละรายการมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน รวมทั้งสิ้น 100 คะแนน ดังนี้

1. รูปแบบฉันทลักษณ์ (20 คะแนน) ผลงานจะได้รับการประเมินในด้านความถูกต้องของรูปแบบฉันทลักษณ์ ซึ่งหมายถึงการจัดจำนวนคำและการสัมผัสให้ตรงตามข้อกำหนดของกาพย์ยานี 11 โดยระดับคะแนนสูงสุดจะมอบให้กับผลงานที่มีรูปแบบฉันทลักษณ์ถูกต้องเป็นอย่างดี

2. เนื้อหาสาระที่น่าเสนอ (20 คะแนน) จะประเมินจากคุณภาพของเนื้อหาสาระที่ผู้เรียนนำเสนอ โดยผลงานที่ได้คะแนนสูงสุดคือผลงานที่เนื้อหาสาระที่น่าเสนอมีความถูกต้องและครบถ้วน

3. ความไพเราะ การเล่นคำ เล่นอักษร เล่นสระ (20 คะแนน) เกณฑ์นี้มุ่งประเมินศิลปะในการใช้ภาษาเพื่อสร้างความไพเราะ รวมถึงการใช้เทคนิคด้านวรรณศิลป์ เช่น การเล่นคำ การเล่นอักษร หรือการเล่นสระ โดยผลงานที่ยอดเยี่ยมจะต้องแสดงความไพเราะและการใช้กลวิธีเหล่านี้ได้อย่างหนึ่งในระดับดีมาก หากขาดความไพเราะ ไม่มีสัมผัสในวรรค หรือไม่มีการเล่นคำ เล่นอักษร หรือเล่นสระ จะได้คะแนนในระดับต่ำ

4. การเสนอแนวความคิด (20 คะแนน) ประเมินความสามารถในการนำเสนอแนวคิดหรือความคิดรวบยอด (Concept) ในบทประพันธ์ โดยผลงานที่ได้คะแนนสูงสุดคือผลงานที่มีการเสนอแนวความคิดที่โดดเด่นและแปลกใหม่

5. การเขียนสะกดคำ (20 คะแนน) ประเมินความถูกต้องในการเขียนภาษาไทย โดยผลงานที่ได้คะแนนสูงสุดจะต้องเขียนสะกดคำและการันต์ได้ถูกต้องตามพจนานุกรม ในทางตรงกันข้าม หากมีการเขียนสะกดการันต์ผิดพลาดเกิน 3 คำ จะจัดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

จากเกณฑ์การประเมินการแต่งคำประพันธ์หรือบทร้อยสรุปได้ว่า เกณฑ์การประเมินคำประพันธ์ตามแนวทางของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566) และสุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) มีจุดเน้นที่สอดคล้องกันในด้าน ฉันทลักษณ์และอักขรวิธี ที่ต้องเคร่งครัดตามกฎหมายเกณฑ์ตำแหน่งสัมผัสบังคับและจำนวนคำที่ถูกต้อง โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานศึกษากำหนด

คะแนนส่วนนี้ไว้ 20 คะแนน และจะหักคะแนนหากสะกดผิดหรือมีสัมผัสซ้ำ ขณะที่สุชาวดี เกษมณี และคณะ แยกประเมินรูปแบบฉันทลักษณ์และการเขียนสะกดคำด้านละ 20 คะแนน สำหรับด้านความคิดและเนื้อหา ทุกท่านมุ่งเน้นความสอดคล้องกับหัวข้อที่กำหนด มีความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่ และให้แง่คิดที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาให้ค่าน้ำหนักสูงถึง 40 คะแนน ส่วนสุชาวดี เกษมณี และคณะ แบ่งเป็นด้านเนื้อหาสาระและการเสนอแนวคิดด้านละ 20 คะแนน นอกจากนี้ยังมีเกณฑ์ ด้านกวีโวหารและความไพเราะ ที่พิจารณาจากการสรุคำที่เหมาะสม การเล่นสัมผัสใน (สระและพยัญชนะ) และการใช้ภาพพจน์เพื่อสื่อความหมายให้ลึกซึ้งกินใจ ซึ่งสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษากำหนดไว้ 40 คะแนน ในขณะที่สุชาวดี เกษมณี และคณะ ประเมินศิลปะการเล่นคำและเล่นอักษรไว้ 20 คะแนน ทั้งนี้ ทั้งสามแหล่งระบุเงื่อนไขสำคัญว่าบทร้อยกรองที่ ไม่มีสัมผัสบังคับหรือขาดสัมผัสระหว่างบท จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์และจะไม่ได้รับคะแนน

โดยผู้วิจัยได้ตามแนวคิดของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย (2553) สถาบันภาษาไทย (2554) สุจินดา นวนแก้ว (2565) จักรกฤษ คำพวง (2565) และสุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) ซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดการให้คะแนนที่ชัดเจนมากขึ้น แล้วนำมาจัดทำในรูปแบบตารางประเมินคะแนนเต็ม 100 คะแนน แบ่งเป็น 5 ด้านหลัก พร้อมระดับคุณภาพ 5 ระดับ คือ

1. ด้านฉันทลักษณ์ (20 คะแนน) ที่มุ่งเน้นความถูกต้องของจำนวนคำ และตำแหน่งการส่งสัมผัสบังคับตามแบบแผนที่กำหนด
2. ด้านเนื้อหาสาระ (20 คะแนน) พิจารณาจากความถูกต้อง ครบถ้วน และความสอดคล้องของเนื้อหากับหัวข้อหรือชื่อเรื่องที่แต่ง
3. ด้านความไพเราะและวรรณศิลป์ (20 คะแนน) ประเมินศิลปะการใช้ภาษาผ่านการเล่นสัมผัสใน การสรุคำ และการใช้โวหารภาพพจน์เพื่อสร้างความสละสลวย
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ (20 คะแนน) เน้นการนำเสนอแนวคิดหรือแง่คิดที่โดดเด่น แปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อผู้อ่าน และ
5. ด้านอักขรวิธีและภาษา (20 คะแนน) ที่เน้นความถูกต้องของการเขียนสะกดคำตามพจนานุกรม รวมถึงการใช้ระดับภาษาที่เหมาะสม

ตารางที่ 2.4 จำแนกรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินการแต่งกายยานี 11

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. ฉันทลักษณ์	วรรคหน้า 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ ถูกต้องทุกบทตาม จำนวนที่กำหนด	วรรคหน้าหรือ วรรคหลัง มี จำนวนคำขาด หรือเกินที่กำหนด 1 แห่ง	วรรคหน้าหรือ วรรคหลัง มี จำนวนคำขาด หรือเกินที่กำหนด 2 แห่ง	วรรคหน้าหรือ วรรคหลัง มี จำนวนคำขาด หรือเกินที่กำหนด 3 แห่ง
2. สัมผัสบังคับ	ส่ง-รับสัมผัสระหว่างวรรค บาท และบท ถูกต้อง แม่นยำทุกจุด	สัมผัสสระถูกต้อง เกือบทั้งหมด มี ผิดตำแหน่งเพียง 1 แห่ง	สัมผัสสระถูกต้อง เกือบทั้งหมด มี ผิดตำแหน่งเพียง 2 แห่ง	สัมผัสสระถูกต้อง เกือบทั้งหมด มีผิด ตำแหน่งเพียง 3 แห่ง
3. ความคิดและเนื้อหา	เนื้อหาตรงประเด็น สื่อสารชัดเจน มี ความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ และมี คติลึกซึ้ง	เนื้อหาตรง ประเด็น สื่อสาร ชัดเจน มีความคิด สร้างสรรค์แปลก ใหม่ แต่ขาด คติที่ลึกซึ้ง	เนื้อหาตรง ประเด็น สื่อสาร ชัดเจน แต่ขาด ความคิด สร้างสรรค์แปลก ใหม่ และขาด คติที่ลึกซึ้ง	เนื้อหาตรง ประเด็น แต่ สื่อสารไม่ชัดเจน และไม่มีความคิด สร้างสรรค์แปลก ใหม่ ขาด คติที่ลึกซึ้ง
4. กวีโวหารและวรรณศิลป์	มีการเล่นสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระ และ สัมผัสอักษรที่ ไพเราะ ไม่ซ้ำซาก และใช้วรรณศิลป์ เหมาะสมกินใจ ผู้อ่าน	มีการเล่นสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระ และ สัมผัสอักษรที่ ไพเราะ ไม่ซ้ำซาก แต่ขาดการใช้ วรรณศิลป์	มีการเล่นสัมผัสใน เฉพาะสัมผัสสระ หรือสัมผัสอักษร ไม่ซ้ำซาก และ ขาดการใช้ วรรณศิลป์	มีการเล่นสัมผัสใน เฉพาะสัมผัสสระ หรือสัมผัสอักษร ใช้คำซ้ำซาก และ ขาดการใช้ วรรณศิลป์

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
5. อักษรวิธี และภาษา	เขียนสะกดคำและ ตัวสะกดการันต์ ถูกต้องตาม พจนานุกรมทุกคำ	เขียนสะกดคำ และตัวสะกด การันต์ผิด 1 แห่ง	เขียนสะกดคำและ ตัวสะกดการันต์ ผิด 2 แห่ง	เขียนสะกดคำและ ตัวสะกดการันต์ ผิด 3 แห่ง

หมายเหตุ: ให้ผู้ประเมินเลือกกระดัดคะแนนที่เหมาะสมในแต่ละด้าน และรวมคะแนนในช่องสุดท้าย
ดังตัวอย่าง

ตารางที่ 2.5 ตัวอย่างการให้คะแนนคุณภาพการแต่งกายพยานี 11

ด้านการประเมิน	ระดับที่ได้	คำนวณคะแนนที่ได้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ฉันทลักษณ์		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
2. สัมผัสบังคับ		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
3. ความคิดและเนื้อหา		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
4. กวีโวหารและวรรณศิลป์		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
5. อักษรวิธีและภาษา		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
รวมคะแนน				 คะแนน

ตารางที่ 2.6 เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการแต่งกายพยานี 11

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
80– 100 คะแนน	ดีมาก
50 – 79 คะแนน	ดี
20 – 49 คะแนน	พอใช้
1 – 19 คะแนน	ปรับปรุง

การประเมินนี้ใช้เพื่อตัดสินการแต่งกายพยานี 11 โดยผลงานจะถือว่าผ่านเกณฑ์ หากได้
ระดับคุณภาพ "พอใช้" ขึ้นไป

2.3 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านทำนองเสนาะ

2.3.1 ความหมายของการอ่านทำนองเสนาะ

กำชัย ทองหล่อ (2525) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านทำนองเสนาะ คือการอ่านมีสำเนียงสูงต่ำ หนักเบา ยาวสั้น เอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสให้ชัดเจน ไพเราะ มีจังหวะและคลื่นเสียงเป็นกังวานขึ้นลงทำให้เกิดอารมณ์คล้อยตามไปตามทำนองเสียงนั้น

วิฒนะ บุญจับ (2538) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า เป็นการถ่ายทอดเรื่องราวที่น่าประทับใจจากตัวอักษรในบทประพันธ์จากผู้รู้หนังสือไปยังผู้ต้องการรู้เรื่องราว ชนิดคำต่อคำแต่อ่านไม่ออกเขียนไม่ได้เมื่อครั้งอดีต จึงมีการนำบทวรรณคดีนิพนธ์นั้นมาอ่าน โดยใช้กลวิธีทางเสียงเป็นสื่อถ่ายทอดเรื่องราว บรรยายภาพ ภาพ วิทยุญาณ อารมณ์ และความหมายที่แฝงเร้นอยู่ในแต่ละตัวอักษรที่ผู้อ่านตีความได้ออกมาเป็นจังหวะและทำนองต่าง ๆ ตามประเภทของคำประพันธ์ จนทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตามและเกิดอารมณ์ร่วมไปกับผู้อ่านได้เท่ากับเป็นการเพิ่มอรรถรส และสุนทริยรสของภาษาที่กวีบรรจงนำมาเรียงร้อยยิ่งขึ้น

กรมศิลปากร (2539) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า เป็นการอ่านบทกวีให้น่าฟัง หรือการอ่านวรรณคดีให้เกิดความไพเราะโดยมิใช่การขับหรือการร้องอย่างทำนองเพลง การอ่านทำนองเสนาะเป็นศิลปะ ที่จะช่วยให้เยาวชนไทยหันมาศึกษาวรรณคดีกวีนิพนธ์ โดยอาศัยโสตประสาทในการรับรสแห่งความไพเราะและความงามทางกวีนิพนธ์

นันทา ชุนภักดี (2559) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านแบบมีลีลาจังหวะ สั้นยาว ในคำประพันธ์ประเภท กาพย์ กลอน โคลง ร่าย ฉันท์ มีความไพเราะมากกว่าทำนองธรรมดา ดังนั้น “การอ่านทำนองเสนาะ” คือ การอ่านออกเสียงบทร้อยกรอง อันมีเอกลักษณ์เฉพาะตามคำประพันธ์ไทยแต่ละประเภท อันเป็นศูนย์รวมแห่ง “ศาสตร์” กล่าวคือ อักษร และอักษรวิธีไทย และเป็นศูนย์รวมแห่ง “ศิลป์” กล่าวคือ วรรณศิลป์ ลีลา จังหวะ สุนทริยะ ผ่านการอ่านออกเสียงอย่างไพเราะ

พิณพนธ์ คงวิจิตต์ (2565) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านตามทำนองเพื่อให้เกิดความไพเราะน่าฟัง การอ่านทำนองเสนาะเป็นการอ่านให้คนอื่นฟัง ฉะนั้นทำนองเสนาะต้องอ่านออกเสียงที่ทำให้เกิดความรู้สึก ทำให้เห็นความงาม เห็นความไพเราะ เห็นภาพพจน์ ผู้ฟังสัมผัส ด้วยเสียงจึงจะเข้าถึงรสและความงามของบทร้อยกรอง ที่เรียกว่าอ่านแล้วฟังพริ้ง เพราะเสนาะโสต การอ่านทำนองเสนาะจึงมุ่งให้ผู้ฟังเข้าใจถึงรสและเห็นความงามของบทร้อยกรอง

ศรธรรม แสงสว่าง และคณะ (2565) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านทำนองเสนาะคือการอ่านบทร้อยกรองอย่างไร้พยางค์ โดยใช้เสียงสูงต่ำ หนักเบา การทอดและเลื่อนเสียง พร้อมเน้นจังหวะและสัมผัส เพื่อกำหนดอารมณ์และความหมายของบทประพันธ์ให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง

มัยมุนะห์ ทองเกื้อ และคณะ (2565) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า เป็นการออกเสียงที่มีความไพเราะ จะมีการเอื้อน เสียง เน้นสัมผัสคำคล้องจอง ออกเสียงตามจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภท เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน โดยผู้อ่านต้องเปล่งเสียงให้มีความสูง-ต่ำ ไม่ดังจนเกินไปและไม่เบา จนเกินไป มีจังหวะสั้นยาวตามลีลาท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภท เพื่อให้เกิดความไพเราะ น่าฟัง และซาบซึ้งในรสของเรื่องที่อ่าน

ฤดีรัตน์ ละอองแก้ว และคณะ (2565) กล่าวถึงความหมายของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า วิธีการออกเสียงอย่างไร้พยางค์ โดยมีการเอื้อน เสียง เน้นสัมผัสคำคล้องจอง ออกเสียงตามจังหวะ ลีลา และท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภท เช่น โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน โดยผู้อ่านต้องเปล่งเสียงให้มีความสูง-ต่ำ ไม่ดังจนเกินไปและไม่เบา จนเกินไป มีจังหวะสั้นยาวตามลีลาท่วงทำนองของบทร้อยกรองแต่ละประเภท เพื่อให้เกิดความไพเราะ น่าฟัง และซาบซึ้งในรสของเรื่องที่อ่าน

จากความหมายของการอ่านทำนองเสนาะสรุปได้ว่า ศิลปะแห่งการอ่านบทร้อยกรองไทย ที่ผสมผสานทั้งศาสตร์และศิลป์ โดยมีลักษณะร่วมกันคือ การออกเสียงอย่างไร้พยางค์ด้วยทำนองและจังหวะที่เหมาะสม มีการใช้เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาว รวมถึงการเอื้อนเสียงและเน้นสัมผัสตามลีลาของคำประพันธ์อย่างมีเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังเป็นการ ถ่ายทอดอารมณ์และความหมายที่ซ่อนอยู่ในบทประพันธ์ ทั้งบรรยากาศ ความรู้สึก ความงาม และภาพพจน์ ทำให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง คล้อยตาม และมีอารมณ์ร่วมไปกับผู้อ่าน

การอ่านทำนองเสนาะถือเป็นศิลปะที่เพิ่มอรรถรสทางวรรณศิลป์ ช่วยให้บทร้อยกรองน่าฟังและมีคุณค่ายิ่งกว่าการอ่านธรรมดา อีกทั้งยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเชื่อมโยงผู้ฟังให้เข้าถึงคุณค่าและสุนทรีรสของวรรณคดีอย่างลึกซึ้ง โดยมีความแตกต่างจากการร้องเพลงตรงที่ไม่มีใช้การขับร้อง หากแต่เป็นการอ่านอย่างมีทำนองเฉพาะที่มุ่งเน้นการใช้เสียงเพื่อเสริมความงามของร้อยกรองไทย

2.3.2 หลักการอ่านทำนองเสนาะ

ชั้นรัชชย อธิเกียรติ (2559) กล่าวถึงหลักการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านทำนองเสนาะ ถือเป็นการรักษาขนบประเพณีอย่างหนึ่งของไทย เพราะเป็นการแสดงออกทางสุนทรียศาสตร์ที่มีมาช้านานและเป็นเอกลักษณ์ อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าคนไทยเป็นผู้มีจิตใจละเอียดอ่อน และเป็นชนชาติที่มีวัฒนธรรม ซึ่งหากนักเรียนขาดการเรียนรู้ การอ่านทำนองเสนาะอย่างถูกต้องอาจส่งผลให้ขาดความรู้ความเข้าใจในวรรณคดีไทยอย่างลึกซึ้ง นักเรียนจะมีพัฒนาการ ทางภาษาที่ด้อยลง โดยเฉพาะด้านการใช้ภาษาที่สละสลวยและการเลือกใช้คำ

โดยการอ่านทำนองเสนาะคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 มีจังหวะที่ดำเนินเข้าจึงนิยมแต่งในความพรรณนา เช่น ชมนกชมไม้ พรรณนาความสวยงามของธรรมชาติ พรรณนาอารมณ์โศก คร่ำครวญ หรือใช้แต่งบทสวด บทสวดมนต์ที่ใช้ในบทละคร เป็นต้น

กาพย์ยานี 11 แบ่งจังหวะแต่ละบาทเป็น 2/3 และ 3/3 ดังนี้

00/000//	000/000//
00/000//	000/000//
ตัวอย่าง	
เริ่มแต่ง / กาพย์ยานี //	อ่านวิธี / แล้วท่องจำ //
วรรคหน้า / มีห้าคำ //	วรรคหลังหก / ยกตามไป //
สองวรรค / หนึ่งบาทพรว้า //	สิบเอ็ดคำ / จำขึ้นใจ //
สองบาท / จึงจะได้ //	ครบหนึ่งบท / จดจำดี //

(ชั้นรัชชย อธิเกียรติ)

หมายเหตุ เครื่องหมายแทนจังหวะ ได้แก่ / แทนการลงจังหวะเสริม และ // แทนการลงจังหวะหลัก

ศรธรรม แสงสว่าง และคณะ (2565) กล่าวถึงหลักการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านบทร้อยกรองให้ไพเราะตามลีลาและจังหวะของฉันทลักษณ์ โดยการใช้การควบคุมเสียงสูงต่ำ หนักเบา การทอดและเอื้อนเสียง พร้อมทั้งถ่ายทอดอารมณ์และความหมายให้ผู้ฟังเกิดความซาบซึ้ง โดยมีหลักในการอ่านทำนองเสนาะ ดังนี้

- 1) อ่านตามฉันทลักษณ์ เพื่อให้เกิดลีลาและจังหวะของคำประพันธ์
- 2) ควบคุมเสียง ให้เกิดเสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาว อย่างเหมาะสม
- 3) ทอดและเอื้อนเสียงเพื่อเพิ่มความไพเราะ

4) เน้นสัมผัสและจังหวะให้ชัดเจน และรักษาจังหวะที่ถูกต้อง

5) ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกให้สอดคล้องกับเนื้อหา เช่น สุข เศร้า อึกเขม
อ่อนหวาน

6) อ่านให้มีความแตกต่างจากการร้องเพลง โดยอ่านอย่างมีทำนองเฉพาะที่งดงาม
ตามวรรณศิลป์

พินิตศักดิ์ อุ่ณวรรณธรรม และคณะ (2563) กล่าวถึงหลักการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านร้อยกรองหรือทำนองเสนาะ สะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของภาษาไทยว่าเป็นภาษาดนตรี มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เพราะมีวรรณยุกต์ถึง 5 เสียง จึงทำให้เกิดเสียงสูงต่ำขึ้น และเมื่อนำถ้อยคำมา ร้อยเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์ก็จะเกิดบทร้อยกรองชนิดต่าง ๆ ขึ้น ได้แก่ กาพย์ กลอน โคลง ฉันท์ ร่าย ซึ่งมีท่วงทำนองหรือวิธีการอ่านออกเสียงอย่างไพเราะ ทั้งนี้ยังมีการนำบทร้อย กรองบางรูปแบบมาประสมประสานกันแล้วเรียกว่า กาพย์ห่อโคลงบ้าง กาพย์เห่บ้าง ลิลิตบ้าง บทร้อย กรองเหล่านี้ ล้วนแต่เป็นการสร้างสรรค์ทางด้านวรรณศิลป์ที่งดงามทั้งสิ้น และด้วยความที่คนไทยเป็น คนที่มีอารมณ์สุนทรีย์จึงทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ประดิษฐ์ลีลาการอ่านทำนองเสนาะให้ หลากหลายอีกหลายทำนอง ดังนี้

- 1) การขับ ได้แก่ การขับเสภา การขับลำนำสู่ขวัญ การขับลำนำกล่อมช้าง
- 2) การร้อง ได้แก่ การร้องเพลงทำนองเพลงไทย เพลงไทยสากล เพลงไทยตาม
ทำนองท้องถิ่น
- 3) การเทศน์ ได้แก่ การสั่งสอน หรือการใช้ทำนองเล่าเรื่องเกี่ยวกับศาสนา
- 4) การกล่อม ได้แก่ การกล่อมเด็ก การเห่กล่อมพระบรรทม
- 5) การเห่ ได้แก่ การเห่เรือ การเห่กล่อมพระบรรทม การเห่เข้าลูกหลวง
การเห่กล่อมช้าง
- 6) การแหล่ ได้แก่ การแหล่เทศน์ การแหล่เพลงในลักษณะต่าง ๆ
- 7) การสวด ได้แก่ การสวดคำหลวง การสวดคำฉันท์ การสวดสรภัญญะ การสวด
โอษฐ์วิหาราย การสวดพระมาลัย การสวดคฤหัสถ์
- 8) การพากย์ ได้แก่ การพากย์โขน หรือทำนองพากย์ในบทบาทต่าง ๆ
- 9) การว่า การว่าเพลงพื้นเมือง หรือเพลงปฎิพากย์ต่าง ๆ

ท่วงทำนองทั้ง 9 ทำนอง รวมการอ่านทำนองเสนาะเป็น 10 ทำนอง ปรากฏในร้อยกรองทุกประเภท ซึ่งสามารถแจกแจงเป็นตารางความสัมพันธ์ของคำประพันธ์ต่าง ๆ กับท่วงทำนองได้ดังนี้

ตารางที่ 2.7 แจกแจงความสัมพันธ์ของคำประพันธ์กับท่วงทำนอง

ท่วงทำนอง คำประพันธ์	อ่าน	ขับ	พากย์	เห่	กล่อม	สวด	แหล่	เทศน์	ร้อง	ว่า
กาพย์	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
กลอน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
โคลง	✓		✓	✓					✓	
ฉันท์	✓		✓	✓	✓	✓			✓	
ร่าย	✓	✓	✓	✓			✓	✓	✓	

ท่วงทำนองของบทร้อยกรองไทยที่กล่าวมานี้ เป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือบทร้อยกรองในวรรณคดีไทยล้วนแต่เป็นวัฒนธรรมทางภาษาเป็นรากเหง้าของความเป็นไทย ที่งดงามด้วยรูปแบบ และเป็นศิลปะเฉพาะตัว เป็นเอกลักษณ์ของภาษาไทยที่ ควรค่าแก่การสืบทอดต่อไป

ณัฐฉิ คล้ายสุวรรณ (2565) กล่าวถึงหลักการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า เป็นการอ่านที่มีท่วงทำนอง สอดใส่การเอื้อนเอ่ยหรือลำนาลงไปในการอ่าน ทำให้คำประพันธ์ไพเราะ น่าฟัง มีศิลปะ ทำให้เกิดความซาบซึ้ง เพลิดเพลิน พอใจให้กับผู้อ่าน และผู้ฟัง ทำให้วรรณคดีและบทประพันธ์ร้อยกรอง มีคุณค่าสมดังเจตนาของบทประพันธ์ สำหรับกลวิธีการอ่านร้อยกรองแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การอ่านร้อยกรองแบบทำนองเสนาะ (ขั้นที่ 1)

1) ผู้อ่านควรฝึกหัดการอ่าน ศึกษาวิธีอ่านที่ถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญผู้สอน หรือตัวอย่างที่ถูกต้องจากสื่อต่าง ๆ

2) อ่านให้ถูกต้องตามอารมณ์ เจตคติของผู้นิพนธ์ โดยศึกษาเนื้อหาของคำประพันธ์ก่อนอ่านเพื่อให้เข้าใจความหมาย

3) อ่านให้ถูกท่วงทำนองของฉันทลักษณ์ และสามารถจำแนกได้ว่าคำประพันธ์ใดใช้ท่วงทำนองอย่างไร ต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำประพันธ์เป็นอย่างดี จดจำท่วงทำนองในการอ่านได้ ถึงแม้คำประพันธ์จะมีชื่อระบุไว้ก็ตาม แต่ถ้าผู้อ่านไม่สามารถจดจำท่วงทำนองในการอ่านได้ ก็อาจจำแนกไม่ได้ว่าคำประพันธ์ที่ปรากฏนั้นอ่านอย่างไร

4) พิจารณาแบ่งวรรคตอนให้ถูกต้องตามลักษณะของคำประพันธ์เสียก่อน จากนั้นจึงเริ่มอ่านออกเสียง

5) อ่านให้ถูกสัมผัสและเอื้อนสัมผัส ยังไม่ต้องมีลูกเล่น (ศิลปะการใช้เสียงเพื่อให้เกิดความไพเราะ) จนกว่าจะอ่านได้คล่อง คำที่สัมผัสต้องเน้นเสียงให้เด่นชัด และเน้นสัมผัสให้สม่ำเสมอ และต้องรู้จักแบ่งวรรคตอนในการอ่านให้ถูกต้อง เช่น

ถึงหน้าวังตั้งหนึ่งใจจะขาด คิดถึงบาทบพิตรอดิศร
 ใฝ่ผ่านเกล้าเจ้าประคุณของสุนทร แต่ปางก่อนเคยเฝ้าทุกเช้าเย็น
 (นิราศภูเขาทอง : สุนทรภู่)

บทประพันธ์ข้างต้นแบ่งวรรคตอนในการอ่าน ดังนี้

ถึงหน้าวัง / ตั้งหนึ่ง / ใจจะขาด คิดถึงบาท / บพิตร / อดิศร

ใฝ่ผ่านเกล้า / เจ้าประคุณ / ของสุนทร แต่ปางก่อน / เคยเฝ้า / ทุกเช้าเย็น

ส่วนการอ่านเพื่อเอื้อสัมผัสนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งในการอ่านบทร้อยกรอง เพราะจะทำให้เกิดความไพเราะมากขึ้น นิยมใช้ในการอ่านคำประพันธ์ประเภทกลอนและโคลง เช่น

คิดถึงบาทบพิตรอดิศร

อดิศร อ่านว่า อะ-ติ-สอน เพื่อให้เอื้อสัมผัสกับคำว่า บพิตร

พระสมุทรสุดลูกคลื่น คนนา

คนนา อ่านว่า คน-นะ-นา เพื่อให้เอื้อสัมผัสกับคำว่า ล้น

การอ่านเพื่อเอื้อสัมผัส เป็นการอ่านที่ใช้เฉพาะในคำประพันธ์ มิใช่การอ่านตามอักขรวิธี คำว่า คนนา ปกติต้องอ่านว่า คน-นะ-นา ส่วนคำว่า อดิศร ปกติต้องอ่านว่า อะ-ติ-สอน จึงจะถูกต้องตามรูปคำ

6) อ่านให้มีลูกเก็บ คือ การอ่านให้ถูกต้องครบถ้วนตามฉันทลักษณ์เพื่อความไพเราะ บางทีจำเป็นต้องเพิ่ม ลหุ เข้าไปในบทประพันธ์ด้วย เช่น

กรุงเทพมหานครนี้ นามระบิล

อมรรัตนโกสินทร์ ต่อสร้อย

(สามกรุง : พระราชวรพงศ์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์)

คำประพันธ์ข้างต้นถ้าอ่านตรง ๆ ตามรูปแบบฉันทลักษณ์ จะอ่านว่า

กรุง/เทพ/มหา/ นะคอน / นี้ นาม/ ระบิน

อะมอน / รัต / ตะ / นะ / โกสิน ต่อ / สร้อย

ถ้าอ่านแบบนี้ เรียกว่า อ่านแบบไม่มีลูกเก็บ (ลูกเก็บเป็นศัพท์ที่ใช้ในการติระนาต ถ้าตีแบบไม่มีลูกเก็บ ฟังแล้วจะแข็งกระด้าง ขาดความละเอียด เรียกว่าไม่มีฝีมือในการติระนาต) แต่ถ้าอ่านอย่างมีลูกเก็บ จะต้องอ่านว่า

กรุง/เทพ/มหา/ นะคะระ / นี้ นาม / ระบิน

อะมะระ / รัต / ตะ / นะ / โกสิน ต่อ / สร้อย

หรือ

เกียรติคุณระบือลือนาม

ไปเลื่อมไปทรม

เป็นศักดิ์สงานารี

(ฉันทยอเกียรติขานครราชสีมา : พระยาอุปทิศศิลปสาร)

คำที่พิมพ์ตัวหนาจากภาพย่นข้าง 16 ข้างต้น ถ้าจะอ่านให้ถูกต้องตรงตามข้อบังคับของคำประพันธ์ต้องอ่านว่า เกียด-คุณ แต่เมื่อฟังแล้วไม่เพราะฟังแล้วห้วน ๆ จึงควรอ่านแบบมีลูกเก็บว่า เกียด-ติ-คุณ เป็นต้น

7) เมื่อเริ่มอ่านทำนองเสนาะ ควรอ่านเป็นทำนองเรียบ ๆ ก่อนการฝึกอ่านควรเริ่มฝึกจากทำนองเสนาะที่ง่ายไปหายาก คือ เริ่มหัดอ่านจากกลอน โคลงกาพย์ ร่าย ฉันท ซึ่งการอ่านฉันทนั้นก็ควรเริ่มอ่านจากฉันทที่ง่าย ๆ ไปจนถึงฉันทที่อ่านยาก เช่น เริ่มจากกลอนแปดกลอนฉันท อินทรวชิรฉันท สาลินฉันท ไปจนถึงสัททวิภักตีฉันท ซึ่งเป็นฉันทที่อ่านยากที่สุด

2. การอ่านร้อยกรองแบบมีท่วงทำนอง (ขั้นที่ 2)

1) ผู้อ่านต้องฝึกใช้เสียงให้เกิดความไพเราะในคำประพันธ์ เรียกว่า มีลูกเล่น รู้จักกลวิธีในการใช้เสียงให้เกิดความไพเราะ

2) ผู้อ่านต้องรู้จักสังเกตจากผู้สอน ว่ามีกลวิธีในการอ่านอย่างไรจึงทำให้ไพเราะกรองไพเราะ พยายามจดจำจนเกิดทักษะในการอ่าน ไม่ควรเลียนแบบทำนองการเอื้อนเสียง (เออ เออ เออ เอ็ง เอย) เพราะจะไม่เกิดประโยชน์อันใด แต่ให้พยายามจดจำเสียงเอื้อนให้ได้ การเอื้อนเสียงต้องให้ต่อเนื่อง น้ำเสียงราบเรียบนุ่มนวล ไม่ควรเอื้อนเสียงออกมาเป็นคำ ๆ เพราะฟังแล้วไม่ไพเราะ หมั่นขยันฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญ และในที่สุดก็จะอ่านได้อย่างเป็นธรรมชาติ

3) ต้องรู้จักใส่อารมณ์และความรู้สึกให้ตรงกับเนื้อหาที่อ่าน เช่น อารมณ์รัก โศก ตื่นเต้น คึกคัก ขบขัน เกลียดชัง โกรธ ฯลฯ และต้องอ่านให้สมจริงคล้ายกับการตีบทละคร แต่ยังคงรูปแบบของการอ่านที่ใช้เสียงด้วยความแจ่มใส ชัดเจน ฟังแล้วรื่นหู พร้อมทั้งได้วรรค

4) ต้องอ่านรวบพยางค์ที่เกินในคำประพันธ์ โดยอ่านให้เร็วอย่างอ่านอักษรนำ ให้เสียงเน้นอยู่ตรงพยางค์ที่ต้องการออกเสียงให้ชัดเจน ในแผนผังของคำประพันธ์กำหนดให้บรรจุคำ หน่วยละหนึ่งพยางค์ แต่บางที่อาจมีถึงสองพยางค์ในหนึ่งหน่วย เช่น ดิลก ระเบิด สมร ระลึก ผทม อุทร ฯลฯ คำที่มีพยางค์เกินออกไปเช่นนี้ ให้อ่านเสียงสูงที่พยางค์หลัง เพื่อให้ถูกต้องตามข้อบังคับของ คำประพันธ์

5) บางครั้งจำเป็นต้องอ่านเพิ่มเสียง เพื่อให้เกิดความไพเราะและถูกต้องตาม ลักษณะของข้อความ ถึงแม้ว่าอาจไม่ถูกต้องตามลักษณะข้อบังคับของคำประพันธ์ แต่เพื่อความ ไพเราะของเสียงและความหมาย จึงควรอ่านเพิ่มคำลงไปด้วย เช่น

บรมนฤบดีแสดง เดชกำแหง มหิทธิศาสตร์

(สรพสิทธิคำฉันท์ : สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระปรมานุชิตชิโมส)

คำประพันธ์ข้างต้น คือ มาลินีฉันท์ ที่ต้องอ่าน ครุ ลหุ อย่างถูกต้อง คือ บะ-ระ-มะ-นะ-รี-ปะ-ติ-สะ-แดง / เดช-กำ-แหง / มะ-หิต-สาต ซึ่งเป็นการอ่าน ครุ-ลหุ ครบ 15 คำ ตามข้อบังคับของมาลินีฉันท์ แต่คำที่พิมพ์ตัวหนา คือ มหิทธิศาสตร์ ตามหลักการที่ถูก ต้องอ่านว่า มะ -หิต-สาต แต่ไม่ไพเราะ และความหมายของคำยังเพี้ยนไป ไม่แสดงอำนาจและความศักดิ์สิทธิ์ กลับกลายเป็น ความอามัถไป ซึ่งข้อความทั้งหมดไม่ควรเป็นอย่างนั้น แต่ถ้าจะอ่านว่า มะ-หิต-ทิ-สาต แม้จะมาก พยางค์ไปบ้าง แต่ฟังแล้วเสียงไพเราะเกี่ยวเนื่อง สั้นไหลต่อกัน ทำให้เสียงอ่านดีขึ้น ไพเราะขึ้น และ ความหมายของข้อความดีขึ้น ตรงตามจุดประสงค์ของผู้ประพันธ์

6) อ่านให้ถูกอักขรวิธี ออกเสียงให้ถูกต้องตามเสียง เอก โท ตรี จัตวา ครุ ลหุ คำ เป็น คำตาย เสียงวรรณยุกต์ท้ายวรรคถ้ามีเสียงจัตวาต้องอ่านให้ถูกต้อง ไม่อ่านผิดสระ ผิดพยัญชนะ หรือผิดวรรณยุกต์ เช่น ไก่ ออกเสียงเป็น ซ้อน ออกเสียงเป็น ซ้อน พยัญชนะ จ ฉ ช ฎ ท ส ต้องออก เสียงให้ชัดเจนแบบไทย ๆ ไม่ควรออกเสียงสอດแทรกมากเกินไป

7) อ่านให้ถูกท่วงทำนองของคำประพันธ์ เช่น โคลงสี่สุภาพ นิยมใช้เสียงต่ำลงที่ ท้ายวรรคบาทที่ 2 อ่านให้เสียงสูงขึ้นในบาทที่ 3 แล้วผันเสียงต่ำลง

ในท้ายวรรคแรกของบาทที่ 3 ส่วนในบาทที่ 4 วรรคหลัง นิยมอ่านให้ติดกันกับ วรรคแรก ดังตัวอย่าง

	ปางเสด็จประเวศด้าว	ชลาลัย
(ลดเสียงต่ำลง)	ทรงรัตนพิमानไชย	กึ่งแก้ว (เสียงต่ำ)
(เสียงสูง)	พรั่งพร้อมพวงพลไกร	แห่นแห่
(2 วรรคนี้อ่านติดกัน)	เรือกระบวนต้นแพรว	เพริศพริ้งพายทอง

(กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

ส่วนกลอนสุภาพนิยมอ่านเสียงสูงในวรรคระดับและวรรครับ และลดเสียงให้ต่ำลงในวรรครอง และวรรคส่ง ดังตัวอย่าง

เจ้าร่างน้อยนอนนิ่งบนเตียงต่ำ	คมขางามแฉล้มแจ่มใส (สูง)
คิ้วคางบางนอนอ่อนละม้าย	รอยไรเรียบรับระดับดี (ต่ำ)

(ขุนช้างขุนแผน)

8) สิ่งที่ต้องระวังในการอ่านทำนองเสนาะ คือ การเริ่มอ่านคำประพันธ์วรรคแรก ผู้อ่านจะต้องอ่านให้ถูกต้อง กล่าวคือ ถูกต้องทั้งทำนอง จังหวะและคำประพันธ์ เสียงต้องไม่เพี้ยน สูงหรือต่ำ จากท่วงทำนองของคำประพันธ์ และพื้นเสียงของตนเอง ถ้าอ่านวรรคแรกเพี้ยนก็จะทำให้อ่านวรรคต่อไปผิดพลาดทั้งหมด ซึ่งมักจะเป็นปัญหาในการอ่านทำนองเสนาะอยู่เสมอ ดังนั้นผู้อ่านควรมีแบบอย่างจดจำไว้ในใจเป็นส่วนตัว เช่น

อ่านกลอนสุภาพ เทียบเสียงจาก
 สรวงสวรรค์ชั้นกวีจรัสรัตน์ ผ่องประกายพลอยหาวพราวเวหา
 (สวรรค์ชั้นกวี : พระราชนวรงค์เธอ กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์)

อ่านโคลงสี่สุภาพ เทียบเสียงจาก
 เสียงลือเสียงเล่าอ้าง อันใด พี่เอย
 (ลิลิตพระลอ)

อ่านกาพย์ยานี เทียบเสียงจาก
 พระเสด็จโดยแดนชล ทรงเรือต้นงามเฉิดฉาย
 (กาพย์เห่เรือ : เจ้าฟ้าธรรมาธิเบศร)

หากมีแบบอย่างเป็นแนวเทียบ ก็จะช่วยทำให้เกิดความมั่นใจ ตัดปัญหาเรื่องข้อผิดพลาดในการอ่านวรรคแรก และสามารถอ่านวรรคต่อไปให้สูงได้ถูกต้อง

9) ต้องขยันฝึกฝนอ่านอย่างสม่ำเสมอ เพราะการอ่านทำนองเสนาะเป็นศาสตร์และศิลป์ที่ละเอียดอ่อน ผู้ที่มีพรสวรรค์ในการอ่าน จะเป็นผู้ที่ฝึกฝนง่ายประสบความสำเร็จในการอ่านได้

อย่างรวดเร็ว สำหรับผู้ที่ศึกษาเพราะต้องเรียนก็ต้องขยันอ่านเป็นประจำ โดยเริ่มฝึกจากคำประพันธ์ที่ง่ายไปหายาก และเริ่มจากการอ่านออกเสียงธรรมดาไปจนอ่านถึงขั้นไพเราะ ก็จะประสบความสำเร็จ สามารถอ่านได้เช่นเดียวกับผู้อ่านที่มีพรสวรรค์

อย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าการอ่านทำนองเสนาะนั้น เป็นสิ่งนำความซาบซึ้งเพติดเพลนใจให้กับผู้ฟัง เป็นความสามารถพิเศษเฉพาะบุคคล แต่ก็ได้หมายความว่า เป็นสิ่งที่อยู่เหนือความพยายามของผู้ที่ต้องการศึกษา และให้หมั่นฝึกฝน ถ้าฝึกฟังและหมั่นสังเกตก็จะเกิดความชำนาญ ความไพเราะของทำนองเสนาะอาจจะคล้ายคลึงกัน เลียนเสียงกันได้ หรือแตกต่างกันไปบ้าง แต่จะต้องอยู่กับข้อบังคับ กฎเกณฑ์ แบบแผน ของท่วงทำนองคำประพันธ์เป็นมาตรฐาน ทั้งนี้ผู้อ่านสามารถคิดค้นวิธีการอ่านของตนเองให้ไพเราะ แปลกกว่าผู้อื่น แต่ทุกคนต้องมีความเป็นตัวของตัวเองทุกครั้งทีอ่าน อย่างที่เรียกว่า อ่านได้ไพเราะและมีแบบฉบับเป็นของตนเอง

จากหลักการอ่านทำนองเสนาะสรุปได้ว่าการอ่านทำนองเสนาะต้องคงไว้ซึ่งความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ วรรคตอน และสัมผัส เน้นจังหวะ เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาว ให้สอดคล้องกับรูปแบบคำประพันธ์ พร้อมทั้งใส่อารมณ์และการเอื้อนเสียงเพื่อเพิ่มความไพเราะ โดยถือเป็นศิลปะทางวรรณศิลป์ที่สะท้อนเอกลักษณ์ทางดนตรีและวัฒนธรรมไทย การฝึกอ่านควรเริ่มจากความถูกต้องตามแบบแผน แล้วจึงพัฒนาไปสู่การอ่านอย่างมีศิลปะ ใส่ลูกเล่นทางเสียง ถ่ายทอดอารมณ์ และรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงคุณค่าและความงามของวรรณคดีได้อย่างลึกซึ้ง

โดยเฉพาะการอ่านทำนองเสนาะบทประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 เป็นศิลปะที่ผู้อ่านต้องเข้าใจทั้งฉันทลักษณ์และการถ่ายทอดอารมณ์ โดยกาพย์ยานี 11 มี 1 บท 4 วรรค แต่ละวรรคมี 11 พยางค์ มักอ่านเป็นจังหวะ 5-6 พยางค์ พร้อมเน้นสัมผัสระหว่างวรรค การอ่านต้องรักษาจังหวะให้ถูกต้อง ไม่รวบรัดหรือขาดตอน ใช้เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา สั้น-ยาวให้เหมาะสมเสริมความไพเราะด้วยการทอดและเอื้อนเสียง โดยเน้นคำสำคัญทางอารมณ์ และต้องถ่ายทอดอารมณ์ตามเนื้อหา เช่น ใช้น้ำเสียงนุ่มนวลในตอนเศร้า หรือแข็งแรงในตอนยิ่งใหญ่ ทั้งนี้ควรรักษาขนบประเพณีและความถูกต้องตามแบบแผน แล้วจึงใส่ลูกเล่นเสียงเพื่อสร้างเอกลักษณ์เฉพาะของผู้ขับ เพื่อให้ผู้ฟังเข้าถึงคุณค่าและความงามของวรรณคดีไทยอย่างแท้จริง

2.3.3 องค์ประกอบของการอ่านทำนองเสนาะ

มัยมนะห์ ทองแก้ว และคณะ (2565) กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การอ่านทำนองเสนาะ มีองค์ประกอบ 5 ประเด็น ได้แก่

- 1) ออกเสียงเป็นทำนองถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- 2) การแบ่งวรรคตอน
- 3) การ ออกเสียงชัดเจน และออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี
- 4) การใช้น้ำเสียง
- 5) ความดังของเสียงและอารมณ์

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566) กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566 กิจกรรมเสนาะสารอ่านทำนองเสนาะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประเภทเดี่ยว กรรมการกำหนดบทร้อยกรองที่จะใช้ในการแข่งขันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นคำประพันธ์ประเภทฉันท์ จำนวน 4 บท โดยกรรมการจะไม่แจ้งให้ทราบว่าจะใช้บทใดในการแข่งขัน นักเรียนที่เข้าแข่งขันไม่ต้องแนะนำตัวเองต่อคณะกรรมการ อีกทั้งการใช้เวลาในการอ่านทำนองเสนาะขึ้นอยู่กับเนื้อหาบทร้อยกรอง ซึ่งมีองค์ประกอบของการอ่านทำนองเสนาะ ดังนี้ 1) อักขรวิธี 2) ฉันทลักษณ์ 3) น้ำเสียง 4) จังหวะทำนอง และ 5) บุคลิกภาพ

ฤติรัตน์ ลอองแก้ว และคณะ (2565) กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า ผู้เรียนควรมีทักษะในการอ่านที่ถูกต้องตามหลักการ โดยเน้นองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

- 1) ความถูกต้องของการออกเสียง ผู้เรียนต้องออกเสียงอักษร ร ล ว ควบกล้ำ และวรรณยุกต์ได้ชัดเจนถูกต้อง ไม่อ่านเพี้ยนหรือสับสน
- 2) การแบ่งวรรคตอน ผู้เรียนต้องหยุดเว้นวรรคตรงตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ เพื่อให้การอ่านสั่นไหวและสื่อความหมายได้ชัดเจน
- 3) การเอื้อนเสียงและทอดเสียง ใช้การเอื้อนเสียงให้เหมาะสม เน้นหนักเบาตามจังหวะ สร้างความไพเราะกลมกลืน
- 4) จังหวะและทำนอง อ่านตามจังหวะ ลีลา และทำนองของบทร้อยกรอง เช่น โคลงกาพย์ กลอน เพื่อให้ฟังรื่นหู
- 5) อารมณ์และความรู้สึก ผู้เรียนถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ของบทประพันธ์ เช่น ความโศกเศร้า ความร่าเริง ความสง่างาม เพื่อให้ผู้ฟังเข้าถึงรสวรรณคดี

จากองค์ประกอบของการอ่านทำนองเสนาะสรุปได้ว่า จากการสังเคราะห์ทัศนะของผู้เชี่ยวชาญและหน่วยงานทางการศึกษา สามารถสรุปได้เป็น 5 ด้านหลักที่ประสานทั้งศาสตร์และศิลป์เข้าด้วยกัน ดังนี้ 1. ด้านอักขรวิธี มุ่งเน้นความถูกต้องชัดเจนในการออกเสียงพยัญชนะ

สระ วรรณยุกต์ และโดยเฉพาะคำควบกล้ำ (ร ล ว) ให้ถูกต้องตามหลักภาษาไทย 2. ด้านฉันทลักษณ์ และการแบ่งวรรคตอน คือการอ่านให้ถูกต้องตามแบบแผนของคำประพันธ์ประเภทนั้น ๆ และหยุด เว้นวรรคให้สอดคล้องกับโครงสร้างเพื่อให้การอ่านลื่นไหลและสื่อความหมายชัดเจน 3. ด้านน้ำเสียง พิจารณาจากความไพเราะ ความดังที่เหมาะสม ความหนักเบา และความเป็นธรรมชาติของเสียงที่ใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหา 4. ด้านจังหวะ ทำนอง และศิลปะการเอื้อนเสียง เป็นการรักษาความ สม่ำเสมอของลีลาตามลักษณะคำประพันธ์ พร้อมใช้เทคนิคการเอื้อนและทอดเสียงเพื่อเพิ่ม สุนทรียภาพให้น่าฟัง และ 5. ด้านอารมณ์ ความรู้สึก และบุคลิกภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการ ถ่ายทอดวรรณคดีให้ผู้ฟังเกิดความคล้อยตามและซาบซึ้ง รวมถึงการแสดงออกด้วยความมั่นใจและ ควบคุมอารมณ์ได้ดีขณะอ่าน

2.3.4 เกณฑ์การประเมินอ่านทำนองเสนาะ

มัณูมะห์ ทองแก้ว และคณะ (2565) กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนอง เสนาะไว้ว่า แบบทดสอบการอ่านทำนองเสนาะภาคปฏิบัติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้ ในการ อ่าน ทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนย่านตาขาวรัฐชนูปถัมภ์ จังหวัดตรัง มี ลักษณะ เป็นมาตรฐานระดับจำนวน 5 ประเด็น ได้แก่

- 1) ออกเสียงเป็นทำนองถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์
- 2) การแบ่งวรรคตอน
- 3) การ ออกเสียงชัดเจน และออกเสียงถูกต้องตามอักขรวิธี
- 4) การใช้น้ำเสียง
- 5) ความดังของเสียงและอารมณ์

โดยมีการสร้างเกณฑ์ทดสอบการอ่านทำนองเสนาะภาคปฏิบัติของนักเรียนมีต่อ การจัดการเรียนรู้ในการอ่านทำนองเสนาะ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.8 เกณฑ์การให้คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาคปฏิบัติด้านการอ่าน ทำนองเสนาะ

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคะแนน			
	(4) ดีมาก	(3) ดี	(2) พอใช้	(1) ปรับปรุง
1. ออกเสียงเป็น ทำนองถูกต้อง	อ่านออกเสียง เป็นทำนองได้ ถูกต้อง ครบถ้วน	อ่านออกเสียงสูง ต่ำได้ถูกต้องตาม รูปแบบของคำ	อ่านออกเสียง เป็น ทำนองแต่ ขึ้นเสียงลง เสียง	อ่านออกเสียง เหมือนการ ท่องจำ และ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน			
	(4) ดีมาก	(3) ดี	(2) พอใช้	(1) ปรับปรุง
ตามลักษณะคำประพันธ์	และ เหมาะสมตาม รูปแบบของคำประพันธ์	ประพันธ์ แต่อ่านผิด 1-3 ครั้ง	ไม่ถูกจังหวะและถูกตามรูปแบบของคำ ประพันธ์ แต่อ่านผิด 4-5 ครั้ง	ถูกต้องตามรูปแบบของคำประพันธ์ แต่อ่านผิด 6 ครั้งขึ้นไป
2. การแบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนในการอ่านถูกต้องทุกแห่ง	แบ่งวรรคตอนในการอ่านผิด 1-3 ครั้ง	แบ่งวรรคตอนในการ อ่านผิด 4-5 ครั้ง	แบ่งวรรคตอนในการอ่านผิด 6 ครั้ง ขึ้นไป
3. การออกเสียงชัดเจน และ ออกเสียง ถูกต้องตามอักขรวิธี	ออกเสียง ร ล และคำควบ กล้ำ คำศัพท์ ถูกต้องตาม อักขรวิธีทุกคำ	ออกเสียง ร ล และคำควบกล้ำ คำศัพท์ ถูกต้องตามอักขรวิธีแต่อ่านผิด 1-3 ครั้ง	ออกเสียง ร ล และคำ ควบกล้ำ คำศัพท์ ถูกต้องตามอักขรวิธี แต่อ่านผิด 4-5 ครั้ง	ออกเสียง ร ล และ คำควบกล้ำ คำศัพท์ ถูกต้องตามอักขรวิธี แต่อ่านผิด 6 ครั้งขึ้นไป
4. การใช้ น้ำเสียง	น้ำเสียงมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาที่อ่าน	น้ำเสียงมีความสอดคล้อง และเหมาะสมกับเนื้อหาที่อ่านเป็นส่วนใหญ่	น้ำเสียงมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหาที่ อ่านเป็นบางส่วน	น้ำเสียงมีความสอดคล้องและเหมาะสมกับเนื้อหา ที่อ่านเป็นส่วนน้อย
5. ความดังของเสียงและอารมณ์	มีเสียงคำที่ฟังชัดเจนและอ่านใส่อารมณ์ ได้ถูกต้องและเหมาะสมตามเนื้อหาที่อ่าน	มีเสียงคำที่ฟังชัดเจนและอ่านใส่อารมณ์ได้ถูกต้อง และเหมาะสมตามเนื้อหาที่อ่านเป็นส่วนใหญ่	มีเสียงคำที่ฟังชัดเจน และอ่านใส่อารมณ์ได้ถูกต้องและเหมาะสม ตามเนื้อหาที่อ่านเป็นบางส่วน	มีเสียงคำที่ฟังไม่ชัดเจนและอ่านไม่ใส่อารมณ์หรือใส่อารมณ์ไม่ถูกต้อง ตามเนื้อหาที่อ่าน

เกณฑ์การประเมิน

- 17-20 คะแนน ระดับคะแนน 4 = ดีมาก
 13-16 คะแนน ระดับคะแนน 3 = ดี
 9-12 คะแนน ระดับคะแนน 2 = พอใช้
 5-8 คะแนน ระดับคะแนน 1 = ปรับปรุง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566) กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีการศึกษา 2566 กิจกรรมเสนาะสารอ่านทำนองเสนาะ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ประเภทเดี่ยว กรรมการกำหนดบทร้อยกรองที่จะใช้ในการแข่งขันระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นคำประพันธ์ประเภทฉันท์ จำนวน 4 บท โดยกรรมการจะไม่แจ้งให้ทราบว่าใช้บทใดในการแข่งขัน นักเรียนที่เข้าแข่งขันไม่ต้องแนะนำตัวเองต่อคณะกรรมการ อีกทั้งการใช้เวลาในการอ่านทำนองเสนาะขึ้นอยู่กับเนื้อหาบทร้อยกรอง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนเต็ม 100 คะแนน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) อักษรวิธี คะแนนเต็ม 30 คะแนน

-การออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เสียงควบกล้ำถูกต้อง การออกเสียงตรงตามอักษรวิธีในภาษาไทย ไม่มีการตู่ ตก และเติม (ออกเสียงผิด 1 ครั้ง หัก 2 คะแนน)

2) ฉันทลักษณ์ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

- อ่านได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรอง

3) น้ำเสียง คะแนนเต็ม 20 คะแนน

- ความไพเราะ ความหนักเบาของเสียง ความชัดเจน เป็นธรรมชาติ น้ำเสียงให้อารมณ์ความรู้สึกที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทร้อยกรอง

4) จังหวะ ทำนอง คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- มีความสม่ำเสมอของจังหวะทำนอง

5) บุคลิกภาพ คะแนนเต็ม 10 คะแนน

- มั่นใจ ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกได้

ฤติรัตน์ ลอองแก้ว และคณะ (2565) กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะไว้ว่า ผู้เรียนควรมีทักษะในการอ่านที่ถูกต้องตามหลักการ โดยเน้นองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

1) ความถูกต้องของการออกเสียง ผู้เรียนต้องออกเสียงอักษร ร ล ว คำควบกล้ำ และวรรณยุกต์ได้ชัดเจนถูกต้อง ไม่อ่านเพี้ยนหรือสะดุด

2) การแบ่งวรรคตอน ผู้เรียนต้องหยุดเว้นวรรคตรงตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ เพื่อให้การอ่านลื่นไหลและสื่อความหมายได้ชัดเจน

3) การเอื้อนเสียงและทอดเสียง ใช้การเอื้อนเสียงให้เหมาะสม เน้นหนักเบาตามจังหวะ สร้างความไพเราะกลมกลืน

4) จังหวะและทำนอง อ่านตามจังหวะ ลีลา และทำนองของบทร้อยกรอง เช่น โคลง กาพย์ กลอน เพื่อให้ฟังรื่นหู

5) อารมณ์และความรู้สึก ผู้เรียนถ่ายทอดความหมายและอารมณ์ของบทประพันธ์ เช่น ความโศกเศร้า ความร่าเริง ความสง่างาม เพื่อให้ผู้ฟังเข้าถึงรสวรรณคดี

ตารางที่ 2.9 เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

ด้าน	เกณฑ์	รายละเอียด
เทคนิคการอ่าน	ความถูกต้องของการออกเสียง	ออกเสียงอักษร ร ล ว คำควบกล้ำ และวรรณยุกต์ได้ถูกต้อง ชัดเจน ไม่เพี้ยน
	การแบ่งวรรคตอน	หยุด/เว้นวรรคตรงตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ เพื่อความเข้าใจและลื่นไหล
	จังหวะ	รักษาจังหวะการอ่านให้ต่อเนื่อง ไม่เร่งหรือช้าเกินไป
ศิลปะการถ่ายทอด	การเอื้อนและทอดเสียง	เอื้อนเสียง เน้นหนักเบา และทอดเสียงอย่างเหมาะสม เพื่อความไพเราะ
	ทำนองและลีลา	อ่านตามทำนองและลีลาของบทร้อยกรอง เช่น โคลง กาพย์ กลอน ฯลฯ
	อารมณ์และความรู้สึก	ถ่ายทอดอารมณ์ของบทประพันธ์ (โศกเศร้า, รื่นเริง, สง่างาม ฯลฯ) ให้ผู้ฟังเข้าถึงรสวรรณคดี

เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะต้องอาศัยทั้ง ความถูกต้องทางภาษา และศิลปะการถ่ายทอด ให้เกิดความไพเราะและสื่อความหมายได้ครบถ้วน

จากเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะสรุปได้ว่า การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ จะพิจารณาทั้ง ความถูกต้องทางภาษา อักษรวิธี ฉันทลักษณ์ จังหวะ วรรคตอน และศิลปะการถ่ายทอดน้ำเสียง ทำนอง บุคลิกภาพ อารมณ์ เพื่อให้การอ่านมีความไพเราะและสื่อความหมายครบถ้วน สามารถสังเคราะห์เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2.10 สังเคราะห์เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ

เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ	มัธยมศึกษา (2565)	สำนักวิชาการ (2566)	ฤทธิรงค์ (2565)	ความถี่
ออกเสียงถูกต้องตามอักษรวิธี	✓	✓	✓	3
การแบ่งวรรคตอน	✓		✓	2
ฉันทลักษณ์/จังหวะ		✓	✓	2
การใช้น้ำเสียง	✓	✓	✓	3
ความดัง/ความชัดเจน	✓	✓	✓	3
อารมณ์และความรู้สึก	✓	✓	✓	3
ทำนอง/ลีลา	✓	✓	✓	3
บุคลิกภาพผู้แสดง		✓	✓	2

จากการสังเคราะห์เกณฑ์การอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ ผู้วิจัยจึงมีแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การประเมินการอ่านคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้ในการประเมินผลกิจกรรมการอ่านทำนองเสนาะกาพย์ยานี 11 ในชั้นของ มัธยมศึกษา ท้องแก้ว และคณะ (2565) สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566) และฤทธิรงค์ ลอองแก้ว และคณะ (2565) โดยมีการปรับเกณฑ์การให้คะแนน โดยมีรายละเอียดดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนเต็ม 100 คะแนน มีรายละเอียดดังนี้

1) อักษรวิธี

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

-การออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ เสียงควบกล้ำถูกต้อง การออกเสียงตรงตามอักษรวิธีในภาษาไทย ไม่มีการดุดู

ตก และเต็ม (ออกเสียงผิด 1 ครั้ง หัก 2 คะแนน)

2) จันท์ลักษณะ

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

- อ่านได้ถูกต้องตามจันท์ลักษณะของบทหรือกรอน

3) น้ำเสียง

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

- ความไพเราะ ความหนักเบาของเสียง ความชัดเจน เป็นธรรมชาติ น้ำเสียงให้อารมณ์ความรู้สึกที่สอดคล้องกับเนื้อหาของบทหรือกรอน

4) จังหวะ ทำนอง

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

- มีความสม่ำเสมอของจังหวะทำนอง

5) บุคลิกภาพ

คะแนนเต็ม 20 คะแนน

- มั่นใจ ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกได้

ตารางที่ 2.11 จำแนกรายละเอียดของเกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. อักษรวิธี	ออกเสียง พยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้องแม่นยำ ไม่ มีการดุดู ตก หรือ เต็มคำ	ออกเสียง พยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้อง แต่มีการดุดู ตก หรือเต็มคำ หรือออกเสียง ผิดพลาด 1 จุด	ออกเสียง พยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้อง แต่มีการดุดู ตก หรือเต็มคำ หรือออกเสียง ผิดพลาด 2 จุด	ออกเสียงพยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้องแม่นยำ ไม่มี การดุดู ตก หรือเต็ม คำ แต่มีข้อผิดพลาด 3 จุดขึ้นไป

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
2. ฉันท ลักษณ์	แบ่งจังหวะการ อ่านตามคณะของ กาศ์ยานี 11 (2- 3 / 3-3) ได้ ถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดบท	แบ่งจังหวะการ อ่านตามคณะของ กาศ์ยานี 11 (2- 3 / 3-3) ได้แต่มี จุดผิดพลาดใน จังหวะ 1 แห่ง	แบ่งจังหวะการ อ่านตามคณะของ กาศ์ยานี 11 (2- 3 / 3-3) ได้แต่มี จุดผิดพลาดใน จังหวะ 2 แห่ง	แบ่งจังหวะการอ่าน ตามคณะของกาศ์ ยานี 11 (2-3 / 3-3) ได้แต่มีจุดผิดพลาด ในจังหวะ 3 แห่งขึ้น ไป
3. น้ำเสียง	มีศิลปะในการ เอื้อนเสียงสัมผัส และทอดเสียงใน ตอนจบวรรคได้ อย่างสละสลวย นุ่มนวล และเป็น ธรรมชาติ	มีศิลปะในการ เอื้อนเสียงสัมผัส และทอดเสียงใน ตอนจบวรรคแต่ ความนุ่มนวลยังไม่ สม่ำเสมอ	มีศิลปะในการ เอื้อนเสียงสัมผัส และทอดเสียงบ้าง แต่ไม่ตรงตำแหน่ง สัมผัส หรือเอื้อน เสียงขาดตอน	มีศิลปะในการเอื้อน เสียงสัมผัส แต่อ่าน เสียงเรียบคล้ายร้อย แก้ว มีการเอื้อน เสียงน้อยมากหรือไม่ เป็นธรรมชาติ
4. จังหวะ ทำนอง	น้ำเสียงไพเราะ กังวาน มีระดับ เสียงสูง-ต่ำ หนัก- เบา ที่ชัดเจนและ สม่ำเสมอตลอด การอ่าน	น้ำเสียงไพเราะ กังวาน มีระดับ เสียงสูง-ต่ำ หนัก- เบา ที่ชัดเจน แต่ ระดับเสียงสูง-ต่ำ อาจเพี้ยน	น้ำเสียงมีระดับ เสียงสูง-ต่ำ หนัก- เบา แต่ขาดพลัง หรือระดับเสียงไม่ คงที่ ทำให้ความ ไพเราะลดลง	น้ำเสียงเบาเกินไป หรือสั้นเครือ ขาด ความมั่นใจในการใช้ เสียง
5. บุคลิกภาพ	ถ่ายทอดอารมณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาบท ประพันธ์อย่าง ลึกซึ้ง มี	ถ่ายทอดอารมณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาบท ประพันธ์อย่าง ลึกซึ้ง แต่ขาด	ถ่ายทอดอารมณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาบท ประพันธ์ แต่ยังไม่ สัมพันธ์กับเนื้อหา ในบางช่วง	แสดงความประหม่า อย่างเห็นได้ชัด ขาด สมาธิและการเข้าถึง อารมณ์กวี

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
	บุคลิกภาพสง่างามและมั่นใจ	ความมั่นใจในการแสดงออก		

ตารางที่ 2.12 ตัวอย่างการให้คะแนนคุณภาพการอ่านทำนองเสนาะ

ด้านการประเมิน	ระดับที่ได้	คำนวณคะแนนที่ได้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. อักษรวิธี		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
2. ฉันทลักษณ์		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
3. น้ำเสียง		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
4. จังหวะ ทำนอง		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
5. บุคลิกภาพ		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
รวมคะแนน				 คะแนน

ตารางที่ 2.13 เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่านทำนองเสนาะ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
80– 100 คะแนน	ดีมาก
50 – 79 คะแนน	ดี
20 – 49 คะแนน	พอใช้
1 – 19 คะแนน	ปรับปรุง

การประเมินนี้ใช้เพื่อตัดสินการอ่านทำนองเสนาะ โดยผลงานจะถือว่าผ่านเกณฑ์ หากได้ระดับคุณภาพ "พอใช้" ขึ้นไป

2.4 เอกสารที่แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

2.4.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

Johnson et al (2540) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ เป็นการเรียนที่จัดขึ้นโดยการ คละกันระหว่างนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน นักเรียนทำงานร่วมกันและช่วยเหลือกัน เพื่อให้กลุ่ม ของตนประสบความสำเร็จในการเรียน

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า กระบวนการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนได้ร่วมมือและช่วยเหลือกันในการเรียนรู้ โดย แบ่งกลุ่ม ผู้เรียนที่มีความสามารถต่างกันออกเป็นกลุ่มเล็ก ๆ ซึ่งเป็นลักษณะการรวมกลุ่มอย่างมี โครงสร้างที่ ชัดเจน มีการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน ทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่ม ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ระวีวรรณ ศรีศรีรามครัน (2552) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนและเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยให้ผู้เรียน มีปฏิสัมพันธ์กัน (Interaction) รู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม (Group work) สามารถสื่อสารกันทำให้ พฤติกรรมของ เพื่อนคนหนึ่งสนับสนุนหรือส่งเสริมพฤติกรรมของเพื่อนคนอื่น ๆ ในกลุ่มเดียวกัน รวมทั้งการมี ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันในกลุ่มมีการถกเถียงปัญหา ปรึกษาหารือกัน สามารถแสดง ความคิดเห็น แลกเปลี่ยนคำถามและคำตอบรวมทั้งร่วมมือกันทำงานในลักษณะกลุ่ม ซึ่งผู้สอนจะใช้ กิจกรรมกลุ่ม การเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีความสามารถต่างกันทำงานและร่วมกันเรียนในลักษณะ ของกลุ่มเล็ก ผู้เรียนจะสามารถคิดค้น แสวงหาความรู้ในหัวข้อเรื่อง หรือปัญหาที่ผู้สอนกำหนดให้ สำหรับรางวัล หรือผลสำเร็จที่ได้รับจะขึ้นอยู่กับสมาชิกของกลุ่ม ที่จะร่วมกันทำให้กลุ่มประสบ ความสำเร็จในการดำเนินงาน

กุลิสรา จิตรขญาวนิช (2562) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละกลุ่ม สมาชิกที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งแต่ละคนมีส่วนร่วม ในการเรียนรู้และใน ความสำเร็จของกลุ่ม หน่วยการทำงานร่วมกัน ได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัย ซึ่งกันและกัน และ การมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนประสบความสำเร็จ ตามเป้าหมาย

ทิศนา ขัมมณี (2562) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ คือการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ย่อยโดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกัน

ประมาณ 3 – 6 คน ช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่ เป้าหมายกลุ่ม ในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไป เรามักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างเรียน ส่วนใหญ่เรามักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่าง ผู้เรียนกับบทเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่มักจะละเลยหรือมองข้ามไป ทั้ง ๆ ที่มีผลการวิจัยชี้ชัดเจน ความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเอง ต่อโรงเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นมีผลต่อการ เรียนรู้มาก

ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ นักเรียนได้มีการสร้างและพัฒนาความรู้ใหม่ด้วยตนเองจากการ ทำกิจกรรมในชั้นเรียนแบบกลุ่ม เป็นการ รวมกลุ่มที่มีเป้าหมายชัดเจน มีปฏิสัมพันธ์กันเป็นกลุ่ม มีการร่วมมือกับเพื่อน ๆ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แลกเปลี่ยนและยอมรับความคิดเห็นของสมาชิก ภายในกลุ่ม ร่วมกันรับผิดชอบและแก้ปัญหา ส่งเสริมให้ สมาชิกภายในกลุ่มตั้งใจและมีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมายจากกลุ่ม เพื่อให้กลุ่มได้ บรรลุความสำเร็จ การจัดกลุ่มจะ ประกอบไปด้วยสมาชิก 4 - 6 คน ซึ่งในแต่ละกลุ่มนักเรียนจะมี ความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน นั่นคือ สูง ปานกลาง และอ่อน โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการ เรียนรู้ที่อ่อนกว่า จะได้เรียนรู้ กระบวนการคิดและการทำงานจากนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ ที่สูงกว่า และนักเรียนที่มี ความสามารถในการเรียนรู้ที่สูงกว่าได้ฝึกความอดทนและการเข้าใจ ในความสามารถที่แตกต่างกันของ แต่ละบุคคล ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางการเรียนรู้และส่งเสริมการมี ปฏิสัมพันธ์กัน ทั้งยังกระตุ้นให้ นักเรียนมีความกระตือรือร้นและภูมิใจในตนเอง และยังได้พัฒนาทักษะการ สื่อสาร ทักษะการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิด

ชุดิมา เจตอธิการ (2565) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้ว่า เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน โดยเน้นเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยสมาชิกในกลุ่มที่เน้นการสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นร่วมกัน และมีความรับผิดชอบร่วมกัน เพื่อให้สมาชิกทุกคน ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ โดยคณะนักเรียนที่มี ความสามารถต่างกัน เพื่อส่งเสริมการมีปฏิสัมพันธ์ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การช่วยเหลือพึ่งพา อาศัยกัน และความรับผิดชอบร่วมกันทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิกทุกคน ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งผู้สอนจะจัดกิจกรรมอย่างมีโครงสร้างชัดเจนเพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะทางสังคม การคิด การแก้ปัญหา การสื่อสาร และความ

ภาคภูมิใจในตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในบรรยากาศของความร่วมมือและความเข้าใจซึ่งกันและกัน

2.4.2 วัตถุประสงค์ของการเรียนแบบร่วมมือ

Macpherson (2550) กล่าวถึงประเภทของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า กิจกรรมกลุ่มเพื่อความรู้ความเข้าใจจัดเป็น 17 ประเภท ดังนี้

1. Think-Pair-Share เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการอภิปรายสูงสุดภายในกลุ่ม โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมรายบุคคล กล่าวคือ ให้นักเรียนคิดเกี่ยวกับสถานการณ์และ กระบวนการของมันโดยให้ตั้งกรณี สถานการณ์ หรือคำถามขึ้นมา

2) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ ให้นักเรียนอภิปรายสถานการณ์และความคิดของเขาเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าว

2. Search-Pair-Share เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มปริมาณการแบ่งปันข้อมูลในการค้นหา โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) ให้นักเรียนจับคู่กัน พร้อมทั้งให้ช่วยกันค้นหาแหล่งอ้างอิงเพื่อแทรกหัวข้อเรื่องในเอกสารอ้างอิงภายใน 10 นาทีถัดไป

2) ช่วยกันสรุปหัวข้อและประเด็นหลักของเนื้อเรื่อง

3. Pair Read เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเพิ่มความเข้าใจโดยใช้การอ่านร่วมกัน โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมรายบุคคล ให้นักเรียนอ่านแต่ละย่อหน้าหรือแต่ละส่วนอย่างเงียบ ๆ

2) กิจกรรมคู่ ให้นักเรียนผลัดกันอธิบายเนื้อหาให้เพื่อนฟัง รวมถึงช่วยกันทำความเข้าใจสิ่งที่คลาดเคลื่อนตามความจำเป็น และเมื่อแต่ละคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว พวกเขาจะสามารถอภิปรายเนื้อเรื่องทั้งหมดได้

4. Jigsaw เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนเรียนรู้จากกันและกัน เทคนิคจิ๊กซอว์เบื้องต้นได้รับการพัฒนาขึ้นครั้งแรกในช่วงต้นทศวรรษ 1970 โดย Elliot Aronson ตีพิมพ์ในงาน ของ Aronson (1978) โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) รวมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการแบ่งข้อมูล เพื่อเป็นการเรียนรู้และฝึกซ้อมเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง

2) รวมกลุ่มบ้าน เป็นการสอนสิ่งต่าง ๆ ให้ผู้อื่นได้เรียนรู้

3) งานเดี่ยวและงานกลุ่ม การทำแบบทดสอบ และตรวจสอบกระบวนการกลุ่มหาวิธีให้ขึ้นอยู่กับบริบทเดียวกัน

5. Nightmare Cards เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนสามารถจัดการกับความกลัวได้ และทั้งสองคนสามารถระบุความรู้สึกของอีกฝ่ายได้โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมรายบุคคล กล่าวคือ ให้นักเรียนเขียนสถานการณ์ที่พวกเขากลัวจากเรื่องจริงหรือในจินตนาการ

2) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ ให้นักเรียนอภิปรายสถานการณ์ให้กันและกันฟัง

6. Define Categories from Experiences เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนสามารถสร้างความหมายร่วมกันในสิ่งที่ทุกคนเคยประสบมาแต่ไม่อาจกำหนดได้ชัดเจน จะทำให้ทุกคนในกลุ่มสามารถอธิบายองค์ประกอบและผลกระทบได้อย่างดีที่สุด โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) ตั้งกลุ่ม 3 หรือ 4 คน เพื่อสร้างหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ของกันและกัน พร้อมทั้งตั้งคำถามว่าอะไรคือส่วนที่ดีที่สุดของประสบการณ์นั้น

2) นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่าสิ่งนี้ส่งผลต่อปฏิสัมพันธ์ของเรากับผู้อื่นอย่างไรในปัจจุบันและในอนาคต

7. Flash Cards เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาและ ท่องจำในบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ซึ่งจะทำให้ทั้งคู่สามารถระบุคำศัพท์ได้โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ เริ่มด้วยการเตรียมแฟลชการ์ดคำศัพท์ร่วมกันฝึกซ้อมคำศัพท์ดังกล่าว ซึ่งเนื้อหาส่วนก่อนหน้าสามารถเพิ่มลงในรายการคำศัพท์ได้ และทำการใส่รายการอภิธานศัพท์

8. Visualization เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนสามารถขยายเครือข่าย และการเชื่อมต่อทางความคิด ซึ่งจะทำให้ทั้งคู่สามารถระบุได้ว่าคู่ของตนกำลังแสดงภาพอะไรอยู่ โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมรายบุคคล กล่าวคือ ให้ผู้เข้าร่วมทุกคนเห็นภาพแนวคิดหรือ สถานการณ์ ให้นักเรียนแต่ละคนคิดเกี่ยวกับแนวคิดดังกล่าว รวมถึงลองนึกภาพว่ามันเป็นอยู่หรือ เชื่อมโยงกันได้อย่างไร และจดบันทึกความคิดของตนเอง

2) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ สลับกันรายงานและครูคอยบันทึกข้อมูล ลงฟลิปชาร์ต

9. Follow a Process เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนสามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงาน ซึ่งจะทำให้ทั้งคู่สามารถติดตามขั้นตอนเดียวกันในกระบวนการได้ โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ เริ่มต้นด้วยการระบุผลงานขั้นสุดท้ายที่จะออกมา รวมถึงระบุ ขั้นตอนแรกของกระบวนการ และหลังจากนั้นติดตามขั้นตอนที่จำเป็นในการที่จะทำให้ผลงานขั้นสุดท้ายสำเร็จ

10. Trace a Continuum เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนสามารถใช้กราฟิกเพื่อติดตามความต่อเนื่องของประวัติศาสตร์ทุกคนในกลุ่มสามารถอธิบายความต่อเนื่องของ กระบวนการได้ โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมกลุ่ม กล่าวคือ ตั้งกลุ่ม 3 หรือ 4 คน
- 2) ช่วยกันคอยติดตามลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ต้นจนจบ
- 3) ทำกราฟข้อมูลแสดงความต่อเนื่อง

11. Pair Review Form Completion เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ นักเรียนสามารถมั่นใจในงานเสร็จสมบูรณ์โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ กล่าวคือ มีการถามคำถามชี้แจงและตรวจทานข้อมูลที่จำเป็น สำหรับหัวข้อเรื่อง
- 2) กิจกรรมรายบุคคล กล่าวคือ กรอกแบบฟอร์มหรือข้อมูลที่ทราบลงไป
- 3) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ หลังจากนั้น 3 นาทีจับคู่กับคนใหม่และเปรียบเทียบข้อมูล

12. Discussion – Small-Group – Knowledge เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ต้องการให้นักเรียนสามารถชี้แจงลักษณะของสิ่งของหรือระบบต่าง ๆ โดยมีกระบวนการในการจัด กิจกรรม ดังนี้

1) กิจกรรมกลุ่ม กล่าวคือ ตั้งกลุ่ม 3 หรือ 4 คน ช่วยกันอ่านลักษณะและขยายลักษณะพร้อมคำอธิบายของสิ่งของหรือระบบต่าง ๆ จากนั้นรายงานผลการสังเกต และสามารถเสนอแนะลักษณะอื่น ๆ เพิ่มเติมได้

13. Discussion - Small Group - Comprehension เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการส่งเสริมให้นักเรียนอภิปรายและชี้แจงความคิด ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะสามารถอธิบายแนวคิดและบริบทที่กลุ่มสร้างขึ้นได้โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมกลุ่ม กล่าวคือ ตั้งกลุ่ม 3 หรือ 4 คน
- 2) ทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับข้อความ การนำเสนอ หรือการอ่านจากหัวข้อเรื่องหรือสถานการณ์ต่าง ๆ

14 . Discussion – Small Group – Factors to be Considered เป็นเทคนิค ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถระบุและอภิปรายปัจจัยที่จะต้องพิจารณาในสถานการณ์ที่กำหนด โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมกลุ่ม กล่าวคือ ตั้งกลุ่ม 3 หรือ 4 คน ทำการสนทนาคำถามดังต่อไปนี้ คือ ต้องพิจารณาปัจจัยใดบ้างสำหรับหัวข้อเรื่องหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและอธิบายว่าจะจัดการกับปัจจัยเหล่านี้อย่างไร

15. Pair Review Note Taking เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนร่วมกันทบทวนบันทึกของกันและกันเพื่อความถูกต้องและความเข้าใจ ซึ่งทุกคนในกลุ่มจะได้ให้ข้อเสนอแนะสำหรับการแก้ไขแก่กันและกัน โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมกลุ่มใหญ่ กล่าวคือ มีการถามคำถามที่ชัดเจนและทบทวนเนื้อหา
- 2) กิจกรรมรายบุคคล กล่าวคือ สรุปประเด็นหลักของบทเรียนในรูปแบบจุดสำคัญ ๆ
- 3) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ หลังจากนั้น 3 นาทีจับคู่กับคนใหม่และเปรียบเทียบ บันทึก และแก้ไขบันทึกส่วนตัว

16. Formulate a Report เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนฝึกการจัดทำ และแก้ไขรายงาน โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรม ดังนี้

- 1) กิจกรรมรายบุคคล กล่าวคือ เลือกสถานการณ์และแหล่งข้อมูลอื่นอย่างเหมาะสมทำการระบอบคัพประกอบที่สำคัญจากข้อมูล และจัดทำรายงานสั้น ๆ
- 2) กิจกรรมคู่ กล่าวคือ อ่านและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างรายงานของกัน และกัน และทำงานแก้ไขรายงานอีกครั้ง

17. Prepare Reports เป็นเทคนิคที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้นักเรียนสามารถระบุองค์ประกอบที่จำเป็นและจัดทำรายงาน โดยมีกระบวนการในการจัดกิจกรรมเช่นเดียวกันกับเทคนิค Formulate a Report

ทศนา แคมมณี (2562) กล่าวถึงประเภทของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีทั้งสิ้น 10 เทคนิค ดังนี้

1. เทคนิคการต่อเรื่องราว (Jigsaw) เป็นเทคนิคที่ใช้ในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการร่วมมือระหว่างสมาชิกในกลุ่มและมีการถ่ายทอดความรู้กันระหว่างกลุ่ม

2. เทคนิคการจัดทีมแข่งขัน (TGT: Team Games Tournament) เหมาะสำหรับใช้กลยุทธการสอนเชิงแก้ปัญหาหรือแนวทางแบบกลุ่มศึกษาประเด็นหรือปัญหาที่มีคำตอบที่ถูกต้องเพียง คำตอบเดียว เช่น คณิตศาสตร์ การใช้ภาษา สังคมศึกษา เป็นต้น

3. เทคนิคแบ่งปันความสำเร็จ (STAD: Student Teams Achievement Division) เป็นการร่วมมือกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม การเรียนการสอนในบทเรียนที่มีเนื้อหาไม่ยากเกินไปและต้องการให้กลุ่มผู้เรียนพัฒนาความรู้ของตนเอง โดยใช้การช่วยเหลือทบทวนความรู้ การทดสอบเป็นรายบุคคลและรวมคะแนนเป็นกลุ่ม โดยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะเป็นฝ่ายชนะ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่เน้นความเข้าใจและการทำงานเป็นกลุ่ม ดังนั้น ครูหรือผู้สอนอาจใช้กลยุทธ์การสอนเชิงกลุ่มหรือการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการสร้าง ความเข้าใจและการทำงานร่วมกันในกลุ่ม นอกจากนี้ยังสามารถใช้วิธีการต่อไปนี้เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนการสอน

4. เทคนิคกลุ่มสืบค้น (GI: Group Investigation) เป็นเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือที่ ครูหรือผู้สอนควรฝึกทักษะการสื่อสาร ทักษะการคิด และทักษะทางสังคมให้แก่ผู้เรียนก่อน เพื่อเตรียมความพร้อมในการทำงานเป็นกลุ่ม การฝึกทักษะการสื่อสารสามารถทำได้โดยให้กลุ่มผู้เรียนฝึกฟังและ สื่อสารกันภายในกลุ่ม เพื่อสืบค้นข้อมูลความรู้หรือวางแผนสืบสวนเพื่อแก้ปัญหาหรือหาคำตอบใน ประเด็นที่สนใจ

5. เทคนิคคู่คิด (Think Pair Share) เป็นกลยุทธ์ที่ผู้สอนใช้เพื่อสนับสนุนกระบวนการ คิดเชิงวิเคราะห์และการแลกเปลี่ยนความคิดระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม วิธีการนี้ช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะ ทบทวนความรู้ คิดอย่างเป็นระบบและฝึกการพูดและฟังอย่างมีประสิทธิภาพ

6. เทคนิคเพื่อนคู่คิด 4 สหาย (Think Pair Square) เป็นการพัฒนามาจากเทคนิคคู่คิด (Think Pair Share) โดยให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มเป็น 4 คน โดยผู้เรียนแต่ละคนตอบคำถามหรือตอบปัญหาด้วยตนเองก่อนแล้วจับคู่กับเพื่อน นำคำตอบไปผลัดกันอธิบายให้เพื่อนฟัง

7. เทคนิคคู่ตรวจสอบ (Pairs Check) เป็นเทคนิคที่ผู้สอนตอบคำถามหรือกำหนดปัญหา (โจทย์) ให้กับผู้เรียน โดยจัดทำเป็น ใบงานหรือแบบฝึกหัดที่มีคำตอบหรือโจทย์หลายข้อ จำนวนข้อจะเป็นเลขคู่ ผู้เรียนจะจับคู่กันเมื่อได้รับ โจทย์หรือปัญหาจากผู้สอน คนหนึ่งจะทำหน้าที่ตอบคำถามหรือแก้ปัญหาโจทย์ครบ 2 ข้อ แล้วให้ สมาชิกทั้งคู่ (ซึ่งจัดในกลุ่มเดียวกัน) เปรียบเทียบคำตอบซึ่งกันและกันเหมาะสมกับใบงานหรือ แบบฝึกหัดที่ไมยากและไม่ซับซ้อน

8. เทคนิคการสัมภาษณ์ 3 ขั้นตอน (Three-Step Interview) เป็นเทคนิคที่ฝึกให้ผู้เรียน แต่ละคนได้มีประสบการณ์ในการสัมภาษณ์บุคคลและเก็บใจความสำคัญ หรืออาจจะเป็นการสรุป ความคิดรวบยอดในเรื่องที่เรียน

9. เทคนิคร่วมกันคิด (Numbered Heads Together) เหมาะสมกับการทบทวนความรู้ หรือตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ ผู้สอนใช้คำถามถามผู้เรียนและให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันคิดหา คำตอบ แล้วผู้สอนสุ่มเรียกสมาชิกคนหนึ่งของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งออกมาตอบคำถาม

10. เทคนิคเล่าเรื่องรอบวง (Round Robin) เป็นเทคนิคที่สมาชิกทุกคนในกลุ่มได้ผลัด กันเล่าประสบการณ์ ความรู้ที่ตนเองได้ศึกษาตลอดจนสิ่งที่ตนประทับใจให้แก่เพื่อน ๆ ในกลุ่มฟังทีละคน หรืออาจจะเป็นเรื่องสมาชิกในกลุ่มต้องการจะเสนอแนะแสดงความคิดเห็น แนะนำตนเอง พูดถึง ส่วนดีของเพื่อน ยกตัวอย่างการกระทำของบุคคลที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียนไปแล้วหรือที่กำลังจะเรียน เป็นต้น โดยสมาชิกทุกคนได้ใช้เวลาในการเล่าเท่า ๆ กัน หรือใกล้เคียงกัน ซึ่งจะเป็นการฝึกให้ผู้เรียนเป็นคนมีความรู้และเทคนิคการเล่าเรื่องเป็นอย่างดี

เมลดา รุ่งเรือง (2562) กล่าวถึงประเภทของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า การเรียนแบบร่วมมือมีหลากหลายเทคนิค ได้แก่ เทคนิค Jigsaw, STAD, TAI, TGT, LT, GI, CIRC, คอมเพล็กซ์ แต่ละเทคนิคมีความ เหมาะสมกับเนื้อหาหรือวิชาแตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับว่าใช้สอนในเนื้อหาใด ควรใช้เทคนิคให้ เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) กล่าวถึงประเภทของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือมีหลายประเภท โดยสามารถจัดออกเป็นลักษณะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ออกเป็น 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มการแข่งขัน โดยทำการจัดกลุ่มให้นักเรียนโดยภายในกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่คละ ความสามารถทางการเรียนรู้เก่ง กลาง อ่อน การจัดการเรียนรู้จะการบูรณาการเข้ากับเทคนิคต่าง ๆ โดยเทคนิคในการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มแข่งขันจะประกอบไปด้วย

1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มโดยการแบ่งกลุ่มจะละความสามารถของนักเรียน สมาชิกภายในกลุ่มมีประมาณ 4 – 6 คน ในการเรียนสมาชิกภายในกลุ่มจะช่วยกันศึกษาเนื้อหาที่ได้รับ เมื่อทำการศึกษาเนื้อหาแล้วสมาชิกภายในกลุ่มจะต้องทำ แบบทดสอบโดยคะแนนของสมาชิกแต่ละคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบจะต้องนำไปเทียบกับคะแนนพัฒนาการที่ตั้งไว้ แล้วนำคะแนนพัฒนาการของสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มมารวมกันเพื่อให้ได้คะแนนของ กลุ่ม กลุ่มใดที่ได้คะแนนรวมมากที่สุดจะได้รับรางวัล

2) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีการเสริมแรงให้นักเรียนได้มีการแข่งขันระหว่างกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวน 4-6คน ที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แต่ละกลุ่มจะได้รับเนื้อหาเพื่อทำการศึกษาค้นคว้า เมื่อทำการศึกษาค้นคว้าเป็นที่เรียบร้อยแล้วจะให้แต่ละ กลุ่มส่งตัวแทนออกมาทำการแข่งขัน โดยในการแข่งขันผู้ที่ทำการแข่งขันกันจะเป็นสมาชิกของแต่ละกลุ่มที่มีความสามารถทางการเรียนรู้อยู่ในระดับเดียวกัน เมื่อทำการแข่งขันเสร็จสิ้นแล้วคะแนนของสมาชิก ภายในกลุ่มจะถูกนำมา รวมกัน เพื่อเป็นคะแนนของกลุ่ม

3) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค CIRC เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นในด้านภาษา ส่งเสริมการอ่านและการเขียน โดยการจัดการเรียนรู้จะแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละประมาณ 4 คน สมาชิกภายในกลุ่มจะทำการจับคู่กัน เพื่อศึกษาบทความที่ได้รับ และตอบคำถามจากบทความที่ได้ทำการศึกษาโดยคะแนนของกลุ่มจะพิจารณา จากคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่ม

4) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูงในรายวิชาคณิตศาสตร์ มีการมุ่งเน้นใน การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคลโดยการจัดการเรียนรู้จะส่งเสริมให้นักเรียน ได้เรียนรู้ร่วมกับบุคคลอื่น โดยจะทำการจัดนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ภายในกลุ่มจะประกอบไปด้วยสมาชิก ประมาณ 4-6คน ที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน แต่ละกลุ่มจะได้รับเนื้อหา ในการศึกษา เนื้อหาที่ได้รับ สมาชิกภายในกลุ่มจะต้องอาศัยความสามารถทางการเรียนรู้ของตนเองร่วมกับการ มีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกภายในกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน สมาชิกที่มีความสามารถทางการ เรียนรู้ที่สูงกว่าจะเป็นผู้ช่วยเหลือสมาชิกที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ที่อ่อนกว่า สมาชิกภายในกลุ่มจะตรวจสอบความรู้ ความเข้าใจ ซึ่งกันและกันภายในกลุ่ม เมื่อทำการศึกษาเนื้อหาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว สมาชิก แต่ละคนต้องแบบฝึกทักษะ และ แบบทดสอบย่อยโดยคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน

จะนำมาเฉลี่ย เป็นคะแนนรวมของกลุ่ม สำหรับกลุ่มที่ทำคะแนนได้สูงสุด 3 อันดับแรกของแต่ละการทดสอบจะได้รับรางวัล

2. การจัดการเรียนรู้แบบต่อบทเรียน (Jigsaw) เป็นการจัดการเรียนรู้เฉพาะส่วนและนำแต่ละส่วนมาประกอบเข้าด้วยกัน โดยจะทำการแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มละประมาณ 4-6 คน ในแต่ละกลุ่มจะมีนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน สมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนจะได้รับเนื้อหาที่แตกต่างกันสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่ม จะแยกออกจากกันแล้วทำการจับกลุ่มใหม่ โดยกลุ่มใหม่จะรวมนักเรียนที่ได้รับเนื้อหาเหมือนกันเพื่อศึกษา ร่วมกันจะเรียกกลุ่มใหม่ว่ากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เมื่อทำการศึกษาค้นคว้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว นักเรียนกลุ่ม ผู้เชี่ยวชาญจะแยกย้ายกลับเข้ากลุ่มเดิม แล้วสมาชิกภายในกลุ่มทำการอภิปรายในเนื้อหาที่ตัวเองได้ ทำการศึกษากับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญให้สมาชิกทุกคนได้รับรู้ นักเรียนทุกคนจะได้รับการทำแบบทดสอบ โดยคะแนนของนักเรียนแต่ละคนจะนำมาเฉลี่ย เพื่อเป็นคะแนนของกลุ่ม

3. การจัดการเรียนรู้แบบเรียนร่วมกัน เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4-6 คน แต่ละกลุ่ม จะได้รับเนื้อหา ซึ่งภายในกลุ่มจะทำการแบ่งหน้าที่กันเพื่อให้เป้าหมายของกลุ่มสำเร็จ เมื่อแต่ละกลุ่ม ทำงานสำเร็จก็จะทำการส่งงานโดยคะแนนที่กลุ่มได้รับ จะคิดเป็นคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มทุกคน

4. การจัดการเรียนรู้แบบสืบสวนสอบสวนเป็นกลุ่ม เป็นการจัดการเรียนรู้ที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4-6 คน สมาชิก ภายในกลุ่มทำการวางแผน และแบ่งเนื้อหาให้กับสมาชิกภายในกลุ่ม โดยนักเรียนที่มีความสามารถทางการ เรียนรู้ก่อนจะเป็นผู้เลือกเนื้อหา ก่อนเมื่อสมาชิกภายในกลุ่มแต่ละคนได้รับเนื้อหาครบทุกคน สมาชิกแต่ละคน จะทำการศึกษาค้นคว้าเนื้อหาที่ได้รับ แล้วทำการอภิปรายเนื้อหาที่รับผิดชอบให้สมาชิกภายในกลุ่ม เข้าใจ เนื้อหาที่ตัวเองได้ศึกษาค้นคว้า

ฐิติมนินทร์ ชูประดิษฐ์ (2566) กล่าวถึงประเภทของการเรียนแบบร่วมมือไว้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือที่นิยมใช้ในปัจจุบัน มี 7 รูปแบบแต่ละรูปแบบกล่าวโดยสรุป ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ Jigsaw เป็นการสอนที่อาศัยแนวคิดการต่อภาพผู้เสนอวิธีการนี้คืออารอนสันและคณะ ต่อมา มีการปรับและเพิ่มเติมขั้นตอนแต่วิธีการหลักยังคงเดิม การสอนแบบนี้นักเรียนแต่ละคนจะได้ศึกษาเพียงส่วนหนึ่งหรือหัวข้อย่อยของเนื้อหาทั้งหมด โดยการศึกษาเรื่องนั้น ๆ จากเอกสารหรือกิจกรรมที่ครูจัดให้ ในตอนที่ศึกษาหัวข้อย่อยนั้นนักเรียนจะ

ทำงานเป็นกลุ่มกับเพื่อนที่ได้รับมอบหมายให้ศึกษาหัวข้อย่อยเดียวกันและเตรียมพร้อมที่จะกลับไปอธิบายหรือสอนเพื่อนสมาชิกในกลุ่มพื้นฐานของตนเอง

2. การจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือแบบ STAD (Student Teams Achievement Division) ซึ่งมี 4 แบบคือ Student Teams Achievement Divisions (STAD) Teams Games Tournaments (TGT) ซึ่งเป็นรูปแบบที่สามารถปรับใช้กับทุกวิชาและระดับชั้น Team Assisted Individualization (TAI) เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับวิชาคณิตศาสตร์ และ Cooperative Integrated Reading and Composition (CIRC) ซึ่งเป็นรูปแบบในการสอนอ่านและการเขียน โดยองค์ประกอบที่สำคัญของ รูปแบบ STAD มี 5 ประการ คือ 1) การนำเสนอสิ่งที่ต้องเรียน (Class Presentation) 2) การทำงานเป็นกลุ่ม (Teams) 3) การทดสอบย่อย (Quizzes) 4) คะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน (Individual Improvement Score) และ 5) การรับรองผลงานกลุ่ม (Team Recognition)

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ LT (Learning Together) Johnson and Johnson เป็นผู้เสนอในปี ค.ศ.1975 ต่อมาในปี ค.ศ.1984 เขาเรียกรูปแบบนี้ว่าวงกลมการเรียนรู้ (Circles of Learning) รูปแบบนี้มีการกำหนดสถานการณ์และเงื่อนไขให้นักเรียนทำผลงานเป็นกลุ่ม ให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแบ่งปันเอกสาร การแบ่งงานที่เหมาะสมและการให้รางวัลกลุ่ม

4. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TAI (Team Assisted Individualization) คือ วิธีการสอนที่ผสมผสานการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) และการสอนรายบุคคล (Individualization Instruction) เข้าด้วยกัน โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมในการเรียนได้ด้วยตนเองตามความสามารถของตนและส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

5. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบ TGT (Teams-Games-Tournaments) เป็นการเรียนแบบร่วมมือกันแข่งขันทำกิจกรรม โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม คือ ขั้นตอนที่ 1 ครูทบทวนบทเรียนที่เรียนมาแล้วครั้งก่อน ด้วยการซักถามและอธิบาย ตอบข้อสงสัยของนักเรียน ขั้นตอนที่ 2 จัดกลุ่มแบบคละกัน (Home Team) กลุ่ม 3 - 4 คน ขั้นตอนที่ 3 สมาชิกในทีมแต่ละทีมศึกษาหัวข้อที่เรียนในวันนี้จากแบบฝึก (Worksheet and Answer Sheet) นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติตามกติกา ขั้นตอนที่ 4 การแข่งขันตอบปัญหา ขั้นตอนที่ 5 นักเรียนกลับมาสู่กลุ่มเดิมรวมแต้มโบนัสของทุกคน ทีมใดมีแต้มโบนัสสูงสุดจะให้รางวัลหรือติดประกาศไว้ในมุมข่าวของห้อง

6. รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ GI (Group Investigation) เป็นรูปแบบที่พัฒนาขึ้นโดย Sharan และคณะ เป็นรูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีความซับซ้อนและกว้างมาก

โดยปรัชญาของรูปแบบ GI คือ ต้องการปลูกฝังการร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพ มีภาระงานและสิทธิในการแสดงความคิดเห็นที่เท่าเทียมกันของสมาชิกในกลุ่ม GI มีการกระตุ้นบทบาทที่แตกต่างกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

7. การจัดการเรียนรู้โดยใช้โปรแกรม CIRC (Cooperative Integrated Reading and Composition) CIRC คือ โปรแกรมสำหรับสอนการอ่านการเขียนและทักษะทางภาษา (Language arts) ใช้กับนักเรียนระดับประถมศึกษาตอนปลาย โดยเน้นที่หลักสูตรและวิธีการสอนในการพยายามนำการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ โปรแกรม CIRC พัฒนาขึ้นโดย Madden, Slavin และ Stevens ในปี 1986 นับว่าเป็นโปรแกรมที่ใหม่ที่สุดของวิธีการเรียนรู้เป็นทีม ซึ่งเป็นโปรแกรมการเรียนรู้แบบร่วมมือที่น่าสนใจ เนื่องจากเป็นโปรแกรมการเรียนการสอนที่นำการเรียนรู้แบบร่วมมือมาใช้ในการอ่านและการเขียน

จากประเภทของการเรียนรู้แบบร่วมมือสรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนทำงานร่วมกันในกลุ่มเล็ก ๆ โดยมีเป้าหมายร่วมกันและมุ่งเน้นให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม พึ่งพาอาศัยกัน และรับผิดชอบร่วมกันในการเรียนรู้ ซึ่งมีรูปแบบหลากหลาย เช่น เทคนิค Think-Pair-Share, Jigsaw, STAD, TGT, TAI, GI และ CIRC ที่มีวัตถุประสงค์ต่างกัน เช่น การอภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทบทวนความรู้ ฝึกการคิดวิเคราะห์ หรือการแก้ปัญหา โดยมีกิจกรรมทั้งแบบรายบุคคล คู่ และกลุ่ม เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ ความรับผิดชอบ ทักษะการสื่อสาร การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะทางสังคม โดยครูผู้สอนจะเป็นผู้ออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาและความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและเกิดบรรยากาศแห่งความร่วมมือในห้องเรียน

จากการศึกษาค้นคว้าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือแบบต่าง ๆ ผู้วิจัยมีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เนื่องจากการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพสูง มุ่งเน้นในการสร้างและพัฒนา ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง และการมีปฏิสัมพันธ์กันของสมาชิกภายในกลุ่ม โดยผู้วิจัยทำการวิจัยในรายวิชา ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ซึ่งปัญหาที่พบในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้แบบปกติ คือ นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่อ่อน จะไม่สามารถเข้าใจปัญหาและ กระบวนการในการแก้ปัญหา ซึ่งต่างจากนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้สูง จะสามารถทำความเข้าใจ ปัญหาและกระบวนการในการแก้ปัญหาได้ดีกว่า ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น การสร้างและพัฒนาความรู้

ใหม่ด้วยตนเอง และการมีปฏิสัมพันธ์กันของสมาชิกภายในกลุ่ม นั่นคือนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่อ่อนกว่า จะได้เรียนรู้กระบวนการคิดและการทำงานจากนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่สูงกว่า และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่สูงกว่าได้ฝึกความอดทนและการเข้าใจในความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล ส่งผลให้เกิดการพัฒนาทางการเรียนรู้และกระตุ้นให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะการสื่อสาร ทักษะ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการแก้ปัญหา และทักษะการคิด ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิค TAI จึงมีเหมาะสมสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ

2.4.3 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

Slavin (2533) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่าเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่าง บุคคล โดยเน้นให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถที่ตนเองมีและส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ และเกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นักเรียน ที่มีความสามารถทางการเรียนรู้สูงจะช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ที่อ่อนกว่าตนเอง เพื่อเวลาทำแบบทดสอบคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มจะได้สูง ส่งผลให้คะแนนของกลุ่มสูงด้วย

ทิตินา แคมมณี (2558) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า เป็นวิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการจัดการเรียนรู้แบบรายบุคคล ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาความสามารถในการเรียนในขณะเดียวกันก็ฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีความรับผิดชอบและตระหนักถึงการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้คะแนนของกลุ่มสูง เพราะคะแนนของกลุ่มจะเกิดจากการนำคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มที่ทำแบบทดสอบมาเฉลี่ย

ศิริภรณ์ ศิริกันไชย (2560) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า เป็นรูปแบบการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือกับการเรียนเป็นรายบุคคลเข้าด้วยกัน ที่มุ่งสนองความแตกต่างความสามารถของแต่ละบุคคล โดยนักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยความสามารถของตนเอง เป็นการส่งเสริมความร่วมมือภายในกลุ่มทำให้นักเรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน

พิชากร ปริญญากาญจน์ (2561) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือและแบบรายบุคคลเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามความสามารถและความถนัดของตนเอง

ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้รายบุคคล ซึ่งตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเน้นให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถที่ตนเองมี และยังส่งเสริมให้นักเรียนช่วยเหลือกันภายในกลุ่มเพื่อสร้างความรู้ใหม่ ด้วยตนเอง โดยครูผู้สอนจะทำการแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยละความสามารถ หรือจัดกลุ่มที่นักเรียนมี ความสามารถทางการเรียนรู้อยู่ในระดับใกล้เคียงกันอยู่กลุ่มเดียวกัน ช่วยกันศึกษาเนื้อหาแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น และยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกภายในกลุ่ม และตรวจสอบความเข้าใจของสมาชิกภายใน โดยนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่อ่อนกว่าจะได้เรียนรู้กระบวนการคิดและการทำงานจาก นักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่สูงกว่า และนักเรียนที่มีความสามารถในการเรียนรู้ที่สูงกว่าได้ฝึก ความอดทนและการเข้าใจในความสามารถที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล เพื่อให้สมาชิกภายในกลุ่มทำ แบบทดสอบผ่านเกณฑ์ที่กำหนดและนักเรียนทุกคนได้พัฒนาทักษะของตนเอง

นัทธิดา ลิ้มทอง (2564) กล่าวถึงความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า วิธีสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบร่วมมือและการสอนรายบุคคลเข้าด้วยกัน โดยใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มความเข้าใจและเรียนรู้การทำงานร่วมกัน

จากความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI (Team-Assisted Individualization) เป็นวิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือและการเรียนรู้แบบรายบุคคล โดยมุ่งตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลผ่านกิจกรรมที่ให้นักเรียนลงมือปฏิบัติตามศักยภาพของตนเอง พร้อมทั้งส่งเสริมการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความรู้ภายในกลุ่ม ซึ่งนักเรียนที่มีความสามารถสูงจะช่วยนักเรียนที่มีความสามารถน้อยกว่าเพื่อให้ทุกคนสามารถผ่านเกณฑ์การเรียนรู้ร่วมกันได้ ทั้งนี้การเรียนรู้แบบ TAI ยังเน้นพัฒนาทักษะความรับผิดชอบ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม และการทำงานเป็นทีม โดยครูจะจัดกลุ่มแบบอิสระหรือใกล้เคียงความสามารถ เพื่อสร้างการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาทักษะของผู้เรียนแต่ละคนอย่างสมดุล

2.4.4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

Slavin (1978 : 15, อ้างถึงใน ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2558) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เป็นขั้นตอนไว้ดังนี้

1. การจัดกลุ่ม (Team) นักเรียนจะถูกแบ่งออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน คละเพศและความสามารถ

2.การทดสอบเพื่อการเรียนเนื้อหาที่เหมาะสม (placement test) ในการเริ่มต้นของการเรียน นักเรียนทุกคนจะถูกทดสอบก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการเรียนเนื้อหา

3. วัสดุหลักสูตร (curriculum materials) หลังจากผู้สอนแจกบทเรียนแล้วผู้เรียนจะทำงานกลุ่มของตนเอง โดยมีสื่อหรือวัสดุหลักสูตรการสอนที่ครอบคลุมเนื้อหาซึ่งจะอยู่ในรูปของแบบฝึกทักษะโดยมีส่วนประกอบดังนี้

1) เอกสารแนะนำบทเรียน ซึ่งมีหน้าที่อธิบายวิธีการทำแบบฝึกทักษะเป็นขั้นตอน
2) แบบฝึกทักษะ ประกอบด้วยปัญหาซึ่งจะแบ่งเป็น 4 ตอน โคมเริ่มด้วยการแนะนำทักษะย่อย ๆ ที่จะนำไปสู่ความสามารถในการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งหมด

3) แบบทดสอบ (formative test) เป็นคำถามจำนวน 10 ข้อ

4) แบบทดสอบประจำหน่วยการเรียนรู้ (unit test) มีจำนวน 15 ข้อ

5) แผ่นคำตอบ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบ ส่วนแผ่นคำตอบของแบบทดสอบรวมประจำหน่วยจะแยกออกไปต่างหาก

4. การเรียนกลุ่ม (team study) นักเรียนจะเริ่มฝึกทักษะตามลำดับขั้นที่กำหนดไว้ดังนี้

1) สมาชิกของแต่ละกลุ่มทำการจับคู่กันเพื่อทำการตรวจสอบซึ่งกันและกัน
2) นักเรียนศึกษาเอกสารแนะนำบทเรียน และถามครูได้หากไม่เข้าใจ
3) นักเรียนแต่ละคนเริ่มทำแบบฝึกทักษะจากโจทย์ปัญหาที่ละตอนแล้วให้เพื่อนร่วมทีมตรวจคำตอบให้ตามบัตรเฉลยด้านหลังของแบบฝึกทักษะ ถ้าพบว่าผู้เรียนไม่ผ่านข้อใดกลุ่มจะต้องช่วยกันอธิบายหรือสอนให้เข้าใจก่อนที่จะถามครูจนกว่าจะผ่านแล้วจึงทำแบบฝึกหัดลำดับต่อไป

4) เมื่อนักเรียนทั้งกลุ่มทำแบบฝึกทักษะได้ถูกต้องครบแล้ว ต่อไปครูจะให้ให้นักเรียนทำแบบทดสอบย่อย จำนวน 10 ข้อ ผู้เรียนจะต้องทำให้ผ่าน 8 ข้อ ใน 10 ข้อ ถ้าไม่ผ่าน ผู้สอนจะต้อง

เข้าไปช่วยเหลือตรวจสอบปัญหาจนกระทั่งผู้เรียนเข้าใจแล้วจึงให้ผู้เรียนที่สอบไม่ผ่านทำแบบทดสอบย่อยอีกครั้งหนึ่ง

5) นักเรียนจะไปปรับแบบทดสอบประจำหน่วยจากหัวหน้ากลุ่ม หัวหน้ากลุ่มจะเป็นผู้บันทึกคะแนนลงในแผ่นสรุปผลประจำกลุ่ม และนำคะแนนการสอบส่งให้ครูนำไปเปรียบเทียบคะแนนฐานของแต่ละบุคคลและของกลุ่มต่อไป

5. คะแนนกลุ่มและความสำเร็จของกลุ่ม (Team scores and team recognition) ในวันสุดท้ายของแต่ละสัปดาห์ครูจะรวบรวมคะแนนกลุ่มซึ่งได้จากการนำเอาคะแนนที่สมาชิกแต่ละคนได้รับจากการทำแบบทดสอบประจำเรื่องมาหาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม เกณฑ์การให้รางวัลแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ กลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดเป็นกลุ่มชนะเลิศ (super team) กลุ่มที่ได้คะแนนปานกลางเป็นกลุ่มรองชนะเลิศ (great team) และกลุ่มที่ได้คะแนนน้อยเป็นกลุ่มดี (good team) กลุ่มชนะเลิศและรองชนะเลิศก็จะได้รับใบรับรองเป็นรางวัล

6. การสอนกลุ่มย่อย (Teaching groups) ทุก ๆ วันครูจะได้ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที ในการสอนกลุ่มย่อย โดยเลือกนักเรียนจากกลุ่มต่าง ๆ ที่เรียนเนื้อหาเดียวกันมารวมกันเพื่อให้ข้อแนะนำหรือทำการสาธิต เพื่อการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและตามวัตถุประสงค์ และเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดที่สำคัญของการเรียนนั้น ๆ ส่วนนักเรียนคนอื่น ๆ ก็ปฏิบัติงานของตนเองไปเรื่อย ๆ

7. การทดสอบข้อเท็จจริง (Fact tests) จะทำสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ใช้เวลาครั้งละ 3 นาที โดยนักเรียนจะรับเอกสารเพื่อไปเตรียมตัวศึกษาที่บ้านก่อนทำการสอบ

8. การสอนร่วมกันทั้งชั้น (Whole-class) ครูจะทำการสอนและสรุปบทเรียนให้กับนักเรียนทั้งห้อง โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและทักษะต่าง ๆ ของบทเรียน

ทิศนา ขำมณี (2554) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า ขั้นตอนของกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI มีขั้นตอนดังนี้

1. จัดเอานักเรียนเข้ากลุ่มละความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) เรียกกลุ่มนี้ว่า กลุ่มบ้านของเรา

2. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราได้รับเนื้อหาสาระและศึกษาเนื้อหาสาระนั้นร่วมกัน

3. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเราจับคู่กันทำแบบฝึกหัด

1) ถ้าใครทำแบบฝึกหัดได้ร้อยละ 75 ขึ้นไปให้ไปรับการทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้ายได้

2) ถ้ายังทำแบบฝึกหัดได้ไม่ถึงร้อยละ 75 ให้ทำแบบฝึกหัดซ่อมจนกระทั่งทำได้ แล้วจึงไปรับการทดสอบรวบยอดครั้งสุดท้าย

4. สมาชิกในกลุ่มบ้านของเรานำคะแนนทดสอบรวบยอดมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนกลุ่มสูงสุดกลุ่มนั้นได้รับรางวัล

นิตินันท์ กลั่นควัฒน์ (2559) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียม/ นำเข้าสู่บทเรียน ครูจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ประกอบด้วย นักเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ซึ่งครูและนักเรียนทบทวนเนื้อหา โดยการถามตอบ

2. ขั้นการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะ ครูแจกเอกสารแนะนำบทเรียน ซึ่งนักเรียนจะศึกษาเนื้อหาสาระร่วมกัน โดยสมาชิก ในกลุ่มจะจับคู่กันทำแบบฝึกหัด ถ้านักเรียนคนใดทำแบบฝึกหัดชุดที่ 1 ได้ถูกต้อง 70% ขึ้นไป นักเรียนจึงจะทำแบบฝึกหัดชุดที่ 2 ต่อ โดยจะมีการแลกเปลี่ยนกันตรวจสอบความถูกต้อง อธิบายข้อสงสัยและข้อผิดพลาดในคู่ของตนช่วยเหลือในคู่ของตนก่อนที่จะถามครู

3. ขั้นการทดสอบย่อย นักเรียนจะทำการทดสอบย่อยฉบับ A เป็นรายบุคคล แล้วส่งให้เพื่อนในกลุ่มตรวจ ถ้าได้คะแนน 75% ขึ้นไป ถือว่าผ่าน ถ้าได้คะแนนไม่ถึง 75% ให้นักเรียนสอบถามข้อผิดพลาดจากเพื่อน ในกลุ่มและศึกษาตัวอย่างจากเอกสารแนะนำบทเรียน แล้วทดสอบฉบับ B เป็นรายบุคคล

4. ขั้นทดสอบประจำหน่วย นักเรียนทำแบบทดสอบประจำหน่วยโดยแยกต่างคนต่างทำถ้าไม่ผ่าน 75% ครูจะ พิจารณาแก้ไขปัญหาลักษณะ

5. ขั้นการให้คะแนนและความสำเร็จของกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนนำคะแนนทดสอบประจำหน่วยมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม โดยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รางวัล

ธัญญาวัฒน์ การะเกด (2563) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมความพร้อมเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นตอนในการจัดนักเรียนเป็นกลุ่ม ประมาณ 4-5 คน ซึ่งจะประกอบไปด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้เก่ง ปานกลาง และอ่อน ในอัตราส่วน (1 : 2 : 1) และทำการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้

2. ขั้นศึกษาเนื้อหา เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มร่วมกันศึกษาเนื้อหาเอกสารที่ได้รับ หากสมาชิกภายในกลุ่มคนใดข้อสงสัย หรือเข้าใจผิดให้ซักถามเพื่อนในกลุ่มก่อนที่จะจับคำถามครู

3. ขั้นทำแบบฝึกทักษะ เป็นขั้นตอนที่สมาชิกภายในกลุ่มจับคู่ร่วมกันทำแบบฝึกหัด โดยในแต่ละคู่จะมีการแลกเปลี่ยนกันตรวจสอบความถูกต้อง อธิบายข้อสงสัยและข้อผิดพลาดในคู่ของตนช่วยเหลือในคู่ของตนก่อนที่จะถามครู

4. ขั้นทำแบบทดสอบ เป็นขั้นตอนที่นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบชุดที่ 1 เป็นรายบุคคลแล้วทำการตรวจ หากนักเรียนได้คะแนนร้อยละ 75 ขึ้น ไปถือว่าผ่าน ในกรณีที่นักเรียนได้คะแนนน้อยกว่า ร้อยละ 75 ให้สมาชิกภายในกลุ่มช่วยกันตรวจสอบหาข้อผิดพลาดและทำการแก้ไขข้อผิดพลาดแล้วกลับมาทำแบบทดสอบชุดที่ 2 อีกครั้ง

5. ขั้นให้คะแนนและมอบรางวัล เป็นขั้นตอนที่สมาชิกในกลุ่มแต่ละคนนำคะแนนทดสอบมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่มโดยกลุ่มที่ได้คะแนนสูงสุดจะได้รางวัล

นันทิชา ลิ้มทอง (2564) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มีกระบวนการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. นำเข้าสู่บทเรียน เป็นขั้นที่ครูจัดกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ 3-4 คน โดยความสามารถของนักเรียน แบ่งหน้าที่ในการเรียนรู้ร่วมกัน มีการทบทวนเนื้อหาหรือเร้าความสนใจของนักเรียน

2. การเรียนรู้กลุ่มย่อย เป็นขั้นที่นักเรียนได้เรียนรู้เนื้อหาด้วยตนเอง นักเรียนในกลุ่มเดียวกันจะศึกษาเนื้อหาไปพร้อม ๆ กัน หากมีนักเรียนคนใดในกลุ่มสงสัยจะให้ซักถามจากเพื่อนในกลุ่ม โดยมีครูเป็นผู้ช่วยในการศึกษาค้นคว้าและให้คำตอบ

3. การทดสอบรายบุคคลในกลุ่มย่อย เป็นขั้นที่มีการทำแบบฝึกหัด หลังจากทำแบบฝึกหัด นักเรียนในกลุ่มจับคู่กันตรวจ โดยการจับคู่ควรเป็นนักเรียนเก่งคู่กับนักเรียนอ่อน นักเรียนปานกลางจับคู่กับนักเรียนปานกลาง นักเรียนที่ทำแบบฝึกหัดได้คะแนนต่ำกว่า ร้อยละ 75 ให้ทำแบบฝึกหัดซ้ำจนกว่าจะผ่านเกณฑ์แล้วจึงนำคะแนนมารวมกันเป็นคะแนนกลุ่ม

4. การจัดลำดับกลุ่ม เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปบทเรียน และประกาศคะแนนเพื่อจัดลำดับกลุ่มและให้รางวัลหรือคะแนนพิเศษ

จากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ดังนี้

ตารางที่ 2.14 สัเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TAI	นักวิชาการ					ความถี่
	Slavin (1978)	พิศนา แซมณี (2554)	นิตินันท์ กลั่นสุวรรณ (2559)	ธัญญาวัฒน์ การะเกด (2563)	นันทริชา ลิ้มทอง (2564)	
ขั้นที่ 1 จัดกลุ่มนักเรียน	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นที่ 2 ศึกษาร่วมกันในกลุ่ม/กลุ่มย่อย	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นที่ 3 จับคู่ทำแบบฝึกหัด จากนั้นทำ แบบฝึกหัดรายบุคคล	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นที่ 4 ให้คะแนนและรวมคะแนนกลุ่ม	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นที่ 5 ให้รางวัล/จัดลำดับกลุ่ม	✓	✓	✓	✓	✓	5
ขั้นที่ 6 ช่วยกันตรวจสอบ/อธิบาย ข้อผิดพลาด	✓		✓	✓	✓	4
ขั้นที่ 7 นำเข้าสู่บทเรียน/เตรียมความ พร้อม			✓	✓	✓	3
ขั้นที่ 8 ทำแบบทดสอบประจำหน่วย	✓		✓	✓		3
ขั้นที่ 9 ใช้วัสดุหลักสูตร (เอกสาร/สื่อ/ แบบฝึกหัด)	✓		✓	✓		3
ขั้นที่ 10 ทำแบบทดสอบย่อย	✓		✓			2
ขั้นที่ 11 สอนรวมทั้งชั้น / สรุปบทเรียน	✓				✓	2
ขั้นที่ 12 สอนกลุ่มย่อยโดยครู	✓					1
ขั้นที่ 13 ทดสอบข้อเท็จจริง / ทบทวน เนื้อหา	✓					1
ขั้นที่ 14 ทดสอบก่อนเรียน (Placement Test)	✓					1

จากตารางที่ 2.14 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สรุปได้ว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI (Team-Assisted Individualization) มีขั้นตอนหลัก 5 ขั้นตอน ได้แก่

1. จัดกลุ่ม โดยครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 4-5 คน แบบละความสามารถ และทำการทดสอบก่อนเรียนเพื่อวางแผนการสอนที่เหมาะสม
2. เรียนรู้ร่วมกัน สมาชิกในกลุ่มศึกษาบทเรียนร่วมกัน โดยมีเอกสารแนะนำแบบฝึกทักษะ และจับคู่ตรวจสอบคำตอบกันเอง พร้อมช่วยกันอธิบายเมื่อมีข้อผิดพลาด
3. การทดสอบย่อยและหน่วยการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคล โดยต้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนด หากไม่ผ่านเพื่อนร่วมกลุ่มหรือครูจะช่วยเหลือ และทำการทดสอบซ้ำจนผ่าน
4. สรุปผลและให้คะแนนกลุ่ม คะแนนที่สมาชิกแต่ละคนได้จะถูกรวมเป็นคะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม และจัดลำดับกลุ่มเพื่อประกาศผลหรือมอบรางวัลตามระดับความสำเร็จ
5. เสริมการเรียนรู้ ครูอาจจัดการสอนกลุ่มย่อยหรือสรุปบทเรียนทั้งชั้นเพื่อเสริมความเข้าใจ และจัดการสอบวัดข้อเท็จจริงรายสัปดาห์อย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยจึงปรับขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ให้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. จับกลุ่มเตรียมพร้อม โดยครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มละ 4-5 คน โดยละระดับความสามารถ (เก่ง-กลาง-อ่อน) อย่างสมดุล จากนั้นให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อประเมินพื้นฐานด้านความรู้เรื่องฉันทลักษณ์ของกาพย์ยานี 11 และการใช้ถ้อยคำเชิงวรรณศิลป์
2. ชุ่มซ้อมศึกษา โดยครูจะแจกแบบฝึกทักษะแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะให้นักเรียนศึกษาร่วมกันในกลุ่ม ถ้ามีข้อสงสัยให้สอบถามเพื่อนหรือครู จากนั้นให้สมาชิกจับคู่กันตรวจคำตอบ และฝึกวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับในคำประพันธ์ของเพื่อน
3. ไขปัญหาย่อย โดยให้นักเรียนเริ่มแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะตามขั้นตอนจากแบบฝึก หลังทำแบบฝึกแต่ละชุด นักเรียนจับคู่ตรวจคำตอบ ใช้เกณฑ์ชัดเจน (สัมผัสฉันทลักษณ์ ความหมาย ความไพเราะ) เมื่อทำผ่านระดับ 75% ของแต่ละชุด นักเรียนจึงผ่านไปชุดต่อไป หากไม่ผ่าน เพื่อนร่วมกลุ่มช่วยอธิบาย หรือครูช่วยเสริมการสอนก่อนทำซ้ำ

4. เก็บ Points กลุ่มใหญ่ โดยให้นักเรียนแต่ละคนทำ แบบทดสอบประเมินผลการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะแบบรายบุคคล ตัวอย่างเช่น การแต่งกายจากหัวข้อที่กำหนด หรือแต่งต่อบทที่ครูให้ จากนั้นให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวมคะแนนเพื่อเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม โดยครูจะคอยตรวจคำประพันธ์และให้ข้อเสนอแนะรายบุคคลและรายกลุ่ม

5. เส้นชัยผู้พิชิต โดยครูประกาศผลคะแนนกลุ่มและรางวัล "ยอดกวีรุ่นเยาว์" และมีการจัดแสดงผลงานแต่งคำประพันธ์เด่น ๆ เพื่อสร้างแรงจูงใจ จากนั้นครูสรุปบทเรียนและสะท้อนผลการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม

2.5 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแผนการจัดการเรียนรู้

2.5.1 ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า ผลของการเตรียมการ วางแผนการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบโดยนำสาระและมาตรฐานการเรียนรู้คำอธิบายรายวิชา และกระบวนการเรียนรู้ โดยเขียนเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ให้เป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียน

จรัสศรี พัวจินดาเนตร (2560) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการ จัดการเรียนรู้หรือแผนการสอนหมายถึง เอกสารประกอบหลักสูตรชนิดหนึ่งที่ครูใช้เป็นคู่มือสำหรับจัด กิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้และการวัดจุดประสงค์การเรียนรู้ของนักเรียนในแต่ละบท เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

วัชรพล วิบูลยศรีน (2561) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการ จัดการเรียนรู้คือ แนวทางการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเพื่อดำเนินการส่งผ่านเนื้อหาไปยังผู้เรียนผ่าน กิจกรรมและสื่อการเรียนการสอน ประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์หรือวัตถุประสงค์ (สิ่งที่ผู้เรียนได้รับ) วิธีการบรรลุหรือไปยังเป้าหมาย (ขั้นตอน กระบวนการ) และวิธีการวัดคุณภาพของการบรรลุเป้าหมาย (แบบทดสอบ ใบงาน การบ้าน และอื่น ๆ)

กลัฏญ เพชรภรณ์ (2563) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง แผนการหรือแนวดำเนินการของผู้สอนที่จัดทำขึ้นเพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ตลอดจนการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

ทาริกา สมพงษ์ (2563) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนการสอน ที่ผู้สอนจัดทำขึ้นจากคู่มือครู เป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบทำให้ทราบว่าสอนเนื้อหาใดบ้าง สอนด้วยเทคนิควิธีการใดอย่างไร ใช้สื่อการเรียนอย่างไร มีรูปแบบการประเมินอย่างไร

รวีวรรณ วงศ์เดชาพันธ์ (2564) กล่าวถึงความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือแนวทางที่ครูจัดทำขึ้นเพื่อเตรียมการสอนอย่างเป็นระบบ โดยระบุเนื้อหา จุดประสงค์ วิธีการสอน การใช้สื่อ และการวัดผลประเมินผลอย่างชัดเจน เพื่อให้การสอนมีเป้าหมาย ครอบคลุมเนื้อหา สอดคล้องกับหลักสูตร สภาพผู้เรียน และบริบทของโรงเรียน ช่วยให้ครูสอนได้อย่างมั่นใจ มีทิศทาง และเกิดคุณค่าต่อผู้เรียน อีกทั้งเป็นการเตรียมการสอนล่วงหน้าในรูปแบบลายลักษณ์อักษรที่สามารถนำไปใช้จริงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ คือ ผลของการวางแผนการสอนอย่างเป็นระบบ โดยอ้างอิงจากหลักสูตร สารการเรียนรู้ มาตรฐาน ตัวชี้วัด และกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน ซึ่งครูจะจัดทำเป็นเอกสารหรือแนวทางสำหรับใช้ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อ อุปกรณ์ และการวัดประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยแผนการจัดการเรียนรู้จะครอบคลุมเนื้อหา จุดประสงค์ วิธีการสอน การประเมินผล และต้องสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน บริบทของโรงเรียน และเป็นแนวทางที่ช่วยให้ครูสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมั่นใจ มีเป้าหมาย และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้

2.5.2 ความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2540) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ 8 ประการ ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาสในการพิจารณาส่วนประกอบต่าง ๆ ของบทเรียน ดังกล่าวมาแล้วอย่างรอบคอบ อันจะส่งผลถึงประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการเรียนรู้ของผู้เรียน
2. แผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนทำขึ้นเอง เป็นการสร้างครูที่ดี เพราะ ครูผู้สอนมีโอกาสคาดการณ์ล่วงหน้าในกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการเร้าให้ครูมีความคิด สร้างสรรค์
3. ทำหน้าที่เปรียบเสมือนผู้เตือนความจำให้แก่ครูผู้สอน ช่วยไม่ให้สับสน สามารถสอนได้ตรงตามจุดประสงค์ จัดกิจกรรมได้ตามขั้นตอน ใช้สื่อได้เหมาะสม และมีการวัดและประเมินผลเป็นระยะ ๆ

4. ป้องกันการใช้เวลาว่างอย่างไรประโยชน์ การทำแผนการจัดการเรียนรู้ ช่วยให้ครูผู้สอนคำนึงถึงเวลาที่ต้องใช้ การเตรียมบทเรียนมากเกินไป จนเป็นการยึดเยียดความรู้ให้แก่ ผู้เรียน ไม่ส่งผลดีต่อการเรียนรู้ และการเตรียมบทเรียนน้อยไป อาจทำให้ครูผู้สอนต้องสอนทบทวน ซ้ำซากไปจนหมดเวลา

5. ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการสอน

6. ช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยดี เพราะผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์ก็มี ส่วนในการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนเป็นข้อมูลในการวางแผน และการนิเทศการศึกษา

7. ประโยชน์สำหรับครูผู้สอนที่เข้ามาสอนแทนในกรณีครูประจำวิชาไม่ สามารถทำการสอนได้ แต่ได้เตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า และเก็บไว้ในที่ที่เพื่อนครูสามารถหยิบไปใช้ได้

8. เป็นหลักสูตรที่นักเรียนได้เรียน

สุวิทย์ มูลคำ (2549) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. ทำให้เกิดการวางแผนวิธีสอนที่ดี ที่เกิดจากการผสมผสานความรู้ และ จิตวิทยาการศึกษา

2. ช่วยให้ผู้สอนมีคู่มือการจัดการเรียนรู้ที่ทำไว้ล่วงหน้าด้วยตนเอง และทำ ให้ครูมีความมั่นใจในการจัดการเรียนรู้ได้ตามเป้าหมาย

3. ช่วยให้ผู้สอนทราบว่า การสอนของตนได้เดินไปในทิศทางใด หรือทราบว่าจะสอนอะไร ด้วยวิธีใด สอนทำไม สอนอย่างไร จะใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้อะไร และจะวัดและประเมินผลอย่างไร

4. ส่งเสริมให้ผู้สอนได้ศึกษาหาความรู้ทั้งเรื่องหลักสูตร วิธีจัดการเรียนรู้ การจัดหา และใช้สื่อการเรียนรู้ ตลอดจนการวัด และประเมินผล

5. ใช้เป็นคู่มือสำหรับครูที่มาสอน (จัดการเรียนรู้) แทนได้

6. แผนการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้ และพัฒนาแล้ว จะเกิดประโยชน์ต่อวงการศึกษา

7. เป็นผลงานทางวิชาการที่แสดงถึงความชำนาญ และความเชี่ยวชาญของ ครูผู้สอนสำหรับประกอบการประเมินเพื่อขอเลื่อนวิทยฐานะครูให้สูงขึ้น

ทิวากร วงษ์เสน (2560) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้ มีความสำคัญช่วยให้เกิดการวางแผนวิธีการสอนให้มีความหมายอย่างถูกหลักการ

ช่วยให้ครู มีคู่มือการสอน เกิดความสะดวกในการเรียนการสอน สอนครบถ้วนตรงตามหลักสูตร มีแนวการวัดผลประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

กนกพร สีแดง (2563) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า ทำให้ผู้สอนสอนด้วยความ มั่นใจ เมื่อเกิดความมั่นใจในการสอน มีแผนมีเป้าหมายและมีทิศทางในการสอน สามารถสะท้อน ให้เห็นถึงการใช้เทคนิคการสอน สื่อ นวัตกรรม และจิตวิทยาการที่ใช้ในการเรียนรู้มาผสมผสานกัน หรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพของนักเรียนที่ตนเองสอน และเมื่อมีการสอนแทนสามารถ ปฏิบัติการสอนแทนได้อย่างมั่นใจและมีประสิทธิภาพ

ทาริกา สมพงษ์ (2563) กล่าวถึงความสำคัญของแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การวางแผนการจัดการ เรียนรู้มีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก คือ ทำให้ผู้สอนสอน ด้วยความมั่นใจ ทำให้เป็นการสอนที่มีคุณค่าคุ้มกับเวลาที่ผ่านมาทำให้เป็นการสอนที่ตรง ตามหลักสูตร ทำให้การสอนบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้สอนมีเอกสารเตือนความจำ และทำให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อผู้สอนและต่อวิชาที่เรียน

จากความสำคัญของการแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอน โดยช่วยให้ครูสามารถวางแผนและพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ของบทเรียนได้อย่างรอบคอบ สร้างความมั่นใจและความพร้อมในการสอน ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ช่วยให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมาย มีการใช้สื่อและวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนมีการวัดและประเมินผลอย่างมีระบบ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ใช้เป็นแนวทางสำหรับครูที่สอนแทน และยังแสดงถึงความชำนาญทางวิชาการของครูที่สามารถใช้ประกอบการเลื่อนวิทยฐานะได้ อีกทั้งยังส่งผลให้ผู้เรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อวิชาและครูผู้สอน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพและคุ้มค่าเวลามากยิ่งขึ้น

2.5.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

กรมวิชาการ (2545) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาค วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่ คาดหวังรายปี/รายภาค หรือจากหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดว่า ผลการเรียนรู้ได้อยู่ในแผนการเรียนรู้อยู่ โดยเขียนแตกเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังให้ครบ 3 ด้าน คือ ความรู้ ทักษะ/กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม

2. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังด้านความรู้

1) เลือกและขยายสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

2) สารที่เรารู้ต้องมีความเที่ยงตรง ปฏิบัติได้จริง ทันสมัย และเป็นตัวแทนของความรู้

3) มีความสำคัญทั้งในแนวกว้างและแนวลึก

4) มีความน่าสนใจสำหรับผู้เรียน

5) สามารถเรียนรู้ได้ง่าย

6) จัดสารที่เรารู้เรียงลำดับจากง่ายไปหายากและมีความต่อเนื่อง

7) จัดสารที่เรารู้ให้สัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

3. วิเคราะห์กระบวนการจัดการเรียนรู้

1) เลือกวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน

2) เลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับผลการเรียนรู้ว่ามุ่งไปในทิศทางใด เน้นคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

3) ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมตามขั้นตอนของรูปแบบการเรียนรู้ผู้เรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันไม่จำเป็นต้องทำกิจกรรมเหมือนกัน

4) เน้นกิจกรรมที่ทำงานเป็นทีมมากกว่าทำตามลำพัง

5) กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติต้องนำเทคนิคและวิธีการต่าง ๆ มาเป็นเครื่องมือ ให้ผู้เรียนบรรลุตามผลการเรียนรู้

6) กิจกรรมที่ปฏิบัติมีความสอดคล้องกับชีวิตประจำวันและชีวิตจริง

7) กิจกรรมที่ปฏิบัติทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

8) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกฝนและถ่ายทอดการเรียนรู้ไปสู่สถานการณ์ใหม่ ๆ พร้อมทั้งให้เกิดความจำระยะยาว

9) ตรวจสอบความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสรุปทั้งส่งเสริมให้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนรู้และที่จะเรียนต่อไป

4. วิเคราะห์กระบวนการวัดประเมินผล

1) วิธีการวัดและประเมินผล ต้องสอดคล้องกับผลการเรียนรู้

2) ใช้วิธีการวัดที่หลากหลาย

3) เลือกเครื่องมือที่มีความเชื่อมั่น

4) แปลผลการวัดและการประเมินเพื่อนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุง

5. วิเคราะห์แหล่งการเรียนรู้ให้เรียนรู้จากแหล่งความรู้หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียน เช่น จากธรรมชาติความงาม ความจริง ความดีจินตนาการ เครือข่ายต่าง ๆ

6. หมายเหตุให้มีการบันทึกไว้หากไม่สามารถจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนดได้พร้อมเหตุผลประกอบ

กรมวิชาการ (2546) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

1. เลือกรูปแบบแผนการจัดการเรียนรู้ นำหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้แล้วมาพิจารณาจัดทำเป็นแผนการเรียนรู้

2. ตั้งชื่อแผนตามหัวข้อสาระการเรียนรู้

3. กำหนดจำนวน เวลา ระดับชั้น

4. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้

5. เลือกจุดประสงค์การเรียนรู้ที่วิเคราะห์แล้วเฉพาะข้อที่สัมพันธ์กับสาระการเรียนรู้ กำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้หรือจุดประสงค์ปลายทาง

6. วิเคราะห์สาระการเรียนรู้เป็นรายละเอียดสำหรับนำไปจัดการเรียนรู้

7. กำหนดจุดประสงค์นำทางตามลำดับความยากง่ายของเนื้อหา นั้น ๆ

8. เลือกกิจกรรมและเทคนิคการสอนที่เหมาะสม

9. เลือกสื่ออุปกรณ์สำหรับใช้ประกอบการสอน

10. จัดลำดับขั้นตอนการทำกิจกรรมการเรียนรู้

11. กำหนดการวัดและประเมินผลโดยระบุถึงวิธีการประเมินผลการเรียนรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า มีแนวทางการเรียบเรียงดังนี้

1. นำหน่วยการเรียนรู้มาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำได้ 2 รูปแบบ คือ

1) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ย่อย/รายชั่วโมง

2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นแผนการจัดการเรียนรู้รวม ไม่แยกเป็นรายชั่วโมง ครูต้องไปจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ย่อยเอง

2. ส่วนประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย

1) ชื่อหน่วยที่และชื่อหน่วย ชั้นที่สอนและเวลาที่สอน

2) หน่วยการเรียนรู้จัดเป็นแผนการเรียนรู้ย่อย คือ หัวเรื่องการเรียนรู้จะเป็นที่แผนขึ้นอยู่กับหัวข้อการเรียนรู้ที่กำหนดในสาระการเรียนรู้

3) จุดประสงค์การเรียนรู้ กำหนดมาจากการเรียนรู้ที่คาดหวังสาระการเรียนรู้ คือ เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่เป็นหัวข้อย่อย

4) กระบวนการจัดการเรียนรู้ คือ การจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนจะต้องปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน

5) การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ คือ การกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินจากสภาพจริง

6) สื่อและแหล่งการเรียนรู้จะกำหนดหนังสือประกอบการเรียนรู้ สถานที่ที่จะศึกษา วิทยากร เป็นต้น

สิริรัตน์ นาคิน (2560) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า หลักในการเขียนจะต้องเขียน อะไร เขียนอย่างไร และเพื่อให้เกิดความเข้าใจง่ายในการนำไปใช้ศึกษาหรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามแนวทางในการสอนผู้เรียน ควรคำนึงถึงรายละเอียดดังนี้

1. ควรเขียนให้ชัดเจน แจ่มแจ้งในทุกหัวข้อ เพื่อให้ความกระจ่างแก่ผู้อ่าน มีรายละเอียดพอสมควร ไม่ย่อและไม่ละเอียดเกินไป

2. ใช้ภาษาเขียนที่สื่อความหมายให้เข้าใจได้ตรงกัน เป็นประโยคที่ได้ใจความ ไม่ใช้ความกำกวมไม่ยืดเยื้อ

3. เขียนทุกหัวข้อเรื่องให้สอดคล้องกัน

4. สาระสำคัญต้องสอดคล้องกับเนื้อหา

5. จุดประสงค์ต้องสอดคล้องกับเนื้อหา กิจกรรมและการวัดผล

6. สื่อการสอนต้องสอดคล้องกับกิจกรรมและการวัดผล

7. เขียนให้เป็นลำดับขั้นตอนก่อนหลังในทุกหัวข้อ

8. เขียนหัวข้อให้ถูกต้องชัดเจน

9. จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้เหมาะสมกับเวลาที่กำหนด

10. คิดกิจกรรมที่น่าสนใจอยู่เสมอ

11. เขียนให้เป็นระเบียบ ง่ายแก่การอ่าน และสะอาดชวนอ่าน

12. เขียนในสิ่งที่สามารถปฏิบัติได้จริงและสอนตามแผนที่วางไว้

พิมพ์รัตน์ จักรบุตร (2560) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า จะต้องเริ่มต้นด้วยการศึกษาหลักสูตร ศึกษาและ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการวัดผล และประเมินผล แล้วจึงเริ่มเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ตามกระบวนการที่ได้วิเคราะห์ให้ ครบถ้วนทุกด้าน

ทาริกา สมพงษ์ (2563) กล่าวถึงขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เขียนควรเขียนให้ชัดเจน หัวข้อเรื่อง สำคัญ จุดประสงค์ กิจกรรม การวัดผล สื่อการสอน ต้องมีความสอดคล้องกัน จัดเนื้อหา กิจกรรม ให้มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับเวลา และสามารถปฏิบัติได้จริง

จากขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 2.15 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้	นักวิชาการ						ความถี่
	กรมวิชาการ (2545)	กรมวิชาการ (2546)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552)	สิริรัตน์ นาคิน (2560)	พิมพ์รัตน์ จักรบุตร (2560)	ทาริกา สมพงษ์ (2563)	
ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	✓	✓	✓		✓	✓	5
ขั้นที่ 2 วิเคราะห์สาระสำคัญ และ สารการเรียนรู้	✓	✓	✓		✓		4
ขั้นที่ 3 วิเคราะห์จุดประสงค์ และ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้		✓	✓	✓	✓		4

ขั้นตอนจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้	นักวิชาการ						ความถี่
	กรมวิชาการ (2545)	กรมวิชาการ (2546)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2552)	สสวท นาคีน (2560)	พิมพ์รัตน์ จักรบุตร (2560)	พาริกา สมพงษ์ (2563)	
ขั้นที่ 4 กำหนดกิจกรรมหรือ กระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		✓	5
ขั้นที่ 5 การเลือกสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		✓	5
ขั้นที่ 6 วัดผลและประเมินผล	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6
ขั้นที่ 7 ลำดับขั้นตอนการเขียน แผน ให้ชัดเจน อ่านง่าย				✓		✓	2
ขั้นที่ 8 เลือกเนื้อหาให้สอดคล้อง กับจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ และ การวัดผลประเมินผล	✓			✓		✓	3
ขั้นที่ 9 เลือกเทคนิคการสอนที่มี ความน่าสนใจ เหมาะสมกับ ผู้เรียน และปฏิบัติได้จริง	✓			✓		✓	3
ขั้นที่ 10 บันทึกผลการจัดการ เรียนการสอนทุกครั้งหลังใช้แผน	✓						1

จากตารางที่ 2.15 สังเคราะห์ขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้สรุปได้ว่า
ขั้นตอนในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 8 ขั้นตอนหลัก ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ วิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง
2. วิเคราะห์สาระสำคัญ และ สาระการเรียนรู้

3. วิเคราะห์จุดประสงค์ และ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
4. กำหนดกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้
5. การเลือกสื่อ อุปกรณ์ และแหล่งการเรียนรู้
6. วัดผลและประเมินผล
7. เลือกเนื้อหาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ กิจกรรม สื่อ และการวัดผลประเมินผล
8. เลือกเทคนิคการสอนที่มีความน่าสนใจ เหมาะสมกับผู้เรียน และปฏิบัติได้จริง

เนื่องจากงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ใช้เนื้อหาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยจึงปรับขั้นตอนการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรและวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ โดยพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และวิเคราะห์จุดเน้นด้านความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งคำประพันธ์ในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เชื่อมโยงผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้
3. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิค TAI เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความรับผิดชอบรายบุคคล และสอดคล้องกับเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้
4. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยมีแบบฝึกทักษะที่มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ตั้งแต่พื้นฐานจนถึงการประเมินผลงานของตนเองและผู้อื่น ซึ่งแบบฝึกมีลำดับความยากและเนื้อหาที่สัมพันธ์กับบทเรียนและเทคนิคการสอนแบบ TAI
5. กำหนดกระบวนการวัดและประเมินผล ทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดทักษะการแต่งคำประพันธ์ ที่ใช้แบบประเมินชิ้นงาน (Rubric) และการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และมีการสะท้อนผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรับปรุงผลงานของตนเองและกลุ่ม
6. เลือกสื่อและแหล่งเรียนรู้ เช่น ตัวอย่างบทกาพย์ ภาพประกอบ ใบงาน และแหล่งข้อมูลออนไลน์ เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ

7. นำแผนไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมเก็บข้อมูล ผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นจากผู้เรียน

2.5.4 องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ (2552) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มี 7 องค์ประกอบคือ

1. สารสำคัญ เป็นการเขียนในลักษณะเป็นความคิดรวบยอด หรือ Concept
2. จุดประสงค์การเรียนรู้ เขียนในลักษณะจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งเมื่อผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติทุกพฤติกรรมในแต่ละแผนการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ แล้วบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ตัวชี้วัด และมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในแต่ละหน่วย
3. สารการเรียนรู้ เป็นการเขียนเนื้อหาสาระในลักษณะเป็นประเด็น สำคัญสั้น ๆ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้
4. กิจกรรมการเรียนรู้ ระบุวิธีสอน กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบถ้วนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ เมื่อเรียนครบทุกแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบถ้วนตามเป้าหมายการเรียนรู้ของตัวชี้วัด และมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติในแต่ละรายชั่วโมงอย่างชัดเจน
5. สื่อ แหล่งการเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ จะกำหนดสื่อ การเรียนรู้ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนไว้อย่างชัดเจน มีใบความรู้ ใบงาน แบบฝึกทักษะ การเรียนรู้เอกสารเพิ่มเติมสำหรับผู้สอนตามความเหมาะสมและบอกแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ที่จะช่วยให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด
6. การวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ จะบรรยายละเอียด เกี่ยวกับเรื่องการวัดและประเมินผล ทุกแผนการจัดการเรียนรู้จะบรรยายละเอียดเกี่ยวกับ เรื่องการวัดและประเมินผล คือ หลักฐานการเรียนรู้ ร่องรอยการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผล เครื่องมือในการวัดและประเมินผล
7. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการบันทึกผลการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ ให้บรรลุเป้าหมาย

สาลี รักสุทธี (2553) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า หลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้จะต้องเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ให้ถูกต้องชัดเจน ซึ่งมีหัวข้อในแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ชื่อเรื่อง เป็นหัวข้อเรื่องย่อที่แยกมาจากหัวข้อใหญ่ หรือหน่วยใหญ่ ได้มาจากการอ่านคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรหรือใช้ข้อปัญหาในชีวิตจริงตามความต้องการ ของชุมชนให้สอดคล้องกับวัยและความสามารถของผู้เรียนหรือจากแนวการสอนของกรมวิชาการ
2. จำนวนชั่วโมง ที่ใช้สอนเรื่องนั้น โดยคำนวณมาจากจำนวนชั่วโมง จากหัวข้อใหญ่ คำนวณชั่วโมงให้เหมาะสมกับน้ำหนักและปริมาณของหัวข้อย่อย
3. จุดประสงค์การเรียนรู้ คือ แก่นสารของความรู้ ทักษะและเจตคติ ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้รับหลังจากเรียนเรื่องนั้น ๆ แล้วจัดเป็นหัวใจจัดเป็นกรอบกำหนดให้คำนี้ถึง หลักการเขียน ดังนี้ เป็นประโยคที่สมบูรณ์และได้ใจความ ใช้คำกะทัดรัดชัดเจนไม่ฟุ่มเฟือย มีใจความตรงกับสาระการเรียนการสอน
4. จุดประสงค์ ต้องเขียน เป็นเชิงพฤติกรรม โดยทั่วไปจะเขียนไว้ 2 จุดประสงค์ คือ จุดประสงค์ปลายทาง เป็นจุดประสงค์ที่มุ่งหวังให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน เมื่อผ่านกระบวนการเรียนการสอนวิชานั้นครบถ้วนแล้ว จุดประสงค์นำทางเป็นจุดประสงค์เฉพาะการเรียนเนื้อหาข้อย่อยที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนจากการเรียนเรื่องนั้น ๆ ลักษณะการเขียนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. สาระการเรียนรู้ เป็นสาระของความรู้ที่ต้องการให้ผู้เรียนได้ศึกษา ในชั่วโมงเรียนนั้น ในการเขียนเพียงหัวข้อหรือเค้าโครงเท่านั้น ไม่ต้องลงรายละเอียดทั้งหมด
6. กิจกรรมการเรียนการสอน หมายถึง เป็นวิธีการจัดประสบการณ์ ให้แก่ผู้เรียนซึ่งต้องจัดให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตร
7. สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครู และนักเรียนใช้ประกอบการเรียนการสอนในเรื่องนั้น ๆ อาจเป็นของจริง ของจำลอง แผนภูมิ แบบฝึก หนังสือ นิตยสาร บัตรคำ รวมทั้งสื่อประเภท หรือไอซีที
8. การวัดผลและประเมินผล เป็นความจำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องทำการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ทุกครั้งที่สอน เพื่อให้ทราบว่าคุณผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุ จุดประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ ผู้ฝึกสอนอาจวัดทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน โดยใช้วิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้แบบทดสอบ การสัมภาษณ์ การทำกิจกรรม และการทำแบบฝึกหัด

ณัฐ สุทธิจิตต์ (2560) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วย หัวข้อเนื้อหา (Topics) แนวคิดและสาระสำคัญ (Concepts and Content) จุดประสงค์ (Objectives) สาระการเรียนรู้ (Content) ทักษะกระบวนการ/คุณลักษณะอันพึงประสงค์/สมรรถนะที่สำคัญ (Desired Characteristics/Key Competencies) กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning Activities) สื่อการเรียนรู้/แหล่งการเรียนรู้ (Learning Material/Learning Resource) การวัดและประเมินผล (Assessment) และหมายเหตุ (Note)

วัชร เล่าเรียน (2560) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วยส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1. ส่วนนำ ประกอบด้วย ลำดับที่ของแผน ชื่อรายวิชา ระดับชั้น ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ชื่อเรื่อง และ/หรือ ชื่อหน่วยย่อย-ชื่อเรื่องย่อย ระยะเวลา และข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ครูผู้สอน และวันเดือนปีที่สอน

2. ส่วนเนื้อหา ประกอบด้วย มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ/สาระการเรียนรู้ หลักฐานการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

3. เอกสารประกอบ ประกอบด้วย ใบความรู้ ใบงาน ใบกิจกรรม เครื่องมือวัด และประเมินผล และบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2561) กล่าวถึงองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ไว้ว่า องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. วัตถุประสงค์การเรียนรู้ หรือจุดประสงค์การเรียนรู้ (Objectives) ควรเขียนเป็น วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ (Knowledge: K) ทักษะกระบวนการและการปฏิบัติรวมทั้งการแสดงออก (Process: P) คุณลักษณะและเจตคติ (Attribute and Attitude: A)

2. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ (Content) ที่ ต้องการให้ผู้เรียนได้รับ และกิจกรรมการเรียนรู้ (Learning activities) เป็นขั้นตอนการเรียนรู้ที่มีขั้น นำ ขั้นกิจกรรม และ ขั้นสรุป

3. การประเมินการเรียนรู้ (Assessment) เป็นการประเมินค่าผลการ เรียนรู้ของ ผู้เรียนโดยมีการตัดสินค่าด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลในเชิงคุณภาพ

จากองค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

ตารางที่ 2.16 สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	นักวิชาการ					ความถี่
	เอกรินทร์ สัมมาศาสตร์ และคณะ (2552)	สาลี รักสุทธี (2553)	ณัฐพร สุทธิจิตต์ (2560)	วิชรา เล้าเรียน (2560)	พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2561)	
1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้	✓		✓	✓	✓	4
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	✓	✓	✓	✓	✓	5
3. สารสำคัญ	✓	✓	✓	✓	✓	5
4. สารการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓	✓	5
5. จุดประสงค์การเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		4
6. สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์	✓	✓	✓	✓	✓	5
7. กิจกรรมการเรียนรู้	✓		✓		✓	3
8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้		✓	✓	✓		3
9. การวัดและประเมินผล	✓	✓		✓	✓	4
10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้			✓	✓	✓	3

จากตารางที่ 2.16 สังเคราะห์องค์ประกอบของการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่ควรมีในแผนการจัดการเรียนรู้ สามารถสังเคราะห์ออกมาได้เป็น 10 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

1. ชื่อแผนการจัดการเรียนรู้
2. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

3. สารสำคัญ
4. สารการเรียนรู้
5. จุดประสงค์การเรียนรู้
6. สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
7. กิจกรรมการเรียนรู้
8. สื่อและแหล่งการเรียนรู้
9. การวัดและประเมินผล
10. บันทึกผลการจัดการเรียนรู้

2.6 เอกสารแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแบบทดสอบ

2.6.1 ความหมายของแบบทดสอบ

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2558) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบไว้ว่า ชุดของคำถาม งานหรือสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นสิ่งเร้าให้บุคคลแสดง พฤติกรรมตอบสนองออกมา ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้มีความหมายครอบคลุมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย แบบทดสอบ (ข้อสอบ) เป็นเครื่องมือหลักที่ครูต้องใช้วัดผลการเรียนของผู้เรียนมาโดยตลอด

สมชาย วรภิเษมสกุล (2559) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้วัดความรู้เชิงวิชาการของผู้เรียนที่ เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ในการเรียนการสอน เพื่อนำผลที่ได้จากการวัดมาใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรม การเรียนการสอนต่อไป

บุษวรรษ์ แสนปลื้ม (2559) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อวัดสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ หลังจาการจัดการเรียนการสอน หรือเพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลตัวแปรตามที่เป็นผลมาจากการเรียน การสอนหรือนวัตกรรมทางการศึกษา

ผกาวัลย์ นามนัย (2562) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบไว้ว่า การวัดความสามารถและคุณลักษณะของบุคคลที่อันเกิดจากการเรียนการสอน สามารถวัดได้จากการดูว่ามี การเปลี่ยนแปลงและการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดในเนื้อหาสาระที่เรียนมารวมถึงการวัดผลตามสภาพจริงหรือภาคปฏิบัติ เพื่อบอกคุณภาพการศึกษา เพื่อบอกถึงคุณภาพการศึกษา

ลภัสสรดา ภาราสิริสกุล (2563) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบไว้ว่า การวัดความสามารถในการเรียนรู้ความรู้ ทักษะ โดยการวัดจากพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย 6 ด้าน ได้แก่

ด้านความรู้ ความจำ ด้านความเข้าใจด้านการนำไปใช้ ด้านการวิเคราะห์ ด้านการสังเคราะห์ และด้านการประเมินค่า

วลีรัตน์ พะโยธ (2564) กล่าวถึงความหมายของแบบทดสอบไว้ว่า ชุดของคำถาม สร้างขึ้น เพื่อกระตุ้น ชักนำและเร้าความสนใจให้ผู้ทดสอบแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ให้ผู้สอบ สังเกตได้และวัดได้

จากความหมายของแบบทดสอบสรุปได้ว่า แบบทดสอบ คือ เครื่องมือที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ วัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยมีลักษณะเป็นชุดคำถาม งาน หรือสถานการณ์ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนแสดง พฤติกรรมหรือความสามารถที่ได้รับจากการเรียนรู้ ทั้งในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย โดย มุ่งประเมินความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ หรือคุณลักษณะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการจัดการเรียน การสอน ซึ่งผลที่ได้สามารถนำไปใช้พัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน และสะท้อนคุณภาพการศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ

2.6.2 ประเภทของแบบทดสอบ

ไพศาล วรคำ (2551) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบไว้ว่า การจำแนกแบบทดสอบ ตามการตรวจให้คะแนน สามารถจำแนกได้ 3 ประเภทดังนี้

1. แบบทดสอบปรนัย (Objective Test) หมายถึง แบบทดสอบที่การตรวจ ให้คะแนนมีความเป็นปรนัยสูง กล่าวคือ ไม่ว่าจะให้บุคคลใดเป็นผู้ตรวจก็จะสามารถให้คะแนนได้ ถูกต้อง ตรงกันเสมอ เช่น แบบทดสอบแบบเลือกตอบ แบบทดสอบแบบจับคู่ แบบทดสอบแบบถูก - ผิด เป็นต้น

2. แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) หมายถึง แบบทดสอบที่การตรวจให้ คะแนนมีความเป็นปรนัยต่ำ หรือคะแนนที่ได้จะขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้ตรวจให้คะแนนแต่ละคน เช่น แบบทดสอบความเรียง แบบทดสอบเติมคำ เป็นต้น

3. แบบทดสอบอัตนัยประยุกต์ (Modified Subjective Test) หมายถึง แบบทดสอบที่ทำการปรับปรุงมาจากแบบทดสอบอัตนัย โดยการปรับวิธีการตรวจให้คะแนนให้มีความ เป็นปรนัยมากขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด (2556) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบไว้ว่า แบบทดสอบ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion Referenced Test) หมายถึง แบบทดสอบ ที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์สำหรับใช้ตัดสินว่า ผู้สอบมี

ความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่ การวัดตรงตามจุดประสงค์เป็นหัวใจสำคัญของ ข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm References Test) หมายถึง แบบทดสอบที่มุ่งสร้างเพื่อวัดให้ครอบคลุมหลักสูตรจึงสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร ความสามารถในการ จำแนกผู้สอบตามความเก่งอ่อนได้ดี เป็นหัวใจสำคัญของข้อสอบในแบบทดสอบประเภทนี้ การรายงานผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐานซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถให้ความหมายแสดง ถึงสถานภาพความสามารถของบุคคลนั้นเมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่น ๆ ที่ใช้เป็นกลุ่ม เปรียบเทียบ

สมชาย วรภิเษมสกุล (2559) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบไว้ว่า ประเภทของแบบทดสอบ จำแนกได้ดังนี้

1. จำแนกตามการสร้าง มีดังนี้

1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ครูสร้างขึ้น (Teacher-Made Test) เป็นแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ที่ครูผู้สอนได้สร้างขึ้นเองเพื่อใช้กับนักเรียนที่ตนเองได้สอน เนื่องจากจะสามารถสร้าง แบบทดสอบที่ สอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะมีความง่ายที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สอบ

2) แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardize Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่มีการสร้างเก็บไว้โดยได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ มีมาตรฐานในการดำเนินการทดสอบและมีการแปลความหมายของคะแนนที่ได้รับอย่างชัดเจน ที่จะทำให้คะแนนที่ได้รับจากแบบทดสอบประเภทนี้สามารถนำไปเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักเรียนได้ แต่อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับทุกสถานศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน หรือหลักสูตรสถานศึกษาที่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามรูปแบบคำถาม มีดังนี้

1) แบบทดสอบแบบอัตนัย (Subjective Test) เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่กำหนดให้นักเรียนได้เขียนตอบโดยแสดงความรู้ความเข้าใจ เจตคติได้อย่างอิสระ เห็นความสามารถของตนเองในการทดสอบครั้งหนึ่ง ๆ อาจมีคำถามเพียง 5-10 ข้อเท่านั้น

2) แบบทดสอบแบบปรนัย (Objective Test) เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ตอบสั้น ๆ หรือให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียวจากคำตอบที่กำหนดให้ จำแนกเป็น

แบบทดสอบแบบถูก-ผิด (True-false Test)

แบบทดสอบแบบเติมคำ (Completion Test)

แบบทดสอบแบบจับคู่ (Matching Test)

แบบทดสอบแบบเลือกตอบ (Multiple Choice Test)

3. จำแนกตามการแปลผล มีดังนี้

1) แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างความรู้ความสามารถของผู้สอบ ดังนั้นแบบทดสอบอิงกลุ่มจึงสร้างและนำมาใช้เพื่อจำแนกระดับความรู้ความสามารถของผู้สอบที่แตกต่างกัน คะแนนสอบที่ได้จึงนำไปแปลผลโดยการเปรียบเทียบความรู้ความสามารถระหว่างกลุ่มผู้สอบด้วยกัน

2) แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดระดับ การเรียนรู้/ความรอบรู้ของนักเรียนว่ามีความรู้ความสามารถอะไรบ้าง ดังนั้นแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ จึงสร้างอย่างครอบคลุมความรู้ความสามารถที่สำคัญของการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้น คะแนนที่ได้จึง นำมาแปลผลโดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

ศรีสุภา วรคามิน (2565) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบไว้ว่า แบบทดสอบแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบทดสอบมาตรฐาน และแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง ซึ่งแบบทดสอบจะถามสิ่งที่ผู้เรียนได้จากการเรียน การสอนซึ่งจัดกลุ่มพฤติกรรมได้ 6 ประเภท คือ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การ สังเคราะห์ และการประเมิน โดยแบบทดสอบสามารถออกแบ่งได้ทั้งแบบปรนัย และแบบอัตนัยที่มีทั้ง แบบทดสอบปลายเปิดและแบบทดสอบปลายปิด ขึ้นอยู่กับผู้สอนจะประยุกต์ใช้ให้เข้ากับเนื้อหาและระดับของ ผู้เรียนอย่างเหมาะสม

ปิยธิดา พลมาตย์ (2566) กล่าวถึงประเภทของแบบทดสอบไว้ว่า แบบทดสอบ แบ่งออกได้หลายประเภทตามเกณฑ์การจำแนก จึงมีการสร้างแบบทดสอบหลากหลาย ได้แก่ ข้อสอบอัตนัยหรือความเรียงข้อสอบแบบกาถูกกาผิด ข้อสอบแบบเติมคำ ข้อสอบแบบตอบสั้น ๆ ข้อสอบแบบจับคู่ และข้อสอบแบบเลือกตอบ

จากความสำคัญของแบบทดสอบสรุปได้ว่า แบบทดสอบสามารถจำแนกได้หลากหลายประเภทตามเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. จำแนกตามรูปแบบคำถาม แบ่งได้ 3 ประเภท คือ

แบบทดสอบปรนัย (Objective Test) เช่น ข้อสอบแบบเลือกตอบ ถูก-ผิด จับคู่เติมคำ ซึ่งการให้คะแนนเป็นมาตรฐานตรงกันทุกคน

แบบทดสอบอัตนัย (Subjective Test) เช่น ข้อสอบเรียงความ หรือเติมคำที่ต้องใช้ดุลยพินิจของผู้ตรวจ

แบบทดสอบอัตนัยประยุกต์ ซึ่งดัดแปลงจากข้อสอบอัตนัยเพื่อให้มีเกณฑ์ให้คะแนนชัดเจนมากขึ้น

2. จำแนกตามการแปลผล แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

แบบทดสอบอิงเกณฑ์ (Criterion-Referenced Test) ใช้วัดว่านักเรียนมีความรู้หรือทักษะถึงเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

แบบทดสอบอิงกลุ่ม (Norm-Referenced Test) ใช้เปรียบเทียบความสามารถของผู้เรียนกับผู้อื่นในกลุ่มเดียวกัน

3. จำแนกตามผู้สร้างแบบทดสอบ แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher-Made Test) สร้างขึ้นเฉพาะกลุ่มผู้เรียนเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและบริบท

แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test): สร้างโดยผู้เชี่ยวชาญผ่านกระบวนการตรวจสอบคุณภาพ ใช้เปรียบเทียบในระดับกว้าง

แบบทดสอบทุกประเภทสามารถออกแบบให้วัดพฤติกรรมการเรียนรู้ใน 6 ด้าน ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนและระดับของผู้เรียน

จากการสรุปความสำคัญของแบบทดสอบ ทำให้ทราบว่าแบบทดสอบเป็นเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ที่มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถจำแนกได้ตามหลายเกณฑ์ ได้แก่ ตามลักษณะการให้คะแนน แบ่งเป็นแบบปรนัย ที่ตรวจให้คะแนนได้ตรงกันอย่างเป็นระบบ และแบบอัตนัยที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้ตรวจ รวมถึงแบบอัตนัยประยุกต์ที่ปรับให้มีความเป็นปรนัยมากขึ้น ตามเกณฑ์การแปลผล แบ่งเป็นแบบอิงเกณฑ์ ซึ่งวัดผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และแบบอิงกลุ่มที่ใช้เปรียบเทียบความสามารถของผู้สอบกับกลุ่มตัวอย่างตามผู้สร้างแบบทดสอบ แบ่งเป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น ซึ่งเหมาะสมกับผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม และแบบทดสอบมาตรฐานที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ และใช้เปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่มได้ นอกจากนี้ยังสามารถจำแนกตาม รูปแบบคำถาม ได้เป็นแบบปรนัย เช่น ถูก-ผิด เติมคำ จับคู่ เลือกตอบ และแบบอัตนัย เช่น ข้อเขียนหรือความเรียง ทั้งนี้ การเลือกใช้แบบทดสอบแต่ละประเภทควรพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และระดับความสามารถของผู้เรียนเพื่อให้การประเมินผลมีประสิทธิภาพสูงสุด

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยจึง

สร้างแบบทดสอบแบบอัตนัย เพื่อมุ่งเน้นไปที่การวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ยานี 11 เป็นหลัก โดยแบบทดสอบดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดทักษะในลำดับขั้นที่สูงที่สุดของพุทธิพิสัย คือ การสร้างสรรค์ (Creation) ซึ่งทำโดยการให้นักเรียนลงมือแต่งกาพย์ยานี 11 จริง ตามหัวข้อที่กำหนด และการประเมินผลจะใช้เกณฑ์พิจารณาจากสามด้านหลัก ได้แก่

1. ฉันทลักษณ์และอักขรวิธี โดยวัดได้จากความถูกต้องตามกฎเกณฑ์สัมผัส และจำนวนคำ
2. ความคิดและเนื้อหา โดยวัดได้จากความสอดคล้องกับหัวข้อ การเสนอแนวคิด สร้างสรรค์และเป็นประโยชน์
3. กวีโวหาร โดยวัดได้จากการเลือกใช้คำที่เหมาะสม ไพเราะ การเล่นสัมผัสอักษร และการใช้โวหารภาพพจน์เพื่อเสริมความลึกซึ้งของเนื้อหา

ในส่วนการวัดทักษะการอ่านทำนองเสนาะในรูปแบบอัตนัย ผู้วิจัยได้กำหนดให้ใช้ เกณฑ์การประเมินที่สังเคราะห์ขึ้นจากแนวทางของสำนักวิชาการ ซึ่งมุ่งเน้นวัดทักษะ การถ่ายทอดศิลปะทางภาษา ด้านที่ผู้วัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะครอบคลุมหลาย องค์ประกอบ ได้แก่

1. อักขรวิธี โดยวัดได้จากการออกเสียงพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ และคำควบกล้ำ ได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน
2. ฉันทลักษณ์ โดยวัดได้จากการอ่านได้ถูกต้องตามกฎเกณฑ์ของบทร้อยกรอง
3. น้ำเสียง โดยวัดได้จากความไพเราะ ความหนักเบา ความชัดเจน เป็นธรรมชาติ และการถ่ายทอดอารมณ์ให้สอดคล้องกับเนื้อหา
4. จังหวะ ทำนอง โดยวัดได้จากความสม่ำเสมอของจังหวะและทำนองที่ใช้ ในการอ่าน
5. บุคลิกภาพ โดยวัดได้จากความมั่นใจและการควบคุมอารมณ์ความรู้สึกขณะ แสดงการอ่าน

2.6.3 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2558) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบไว้ว่า ในการ สร้างแบบทดสอบนั้น แบบทดสอบจะถูกสร้างขึ้นโดยใช้หลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัดเป็นกรอบ การกำหนด เนื้อหาของแบบทดสอบ โดยแบบทดสอบจะมีหลักในการสร้างดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชา กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยวิเคราะห์ดูว่าเนื้อหาสาระใดบ้างที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้แต่ละหัวข้อเหล่านั้นต้องการให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมอะไร จากนั้นผู้วิจัยจะต้องจัดทำตาราง วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด

2. ตารางวิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัด มักจำแนกพฤติกรรมของผู้เรียนตามแนวคิดของบลูม และคณะ ได้แก่ ความจำ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การประเมิน การสังเคราะห์และสร้างสรรค์

3. กำหนดรูปแบบของแบบทดสอบให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ตัวชี้วัด เนื้อหาและระยะเวลาและศึกษาวิธีการสร้าง การหาคุณภาพของแบบทดสอบด้วย

4. ลงมือเขียนข้อคำถามตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเลือกสถานการณ์และเนื้อหามาเป็นสิ่งเร้าให้ผู้ตอบแสดงพฤติกรรมออกมา

5. นำแบบทดสอบที่เขียนไว้มาทบทวน แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

6. พิมพ์แบบทดสอบทั้งฉบับ ตรวจสอบแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้แบบทดสอบในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตรวจสอบคุณภาพในด้านความยากง่าย อำนาจจำแนก และความเชื่อมั่น

7. ปรับปรุง แก้ไข พิมพ์แบบทดสอบฉบับจริง แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

บุษวรรษ์ แสนปลื้ม (2559) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบไว้ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และ ตัวชี้วัดจากหนังสือประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาที่สอน

2. วิเคราะห์หลักสูตรและสร้างผังข้อคำถามของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3. สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามผัง โดยจะต้องครอบคลุมตามระดับพฤติกรรมที่กำหนด และมีจำนวนมากกว่าที่ต้องการใช้ประมาณ 1.5 เท่า เช่น ต้องการ 20 ข้อ ให้สร้าง 30 ข้อ เป็นต้น

4. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาว่าแต่ละข้อสามารถวัดตามสิ่งที่ต้องการจะวัดได้หรือไม่

5. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาที่ผ่านเกณฑ์ไปทดลองใช้กับ นักเรียนที่เคยเรียนเนื้อหานี้มาแล้ว อย่างน้อยจำนวน 30 คน

6. วิเคราะห์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายข้อ โดยคำนวณหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก

7. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนข้อที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ผ่านเกณฑ์ในจำนวนที่ต้องการใช้ ไปหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เช่น สร้าง 30 ข้อ ผู้เชี่ยวชาญประเมิน ผ่านเกณฑ์จำนวน 28 ข้อ เมื่อนำไปทดลองใช้พบว่ามีความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกผ่านเกณฑ์ 23 ข้อ แต่ต้องการใช้เพียง 20 ข้อ ดังนั้นให้เลือกมา 20 ข้อ จาก 23 ข้อ และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับ ในกรณีมีจำนวนข้อคำถามผ่าน เกณฑ์ไม่ถึง 20 ข้อ จะต้องเริ่มขั้นตอนข้อ 3) -7) ใหม่อีกครั้ง

8. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

9. นำคะแนนที่ได้มาแปลความหมายและประเมินผลตามจุดประสงค์การเรียนรู้

10. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น มาจัดทำธนาคารข้อสอบเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

บุญชม ศรีสะอาด (2560) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบไว้ดังนี้

1. วิเคราะห์จุดประสงค์การเรียนรู้และสร้างตารางลักษณะข้อคำถาม โดยพิจารณาจากจุดประสงค์การเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างหัวข้อต่าง ๆ

2. สร้างตารางวิเคราะห์ข้อคำถาม โดยด้านซ้ายของตารางในแต่ละแถวให้ระบุหัวข้อของเนื้อหาตามลำดับ ด้านคอลัมน์จะเป็นการวิเคราะห์จุดประสงค์สำหรับสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งนิยมใช้จุดประสงค์ในการวัดระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย (Cognitive) ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ได้แก่

- 1) ความรู้ ความจำ
- 2) ความเข้าใจ
- 3) การนำไปใช้
- 4) การวิเคราะห์
- 5) การสังเคราะห์
- 6) การประเมินค่า

3. พิจารณาจำนวนข้อคำถาม ความสำคัญ และระดับพฤติกรรมที่ต้องการให้เกิดของแต่ละหัวข้อ และระบุจำนวนข้อที่ต้องการในแต่ละระดับพฤติกรรมของหัวข้อนั้น ๆ

4. กำหนดรูปแบบของข้อคำถาม และศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5. สร้างข้อคำถามตามตารางลักษณะข้อคำถามที่สร้างขึ้นในข้อ 1. และตารางวิเคราะห์ข้อคำถามที่สร้างขึ้นในข้อ 2.

6. ตรวจสอบข้อคำถามในประเด็นต่าง ๆ เช่น ภาษา ตัวเลข ความสอดคล้องกับตารางวิเคราะห์ข้อคำถามที่สร้างขึ้น การสะกดคำ เป็นต้น

7. จัดพิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับทดลองพร้อมระบุค่าชี้แจงและคำอธิบายวิธีการทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ชัดเจน

8. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์คุณภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยหาค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น

9. พิมพ์แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับสมบูรณ์ที่มีค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ในระดับที่เหมาะสม เพื่อนำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สันติ งามเสริฐ (2560) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบไว้ดังนี้

1. การกำหนดจุดมุ่งหมายของแบบทดสอบ เป็นการกำหนด จุดมุ่งหมายของการสร้างแบบทดสอบว่าต้องการนำผลการทดสอบไปใช้ในสถานการณ์ใด เช่น การวินิจฉัยนักเรียนตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ (Diagnostic) การคัดเลือกนักเรียน (Selection) การสอบแข่งขัน (Competition) การจัดวางตำแหน่งนักเรียน (Placement) เป็นต้น แบบทดสอบแต่ละประเภทมีความมุ่งหมายที่แตกต่างกัน เช่น ถ้าเป็นแบบทดสอบที่ต้องการคัดเลือกนักเรียน การสอบแข่งขันข้อสอบจะค่อนข้างยากและต้องมีค่าอำนาจจำแนกสูง ส่วนแบบทดสอบที่มุ่งวัดการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ครูกำหนดนั้นจะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างข้อสอบที่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือความตรงตามเนื้อหาโดยจะไม่คำนึงถึงความยากง่ายมากนัก

2. การกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้วัตถุประสงค์การเรียนรู้ เป็นเสมือนผังการสร้างข้อสอบของครูผู้สอน จึงต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องการให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมอะไรได้บ้างภายหลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนรายวิชา ครูผู้สอนจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมให้ชัดเจน

3. การกำหนดผังการสร้างข้อสอบ หลังจากกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดผังในการสร้างข้อสอบ สำคัญประกอบด้วย 1) เนื้อหาที่จะออกสอบ 2) น้ำหนักความสำคัญแต่ละเนื้อหา 3) จำนวนข้อสอบ 4) กระบวนการทางพุทธิปัญญาหรือสมรรถนะที่ต้องการวัด (จำ – คิดสร้างสรรค์) ผังการสร้างข้อสอบจะช่วยให้ครูผู้สอนออกข้อสอบได้อย่างมี

หลักการ ครอบคลุม เนื้อหามีจำนวนข้อสอบที่เหมาะสมในแต่ละเนื้อหาครอบคลุมสมรรถนะที่มุ่งวัด หลักการกำหนดน้ำหนักความสำคัญอาจพิจารณาจากจำนวนชั่วโมงที่สอน ความสำคัญและปริมาณของเนื้อหา ถ้าจำนวนชั่วโมงการสอนมากก็แสดงว่ามีความสำคัญมาก อย่างไรก็ตามจำนวนข้อสอบในผังการสร้างข้อสอบนั้นเป็นเพียงการประมาณการเท่านั้น ครูผู้สอนสามารถปรับแต่งได้ตามความเหมาะสม

4. การเลือกรูปแบบข้อคำถาม ข้อสอบมีหลายรูปแบบ เช่น แบบถูกผิด แบบจับคู่ แบบหลายตัวเลือก แบบตอบสั้น แบบเติมคำ และแบบความเรียง ข้อสอบแต่ละแบบมีคุณลักษณะและความสามารถในการวัดผลการเรียนรู้ได้แตกต่างกัน การเลือกรูปแบบของข้อสอบแต่ละชนิด ครูผู้สอนจึงควรเลือกให้เหมาะสมกับผลการเรียนรู้และสมรรถนะที่มุ่งวัด ดังนี้

- 1) ข้อสอบแบบถูกผิด ใช้วัดความจำเรื่องราวหรือข้อเท็จจริงเฉพาะ
- 2) ข้อสอบแบบจับคู่ ใช้วัดความจำ ความเข้าใจที่เกี่ยวกับ ข้อเท็จจริง หลักการ ความสัมพันธ์
- 3) ข้อสอบแบบหลายตัวเลือก ใช้วัดผลการเรียนรู้ตั้งแต่ความจำ จนถึงคิดสร้างสรรค์แต่ไม่เหมาะสมสำหรับการวัดทักษะขั้นสูง เช่น การคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การแสดงเหตุผล การคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
- 4) ข้อสอบแบบตอบสั้นและเติมคำ เหมาะสำหรับการใช้วัดความจำเกี่ยวกับคำ นิยามศัพท์เฉพาะความสามารถในการใช้หลักการแก้ปัญหา
- 5) ข้อสอบแบบความเรียง เหมาะสำหรับการวัดสมรรถนะขั้นสูงใน ขั้นตอนการวิเคราะห์จนถึงขั้นการคิดสร้างสรรค์

5. การเขียนข้อคำถามและตัวเลือก เมื่อเลือกรูปแบบของข้อสอบได้แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการลงมือเขียนข้อสอบโดยคำนึงถึงหลักการสร้างข้อสอบในแต่ละประเภทอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ได้ข้อสอบที่ดีมีคุณภาพได้คะแนนสอบที่สามารถสะท้อนความรู้ความสามารถ และสมรรถนะของนักเรียนตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ครูกำหนดไว้

ศรีสุภา วรคามิน (2565) กล่าวถึงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบไว้ว่า

1. ศึกษามาตรฐาน ตัวชี้วัด เนื้อหาสาระใน เพื่อสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ให้ครอบคลุมองค์ประกอบทั้งหมด
2. ศึกษาทฤษฎี วิธีสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ การวัดผล การประเมินผลการเรียนและเทคนิคการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์

3. สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์เกินจำนวนที่ต้องการใช้ เพื่อใช้สำหรับการหาคุณภาพและประสิทธิภาพของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาใช้ในการทดสอบต่อไป

4. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และการวัด ประเมินผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

5. นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสม จากนั้นนำผลการตรวจมา วิเคราะห์ หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หากอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างได้

จากขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ ดังนี้

ตารางที่ 2.17 สังเคราะห์ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ	นักวิชาการ					ความถี่
	จิตติรัตน์ แสงเลิศุทัย (2558)	บุษกรวิรัช แสนปัสสิม (2559)	บุญชุม ศรีสะอาด (2560)	สันติ งามเสริฐ (2560)	ศรีสุภา วรคามิน (2565)	
1. ศึกษาหลักสูตร/มาตรฐาน/ตัวชี้วัด/เนื้อหา	✓	✓	✓	✓	✓	5
2. วิเคราะห์จุดประสงค์/พฤติกรรม/กำหนดผังข้อสอบ	✓	✓	✓	✓	✓	5
3. สร้างข้อคำถามเบื้องต้น/สร้างแบบทดสอบร่าง	✓	✓	✓	✓	✓	5

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบ	นักวิชาการ					ความถี่
	จิตติรัตน์ แสงเลิศุทัย (2558)	บุษวรรักษ์ แสนปลื้ม (2559)	บุญชม ศรีสะอาด (2560)	สันติ งามเสริฐ (2560)	ศรีสุภา วรคามิน (2565)	
4. ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ/หาความตรงเชิงเนื้อหา	✓	✓	✓		✓	4
5. ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มนักเรียน (Try-out)	✓	✓	✓		✓	4
6. วิเคราะห์คุณภาพ (P, r, Reliability)	✓	✓	✓		✓	4
7. ปรับปรุงแบบทดสอบ/พิมพ์ฉบับสมบูรณ์	✓	✓	✓		✓	4
8. เลือกรูปแบบข้อสอบให้เหมาะสม	✓		✓	✓	✓	4
9. ใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง	✓	✓	✓	✓	✓	5
10. แปลผล/สรุปผล/จัดทำคลังข้อสอบ		✓		✓	✓	3

จากตารางที่ 2.17 สังเคราะห์ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบสรุปได้ว่า ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบที่ใช้ในการวิจัย สามารถสังเคราะห์ออกมาได้เป็น 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร มาตรฐาน ตัวชี้วัด และเนื้อหา เพื่อกำหนดสาระสำคัญและพฤติกรรมที่ต้องการวัด
2. วิเคราะห์จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และกำหนดตารางวิเคราะห์ข้อสอบ
3. สร้างข้อคำถามเบื้องต้น เพื่อสร้างแบบทดสอบร่าง
4. ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC)
5. ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มนักเรียน (Try-out)

6. วิเคราะห์คุณภาพ ได้แก่ ความยากง่าย (P) อำนาจจำแนก (r) และความเชื่อมั่น (Reliability)
7. ปรับปรุงแบบทดสอบ และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์
8. เลือกรูปแบบข้อสอบให้เหมาะสม และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์
9. ใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง
10. แปลผล สรุปผล และจัดทำคลังข้อสอบ เพื่อใช้ในโอกาสต่อไป

2.7 สภาพพื้นที่วิจัย : โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร

2.7.1 ข้อมูลโรงเรียน

โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 35 ไร่ โรงเรียนเลขที่ 201 หมู่ที่ 9 ตำบลหนองเสาเล้า อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น เปิดสอนนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 17 คน มีนายวีระเดช ธีน้อย เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา มีเขตพื้นที่บริการ จำนวน 13 หมู่บ้าน เมื่อวันที่ 9 เมษายน พ.ศ. 2536 สภาตำบลหนองเสาเล้า นำโดย นายโสภณ อับหัง ประธานสภา ได้มีมติให้ใช้ที่ดินสาธารณะประโยชน์บ้านหนองเสาเล้า จำนวน 25 ไร่ และได้รับบริจาคที่ดินเพิ่มจาก นายแหวนทอง อันภักดี อีก 10 ไร่ รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 35 ไร่ ใช้เป็นสถานที่ก่อสร้างโรงเรียนจตุรมิตร วิทยาคาร สาขาหนองเสาเล้า โดยมีนายนิพล เทศน้อย ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสาขา ซึ่งมีพื้นที่บริการ 3 ตำบล คือ ตำบลหนองเสาเล้า ตำบลข้าวเรียง และตำบลนาชุมแสง (อำเภอภูเวียง) สามารถดำเนินการเรียนการสอนได้ในปีการศึกษา พ.ศ.2537 ต่อมาในปีการศึกษา พ.ศ.2539 ส.ส. ศรีนวล ศรีตรัย เขต 4 ขอนแก่น ได้ประสานงานขอเปิดเป็นเอกเทศ โดยมีผู้อำนวยการเบญจกุล ศิริพรรณ เป็นผู้ให้คำแนะนำ สนับสนุน จนได้รับประกาศจัดตั้งเป็นเอกเทศ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2539 และใช้ชื่อว่า “โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร”

2.7.2 วิสัยทัศน์/พันธกิจ/อัตลักษณ์/เอกลักษณ์

วิสัยทัศน์

โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคารมีวิสัยทัศน์ คือ ภายในปีการศึกษา 2570 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร มุ่งจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ส่งเสริมอาชีพนวัตกรรม นำสถานศึกษาสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

- 1) พัฒนาการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเทียบเคียงโรงเรียนมาตรฐานสากล
- 2) ส่งเสริมการขับเคลื่อนนวัตกรรม SAOLAO SMART Plus Model สู่การบริหารและการจัดการศึกษา
- 3) พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตร มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะอาชีพและทักษะเทคโนโลยีดิจิทัล
- 4) พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ
- 5) ขับเคลื่อนสถานศึกษาสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

อัตลักษณ์

อัตลักษณ์โรงเรียนหนองเสาเล้า คือ ไปลามาไหว้

เอกลักษณ์

เอกลักษณ์โรงเรียนหนองเสาเล้า คือ โรงเรียนส่งเสริมคุณธรรม

2.7.3 ข้อมูลจำนวนนักเรียน

ปัจจุบันโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคารมีข้อมูลนักเรียน (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เมษายน 2568) ดังนี้

ตารางที่ 2.18 ข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร

ระดับชั้นเรียน	จำนวน ห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
ม.1	1	16	14	30	30
ม.2	1	13	13	26	26
ม.3	1	25	21	46	46
รวมมัธยมต้น	3	54	48	102	102
ม.4	2	22	28	50	25

ระดับชั้นเรียน	จำนวน ห้อง	เพศ		รวม	เฉลี่ยต่อห้อง
		ชาย	หญิง		
ม.5	2	15	9	24	24
ม.6	2	10	20	30	30
รวมมัธยมปลาย	6	47	57	104	104
รวมทั้งหมด	9	101	105	206	206

2.7.4 มาตรฐานการศึกษาและกำหนดค่าเป้าหมาย

โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร มีคุณภาพและมาตรฐาน จึงกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2.19 มาตรฐานการศึกษาและกำหนดค่าเป้าหมาย

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็นการพิจารณา	
	เชิงปริมาณ (ร้อยละ)	เชิงคุณภาพ
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	ร้อยละ 85	ระดับดีเลิศ
1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	ร้อยละ 88	ระดับดีเลิศ
1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	ร้อยละ 88	ระดับดีเลิศ
2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา	ร้อยละ 88	ระดับดีเลิศ
3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	ร้อยละ 80	ระดับดีเลิศ
4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ร้อยละ 90	ระดับดีเลิศ

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็น การพิจารณา	
	เชิงปริมาณ (ร้อยละ)	เชิงคุณภาพ
5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับ 3 ขึ้นไป	ร้อยละ 70	ระดับดี
6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด คือ ไปламаไหว้	ร้อยละ 95	ระดับยอดเยี่ยม
2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและ หลากหลาย	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
4) สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม	ร้อยละ 95	ระดับยอดเยี่ยม
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนด ชัดเจน	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการ จัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหาร จัดการและการจัดการเรียนรู้	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม

มาตรฐาน / ประเด็นการพิจารณา	ค่าเป้าหมายมาตรฐาน/ประเด็น การพิจารณา	
	เชิงปริมาณ (ร้อยละ)	เชิงคุณภาพ
3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม
3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ร้อยละ 90	ระดับยอดเยี่ยม

หมายเหตุ :

1. ค่าร้อยละของเป้าหมายคุณภาพของผู้เรียนด้านวิชาการและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในมาตรฐานที่ 1 หมายถึง ร้อยละของผู้เรียนที่ได้ระดับดีขึ้นไป (ระดับ 3 ขึ้นไป)
2. ระดับคุณภาพ มี 5 ระดับ คือ ระดับ 5 ยอดเยี่ยม ระดับ 4 ดีเลิศ ระดับ 3 ดี ระดับ 2 ปานกลาง และระดับ 1 กำลังพัฒนา

จากการศึกษาสภาพพื้นที่ในการวิจัย พบว่าโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น เป็นสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาขนาดกลางในจังหวัดขอนแก่น ที่มีภูมิหลังการก่อตั้งจากการบริจาคที่ดินของชุมชน โดยมีบริบทที่เน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของความเป็นไทย ปัญหาที่เป็นแรงผลักดันในการวิจัยคือการที่นักเรียนส่วนใหญ่ยัง ขาดทักษะในการแต่งคำประพันธ์ และการอ่านทำนองเสนาะ เนื่องจากประสบปัญหาเรื่อง ฉันทลักษณ์ การนับพยางค์ การใช้สัมผัสไม่ถูกต้อง และมีคลังคำน้อย ประกอบกับการสอนแบบดั้งเดิมที่เน้นการบรรยายและท่องจำ ทำให้ผู้เรียน ขาดแรงจูงใจ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดพื้นฐานในการดำเนินการวิจัยโดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 30 คน ซึ่งกำลังศึกษาเนื้อหา การแต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ยานี 11 ที่จัดอยู่ใน สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลัก ดังนั้นการพัฒนาความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จึงเป็นวิธีการที่ผสมผสานการทำงานเป็นกลุ่มกับการเรียนรู้รายบุคคล เพื่อตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนและส่งเสริมการช่วยเหลือกันในกลุ่มอย่างมีประสิทธิภาพ

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 เอกสารและงานวิจัยในประเทศ

นารณาริ อินทะสอน (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่องคำและชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการ เรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องคำและชนิดของคำ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI และ 3) ศึกษาความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการ วิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) แบ่งเป็นกลุ่มทดลองสอน โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จำนวน 32 คน และเป็น กลุ่มควบคุมสอนแบบปกติ จำนวน 30 คน ระยะเวลาในการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ คาบละ 55 นาที รวม 16 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค TAI เรื่องคำและชนิดของคำ 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องคำและชนิดของ คำ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องคำและชนิดของคำ 4) แบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่แบบอิสระ (t-test Independent) และการทดสอบค่าที่ แบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependent) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01

โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติ

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI ก่อน และหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3) ผลของการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค

สมชาย แก้วเจริญ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อสร้างสื่อประสมสำหรับพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่าน ทำนองเสนาะก่อนและหลังเรียนและ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อสื่อประสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดลำตะเคียน (วิริยศึกษา) จำนวน 20 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ ง่าย ใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและ หลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อสื่อประสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (X) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าสถิติที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน การวิจัยมีดังต่อไปนี้ 1) ประสิทธิภาพของสื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 80.90/81.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 6 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อประสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .59

รัตถภรณ์ คำกมล (2558) ได้ศึกษาเรื่อง “การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) จำนวน 33 คน ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ใช้เวลา ในการทดลอง 15 คาบ คาบละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแต่งคำประพันธ์

ประเภทภาพยนตร์ สำหรับผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามแนวสมองเป็นฐาน 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยนตร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าสถิติแบบไม่เป็น อิสระต่อกัน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยนตร์ ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐานหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน พบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐานโดยเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก มีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 0.22 โดย ด้านผู้สอนมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยสูงสุด

กิตติศักดิ์ คำเมฆ ยูภาติ ปณะราช และปวีณา สาสิงห์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการ เรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร” โดยวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับเกณฑ์ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อศึกษาการทำงานเป็นทีมหลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อคณิตศาสตร์ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 31 คน จากการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ แบบวัดการทำงานเป็นทีม และแบบวัดความพึงพอใจทางคณิตศาสตร์ โดยผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีการทำงานเป็นทีมหลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI อยู่ในระดับมาก

พบว่านักเรียนยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การแสดงความคิดเห็น มีการวางแผนการทำงานร่วมกัน และการแก้ปัญหาภายในกลุ่ม ตามลำดับ 4) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อวิชาคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI อยู่ในระดับมาก

สิริกาญจน์ เปี้ยทอง พรจิตร นาคนาม และวชิระ วิชชวรนนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” โดยวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยเรื่องคำราชาศัพท์ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับเกณฑ์ร้อยละ 80 3) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI มีกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาลสอง (วัดทุ่งสวน) จำนวน 29 คนโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียน เท่ากับ 10.41/17.41 คะแนนโดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI เรื่อง คำราชาศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.67 ค่า S.D. เท่ากับ 0.21 มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

สุรวุฒิ พันทวีศักดิ์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบความสามารถด้าน

การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสาทรวิทยา ตำบลลำพญา อำเภอมือง จังหวัดนครปฐม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ที่เรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 25 คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) ผลการวิจัยพบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ ประเภทฉันท 2) แบบฝึก เรื่อง การแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 3) แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท 4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็น อิสระต่อกัน (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 5 มีค่าประสิทธิภาพ $E1 = 80.87 / E2 = 80.10$ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 2. ความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันทของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

ธัญญาวัฒน์ การระเกตุ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ที่มีต่อความสามารถ ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI กับเกณฑ์ร้อยละ 75 และ 2) เปรียบเทียบความสามารถในการ แก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลัง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 1 ห้อง มีนักเรียน 33 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน และ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียง สับเปลี่ยน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยพบว่า

1) ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI สูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 2) ความสามารถในการแก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นัทธิดา ลิ้มทอง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน เพื่อพัฒนาทักษะ การเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” โดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) สร้างและหาค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน เพื่อพัฒนาการเขียนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 2) เปรียบเทียบทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 3) ศึกษาความพึงพอใจต่อวิชาภาษาไทยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูนเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 กลุ่มโรงเรียนสายรุ้ง ตำบลหนองจิก อำเภอบึงสามพัน จังหวัดสุโขทัย จำนวน 143 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนหนองบัวเขาดิน จำนวน 11 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) บทเรียนการ์ตูน จำนวน 1 เล่ม 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน 3) แบบวัดทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร และ 4) แบบประเมินความพึงพอใจต่อวิชาภาษาไทยที่ได้รับหลัง การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ t-test dependent ผลการวิจัยพบว่า 1) พบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.5015 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น 0.5015 หรือคิดเป็นร้อยละ 50.15 2) ทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจต่อวิชาภาษาไทยที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในภาพรวมนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ใน ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, S.D. = 0.21)

จารวิทย์ ศิรินิล (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดย การจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด” โดยมีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิค เพื่อนคู่คิด ตัวอย่างวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งกำลังเรียนอยู่ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียน เป็นหน่วยสุ่มด้วยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด แบบทดสอบวัดความสามารถด้าน การแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการ เรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิดสูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ทิวากรณ์ ทิพย์เนตร และฐานพวรรณ รูปหอม (2568) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการอ่านบทร้อยกรอง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความสามารถการอ่านบทร้อยกรอง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ร้อยละ 80 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถการอ่าน บทร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน จากแบบฝึกทักษะการอ่าน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/7 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนปิยะมหาราชาลัย อำเภอเมืองนครพนม จังหวัดนครพนม จำนวน 40 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบฝึกทักษะการอ่านร้อยกรอง แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านบทร้อยกรอง สถิติที่ใช้ ในการวิจัย ได้แก่ การทดสอบค่า t-test แบบ Dependent Samples และ t-test for One Sample ผลการวิจัย พบว่า 1) ความสามารถอ่านบทร้อยกรองโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนน

หลังเรียนที่ ($\bar{X} = 13.27$, S.D. = 0.93) ความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงมากกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ระดับนัยสำคัญระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 โดยความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองรายด้านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดคือ อันดับที่ 1 ความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองและการอ่านกลอนเพลงยาว มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.43) อันดับที่ 2 ความสามารถในการอ่าน กลอนบทละคร มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.6$, S.D. = 0.49) อันดับที่ 3 ความสามารถในการอ่านกลอนสุภาพและการอ่านกลอนเสภา มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.50) อันดับที่ 4 ความสามารถในการอ่านกาพย์ยานี 11 และการอ่านกาพย์ฉบัง 16 มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.50) และอันดับที่ 5 ความสามารถในการอ่านโคลงสี่สุภาพ มีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในประเทศสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นการมีส่วนร่วมและการพัฒนาทักษะของผู้เรียน โดยพบว่าเทคนิคการสอนแบบร่วมมือ เช่น TAI สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยเกี่ยวกับการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์พบว่าการใช้วิธีการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ เช่น TAI ช่วยเพิ่มความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์และทัศนคติที่ดีต่อการเรียน ขณะที่งานวิจัยในวิชาอื่น เช่น คณิตศาสตร์ ก็ยืนยันว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือส่งผลต่อการพัฒนาการคิด การแก้ปัญหา และการทำงานเป็นทีมอย่างชัดเจน งานวิจัยนี้จึงมุ่งพัฒนาความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดและสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

2.8.2 เอกสารและงานวิจัยต่างประเทศ

Slavin, Madden and Leavey (1984) ได้ศึกษาการสอนแบบ TAI (Team Assisted Individualization) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนที่ร่างกายไม่ปกติ และนักเรียนที่ร่างกายปกติเป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเกรด 3 4 และ 5 โรงเรียนในรัฐแมริแลนด์ จำนวน 1,371 คน เป็นนักเรียนกลุ่มทดลองที่สอนแบบ TAI จำนวน 790 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการศึกษาพิเศษ 63 % และกลุ่มควบคุมที่สอนด้วยวิธีปกติ จำนวน 652 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการศึกษาพิเศษ 50 % ใช้ระยะเวลาในการทดลอง 24 สัปดาห์ ระหว่างเดือนธันวาคม 1981 ถึงเดือนพฤษภาคม 1982 ซึ่งสำหรับนักเรียนที่ร่างกายไม่ปกตินั้นจะ ได้รับการบริการทางการศึกษาพิเศษ

ประมาณวันละ 1 ชั่วโมง หรือมากกว่า ผลการทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Cavanugh (1984) ได้ศึกษาผลของ TAI ที่มีผลสัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มนักเรียนเกรด 2-4 โดยใช้เวลา 13 สัปดาห์ ผลปรากฏว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มนักเรียนที่ใช้แบบ TAI จะให้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่เรียนแบบรายบุคคล แต่ไม่แตกต่างทางทัศนคติต่อการสอนทั้ง 2 แบบ

Johnson & Johnson (1987) ได้ทำการศึกษา เปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนเกรด 2 จำนวน 75 คน ซึ่งแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มแต่ละกลุ่ม ประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนติเรียนปานกลางและเรียนอ่อนทั้งสองเพศอย่างละเท่า ๆ กัน กลุ่มแรก ให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นรายบุคคลกลุ่มที่สองให้ทำงานโดยมีการอภิปรายกับเพื่อนในกลุ่ม ย่อยของ การเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งมีการกำหนดโครงสร้างของการอภิปรายเอาไว้อย่างแน่ชัด ปรากฏว่านักเรียนที่มีการอภิปรายกันทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียน เป็นรายบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและการทดสอบความคงทนในการเรียนรู้ซึ่งจัดขึ้น ภายหลังจากที่เรียนหน่วยการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลองเสร็จสิ้นไปแล้ว 18 วัน โดยให้นักเรียนทำแบบทดสอบเป็นรายบุคคลพบว่า นักเรียนในกลุ่มที่มีการเรียนแบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงกว่าที่มีการเรียนเป็นรายบุคคล

Barbato (2000) ได้ศึกษาเรื่อง “Policy implications of cooperative learning on the achievement and attitudes of secondary school mathematics students : การเปรียบเทียบผลกระทบของการใช้วิธีการเรียน แบบปกติกับวิธีการแบบร่วมมือ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ทัศนคติและการวางแผนการเรียนในหลักสูตรของชั้นเรียนเกรด 10” กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียน 208 คน จากโรงเรียน มัธยมศึกษาแถบซานเมือง โดยกำหนดให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวนครึ่งหนึ่งได้รับการจัดการเรียน การสอนวิชาคณิตศาสตร์แบบปกติ คือ ใช้วิธีการถาม-ตอบ และมอบหมายงานเดี่ยวให้ทำ จากนั้นให้ครูท่านเดิมทำการสอนนักเรียนกลุ่มที่เหลืออีกครึ่งหนึ่งโดยใช้วิธีการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งเป็นการทำงานเป็นกลุ่มของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ชั้นเรียนที่จัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญและพบว่านักเรียน มีทัศนคติด้านบวกต่อวิชาคณิตศาสตร์ มากกว่านักเรียนกลุ่มที่ใช้วิธีการเรียนแบบปกติ ส่วนการวางแผนการเรียนในหลักสูตรวิชาคณิตศาสตร์ พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ คือ นักเรียนชายมีการวางแผนที่จะลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรระดับสูงสุดทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลายมากกว่านักเรียนหญิง

Al-Halal (2001) ได้ศึกษาเรื่อง “The effect of individualistic learning and cooperative learning strategies on elementary students’ mathematics achievement and use of social skills : การผลกระทบของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบที่เป็นรายบุคคล กับการเรียนแบบที่เป็นกลุ่มร่วมมือ (TAI) ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และการใช้ทักษะในการเข้าสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” ซึ่งได้ทำการทดสอบผลกระทบของวิธีการจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ ในระดับชั้นประถมศึกษา 2 วิธี คือ การเรียนการสอนแบบรายบุคคลกับการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือ ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาคณิตศาสตร์และการใช้ทักษะในการเข้าสังคมของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า มีค่าของความมีนัยสำคัญเมื่อจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบกลุ่ม ร่วมมือ ดังนั้นจึงเป็นการสนับสนุนผลการวิจัยที่ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือนั้นสามารถช่วยเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ และการใช้ทักษะในการเข้าสังคมของนักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้จริง อีกทั้งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่า 90 ทางด้านสถิติแล้วพบว่า ผู้ถูกสัมภาษณ์ทุกคนมีความเห็นพ้องกันว่าพวกเขาชอบการใช้วิธีการเรียนแบบกลุ่มร่วมมือมากกว่าการสอนแบบรายบุคคล

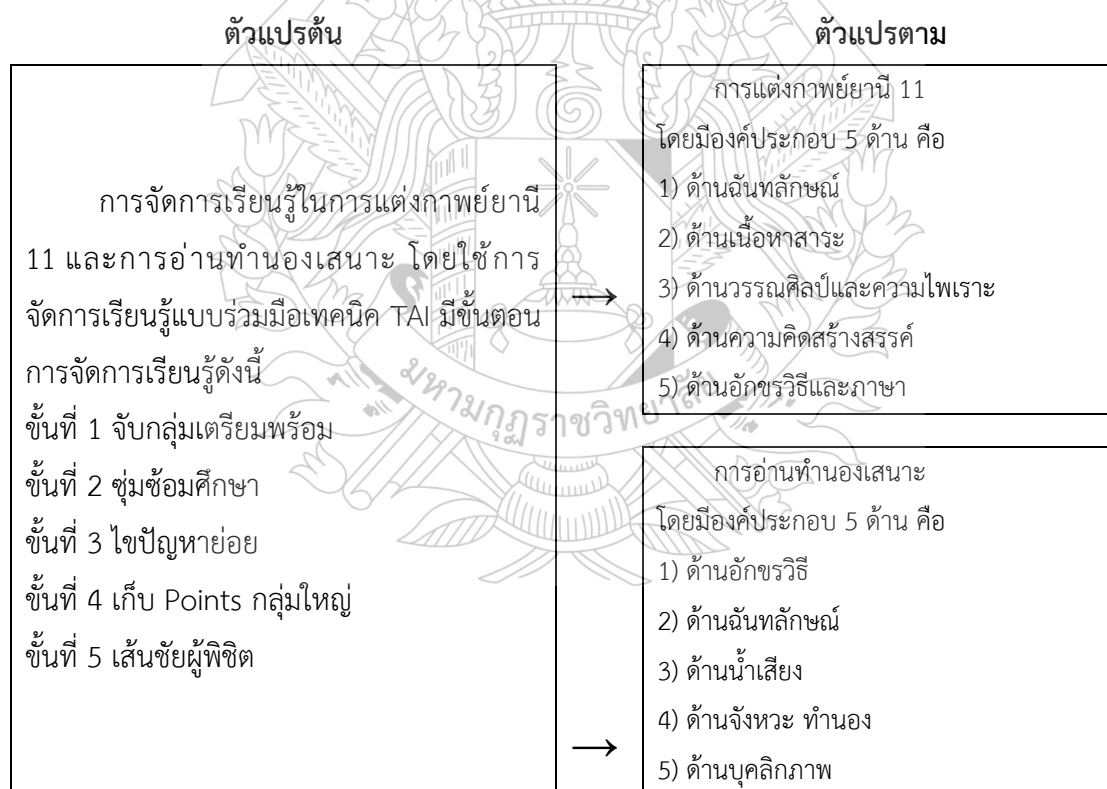
Tarim and Akdeniz (2008) ได้ศึกษาเรื่อง “The Effects of Cooperative Learning on Turkish Elementary Student’s Mathematics Achievement and Attitude toward Mathematics Using TAI and STAD Method : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชาวตุรกีในระดับมัธยมศึกษา โดยใช้วิธีสอนแบบ TAI และ STAD” การศึกษาครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และเจตคติที่มีต่อวิชาคณิตศาสตร์โดยใช้กลุ่มเป้าหมายเป็นห้องเรียนของโรงเรียนแห่งหนึ่ง ซึ่งสอนโดยใช้เทคนิค TAI จำนวน 2 ห้องเรียน สอนเทคนิค STAD จำนวน 2 ห้องเรียน และกลุ่มควบคุม 3 ห้องเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการเปรียบเทียบวิธีสอนทั้ง 2 วิธีนี้ พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ผลทางบวก หรือเพิ่มขึ้นทั้ง 2 วิธี (TAI มีค่า $D = 1.003$ และ STAD มีค่า $D = 0.40$) และเมื่อเปรียบเทียบถึงผลการสอนทั้งสองวิธีพบว่า การสอนแบบ TAI นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างประเทศสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ที่มีผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติที่ดีของผู้เรียนในหลากหลายระดับชั้นและวิชา โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์ที่พบว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองมีผลการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่เรียนแบบรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญ อีกทั้งยังส่งเสริมทักษะทางสังคม การวางแผน และการทำงาน

เป็นทีมได้ดีกว่า วิธีการนี้ได้รับการยืนยันจากหลายงานวิจัยว่ามีประสิทธิภาพเหนือกว่าวิธีสอนแบบปกติ และสามารถประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทักษะในด้านอื่น ๆ ได้ ดังนั้น งานวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จึงมุ่งนำเทคนิค TAI มายกระดับความสามารถและสร้างเจตคติที่ดีต่อการแต่งคำประพันธ์และการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มุ่งพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ซึ่งเน้นการทำงานเป็นทีมและการเรียนรู้รายบุคคลภายในกลุ่ม ผลการดำเนินการคาดว่าจะทำให้ความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนสูงขึ้น สามารถออกแบบกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์คือ

1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 3.1 รูปแบบการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย แบบกลุ่มเดียวหรือรายกรณี (One shot case study) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีรูปแบบการวิจัย ดังนี้

X	T ₂

X หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

T₂ หมายถึง การทดสอบความสามารถหลังการจัดการเรียนรู้เรื่อง การแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรของการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 ห้อง จำนวน 50 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1 จำนวน 30 คนที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 แผนการเรียนรู้ ใช้เวลาสอน 12 ชั่วโมง

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการแต่งกายพยานี 11 เป็นแบบทดสอบอัตนัย ประกอบด้วยองค์ประกอบหรือพฤติกรรมในการวัด 5 ด้าน คือ 1. ด้านฉันทลักษณ์ 2. ด้านเนื้อหาสาระ 3. ด้านวรรณศิลป์และความไพเราะ 4. ด้านความคิดสร้างสรรค์ 5. ด้านอักขรวิธีและภาษา จำนวน 1 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2) แบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะ เป็นแบบทดสอบอัตนัย ประกอบด้วยองค์ประกอบหรือพฤติกรรมในการวัด 5 ด้าน คือ 1. อักขรวิธี 2. ฉันทลักษณ์ 3. น้ำเสียง 4. จังหวะ ทำนอง 5. บุคลิกภาพ จำนวน 1 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.4 การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.4.1 ขั้นตอนการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ โดยพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์จุดเน้นด้านทักษะการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ และศึกษารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI (Team-Assisted Individualization)

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยระบุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการแต่งคำประพันธ์ และการอ่านทำนองเสนาะในด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เชื่อมโยงผลการเรียนรู้กับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่สามารถวัดผลได้

3. ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความรับผิดชอบรายบุคคล และสอดคล้องกับเนื้อหาในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยรายละเอียดของแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้มีส่วนประกอบคือ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด สาระการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ชิ้นงาน/ภาระงาน การวัดและประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ คาบละ 50 นาที โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1 เนื้อหาแผนการจัดการเรียนรู้และเวลาเรียน

แผน	เนื้อหา	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน (คาบ)
1	หลากคำนำคิด	คำพ้องความหมายในภาษาไทย	มุ่งให้นักเรียนสามารถอธิบายหลักการสรรคำและเลือกใช้คำโวพจน์ในการ	2

แผน	เนื้อหา	สาระการเรียนรู้	จุดประสงค์การเรียนรู้	เวลาเรียน (คาบ)
			แต่งกายยยานี 11 ให้มีความหมาย ชัดเจนและหลากหลาย	
2	ฝึกจิตสัมผัส	คำคล้องจองและ การส่งสัมผัสคำ	เน้นการจำแนกประเภทและเลือกใช้คำ คล้องจองเพื่อส่งสัมผัสสระและสัมผัส อักษรได้อย่างถูกต้องตามหลักการ ประพันธ์	2
3	เครื่องคิด ฉันทลักษณ์	ฉันทลักษณ์คำ ประพันธ์ประเภท กาพย์ยานี 11	มุ่งให้นักเรียนอธิบายรูปแบบฉันท ลักษณ์ คณะ และตำแหน่งสัมผัสบังคับ พร้อมทั้งสามารถเขียนแผนผังและโยง เส้นสัมผัสของกาพย์ยานี 11 ได้อย่าง แม่นยำ	2
4	รู้หลัก วรรณศิลป์	หลักการใช วรรณศิลป์ในงาน กวีนิพนธ์	เน้นการอธิบายและวิเคราะห์การใช้ วรรณศิลป์ ทั้งการเล่นเสียงและโวหาร ภาพพจน์เพื่อสร้างจินตนาการในบท ประพันธ์	3
5	ถ่ายทอด จินตนาการ	การอ่านกาพย์ยานี 11 เป็นทำนอง เสนาะ	ให้นักเรียนอธิบายหลักการแบ่งจังหวะ และสามารถอ่านออกเสียงทำนอง เสนาะได้ถูกต้องตามอักขรวิธีและ กฎเกณฑ์ฉันทลักษณ์	3
รวม				12

4. ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ครอบคลุมเนื้อหา กิจกรรม และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

5. นำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ นางสาวกิงฟ้า ภิรมย์ญาณ และนายวัชรวุธ ศรีภูมิกุล ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ได้แก่ นายนพฤทธิ์ ศรีเที่ยง และนางสาวธัญภัทร ปรีชา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ได้แก่ ดร.วรเชษฐ์ โทอิน เพื่อประเมินความถูกต้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น โดยใช้แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของข้อมูล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้กำหนดระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป คือ แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมากขึ้นไป จึงจะถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้ใช้ได้ พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 4.52 คือ แผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมมากที่สุด

6. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีเนื้อหาครอบคลุมทักษะการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ

7. ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำแผนไปใช้ในการทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง พร้อมเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์และความคิดเห็นจากผู้เรียน

3.4.2 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายพยานี 11

การสร้างและหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ โดยพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาการสร้างแบบทดสอบทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทพยานี 11 เพื่อกำหนดสาระสำคัญและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2. ออกแบบแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 เป็นแบบอัตนัย ซึ่งปรับปรุงมาจากเกณฑ์การประเมินการแต่งกาพย์ยานี 11 ของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย (2553) สถาบันภาษาไทย (2554) สุกจินดา นวนแก้ว (2565) จักรกฤษ คำพวง (2565) และสุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) ซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดการให้คะแนนเต็ม 100 คะแนน แบ่งเป็น 5 ด้านหลัก คือ

1) ด้านฉันทลักษณ์	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
2) ด้านเนื้อหาสาระ	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
3) ด้านวรรณศิลป์และความไพเราะ	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
4) ด้านความคิดสร้างสรรค์	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
5) ด้านอักขรวิธีและภาษา	คะแนนเต็ม 20 คะแนน

3. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 เป็นแบบอัตนัย ซึ่งการออกแบบแบบทดสอบวัดความสามารถในงานวิจัยนี้ ใช้เกณฑ์มาตรฐานจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ด้านทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับการแต่งกาพย์ยานี 11 โดยมุ่งเน้นการประเมินความสามารถที่ครอบคลุมตั้งแต่ความถูกต้องทางโครงสร้างภาษาไปจนถึงการถ่ายทอดอารมณ์และคุณค่าทางวรรณศิลป์

4. ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ นางสาวกิงฟ้า ภิรมย์ญาณ และนายวัชรวุธ ศรีภูมิกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ได้แก่ นายพนพฤทธิ์ ศรีเที่ยง และนางสาวธัญภัทร ปรีชา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ได้แก่ ดร.วรเชษฐ์ โทอิน เพื่อหาความตรงและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) ดังนี้

- +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับข้อคำถามและองค์ประกอบ
- 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับข้อคำถามและองค์ประกอบ
- 1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับข้อคำถามและองค์ประกอบ

หากค่า IOC มีค่าสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 ชุดนั้น ๆ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดและสามารถนำไปทดลองใช้ได้ ทั้งนี้ ในการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

5. ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มนักเรียน (Try-out) โดยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหัวเรียงศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

6. วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) (ศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ นวัตกรรมทางการศึกษา และภาควิชาวิจัยและพัฒนาการศึกษา, 2565) เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.55 - 0.59 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.33 -0.39 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ 0.82

7. ปรับปรุงแบบทดสอบ และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

8. เลือกรูปแบบแบบทดสอบให้เหมาะสม และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน

9. ใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.4.3 ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ

การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะมีขั้นตอนดังนี้

1) ศึกษาหลักสูตรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร และวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ โดยพิจารณาตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และศึกษาการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ เพื่อกำหนดสาระสำคัญและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

2. ออกแบบแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ เป็นแบบอัตนัย ซึ่งปรับปรุงมาจากเกณฑ์การอ่านทำนองเสนาะของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย (2553) สถาบันภาษาไทย (2554) สุจินดา นวนแก้ว (2565) จักรกฤษ คำพวง (2565) และสุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567) ซึ่งมีรายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนเต็ม 100 คะแนน ไว้ดังนี้

1) ด้านอักขรวิธี	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
2) ด้านฉันทลักษณ์	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
3) ด้านน้ำเสียง	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
4) ด้านจังหวะ ทำนอง	คะแนนเต็ม 20 คะแนน
5) ด้านบุคลิกภาพ	คะแนนเต็ม 20 คะแนน

3. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะเป็นแบบอัตนัย ซึ่งการออกแบบแบบทดสอบวัดความสามารถในงานวิจัยนี้ ใช้เกณฑ์มาตรฐานจากสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ด้านทักษะการปฏิบัติเชิงศิลปะสำหรับการอ่านทำนองเสนาะ โดยมุ่งเน้นการประเมินความสามารถที่ครอบคลุมตั้งแต่ความถูกต้องทางโครงสร้างภาษาไปจนถึงการถ่ายทอดอารมณ์และคุณค่าทางวรรณศิลป์

4. ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์แล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 2 ท่าน ได้แก่ นางสาวกิ่งฟ้า ภิรมย์ญาณ และนายวัชรวิธ ศรีภูมิกุล ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ได้แก่ นายพนพทธิ์ ศรีเที่ยง และนางสาวธัญภัทร ปรีชา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 1 ท่าน ได้แก่ ดร.วรเชษฐ์ โทอิน เพื่อหาความตรงและค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งใช้เกณฑ์การประเมินของ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับข้อคำถามและองค์ประกอบ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบสอดคล้องกับข้อคำถามและองค์ประกอบ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบทดสอบไม่สอดคล้องกับข้อคำถามและองค์ประกอบ

หากค่า IOC มีค่าสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป แสดงว่าข้อคำถามจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะชุดนั้น ๆ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดและสามารถนำไปทดลองใช้ได้ ทั้งนี้ ในการหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่าแบบทดสอบทั้งฉบับ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00

5. ทดลองใช้แบบทดสอบกับกลุ่มนักเรียน (Try-out) โดยนำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ไปทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชั่วคราวศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

6. วิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าสถิติรายข้อเพื่อหาประสิทธิภาพของแบบทดสอบให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 - 0.80 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไปโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) (ศูนย์บริการวิชาการและเผยแพร่ นวัตกรรมทางการศึกษา และภาควิชาวิจัย และพัฒนาการศึกษา, 2565) เพื่อคัดเลือกแบบทดสอบที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.54 - 0.58 เป็นแบบทดสอบที่ใช้ได้ และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.32 - 0.35 และมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ทั้งฉบับ 0.72

7. ปรับปรุงแบบทดสอบ และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

8. เลือกรูปแบบแบบทดสอบให้เหมาะสม และจัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน

9. ใช้แบบทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างจริง

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ปฐมนิเทศก่อนเรียน โดยชี้แจงรายละเอียดการจัดการเรียนรู้เรื่อง การแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

2. ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้การแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน 12 คาบ พร้อมกับสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน

3. ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความสามารถด้านการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น ด้วยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4. นำคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ มาวิเคราะห์ข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูลในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ชุดโปรแกรมสำเร็จรูปเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และสรุปผลข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

1. นำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งภาพยยานี 11 ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้
2. นำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป 2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนที่ 1 หลากคำนำคิด ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ แผนที่ 2 ฝึกจิตสัมผัส ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ แผนที่ 3 เครื่องครัดฉันทลักษณ์ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ แผนที่ 4 รู้หลักวรรณศิลป์ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 3 คาบ และแผนที่ 5 ถ่ายทอดจินตนาการ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 3 คาบ รวม 12 คาบ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	หมายถึง	กลุ่มประชากร
n	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ร้อยละ	หมายถึง	ค่าร้อยละ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 สิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 ของนักเรียนจำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 จำนวน 1 ข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายบุคคล

เกณฑ์การประเมินการแต่งกายยี่ห้อ 11								
เลขที่	1. ด้านลักษณะ	2. สัมผัสบังคับ	3. ความคิดและเนื้อหา	4. กวีโวหารและวรรณศิลป์	5. อักษรวิธีและภาษา	คะแนนที่ได้ (คะแนนที่ได้ (20 คะแนน)	ร้อยละ (100 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์
1	3.00	4.00	4.00	2.00	3.00	16.00	80.00	1
2	3.00	4.00	3.00	4.00	2.00	16.00	80.00	1
3	4.00	3.00	4.00	3.00	2.00	16.00	80.00	1
4	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	17.00	85.00	1
5	4.00	4.00	2.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
6	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
7	4.00	2.00	3.00	4.00	4.00	17.00	85.00	1

เกณฑ์การประเมินการแต่งกายพยานี 11

เลขที่	1. ฉันทลักษณ์	2. สัมผัสบังคับ	3. ความคิดและเนื้อหา	4. กวีโวหารและวรรณศิลป์	5. อักษรวิธีและภาษา	คะแนนที่ได้ (20 คะแนน)	ร้อยละ (100 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์
8	4.00	3.00	3.00	2.00	2.00	14.00	70.00	0
9	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	17.00	85.00	1
10	4.00	3.00	2.00	3.00	2.00	14.00	70.00	0
11	4.00	3.00	2.00	2.00	3.00	14.00	70.00	0
12	4.00	4.00	3.00	2.00	4.00	17.00	85.00	1
13	3.00	3.00	2.00	3.00	3.00	14.00	70.00	0
14	4.00	3.00	4.00	4.00	3.00	18.00	90.00	1
15	2.00	3.00	3.00	2.00	3.00	13.00	65.00	0
16	4.00	4.00	3.00	4.00	3.00	18.00	90.00	1
17	4.00	3.00	4.00	3.00	4.00	18.00	90.00	1
18	4.00	3.00	3.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
19	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	18.00	90.00	1
20	4.00	4.00	4.00	3.00	4.00	19.00	95.00	1
21	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	18.00	90.00	1
22	3.00	3.00	2.00	3.00	4.00	15.00	75.00	1
23	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	17.00	85.00	1
24	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	18.00	90.00	1
25	4.00	4.00	3.00	2.00	4.00	17.00	85.00	1
26	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	15.00	75.00	1
27	4.00	4.00	4.00	3.00	4.00	19.00	95.00	1
28	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	17.00	85.00	1
29	4.00	3.00	3.00	2.00	4.00	16.00	80.00	1
30	4.00	4.00	3.00	2.00	3.00	16.00	80.00	1

จากตารางที่ 4.1 พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 เฉลี่ยรวมอยู่ที่ 16.40 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.00 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายบุคคลพบว่านักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 4.2 ผลความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์			
					ผ่าน		ไม่ผ่าน	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30	20	16.40	7.83	82.00	25	83.33	5	16.67

จากตารางที่ 4.2 ผลการวัดความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.00 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาความสามารถในการแต่งกายยี่ห้อ 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แยกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แยกเป็นรายด้าน

ความสามารถในการแต่งกายยานี 11 ตามแนวคิดของสมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย (2553) สถาบันภาษาไทย (2554) สุจินดา นวนแก้ว (2565) จักรกฤษ คำพวง (2565) และสุชาวดี เกษมณี และคณะ (2567)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ
1. ด้านฉันทลักษณ์	20.00	18.67	93.33	29	96.97
2. ด้านสัมผัสบังคับ	20.00	17.67	88.33	29	96.97
3. ด้านความคิดและเนื้อหา	20.00	15.17	75.83	25	83.34
4. ด้านกวีโวหารและวรรณศิลป์	20.00	14.33	71.67	22	73.34
5. ด้านอักขรวิธีและภาษา	20.00	16.17	80.83	26	86.67
รวม	100.00	82.01	82.00		

จากตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการแต่งกายยานี 11 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เมื่อพิจารณาผลการทดสอบแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความสามารถสูงสุดคือ ด้านฉันทลักษณ์ มีคะแนนเฉลี่ย 18.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.33 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 96.97 รองลงมาคือ ด้านสัมผัสบังคับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 17.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.33 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 96.97 เช่นเดียวกันสำหรับด้านอักขรวิธีและภาษา และ ด้านความคิดและเนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.83 และ 75.83 ตามลำดับ ในขณะที่ด้านกวีโวหารและวรรณศิลป์ ปรากฏผลคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ 14.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.67 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ในด้านนี้จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.34 ซึ่งข้อมูลทางสถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบ TAI มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการพัฒนาทักษะเชิงกฎเกณฑ์และโครงสร้างทางฉันทลักษณ์ได้ดีกว่าทักษะเชิงกวีโวหารที่ต้องอาศัยชั้นเชิงทางวรรณศิลป์ระดับสูง

ในภาพรวมการวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.40

คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.00 โดยมีผู้ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป

เมื่อผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 สิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้ดำเนินการวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนจำนวน 30 คน โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ จำนวน 1 ข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 รายบุคคล

เลขที่	เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ					คะแนนที่ได้ (20 คะแนน)	ร้อยละ (100 คะแนน)	ผ่านเกณฑ์
	1. อักษรวิธี	2. ดนตรีลักษณะ	3. น้ำเสียง	4. จังหวะ ทำนอง	5. บุคลิกภาพ			
1	3.00	3.00	2.00	2.00	4.00	14.00	70.00	0
2	2.00	4.00	3.00	3.00	3.00	15.00	75.00	1
3	3.00	3.00	4.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
4	3.00	4.00	2.00	3.00	3.00	15.00	75.00	1
5	3.00	3.00	3.00	4.00	3.00	16.00	80.00	1
6	4.00	2.00	3.00	4.00	3.00	16.00	80.00	1
7	2.00	2.00	2.00	3.00	3.00	12.00	60.00	0
8	2.00	3.00	3.00	3.00	2.00	13.00	65.00	0
9	3.00	3.00	2.00	4.00	4.00	16.00	80.00	1
10	2.00	3.00	2.00	3.00	2.00	12.00	60.00	0

เลขที่	เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ							ผ่านเกณฑ์
	1. อักษรวิธี	2. ฉันทลักษณ์	3. น้ำเสียง	4. จังหวะ ทำนอง	5. บุคลิกภาพ	คะแนนที่ได้ (20 คะแนน)	ร้อยละ (100 คะแนน)	
11	4.00	3.00	3.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
12	4.00	4.00	3.00	2.00	4.00	17.00	85.00	1
13	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	15.00	75.00	1
14	4.00	3.00	4.00	4.00	4.00	19.00	95.00	1
15	2.00	2.00	3.00	2.00	3.00	12.00	60.00	0
16	3.00	4.00	3.00	4.00	3.00	17.00	85.00	1
17	3.00	4.00	3.00	3.00	4.00	17.00	85.00	1
18	4.00	3.00	3.00	3.00	4.00	17.00	85.00	1
19	3.00	4.00	4.00	2.00	4.00	17.00	85.00	1
20	4.00	4.00	3.00	4.00	4.00	19.00	95.00	1
21	4.00	3.00	4.00	4.00	4.00	19.00	95.00	1
22	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
23	3.00	3.00	3.00	4.00	4.00	17.00	85.00	1
24	4.00	4.00	3.00	4.00	3.00	18.00	90.00	1
25	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	16.00	80.00	1
26	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	15.00	75.00	1
27	4.00	4.00	3.00	4.00	4.00	19.00	95.00	1
28	4.00	4.00	3.00	4.00	3.00	18.00	90.00	1
29	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	15.00	75.00	1
30	3.00	4.00	4.00	4.00	3.00	18.00	90.00	1

จากตารางที่ 4.4 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 16.07 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.33 เมื่อวิเคราะห์เป็นรายบุคคลพบว่ามีนักเรียนผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของนักเรียนทั้งหมด

ตารางที่ 4.5 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

จำนวน นักเรียน (คน)	คะแนน เต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์			
					ผ่าน		ไม่ผ่าน	
					จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
30	20	16.07	10.17	80.33	25	83.33	5	16.67

จากตารางที่ 4.5 ผลการวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.33 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด เมื่อพิจารณาความสามารถการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แยกเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แยกเป็นรายด้าน

ความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ตามแนวคิดของ มัยมุนะห์ ทองเกื้อ และ คณะ (2565) สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2566) และฤติรัตน์ ล่องแก้ว และคณะ (2565)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ
1. ด้านอักขรวิธี	20.00	15.83	79.17	25	83.34
2. ด้านฉันทลักษณ์	20.00	16.67	83.33	27	90.00
3. ด้านน้ำเสียง	20.00	15.00	75.00	25	83.34
4. ด้านจังหวะ ทำนอง	20.00	16.33	81.67	26	86.67
5. ด้านบุคลิกภาพ	20.00	16.50	82.50	28	93.34

ความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ตามแนวคิดของ มัยมุนะห์ ทองเกื้อ และ คณะ (2565) สำนักวิชาการและ มาตรฐานการศึกษา (2566) และฤทธิรัตน์ ล่องแก้ว และคณะ (2565)	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	จำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์	ร้อยละ
รวม	100.00	80.33	80.33		

จากตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เมื่อพิจารณาผลการทดสอบแยกตามรายด้าน พบว่า ด้านที่มีระดับความสามารถสูงสุดคือ ด้านฉันทลักษณ์ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ มีคะแนนเฉลี่ย 16.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 โดยเป็นด้านที่มีสัดส่วนผู้ผ่านเกณฑ์สูงสุดถึง 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.34 สำหรับด้านจังหวะและทำนอง มีคะแนนเฉลี่ย 16.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.67 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ในขณะที่ ด้านอักขรวิธี มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.17 และ ด้านน้ำเสียง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 75.00 ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำพอดี โดยทั้งสองด้านนี้มีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์เท่ากันคือ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.34

ข้อมูลทางสถิติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มีประสิทธิผลในการพัฒนาทักษะการอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้องตามระเบียบฉันทลักษณ์และเสริมสร้างความมั่นใจในบุคลิกภาพการแสดงออก ควบคู่ไปกับการฝึกฝนอักขรวิธีและจังหวะทำนองได้อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป 2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป กลุ่มประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2568 ซึ่งผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จำนวน 5 แผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย แผนที่ 1 หลากคำนำคิด ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ แผนที่ 2 ฝึกจิตสัมผัส ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ แผนที่ 3 เครื่องครัดฉันทลักษณ์ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 2 คาบ แผนที่ 4 รู้หลักวรรณศิลป์ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 3 คาบ และแผนที่ 5 ถ่ายทอดจินตนาการ ใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้ 3 คาบ รวม 12 คาบ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI จำนวน 5 แผน เวลาสอน 12 ชั่วโมง มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 4.52 มีคุณภาพอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.47) และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) เท่ากับ 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.555 ถึง 0.592 ค่าอำนาจจำแนก (R) อยู่ระหว่าง 0.337 ถึง 0.397 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.827 และวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ เป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) เท่ากับ 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.548 ถึง 0.583 ค่าอำนาจจำแนก (R) อยู่ระหว่าง 0.321 ถึง 0.357 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.726

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำคะแนนของนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ ไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละ สามารถสรุปผล อภิปรายการวิจัย ได้ดังนี้

5.1 สรุปผล

5.1.1 ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.00 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 ทั้ง 5 ด้าน พบว่าด้านที่มีระดับความสามารถสูงสุดคือ ด้านฉันทลักษณ์ มีคะแนนเฉลี่ย 18.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.33 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 96.97 รองลงมาคือ ด้านสัมผัสบังคับ ซึ่งมี คะแนนเฉลี่ย 17.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.33 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 96.97 เช่นเดียวกัน สำหรับด้านอักขรวิธีและภาษา และ ด้านความคิดและเนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.83 และ 75.83 ตามลำดับ ในขณะที่ด้านกวีโวหารและวรรณศิลป์ ปรากฏผลคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ 14.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.67 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ในด้านนี้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.34

5.1.2 ผลการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.33 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากการทดสอบความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะทั้ง 5 ด้านพบว่าด้านที่มีระดับความสามารถสูงสุดคือ ด้านฉันทลักษณ์ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ มีคะแนนเฉลี่ย 16.50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.50 โดยเป็นด้านที่มีสัดส่วนผู้ผ่านเกณฑ์สูงสุดถึง 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.34 สำหรับ ด้านจังหวะและทำนอง มีคะแนนเฉลี่ย 16.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.67 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ในขณะที่ ด้านอักขรวิธี มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.17 และ ด้านน้ำเสียง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ

75.00 ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำพอดี โดยทั้งสองด้านนี้มีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์เท่ากันคือ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.34

โดยทั้งสองด้านมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และบรรลุตาม วัตถุประสงค์การวิจัย ที่ตั้งไว้ทุกประการ ในขณะที่ผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยจัดการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TAI ด้านกวีโวหารและวรรณศิลป์ ปรากฏผลคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ 14.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 71.67 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ในด้านนี้ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.34 ซึ่งมีสาเหตุมาจากการใช้กวีโวหารและวรรณศิลป์เป็นทักษะเชิงศิลปะระดับสูงที่ทำนายและยากกว่าการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์โครงสร้างพื้นฐาน โดยปัญหาสำคัญมาจากนักเรียนส่วนใหญ่มีคลัง คำศัพท์หรือคำไวพจน์ในระบบความจำค่อนข้างจำกัด ทำให้เป็นอุปสรรคในการเลือกสรรคำที่สื่อ ความหมายได้ลึกซึ้งหรือการ "เล่นเสียง" ให้เกิดความไพเราะตามเกณฑ์วรรณศิลป์ นอกจากนี้ นักเรียน บางส่วนยังมีความสับสนในการจำแนกและนำโวหารภาพพจน์ไปใช้ เช่น ความแตกต่างระหว่างอุปมา และอุปลักษณ์ รวมถึงความยากในการตีความเจตนาของกวีในโวหารบางประเภท เช่น ปฏิพจน์ (คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ) ซึ่งข้อมูลทางสถิติสะท้อนว่าเทคนิค TAI มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการ พัฒนาทักษะเชิงกฎเกณฑ์แต่ในด้านการวรรณศิลป์นั้นยังต้องอาศัยระยะเวลาและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง ร่วมกับการใช้สื่อ ICT เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความชำนาญและเห็นภาพลักษณะของโวหารที่ชัดเจนเป็น รูปธรรมมากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยจัดการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่าน เกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป ผลการวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 โดยจัดการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.40 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 82.00 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือเทคนิค TAI (Team-Assisted Individualization) ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนแบบกลุ่มและ การเรียนรู้รายบุคคลเข้าด้วยกันได้อย่างลงตัว เทคนิคนี้ช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล

โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสอน (Peer Tutoring) คอยให้คำแนะนำและตรวจสอบความเข้าใจของเพื่อนสมาชิกภายในกลุ่ม โดยเฉพาะในขั้นตอน “ไขปัญหา ย่อย” ที่นักเรียนต้องฝึกปฏิบัติและตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน ทำให้ข้อผิดพลาดทางด้านโครงสร้างภาษา เช่น ฉันทลักษณ์และสัมผัสบังคับ ถูกแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้คะแนนเฉลี่ยในด้านกฎเกณฑ์ทางภาษาเหล่านี้สูงโดดเด่นถึงร้อยละ 93.33 และ 88.33 ตามลำดับ นอกจากนี้ เทคนิค TAI ใช้ระบบการเก็บคะแนนรายบุคคลมาเป็นคะแนนกลุ่มและมีการมอบรางวัลในชั้น “เส้นชัยผู้พิชิต” ระบบนี้กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและมีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จของเพื่อนสมาชิก ช่วยปรับทัศนคติที่เคยมองว่าการแต่งบทร้อยกรองเป็นเรื่องยาก ไกลตัว หรือน่าเบื่อ ให้กลายเป็นกิจกรรมที่สนุกและท้าทาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติศักดิ์ คำเมษยุภาติ ปณธราช และปวีณา สาสิงห์ (2560) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร” ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค TAI สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ สิริกาญจน์ เบี้ยทอง พรจิตร นาคนาม และวชิระ วิชชวรนนท์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5” พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI เรื่อง คำราชา ศัพท์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Slavin, Madden and Leavey (1984) ที่ได้ศึกษาการสอนแบบ TAI (Team Assisted Individualization) ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ ของนักเรียนที่ร่างกายไม่ปกติ และนักเรียนที่ร่างกายปกติเป็นกลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเกรด 3 4 และ 5 โรงเรียนในรัฐแมริแลนด์ จำนวน 1,371 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากการวัดความสามารถในการแต่งกายยานี 11 ทั้ง 5 ด้าน พบว่า พบว่า ด้านที่มีระดับความสามารถสูงสุดคือ ด้านฉันทลักษณ์ มีคะแนนเฉลี่ย 18.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 93.33 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ถึงร้อยละ 96.97 รองลงมาคือ ด้านสัมผัสบังคับ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 17.67 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 88.33 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 96.97 เช่นเดียวกันสำหรับด้านอักขรวิธีและ ภาษา และ ด้านความคิดและเนื้อหา มีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.83 และ 75.83 ตามลำดับ ในขณะที่ด้านกวีโวหารและวรรณศิลป์ ปรากฏผลคะแนนเฉลี่ยต่ำที่สุดอยู่ที่ 14.33 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 71.67 โดยมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ในด้านนี้จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 73.34 ตามลำดับ ทั้งนี้ เป็นเพราะกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI (Team-Assisted Individualization) มีขั้นตอนที่เป็นระบบและการจัดการที่มุ่งเน้นทั้งศักยภาพรายบุคคลและความรับผิดชอบร่วมกันใน กลุ่ม ซึ่งส่งผลให้การพัฒนากาแต่งกายยานี 11 มีประสิทธิภาพสูงขึ้น รวมถึงกระบวนการจัดการ เรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้เทคนิค TAI มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย จับกลุ่ม เตรียมพร้อม (Team) ชุ่มซ้อมศึกษา (Placement Test & Study) ไขปัญหาย่อย (Small Problem Solving) เก็บ Points กลุ่มใหญ่ (Group Points) และเส้นชัยผู้พิชิต (Team Recognition) กระบวนการดังกล่าวเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติตามศักยภาพของตนเองควบคู่ไปกับการ แลกเปลี่ยนความรู้ในกลุ่ม สะท้อนให้เห็นว่าเทคนิค TAI ที่เน้นระบบเพื่อนช่วยเพื่อนและการเรียนรู้ รายบุคคลมีประสิทธิภาพสูงในการยกระดับทักษะเชิงกฎเกณฑ์และอักขรวิธีได้อย่างมีนัยสำคัญ บรรลุ ตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ นารณาริ อินะสอน (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำและชนิดของคำของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ” พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI ก่อนและหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลัง เรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งผลของการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน แบบร่วมมือเทคนิค TAI พบว่านักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI และ สอดคล้องกับ นันทิชา ลิ้มทอง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการ์ตูน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3”

พบว่าค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการคูณ เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.5015 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น 0.5015 หรือคิดเป็นร้อยละ 50.15 อีกทั้งทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งสอดคล้องกับ ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ที่มีต่อความสามารถ ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี” พบว่าความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI สูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการแก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแนวคิดของ Slavin (2533) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า เป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้รายบุคคล ซึ่งเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่าง บุคคล โดยเน้นให้นักเรียนลงมือทำกิจกรรมการเรียนรู้ตามความสามารถที่ตนเองมีและส่งเสริมให้นักเรียน ช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม มีการแลกเปลี่ยนแนวคิดประสบการณ์ และเกิดการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม นักเรียน ที่มีความสามารถทางการเรียนรู้สูงจะช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ที่อ่อนกว่าตนเอง เพื่อเวลาทำแบบทดสอบคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มจะได้สูง ส่งผลให้คะแนนของกลุ่มสูงขึ้นด้วย

5.2.2 เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ขึ้นไป พบว่า ผลการวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 30 คน มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.07 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 80.33 ของคะแนนเต็ม และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI เป็นนวัตกรรมที่ผสมผสานการเรียนรู้รายบุคคลและการทำงานกลุ่มเข้าด้วยกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยระบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Tutoring) ที่จัดให้นักเรียนเก่งคอยสาธิตและตรวจสอบการอ่านของเพื่อน

สมาชิกในกลุ่มอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะในขั้นตอน "ไขปัญหาห้อย" ที่นักเรียนได้ฝึกแบ่งจังหวะการอ่านตามคณะของกาพย์ยานี 11 (2-3/3-3) และตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน ทำให้ข้อผิดพลาดในด้านอักขรวิธีและฉันทลักษณ์ถูกแก้ไขได้ทันที ส่งผลให้นักเรียนทำคะแนนด้านฉันทลักษณ์ได้สูงสุดถึงร้อยละ 83.33 นอกจากนี้ บรรยากาศการเรียนรู้ที่เกื้อกูลกันในกลุ่มยังช่วยลดความประหม่าและสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เสียง ทำให้คะแนนด้านบุคลิกภาพในการแสดงออกสูงถึงร้อยละ 82.50 และการสร้างแรงจูงใจผ่านการเก็บ Points กลุ่มใหญ่เพื่อรับรางวัลในชั้น "เส้นชัยผู้พิชิต" ยังกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและความรับผิดชอบต่อเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมประสบความสำเร็จสอดคล้องตามวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้

สอดคล้องกับสมชาย แก้วเจริญ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อสร้างสื่อประสมสำหรับพัฒนาความสามารถ ด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่าน ทำนองเสนาะก่อนและหลังเรียนและ 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อสื่อประสม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนวัดลำตะเคียน (วิริยศึกษา) จำนวน 20 คน ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบ ง่าย ใช้เวลาในการทดลอง 12 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน ทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและ หลังเรียน และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนที่มีต่อสื่อประสม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบค่าสถิติที่แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน การวิจัยมีดังต่อไปนี้ 1) ประสิทธิภาพของสื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีค่าเท่ากับ 80.90/81.30 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 2) คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยสื่อประสมสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 6 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อสื่อประสมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.46 และค่า เบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .59 สอดคล้องกับธัญญาวัฒน์ การะเกตุ (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ที่มีต่อความสามารถ ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี” พบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI สูงกว่า เกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และความสามารถในการแก้ปัญหาทาง คณิตศาสตร์ เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI สูงกว่า ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ นันทิชา ลิ้มทอง (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ร่วมกับ บทเรียนการคูณ เพื่อพัฒนาทักษะ การเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3” พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ เทคนิค TAI ร่วมกับบทเรียนการคูณ เพื่อ พัฒนาทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.5015 ซึ่ง แสดงว่านักเรียนมีทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารเพิ่มขึ้น 0.5015 หรือคิดเป็นร้อยละ 50.15 อีกทั้ง ทักษะการเขียนเพื่อการสื่อสารหลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 อีกทั้งสอดคล้องกับ Tarim and Akdeniz (2008) ได้ศึกษาเรื่อง “The Effects of Cooperative Learning on Turkish Elementary Student’s Mathematics Achievement and Attitude toward Mathematics Using TAI and STAD Method : ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตคติทาง คณิตศาสตร์ของนักเรียนชาวตุรกีในระดับมัธยมศึกษา โดยใช้วิธีสอนแบบ TAI และ STAD” พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนได้ผลทางบวก หรือเพิ่มขึ้นทั้ง 2 วิธี (TAI มีค่า $D = 1.003$ และ STAD มีค่า $D = 0.40$) และเมื่อเปรียบเทียบถึงผลการสอนทั้งสองวิธีพบว่า การสอนแบบ TAI นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น

คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากการวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านที่ มีระดับความสามารถสูงสุดคือ ด้านฉันทลักษณ์ ซึ่งมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 คะแนน จากคะแนน เต็ม 20 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และมีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 รองลงมาคือ ด้านบุคลิกภาพ มีคะแนนเฉลี่ย 16.50 คะแนน คิดเป็น ร้อยละ 82.50 โดยเป็นด้านที่มี สัดส่วนผู้ผ่านเกณฑ์สูงสุดถึง 28 คน คิดเป็นร้อยละ 93.34 สำหรับ ด้านจังหวะและทำนอง มีคะแนน เฉลี่ย 16.33 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 81.67 และมีผู้ผ่านเกณฑ์ 26 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ในขณะที่ ด้านอักขรวิธี มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 79.17 และ ด้านน้ำเสียง มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 75.00 ซึ่งเป็นระดับคะแนนที่ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำพอดี โดยทั้งสองด้านนี้มีจำนวนผู้ผ่านเกณฑ์เท่ากันคือ 25 คน คิด เป็นร้อยละ 83.34 ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI มี ประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการอ่านทำนองเสนาะให้ถูกต้องตามระเบียบฉันทลักษณ์และ เสริมสร้างความมั่นใจในบุคลิกภาพการแสดงออก ควบคู่ไปกับการฝึกฝนอักขรวิธีและจังหวะทำนองได้ อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับ ทิพาภรณ์ ทิพย์เนตร

และฐานพรรณ รูปหอม (2568) ได้ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการอ่านบทร้อยกรอง โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” พบว่าความสามารถอ่านบทร้อยกรองโดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนหลังเรียนที่ ($\bar{X} = 13.27$, S.D. = 0.93) ความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงมากกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่ระดับนัยสำคัญระดับ .05 และความสามารถในการอ่านบทร้อยกรองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับ นารณาริ อินชesson (2550) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำและชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ” พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI มีผลสัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มที่สอนแบบปกติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI ก่อน และหลังเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .01 โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้งสอดคล้องกับ กิตติศักดิ์ คำเมฆ ยูภาติ ปณะราช และปวีณา สาสิงห์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิค TAI ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิค TAI สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ หลังการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิค TAI สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา แจมมณี (2558) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ไว้ว่า เป็นวิธีการสอนที่ผสมผสานระหว่างการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกับการจัดการเรียนรู้แบบรายบุคคล ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับการพัฒนาความสามารถในการเรียนในขณะเดียวกันก็ฝึกให้นักเรียนเป็นคนมีความรับผิดชอบและตระหนักถึงการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสมาชิกแต่ละคนภายในกลุ่มจะต้องช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้คะแนนของกลุ่มสูง เพราะคะแนนของ กลุ่มจะเกิดจากการนำคะแนนของสมาชิกภายในกลุ่มที่ทำแบบทดสอบมาเฉลี่ย

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบ TAI อย่างละเอียด โดยเฉพาะการเตรียมวัสดุหลักสูตรและแบบฝึกทักษะที่ครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่พื้นฐานไปจนถึงการสร้างสรรค์ เพื่อให้การเรียนรู้รายบุคคลและการช่วยเหลือกันภายในกลุ่มดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
2. ควรให้ความสำคัญกับการจัดกลุ่มนักเรียนแบบละความสามารภ เพื่อส่งเสริมระบบ "เพื่อนช่วยเพื่อน" (Peer Tutoring) ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงได้ฝึกความอดทนและทักษะการอธิบาย ในขณะที่นักเรียนที่เรียนอ่อนจะได้รับการดูแลและแก้ไขข้อผิดพลาดได้รวดเร็วขึ้น
3. ผู้สอนควรเน้นย้ำกระบวนการในขั้น "ไขปัญหาย่อย" และการจับคู่ตรวจสอบ โดยใช้เกณฑ์การประเมิน (Rubrics) ที่ชัดเจนในด้านฉันทลักษณ์และสัมผัสบังคับ เพื่อป้องกันการจำรูปแบบที่ผิดและสร้างความแม่นยำในการแต่งคำประพันธ์และการอ่าน
4. สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการฝึกปฏิบัติ เช่น มุมหนังสือบทรายการหรือห้องซ้อมที่มีอุปกรณ์บันทึกเสียง เพื่อให้ให้นักเรียนได้ฝึกอ่านทำนองเสนาะและฟังเสียงสะท้อนของตนเองเพื่อนำมาปรับปรุงด้านน้ำเสียงและบุคลิกภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI กับเทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือรูปแบบอื่น เช่น เทคนิค STAD Jigsaw หรือ LT (Learning Together) เพื่อหาแนวทางการสอนที่เหมาะสมที่สุดในการพัฒนาทักษะการประพันธ์บทร้อยกรองแต่ละประเภท
2. ควรขยายขอบเขตการวิจัยไปยังคำประพันธ์ประเภทอื่นที่มีความซับซ้อนมากขึ้น เช่น โคลงสี่สุภาพ กลอนสุภาพ หรือฉันท์ เพื่อทดสอบว่ากระบวนการเพื่อนช่วยเพื่อนในเทคนิค TAI สามารถช่วยลดอุปสรรคในการจำฉันทลักษณ์ที่ยากขึ้นได้หรือไม่
3. ควรมีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสื่อการสอนหรือเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ควบคู่กับเทคนิค TAI เช่น แอปพลิเคชันคลังคำไวพจน์ หรือระบบ AI ช่วยตรวจสอบสัมผัสบังคับ เพื่อช่วยแก้ปัญหาเรื่องนักเรียนมีคลังคำศัพท์จำกัดและช่วยให้การตรวจคำตอบในขั้นไขปัญหาย่อย รวดเร็วและแม่นยำยิ่งขึ้น
4. ควรศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบ TAI ที่มีต่อตัวแปรตามด้านอื่นนอกเหนือจากผลสัมฤทธิ์ เช่น ความคงทนในการเรียนรู้ (Retention) ความคิดสร้างสรรค์เชิงวรรณศิลป์ หรือทักษะการทำงานเป็นทีม เพื่อประเมินประโยชน์ของเทคนิคนี้ในระยะยาวและในมิติของทักษะสังคม

บรรณานุกรม

- กนกพร สีแดง. (2563). การจัดการเรียนรู้แบบสืบเสาะหาความรู้ 5 ขั้น ด้วยสื่อการสอนสมัยใหม่เพื่อ
ศึกษาการคิดวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง เซลล์และการทำงานของ
ของเซลล์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- กมล ชุกกลีน. (2550). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนสะกดคำภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.
อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร
การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2540). แนวทางการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: องค์การ
รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). คู่มือการพัฒนาสื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับเพิ่มเติม.
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (ชุดการเรียนรู้ด้วย
ตนเอง ชุดที่ 8 โครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน). กรุงเทพฯ:
กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.
กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). เอกสารประกอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด.

กัลญญ เพชรารณ. (2563). วิทยาการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

กำชัย ทองหล่อ. (2554). หลักภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 53. กรุงเทพฯ : บริษัทรวมสาส์น (1997) จำกัด.

กิตติมา ปรีดีติลล. (2559). ทฤษฎีบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ: ชนະการพิมพ์.

กุลิสรา จิตรชญาวนิช. (2562) การจัดการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุลลาบ มัลลิกะมาส. (2517). วรรณกรรมไทย. กรุงเทพฯ: แผนกเอกสารและการพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชันชัย อธิเกียรติ. (2559). การอ่านบทประพันธ์และเพลงพื้นบ้าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศีกฤทธิ์ ปราโมช. (2547). วรรณกรรมกับชีวิต. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอกหญ้า.

จรัสศรี พัวจินดาเนตร. (2560). หลักกิจกรรมพื้นฐานการงานอาชีพสำหรับครู. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

จักรกฤษ คำพวง. (2565). การพัฒนาแบบฝึกแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์ร่วมกับกิจกรรมทายใจปริศนาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2564). การสร้างแบบสอบถาม: กุญแจความสำเร็จของงานวิจัยเชิงสำรวจ. เลย: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง.

จันทรา อุ่นจิตต์. (2551). แบบฝึกเสริมทักษะวิชาภาษาไทย เรื่องการเขียนสะกดคำที่มีตัวสะกดไม่ตรงตามมาตรา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- จารวิทย์ ศิรินิล. (2564). การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคเพื่อนคู่คิด. กรุงเทพฯ: บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2558). เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (Research Instrument). สกลนคร:
วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ชนาธิป พรกุล. (2552). การสอนกระบวนการคิด ทฤษฎี และการนำไปใช้. กรุงเทพฯ: วิ.พรินทร์
(1991).
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2556). การทดสอบประสิทธิภาพสื่อหรือชุดการสอน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2558). 80 นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. พิมพ์ครั้งที่ 6.
นนทบุรี: พี บาลานซ์ดีไซด์แอนปรินติ้ง.
- ชุติมา เจตอธิการ. (2565). การพัฒนาความสามารถในการแก้โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ ด้วยการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TGT ร่วมกับแนวคิดห้องเรียนกลับด้าน ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฐิติมนินทร์ ชูประดิษฐ์. (2566). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบเน้นภาระงานร่วมกับเทคนิค
การเรียนรู้แบบร่วมมือและห้องเรียนกลับด้านเพื่อพัฒนาทักษะการพูดภาษาจีนและความ
เข้าใจทางวัฒนธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
หลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฒิชากร ปริญากาญจน์. (2561). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือด้วยเทคนิค TAI เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้เรื่องการบวกและการลบเลขของนักเรียน
ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณรุทธ์ สุทธจิตต์. (2560). วิธีวิทยาการสอนดนตรี. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- ณัฐภูมิ คล้ายสุวรรณ. (2565). การอ่านร้อยแก้วร้อยกรอง. นครปฐม: คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

เตือนจิต นาราช. (2553). การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยการอ่านและการเขียนแจกลูกสะกดคำโดยใช้
แบบฝึกทักษะประกอบแผนผังความคิด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

เตือนใจ พิทักษ์นัฐนัน. (2559). กวีนิพนธ์ไทย. อุตรธานี: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.

ถวัลย์ มาศจรัส. (2550). นวัตกรรมการศึกษา ชุดแบบฝึกหัด แบบฝึกทักษะ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ 21
เซ็นจูรี.

ทาริกา สมพงษ์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการกำกับตนเองเรื่อง ชนิดและหน้าที่
ของคำ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สกลนคร:
คณะครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ทิพวรรณ หอมพล. (2547). ทักษะภาษาไทยเพื่ออาชีพ. กรุงเทพฯ: วังอักษร.

ทิวากร วงษ์เสน. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการรักษาคุณภาพของร่างกาย
มนุษย์และสัตว์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหา ความรู้ 5
ขั้น (5E) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือด้วย STAD. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร.

ทิวากรณ์ ทิพย์เนตร และฐนพรณ ฐูปหอม. (2568). การพัฒนาความสามารถการอ่านบทร้อยกรอง
โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. นครพนม: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยนครพนม.

ทิตนา แหมมณี. (2562) ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.
พิมพ์ครั้งที่ 24. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธัญญาวัฒน์ การะเกตุ. (2563). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค TAI ที่มีต่อ
ความสามารถ ในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง การเรียงสับเปลี่ยน ของนักเรียน ชั้น
มัธยมศึกษาปีที่5 โรงเรียนคงคาราม จังหวัดเพชรบุรี. นนทบุรี :แขนงวิชาหลักสูตรและการ
สอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นพดล จันทรเพ็ญ. (2549). กวีนิพนธ์ไทย. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อแกรมมี.

นภลัย สุวรรณธาดา. (2526). ภาษาไทย 1 การอ่าน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

นันทิชา ลิ้มทอง. (2564). การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิคTAI ร่วมกับบทเรียนการตูน เพื่อพัฒนาทักษะ การเขียนเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. พิษณุโลก: หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

นันทา ขุนภักดี. 2559. การอ่านทำนองร้อยกรองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด.

นารณาริ อินะสอน. (2550). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องคำและชนิดของคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือเทคนิค TAI กับการสอนแบบปกติ. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นิธินันท์ กลั่นควัฒน์. (2559). ผลการจัดการเรียนการสอนแบบ TAI ร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาของโพลยา ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องการแก้ โจทย์สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิรมล ไพโรจน์กุล. (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์. วารสารวิชาการภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2560). การจัดการสมัยใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพฯ: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.

เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (2554). เขียนอย่างนักเขียนมืออาชีพ. สัจจภูมิ ลอ อ เรียบเรียง. กรุงเทพฯ : เยลโล่การพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่10). กรุงเทพฯ: สุวีริยา สาส์น.

บุษวรรษ์ แสนปลื้ม. (2559). การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์. อุตรธานี: โรงพิมพ์อักษรศิลป์.

เบญจพร ไพธศร. (2566). การแต่งคำประพันธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

ประทีป วาทิกทินกร. (2553). ร้อยกรอง = Poetry : works and techniques : TH 256. (พิมพ์ครั้งที่ 14). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประทีป วาทิกทินกร. (2553). ลักษณะการใช้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประยอม ชองทอง, วสุณี รักษาจันทร์ และนฤมล บุญประยูร. (2538). หนังสือภาษาไทย ท043 การ
แต่งคำประพันธ์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนา
พานิช.

ปิยาภรณ์ สร้อยระย้า. (2547). การพัฒนาแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการ
สะกดคำยาก วิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

ผกาวัลย์ นามนัย. (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง กฎหมายและการดำเนินชีวิต
และพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้
กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก. มหาสารคาม: สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

พัชรินทร์ สุขชี. (2562). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
มหาสารคาม: สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

พัฒนา พรหมณี และคณะ. (2563). แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ และการสร้างแบบสอบถามความ
พึงพอใจ ในงาน. วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย
(สสอท.)มหาสารคาม: สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม.

พิณพนธ์ คงวิจิตต์. (2565). ศิลปะการอ่านออกเสียง. นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิมพ์รัตน์ จักรบุตร. (2560). การพัฒนาทักษะการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเขียนตามคำบอก สำหรับ
นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านปากยาง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัด
บุรีรัมย์. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูล
สงคราม.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ (2561). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียน การสอน
แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พิมลพร พงษ์ประเสริฐ. (2563). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบของฮันเตอร์ร่วมกับแบบฝึกทักษะ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2562). นวัตกรรมการศึกษาเพื่ออนาคตไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัญญา ลาหาญ. (2554). การพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านจับใจความบทร้อยกรองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- มัณฐะ ทองเกื้อ ชญาน์ทัต เอียวเรืองสุรติ และปรีดา ช่วยเรือง. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านทำนองเสนาะ เรื่องอิเหนา ตอนศึกกะหมังกุหนิง โดยใช้สื่อวิดีโอช่วยสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนย่านตาขาวรัฐชนูปถัมภ์ จังหวัดตรัง. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2557). วิธีวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 8). นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอนคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์.
- ยุทธ โตดิเทพย์ และ สุธีร์ พุ่มกุมาร. (2552). คู่มือเรียนเขียนกลอน. กรุงเทพฯ: ชนนิยม.
- รวีวรรณ วงศ์เดชานันท์. (2564). การพัฒนาและการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ระวีวรรณ ศรีศรีคามกรัน. (2552). เทคนิคการสอน Teaching Techniques. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- รัชณี ศรีไพรวรรณ. (2527). การสอนกลุ่มทักษะ 2 (ภาษาไทย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รัตถภรณ์ คำกมล. (2558). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี ของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามแนวสมองเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554. (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รุจินันท์ ดวงจันทร์. (2561). การศึกษาความสามารถทางการอ่านจับใจความบทร้อยกรอง ของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2
ร่วมกับแบบฝึกทักษะ. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เรียงชัย ทองหล่อ. (2558). หลักการประพันธ์. กรุงเทพฯ: ไฮเอ็ดพับลิชชิง.

เรื่อนใจ อิศรางกูร ณ อยุธยา. (2554). ผลการใช้แบบฝึกเสริมทักษะเพื่อพัฒนาทักษะการเขียน สกศ
คำพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

ฤติรัตน์ ลอองแก้ว ศิริภา จันทรเกื้อ, วิมล-งามยิ่งยวด และจิตรพงษ์ เจริญจิตร. (2565). การพัฒนา
ทักษะการอ่านออกเสียงทำนองเสนาะ โดยการอ่านบทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพผ่าน
สื่อสังคมออนไลน์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพะตงวิทยามูลนิธิ อำเภอ
หาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ลภัสสรดา ภาราสิริสกุล. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการให้เหตุผล
ทางคณิตศาสตร์ด้วยกิจกรรม การเรียนรู้แบบ KWDL ร่วมกับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง
อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. มหาสารคาม: สาขาวิชา
คณิตศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วรรณภา เกษมศรี. (2561). การพัฒนาทักษะการแต่งกวีนิพนธ์ 11 ด้วยกิจกรรมสร้างสรรค์. วารสาร
ภาษาและวัฒนธรรม. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

วราภรณ์ ศรีกระรัตน์. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแต่ง
บทร้อยกรอง ตามรูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ร่วมกับแนวคิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วริศรา โคตรมุงคุณ. (2567). ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้านร่วมกับแบบสืบ
เสาะหาความรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่อง เรขาคณิต
วิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4. มหาสารคาม: สาขาวิชาคณิตศาสตร์ศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- วลีรัตน์ พะโยธร. (2564). การพัฒนาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ความน่าจะเป็น
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูมใหม่ : การประยุกต์ใช้ทฤษฎี
การตอบสนองข้อสอบ. มหาสารคาม: สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชรพล วิบูลยศรีน. (2561). นวัตกรรมและการเรียนการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วัฒน์ บัญจ. (2538.) การอ่านทำนองเสนาะขั้นต้น. กรุงเทพฯ: สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์
กรมศิลปากรกระทรวงวัฒนธรรม.
- วัฒน์ บัญจ. (2544). ครรภ์ครองร้อยกรองไทย. กรุงเทพฯ: เอดิชั่น เพรส โปรดักส์.
- วารุณี ศิริมาศ. (2556). ผลการใช้แบบฝึกทักษะการอ่านจับใจความตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์
ร่วมกับ การเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ เจตคติต่อวิชาภาษาไทย และ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 4 “รัฐ
ประชาชนเคราะห์”. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิเชียร เกษประทุม. (2546). ลักษณะคำประพันธ์ไทย. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2551). นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้. กทม: ประสานมิตรการพิมพ์.
- ศรธรรม แสงสว่าง โกวิทย์ พิมพวง และบุญเลิศ วิวรรณ. (2565). กลวิธีการอ่านทำนองเสนาะในบท
อาขยานภาษาไทยช่วงชั้นที่ 1-ช่วงชั้นที่ 4. วารสารภาษาไทยและวัฒนธรรมไทย.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศรีสุภา วรคามิน. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็น
ทีมด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมเป็นฐานในรายวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ศศิธร ศรีสุพรรณ. (2564). การใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับกิจกรรมกลุ่มในการพัฒนาทักษะการ
ประพันธ์. วารสารวิชาการครุศาสตร์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

- ศิริภรณ์ ศิริกันไชย. (2560). การจัดกิจกรรมแบบกลุ่มช่วยเรียนรายบุคคลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). โครงการรักษ์ภาษาไทยเพื่อเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2568. จาก <https://academic.obec.go.th/web/doc/d/300>.
- สมชาย แก้วเจริญ. (2555). การใช้สื่อประสมเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมชาย วรภิเกษมสกุล. (2559). การวัดและประเมินผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). อุดรธานี: โรงพิมพ์อักษรศิลป์.
- สมทรง บุญประเสริฐ. (2561). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาไทย. วารสารศึกษาศาสตร์. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2546). การวัดผลการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กทม.: ประสานการพิมพ์.
- สมพร ปัญญาดี. (2561). ปัญหาในการเรียนกายภาพ 11 ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา, วารสารครูศาสตร์ศึกษา. อุดรธานี: โรงพิมพ์อักษรศิลป์.
- สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย. (2553). โครงการประกวดร้อยกรองออนไลน์สมาคมนักกลอนแห่งประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2568 จาก http://www.thaipoe.net/images/column_1280126679/ThaiPoetOnline2553.pdf.
- สันติ งามเสริฐ. (2560). การสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. กรุงเทพฯ:วารสารวิชาการโรงเรียนนายเรือ.
- สำลี รักสุทธี. (2553). คู่มือการจัดทำสื่อวัฒนธรรมและแผนประกอบสื่อวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: เพิ่มทรัพย์การพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. (2562). รายงานยุทธศาสตร์การส่งเสริมมรดกวัฒนธรรม
ไทย. กรุงเทพฯ: กระทรวงวัฒนธรรม.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579. กรุงเทพฯ:
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–
2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2562). เกณฑ์การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่
69 ปีการศึกษา 2562 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2566). เกณฑ์การแข่งขันงานศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่
71 ปีการศึกษา 2566 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สิริกาญจน์ เปี้ยทอง พรจิตร นาคนาม และวชิระ วิชสุวรรณนท์. (2561). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา
ภาษาไทย เรื่อง คำราชาศัพท์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือเทคนิค TAI ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

สิริกาญจน์ เปี้ยทอง และคณะ. (2561). ผลของการใช้เทคนิค TAI ร่วมกับสื่อการเรียนรู้ที่มีต่อ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. สงขลา: วารสารการเรียนรู้และนวัตกรรมทางการศึกษา.

สิริรัตน์ นาคิน. (2560). รูปแบบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมจริยธรรมตามแนวคิดปัญญาศึกษา.
นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน. (พิมพ์ครั้งที่
4). กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์.

สุจินดา นวนแก้ว. (2565). การพัฒนาแบบฝึกทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ร่วมกับการ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค LT (Learning Together) สำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

สุขาดา เกษมณี ระพิน ชูชื่น และเกศแก้ว คงคล้าย. (2567). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภาษาไทย
หลักภาษาและการใช้ภาษาไทย 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. กรุงเทพฯ: บริษัท สำนักพิมพ์เอ็ม
พันธ์ จำกัด.

สุทัศน์ วงศ์กระบอกถาวร. (2568). วรรณคดีนิพนธ์ไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 3). ปทุมธานี: เดอะ บุคส์พลัส.

สุพัตรา ไพบูลย์วัฒนกิจ. (2561). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างคำในภาษาไทย
ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน โดยใช้เทคนิค TGT
ร่วมกับแบบฝึก. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุรวุฒิ พันทวีศักดิ์. (2561). การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทฉันท์ ของ
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ 4MAT ร่วมกับ แบบฝึก.
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2549). การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. (พิมพ์ครั้งที่ 2) .
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2552). วิธีการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะ. (พิมพ์ครั้งที่ 8).
กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

อัมพร สุขเกษม. (2524). ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับร้อยกรองไทย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์โอเดียน สโตร์.

อารีย์ วาสนอานวย. (2545). การพัฒนาแบบฝึกเสริมการอ่านเพื่อความเข้าใจตามแนวการสอน
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อุทิศศิลปสาร,พระยา. (2548). ภาษาไทยกับคำประพันธ์. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แม่
โพสพ.

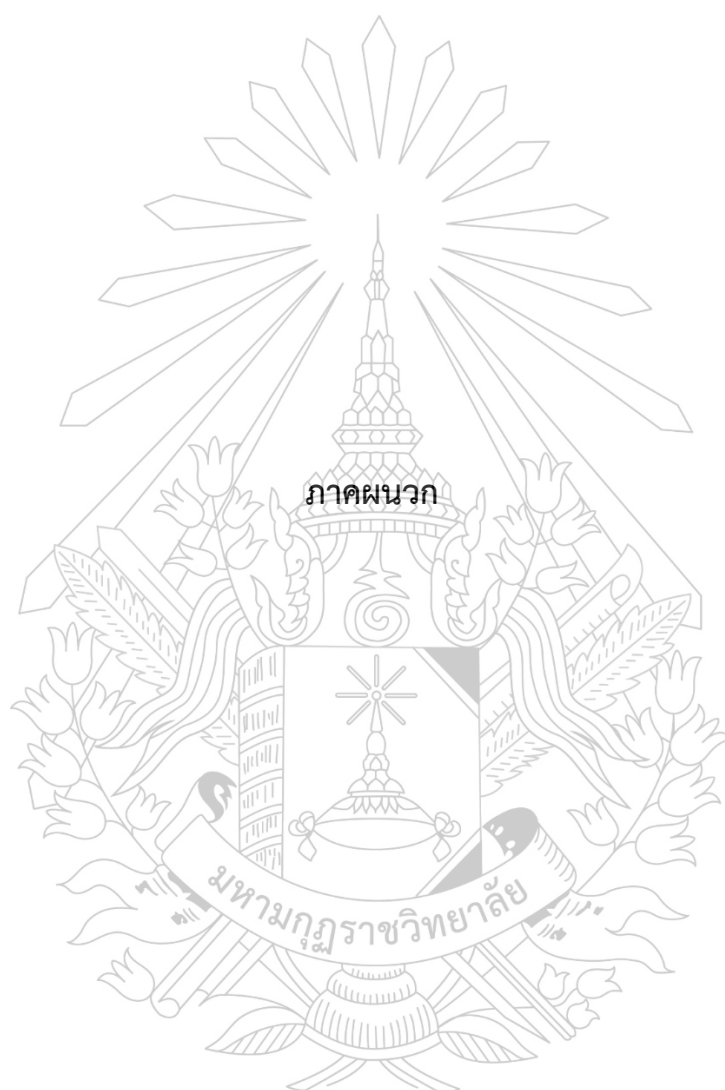
อุทิศศิลปสาร,พระยา. (2548). หลักภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : บริษัทสำนักพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช จำกัด.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และคณะ. (2552). กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวคิดสู่ปฏิบัติ.
กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.

- Al-Halal, A. J. (2001). The effect of individualistic learning and cooperative learning strategies on elementary students' mathematics achievement and use of social skills. Dissertation Abstracts International.
- Barbato, R. A. (2000). Policy implications of cooperative learning on the achievement and attitudes of secondary school mathematics students. Dissertations Abstracts International.
- Cavanagh, B.R. (1984). "Effects of interdependent group contingencies on the achievement of elementary school children." Doctoral dissertation, University of Maryland,
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (1987). Learning together and alone: Cooperative, competitive, and individualistic learning. Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Smith, K. A. (1991). Cooperative Learning: Increasing College Faculty Instructional Productivity. ASHE-FRIC Higher Education (Report No.4). Washington D.C.: The George Washington University.
- Johnson, D.W. & Johnson, R. T. (1987). Research Shows the Benefits of Adult Cooperation Educational Leadership. Educational Leadership.
- Morse, N.C. (1955). Satisfaction in the White Collor Job. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Robert Edward Slavin. (1990). Cooperative Learning Theory, Research and Practice. A division of Simon + Schuster, Inc., Massachusetts : Needham Heights.
- Robert Edward Slavin. (1984). Team assisted individualization: Cooperative learning and individualized instruction in the mainstream classroom. Remedial and Special Education.
- Slavin.(1995). Cooperative Learning:Theory, research and practice. (2nd ed). Massachusetts : Simon& Schuster.

Tarim, Kamuran and Fikri Akdeniz. (2008). The Effects of Cooperative Learning on Turkish Elementary Students' Mathematics Achievement and Attitude Towards Mathematics Using TAI and STAD Methods. Educational Studies in Mathematics.

ภาคผนวก

1. นางสาวกึ่งฟ้า ภิรมย์ญาณ

วุฒิการศึกษา : ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครขอนแก่น

2. นายวัชรฐ ศรีภูมิกุล

วุฒิการศึกษา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น สังกัดสำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครขอนแก่น

3. นายนพฤทธิ์ ศรีเที่ยง

วุฒิการศึกษา : ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน

ตำแหน่ง : ครูผู้ช่วย

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น

4. นางสาวธัญปัทม ปรีชา

วุฒิการศึกษา : ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ตำแหน่ง : ครู วิทยฐานะ ชำนาญการพิเศษ

สถานที่ทำงาน : โรงเรียนอาโอยาม่า 2 อำเภอโพธิ์ตาก จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

5. ดร.วรเชษฐ์ โทอิน

วุฒิการศึกษา : ศีษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาวะวัดและการประเมินผลการศึกษา

ตำแหน่ง : อาจารย์

สถานที่ทำงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์ยโสธร

ที่ อว ๗๔๑๔/ว๑๐๓๑๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๕๔๔, ๐๔๓-๒๕๒-๓๔๖

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวกิ่งฟ้า ภิรมย์ญาณ

ด้วย นายเจษฎากร เกื้อนอัน เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๐๑๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๔/๒๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนาความสามารถในการแต่งกวีนิพนธ์ ๑๑ และการอ่านทวนองเสนาะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เรียน นายเจษฎากร เกื้อนอัน
- อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยตามขอ

นางสาวกิ่งฟ้า ภิรมย์ญาณ
๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๘

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายเจษฎากร เกื้อนอัน โทร.๐๔๓๖๖๘๓๓๓๒

ที่ อว ๗๔๑๔/ว๑๐๓๑๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๔๑-๔๔๔, ๐๔๓-๒๔๑-๓๘๖

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ใช้วิชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายวัชรวิทย์ ศรีภูมิกุล

ด้วย นายเจริญกร เกื้อนเอ็น เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๐๑๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๔/๒๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี ๑๑ และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรามาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุธีธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

เรียน นายเจริญกร เกื้อนเอ็น

- อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยทางทำนอง

(นายวัชรวิทย์ ศรีภูมิกุล)

๒๖ ธ.ค. ๒๕๖๘

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายเจริญกร เกื้อนเอ็น โทร.๐๘๓๖๖๘๓๓๒๒

ที่ อว ๗๔๑๔/ว๑๐๓๑๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๙/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๔๑-๔๔๔, ๐๔๓-๒๔๒-๓๔๖

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้ใช้วิชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายพฤทธิ์ ศรีเที่ยง

ด้วย นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๐๑๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๔/๒๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนาความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

เรียน เสนอผู้อำนวยการ

อ.ร.พ. ม.ม.ร. ๗๐ กรมศัลยกรรม

เป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ลงชื่อ

(นายพฤทธิ์ ศรีเที่ยง)

๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๘

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

-ท.บ.

- กราบ

ฉันได้นำต้นฉบับโครงร่าง
โครงร่างโครงร่างโครงร่างโครงร่าง
โครงร่างโครงร่างโครงร่างโครงร่าง

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น โทร.๐๔๓๒๖๘๓๓๒๒

(นายพฤทธิ์ ศรีเที่ยง)
๒๕ ธ.ค. ๒๕๖๘

ที่ อว ๗๔๑๔/ว๑๐๓๑๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
๔/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
โทร ๐๔๓-๒๕๑-๔๔๔, ๐๔๓-๒๕๒-๓๔๖

๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นางสาวณัฏฐา ปรีชา

ด้วย นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๐๑๓๒๐๑๕ นักศึกษา
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย รุ่นที่ ๔/๒๕๖๗ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง
“การพัฒนาความสามารถในการแต่งภาพยี่สิบ ๑๑ และการอ่านห่านองเสนาะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
เทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จำเป็นต้องให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
และพิจารณาเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัยก่อนที่จะนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาต่อไป

ในการนี้ เห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์เป็น อย่างดี จึงใคร่ขอ
ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบและพิจารณาเครื่องมือวิจัยของนักศึกษา และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระสุธีวรธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

อ.ณัฏฐา ปรีชา

(นางสาวณัฏฐา ปรีชา)

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ติดต่อประสานงาน : นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น โทร.๐๔๓๖๖๘๓๓๓๒

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
แผนที่ 1 - 5
โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

คำชี้แจง

เพื่อให้แบบประเมินดังกล่าว ได้รับการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญถึงความสอดคล้องของข้อความคำถามกับรายการประเมินเพื่อให้ทราบว่า “ข้อความที่ตั้งมีเนื้อหาสอดคล้องกับรายการสำรวจหรือไม่” จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อความในแบบสอบถามข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 5, 4, 3, 2, และ 1 โดย

ระดับ 5 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความสอดคล้อง/เหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงในข้อที่ยังมีความสอดคล้อง/เหมาะสมน้อย ว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
1	ส่วนนำ						
	1.1 ชื่อหน่วยและชื่อแผนระบุเนื้อหาชัดเจน สอดคล้องกับจุดเน้นของบทเรียน						
2	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
	2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
	2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
3	สาระสำคัญ						
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	3.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
4.	สาระการเรียนรู้						
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	4.2 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด						
	4.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
5.	จุดประสงค์การเรียนรู้						
	5.1 มุ่งองค์ประกอบครบ 3 ด้านคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
	5.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	5.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
	5.4 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล						
6.	สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์						
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	6.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	6.3 สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้						

ข้อ	รายการประเมิน	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง
		5	4	3	2	1	
7.	กระบวนการจัดการเรียนรู้						
	7.1 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI						
	7.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	7.3 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	7.4 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล						
8.	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	8.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	8.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						
9.	การวัดและประเมินผล						
	9.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้						
	9.2 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้						
	9.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้						

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบวัดการแต่งกายยานี 11

(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โดยแบบทดสอบดังกล่าว มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถในการแต่งกายยานี 11

ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อทดสอบในแบบทดสอบข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

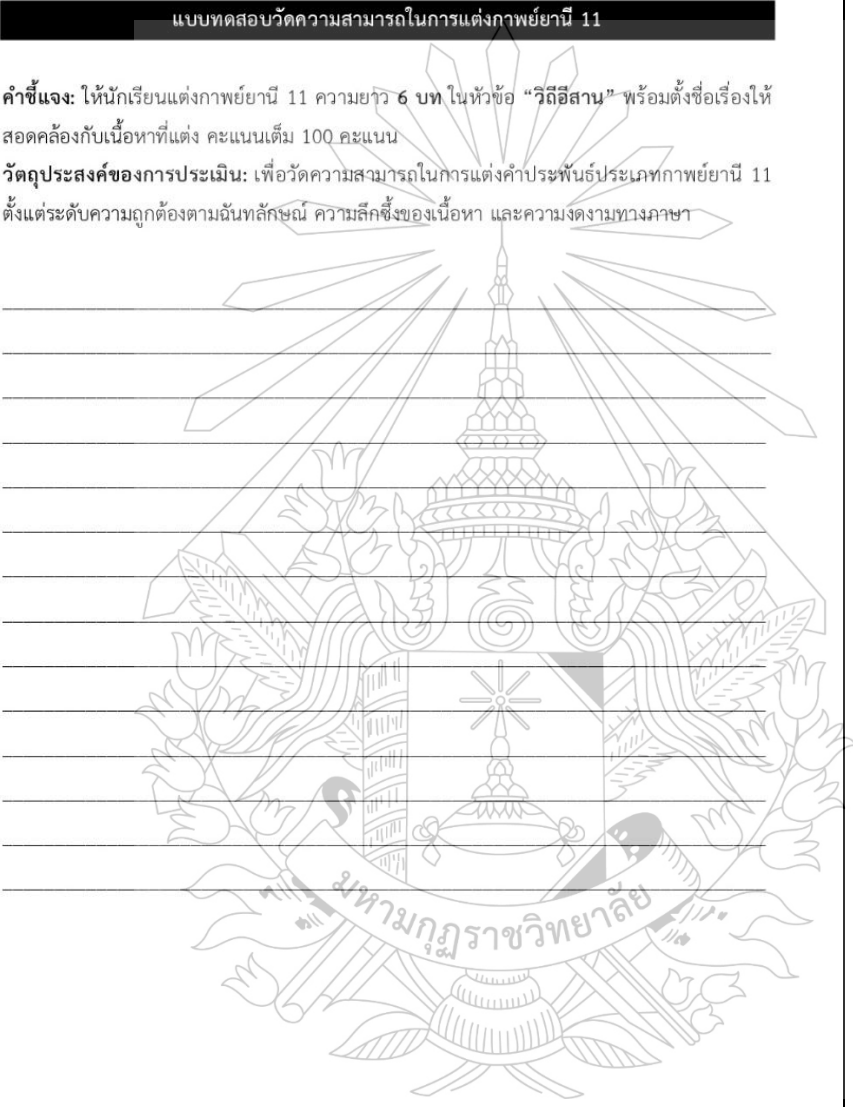
+ 1 หมายถึง ข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

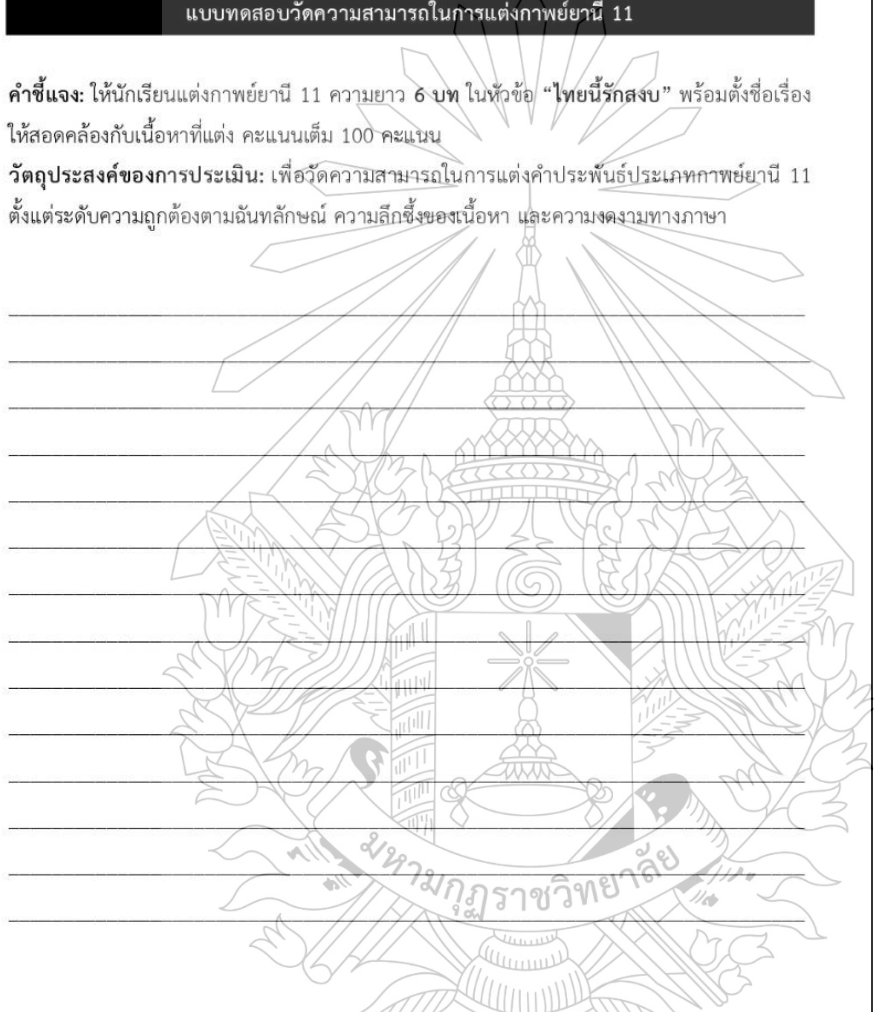
0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

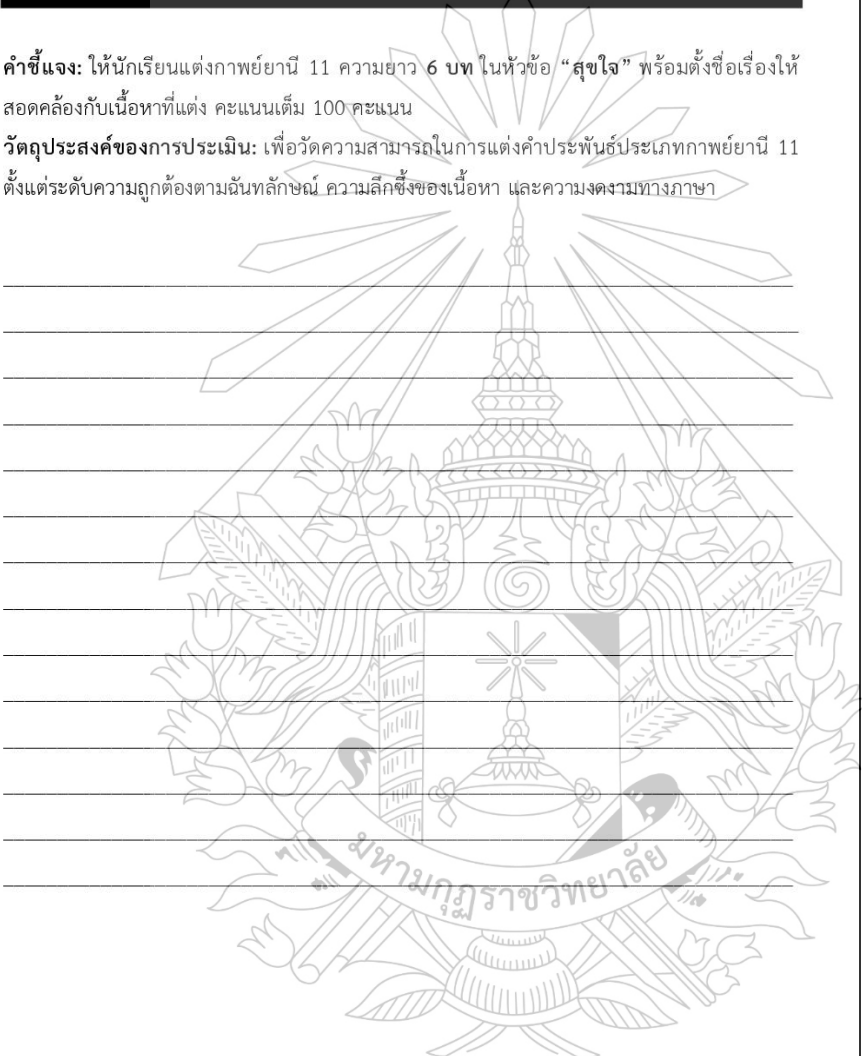
-1 หมายถึง ข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในข้อทดสอบที่เห็นว่าไม่เหมาะสมว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

จุดประสงค์ การ เรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การ ปรับปรุง แก้ไข
		+1	0	-1	
Process	แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งภาพยานี 11 คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่งภาพยานี 11 ความยาว 6 บท ในหัวข้อ “วิถีอีสาน” พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่แต่ง คะแนนเต็ม 100 คะแนน วัตถุประสงค์ของการประเมิน: เพื่อวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยานี 11 ตั้งแต่ระดับความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ความลึกซึ้งของเนื้อหา และความงดงามทางภาษา 				

จุดประสงค์ การ เรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การ ปรับปรุง แก้ไข
		+1	0	-1	
Process	แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งภาพยยานี 11 คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่งภาพยยานี 11 ความยาว 6 บท ในหัวข้อ “ไทยนี้รักสงบ” พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่แต่ง คะแนนเต็ม 100 คะแนน วัตถุประสงค์ของการประเมิน: เพื่อวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยยานี 11 ตั้งแต่ระดับความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ความลึกซึ้งของเนื้อหา และความงดงามทางภาษา 				

จุดประสงค์ การ เรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การ ปรับปรุง แก้ไข
		+1	0	-1	
Process	แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งภาพยานี 11 คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่งภาพยานี 11 ความยาว 6 บท ในหัวข้อ “สุขใจ” พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่แต่ง คะแนนเต็ม 100 คะแนน วัตถุประสงค์ของการประเมิน: เพื่อวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทภาพยานี 11 ตั้งแต่ระดับความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ความลึกซึ้งของเนื้อหา และความงดงามทางภาษา 				

เกณฑ์การประเมินการแต่งกายยานี 11

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. ฉันท ลักษณ์	วรรคหน้า 5 คำ วรรคหลัง 6 คำ ถูกต้องทุกบทตาม จำนวนที่กำหนด	วรรคหน้าหรือ วรรคหลัง มี จำนวนคำขาด หรือเกินที่กำหนด 1 แห่ง	วรรคหน้าหรือ วรรคหลัง มี จำนวนคำขาด หรือเกินที่กำหนด 2 แห่ง	วรรคหน้าหรือ วรรคหลัง มี จำนวนคำขาด หรือเกินที่กำหนด 3 แห่ง
2. สัมผัส บังคับ	ส่ง-รับสัมผัสสระ ระหว่างวรรค บาท และบท ถูกต้อง แม่นยำทุกจุด	สัมผัสสระถูกต้อง เกือบทั้งหมด มี ผิดตำแหน่งเพียง 1 แห่ง	สัมผัสสระถูกต้อง เกือบทั้งหมด มี ผิดตำแหน่งเพียง 2 แห่ง	สัมผัสสระถูกต้อง เกือบทั้งหมด มีผิด ตำแหน่งเพียง 3 แห่ง
3. ความคิด และเนื้อหา	เนื้อหาตรงประเด็น สื่อสารชัดเจน มี ความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ และมีแ่ง คิดลึกซึ้ง	เนื้อหาตรง ประเด็น สื่อสาร ชัดเจน มีความคิด สร้างสรรค์แปลก ใหม่ แต่ขาดแ่งคิด ที่ลึกซึ้ง	เนื้อหาตรง ประเด็น สื่อสาร ชัดเจน แต่ขาด ความคิด สร้างสรรค์แปลก ใหม่ และขาดแ่ง คิดที่ลึกซึ้ง	เนื้อหาตรง ประเด็น แต่ สื่อสารไม่ชัดเจน และไม่มีความคิด สร้างสรรค์แปลก ใหม่ ขาดแ่งคิดที่ ลึกซึ้ง
4. กวีโวหาร และ วรรณศิลป์	มีการเล่นสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระ และ สัมผัสอักษรที่ ไพเราะ ไม่ซ้ำซาก และใช้วรรณศิลป์ เหมาะสมกินใจ ผู้อ่าน	มีการเล่นสัมผัสใน ทั้งสัมผัสสระ และ สัมผัสอักษรที่ ไพเราะ ไม่ซ้ำซาก แต่ขาดการใช้ วรรณศิลป์	มีการเล่นสัมผัสใน เฉพาะสัมผัสสระ หรือสัมผัสอักษร ไม่ซ้ำซาก และ ขาดการใช้ วรรณศิลป์	มีการเล่นสัมผัสใน เฉพาะสัมผัสสระ หรือสัมผัสอักษร ใช้คำซ้ำซาก และ ขาดการใช้ วรรณศิลป์

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
5. อักษรวิธี และภาษา	เขียนสะกดคำและ ตัวสะกดการันต์ ถูกต้องตาม พจนานุกรมทุกคำ	เขียนสะกดคำ และตัวสะกด การันต์ผิด 1 แห่ง	เขียนสะกดคำและ ตัวสะกดการันต์ ผิด 2 แห่ง	เขียนสะกดคำและ ตัวสะกดการันต์ ผิด 3 แห่ง

หมายเหตุ: ให้ผู้ประเมินเลือกระดับคะแนนที่เหมาะสมในแต่ละด้าน และรวมคะแนนในช่องสุดท้าย
ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างการให้คะแนนคุณภาพการแต่งกายยยานี 11

ด้านการประเมิน	ระดับที่ได้	คำนวณคะแนนที่ได้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. ฉันทลักษณ์		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
2. สัมผัสบังคับ		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
3. ความคิดและเนื้อหา		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
4. กวีโวหารและวรรณศิลป์		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
5. อักษรวิธีและภาษา		 $\times$ 5 = ...	20 คะแนน	
รวมคะแนน				 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการแต่งกายยยานี 11

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
80– 100 คะแนน	ดีมาก
50 – 79 คะแนน	ดี
20 – 49 คะแนน	พอใช้
1 – 19 คะแนน	ปรับปรุง

การประเมินนี้ใช้เพื่อตัดสินการแต่งกายยยานี 11 โดยผลงานจะถือว่าผ่านเกณฑ์ หากได้
ระดับคุณภาพ "พอใช้" ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

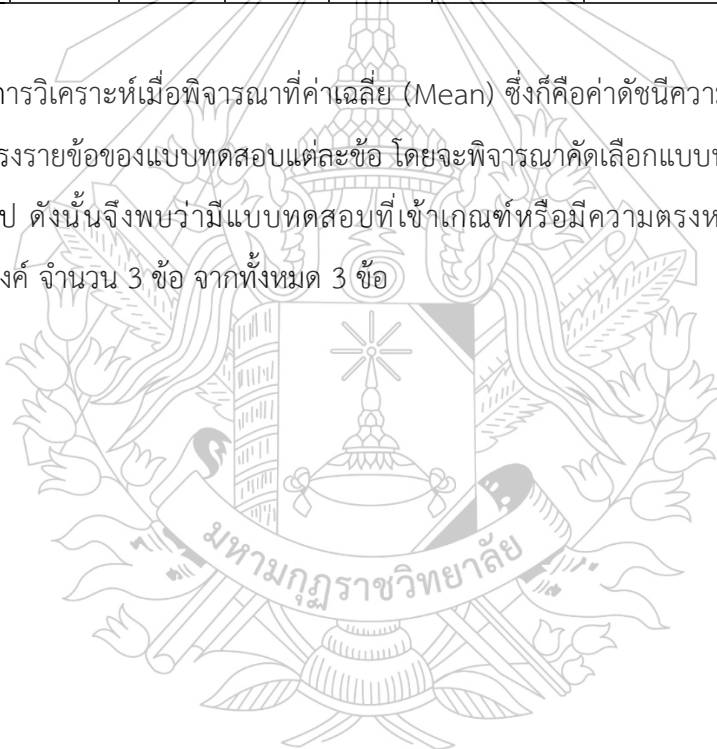
ชื่องาน : แบบทดสอบวัดการแต่งกายยานี 11

สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีแบบทดสอบทั้งหมด จำนวน 3 ข้อ

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า มีแบบทดสอบที่ใช้ได้ จำนวน 3 ข้อ และไม่มีแบบทดสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
2	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
3	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่ามีแบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 3 ข้อ จากทั้งหมด 3 ข้อ

แบบตรวจสอบความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

แบบทดสอบวัดการอ่านทำนองเสนาะ

(Index of Item - Objective Congruence: IOC)

สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

คำชี้แจง

ในการทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

โดยแบบทดสอบดังกล่าว มีวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนมีความสามารถในการแต่งกายพยานี 11

ผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

จึงใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดพิจารณาข้อทดสอบในแบบทดสอบข้างล่าง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1 หรือ 0 หรือ -1 โดย

+ 1 หมายถึง ข้อทดสอบมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

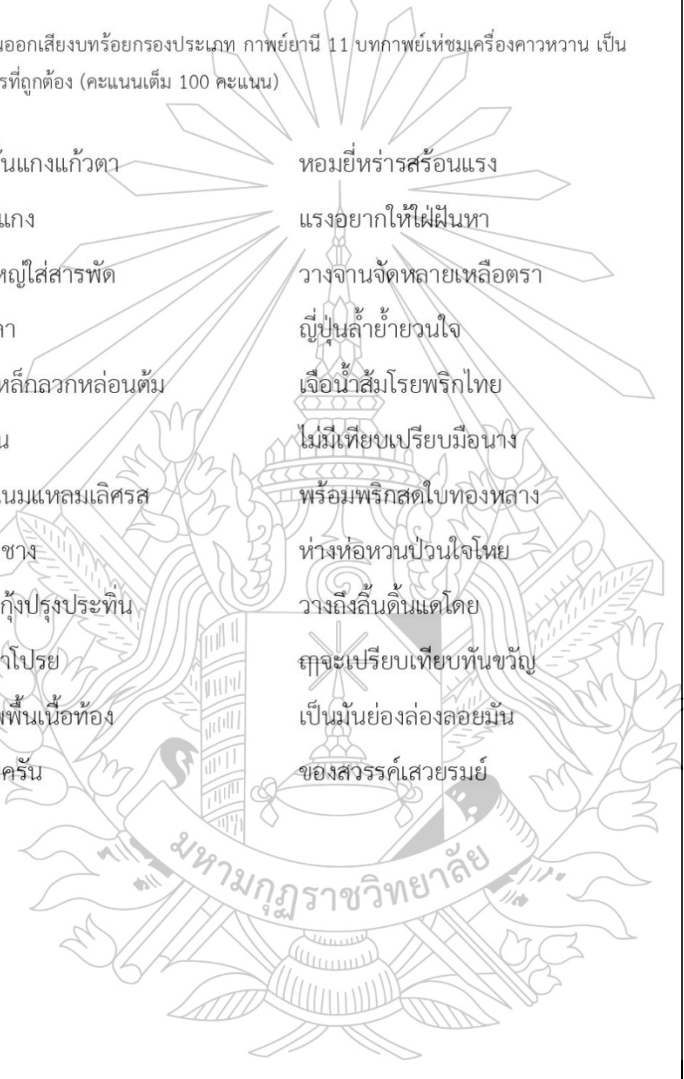
0 หมายถึง ไม่แน่ใจในความสอดคล้องของข้อทดสอบกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

-1 หมายถึง ข้อทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้

ขณะเดียวกัน ใคร่ขอความกรุณาท่านโปรดให้ข้อเสนอแนะในข้อทดสอบที่เห็นว่าไม่เหมาะสมว่าควรปรับปรุงแก้ไขเป็นอย่างไร

ผู้วิจัย

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง แก้ไข
		+1	0	-1	
Process	แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี 11 วิชาเหมือนสินค้า เป็นทำนองเสนาะตามหลักการที่ถูกต้อง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) ๑ วิชาเหมือนสินค้า ต้องยากลำบากไป ๑ จดตั้งเอากายเจ้า ความเพียรเป็นโยธา ๑ นิ้วเป็นสายระยาง ปากเป็นนายนางไป ๑ สติเป็นทางเสื่อ ถือไว้อย่าให้เอียง ๑ ปัญญาเป็นกล้องแก้ว เจ้าจงเอาหูตา ๑ ขี้เกียจคือปลาร้าย เอาใจเป็นปิ่นคม ๑ จังจะได้สินค้ามา จงหมั่นมั่นหมายใจ อันมีค่าอยู่เมืองไกล จึงจะได้สินค้ามา เป็นส่าเกาอันโสกา แขนซ้ายขวาเป็นเสาใบ สองเท้าต่างสมอใหญ่ อชฌาสัยเป็นเสปียง ถือท้ายเรือไว้ให้เที่ยง ดัดแล่นเลียงข้ามคงคา ส่องดูแถวแนวหินผา เป็นล้งต้าฟังดูลม จะทำให้ลายให้เรือจม ยิ่งระดมให้จมไป คือวิชาอันพิศมัย อย่าได้ครั่นการวิชา				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง แก้ไข
		+1	0	-1	
Process	แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี 11 บทกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน เป็นทำนองเสนาะตามหลักการที่ถูกต้อง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) ๑ มัสมันแกวแก้วตา ชายใดได้กลิ่นแกง ๑ ย่ำใหญ่ใส่สารพัด รสดีด้วยน้ำปลา ๑ ตับเหล็กลวกหล่อนต้ม โอชาจะหาไหน ๑ หมูแนมแหลมเลิครส พิศห่อเห็นรางขาว ๑ ก้อยกุ้งปรุงประพิน รสทิพย์หยิบมาโปรย ๑ เทโพพื้นเนื้อทอง นำชดรสครามครัน หอมยี่ห่อรสร้อนแรง แรงอยากให้แผ่ผันหา วางจานจัดหลายเหลือนตรา ญี่ปุ่นล้ำย้าวนใจ เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย ไม่มีเทียบเปรียบมีอนาง พร้อมพริกสดใบทองหลาง ห้วงห่อหวานป่วนใจหาย วางถั่งลิ้นดินแดโดย ฤจะเปรียบเทียบทันขวัญ เป็นมันย่องล่องลอยมัน ของสวรรค์เสวยรมย์ 				

จุดประสงค์ การเรียนรู้	ข้อทดสอบ	ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุง แก้ไข
		+1	0	-1	
Process	แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี 11 บทกาพย์เห่เรือเจ้าฟ้า ธรรมาธิเบศร เป็นทำนองเสนาะตามหลักการที่ถูกต้อง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน) ๑ พระเสด็จโดยแดนชล กิ่งแก้วแพรวพรรณราย ๑ นาวาแน่นเปนขมวด เรือรวีทิวธงสลอน ๑ เรือครุฑยุคนาคหัว พลพายกรายพายทอง ๑ สรมุขมุขสีดำน ม่านกรองทองรจนา ๑ สมรรถไชยไกรกาบแก้ว เรียบเรียงเคียงคู่จร ๑ สุวรรณหงษ์ทรงภู่ห้อย เพียงหงษ์ทรงพรหมินทร์ ทรงเรือต้นงามเฉิดฉาย พายอ่อนหยับจับงามจอน ล้วนรูปสัตว์แสนยากร สาครลั่นครื้นครื้นฟอง ล้วนลอยมาพาผันผยอง ร้องไห้โห่โห่เหมา เพียงพิมานผ่านเมฆา หลังคาแดงแยงมังกร แสงแวววับจับสาคร ตั้งร่อนฟ้ามาแดนดิน งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์ ลั่นลาคเลื่อนเดือนดาชม มหาวิทยาลัย				

เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
1. อักษรวิธี	ออกเสียง พยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้องแม่นยำ ไม่ มีการตู่ ตก หรือ เติมคำ	ออกเสียง พยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้อง แต่มีการตู่ ตก หรือเติมคำ หรือออกเสียง ผิดพลาด 1 จุด	ออกเสียง พยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้อง แต่มีการตู่ ตก หรือเติมคำ หรือออกเสียง ผิดพลาด 2 จุด	ออกเสียงพยัญชนะ (ร, ล) คำควบกล้ำ สระ และวรรณยุกต์ ถูกต้องแม่นยำ ไม่มี การตู่ ตก หรือเติม คำ แต่มีข้อผิดพลาด 3 จุดขึ้นไป
2. ฉันท ลักษณ์	แบ่งจังหวะการ อ่านตามคณะของ กาพย์ยานี 11 (2- 3 / 3-3) ได้ ถูกต้องสมบูรณ์ ตลอดบท	แบ่งจังหวะการ อ่านตามคณะของ กาพย์ยานี 11 (2- 3 / 3-3) ได้แต่มี จุดผิดพลาดใน จังหวะ 1 แห่ง	แบ่งจังหวะการ อ่านตามคณะของ กาพย์ยานี 11 (2- 3 / 3-3) ได้แต่มี จุดผิดพลาดใน จังหวะ 2 แห่ง	แบ่งจังหวะการอ่าน ตามคณะของกาพย์ ยานี 11 (2-3 / 3-3) ได้แต่มีจุดผิดพลาด ในจังหวะ 3 แห่งขึ้น ไป
3. น้ำเสียง	มีศิลปะในการ เอื้อนเสียงสัมผัส และทอดเสียงใน ตอนจบวรรคได้ อย่างสละสลวย นุ่มนวล และเป็น ธรรมชาติ	มีศิลปะในการ เอื้อนเสียงสัมผัส และทอดเสียงใน ตอนจบวรรคแต่ ความนุ่มนวลยังไม่ สม่ำเสมอ	มีศิลปะในการ เอื้อนเสียงสัมผัส และทอดเสียงบ้าง แต่ไม่ตรงตำแหน่ง สัมผัส หรือเอื้อน เสียงขาดตอน	มีศิลปะในการเอื้อน เสียงสัมผัส แต่อ่าน เสียงเรียบคล้ายร้อย แก้ว มีการเอื้อน เสียงน้อยมากหรือไม่ เป็นธรรมชาติ
4. จังหวะ ทำนอง	น้ำเสียงไพเราะ กังวาน มีระดับ	น้ำเสียงไพเราะ กังวาน มีระดับ	น้ำเสียงมีระดับ เสียงสูง-ต่ำ หนัก-	น้ำเสียงเบาเกินไป หรือสั้นเครือ ขาด

รายการ ประเมิน	ระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีเยี่ยม (4 คะแนน)	ดี (3 คะแนน)	พอใช้ (2 คะแนน)	ปรับปรุง (1 คะแนน)
	เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา ที่ชัดเจนและสม่ำเสมอตลอดการอ่าน	เสียงสูง-ต่ำ หนัก-เบา ที่ชัดเจน แต่ระดับเสียงสูง-ต่ำ อาจเพี้ยน	เบา แต่ขาดพลังหรือระดับเสียงไม่คงที่ ทำให้ความไพเราะลดลง	ความมั่นใจในการใช้เสียง
5. บุคลิกภาพ	ถ่ายทอดอารมณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาบท ประพันธ์อย่างลึกซึ้ง มี บุคลิกภาพสง่างามและมั่นใจ	ถ่ายทอดอารมณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาบท ประพันธ์อย่างลึกซึ้ง แต่ขาดความมั่นใจในการแสดงออก	ถ่ายทอดอารมณ์ สอดคล้องกับ เนื้อหาบท ประพันธ์ แต่ยังไม่สัมพันธ์กับเนื้อหา ในบางช่วง	แสดงความประหม่าอย่างเห็นได้ชัด ขาดสมาธิและการเข้าถึงอารมณ์กวี

ตัวอย่างการให้คะแนนคุณภาพการอ่านทำนองเสนาะ

ด้านการประเมิน	ระดับที่ได้	คำนวณคะแนนที่ได้	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
1. อักษรวิธี		 × 5 = ...	20 คะแนน	
2. นันทลักษณ์		 × 5 = ...	20 คะแนน	
3. น้ำเสียง		 × 5 = ...	20 คะแนน	
4. จังหวะ ทำนอง		 × 5 = ...	20 คะแนน	
5. บุคลิกภาพ		 × 5 = ...	20 คะแนน	
รวมคะแนน				 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพการอ่านทำนองเสนาะ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
80– 100 คะแนน	ดีมาก
50 – 79 คะแนน	ดี
20 – 49 คะแนน	พอใช้
1 – 19 คะแนน	ปรับปรุง

การประเมินนี้ใช้เพื่อตัดสินการอ่านทำนองเสนาะ โดยผลงานจะถือว่าผ่านเกณฑ์ หากได้ระดับคุณภาพ "พอใช้" ขึ้นไป

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

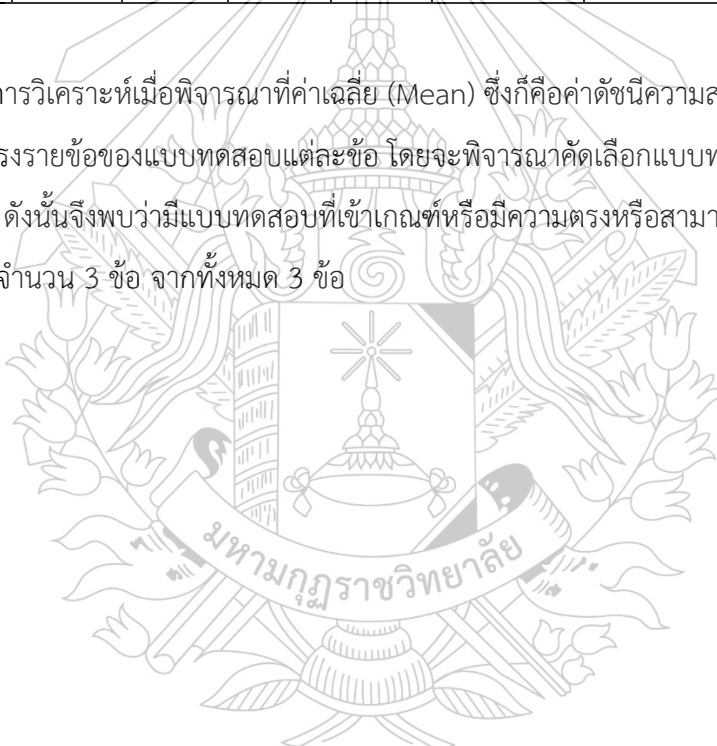
ชื่องาน : แบบทดสอบวัดการอ่านทำนองเสนาะ

สำหรับผู้ประเมิน/ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ที่มีแบบทดสอบทั้งหมด จำนวน 3 ข้อ

สรุปผลการวิเคราะห์พบว่า มีแบบทดสอบที่ใช้ได้ จำนวน 3 ข้อ และไม่มีแบบทดสอบที่ต้องตัดทิ้ง/ปรับปรุง

ตารางสำหรับเตรียมข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ค่า IOC						ผลการวิเคราะห์		
ข้อที่	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวมคะแนน	ค่าIOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	0	1	1	0	1	3	0.60	ใช้ได้
2	1	1	1	1	1	5	1.00	ใช้ได้
3	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้

จากผลการวิเคราะห์เมื่อพิจารณาที่ค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งก็คือค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) หรือความเที่ยงตรงรายข้อของแบบทดสอบแต่ละข้อ โดยจะพิจารณาคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป ดังนั้นจึงพบว่า มีแบบทดสอบที่เข้าเกณฑ์หรือมีความตรงหรือสามารถวัดได้ตรงตามจุดประสงค์ จำนวน 3 ข้อ จากทั้งหมด 3 ข้อ

AF 04-03

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

เลขที่ 91 ถนนเทศบาล 1 ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา 95000 โทรศัพท์ 0 7321 2863 ต่อ 131

E-mail: scphylirb@yala.ac.th Website: http://www.yala.ac.th/IRB-SCPHYL/

หนังสือรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

ชื่อโครงการวิจัย	การพัฒนาความสามารถในการแต่งกายยามี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4		
รหัสจริยธรรมการวิจัย	SCPHYLIRB-2568/999		
ผู้วิจัยหลัก	นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น		
สังกัด	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน		
วิธีการพิจารณา	Expedited		
วันที่ส่ง	25 ธันวาคม 2568	วันที่พิจารณา	09 มกราคม 2569
วันที่รับรอง	21 มกราคม 2569	วันหมดอายุ	21 มกราคม 2570

เอกสารที่รับรอง

1. โครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงข้อมูลอาสาสมัครวิจัย
4. เอกสารแสดงความยินยอมที่ได้รับการบอกกล่าว
5. ประวัตินักวิจัย/คณะนักวิจัย

คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา ได้พิจารณาโครงการวิจัยแล้ว ตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากล ตามระเบียบแนวทาง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ:

1. กำหนดส่งรายงานความก้าวหน้า 21 กรกฎาคม 2569 แบบฟอร์ม AF 03-19
2. กำหนดส่งรายงานสิ้นสุดโครงการ 21 กุมภาพันธ์ 2570 แบบฟอร์ม AF 03-20
3. หากมีการเปลี่ยนแปลงการดำเนินการวิจัยหลังได้รับการรับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติปรับรายละเอียด และ AF 07-01 และ AF 07-02
4. หากดำเนินการวิจัยไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลารับรอง ให้นักวิจัยขออนุมัติขยายระยะเวลา แบบฟอร์ม AF 03-18

(นายอวิรุทธ์ สิงห์กุล)

(ผศ.ดร.ภคณัฐ วีระจง)

เลขานุการคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ประธานคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

(หนังสือรับรองมีปณิธานตราสัญลักษณ์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา)

ภาคผนวก ฉ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบ

สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบอัตนัย

ชื่อแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดการแต่งกายพยานี 11

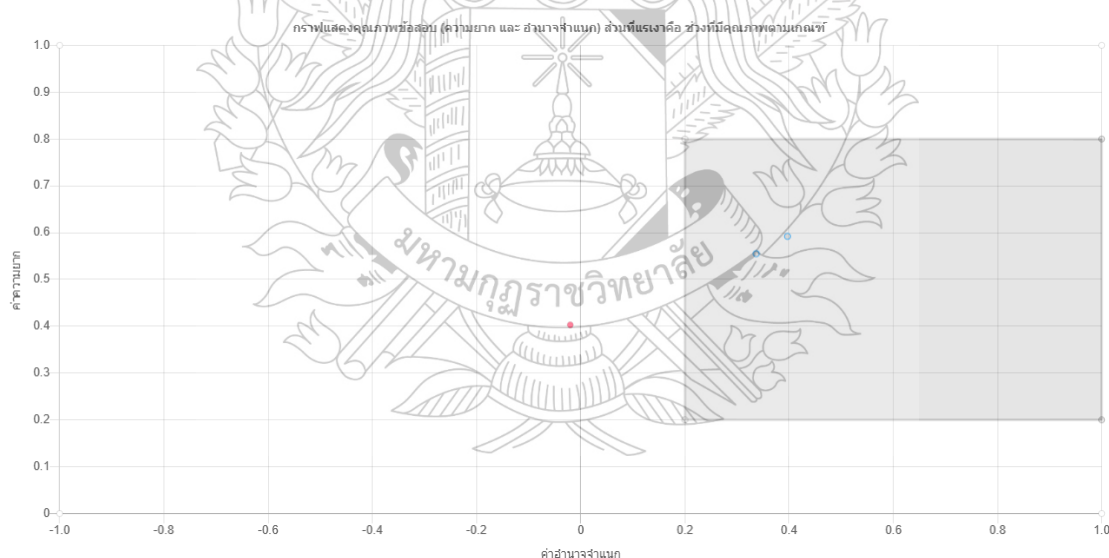
จำนวนผู้สอบ 30 คน

จำนวนแบบทดสอบ 3 ข้อ

ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบอัตนัย

ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	0.403	-0.02	ยากปานกลาง ใช้ไม่ได้	ไม่ผ่านเกณฑ์
2	0.555	0.337	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่านเกณฑ์
3	0.592	0.397	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการวิเคราะห์ความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ
มีค่าความยากตั้งแต่ 0.403 ถึง 0.592 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ -0.02 ถึง 0.397
และมีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น(Cronbach\'s alpha coefficient)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	การแปลความหมาย	ค่าความเชื่อมั่น
2	0.555	0.337	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	0.827
3	0.592	0.397	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	

สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอัตนัยที่คัดเลือกจำนวน 2 ข้อ
มีค่าความยากตั้งแต่ 0.555 ถึง 0.592 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.337 ถึง 0.397
และมีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 0 ข้อ และแบบทดสอบ
อัตนัยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.827

สรุปผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบอัตนัย

ชื่อแบบทดสอบ แบบทดสอบวัดการอ่านทำนองเสนาะ

จำนวนผู้สอบ 30 คน

จำนวนแบบทดสอบ 3 ข้อ

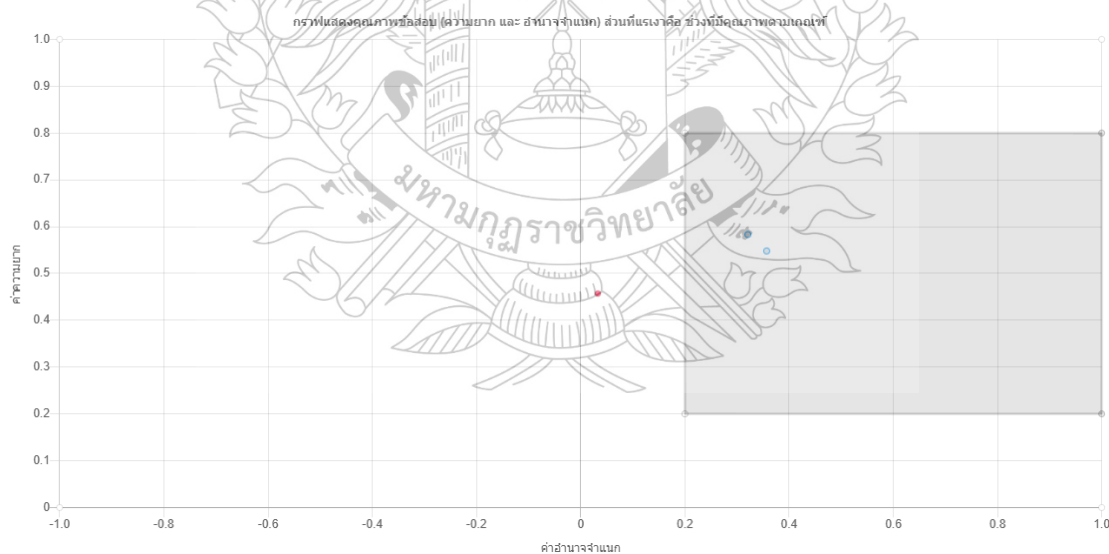
ผลการวิเคราะห์คุณภาพแบบทดสอบอัตนัย

ข้อ	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	การแปลความหมาย	ผ่านเกณฑ์คุณภาพ
1	0.457	0.033	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกต่ำ	ไม่ผ่านเกณฑ์
2	0.583	0.321	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่านเกณฑ์
3	0.548	0.357	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการวิเคราะห์ความยากและอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ

มีค่าความยากตั้งแต่ 0.457 ถึง 0.583 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.033 ถึง 0.357

และมีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 1 ข้อ

ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น(Cronbach\'s alpha coefficient)

ข้อที่	ค่าความยาก	ค่าอำนาจจำแนก	การแปลความหมาย	ค่าความเชื่อมั่น
2	0.583	0.321	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	0.726
3	0.548	0.357	ยากปานกลาง อำนาจจำแนกปานกลาง	

สรุปผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบอัตรย์ที่คัดเลือกจำนวน 2 ข้อ
มีค่าความยากตั้งแต่ 0.548 ถึง 0.583 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.321 ถึง 0.357
และมีข้อที่ผ่านเกณฑ์จำนวน 2 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 0 ข้อ และแบบทดสอบ
อัตรย์ฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.726

ที่ อว ๗๙๓๔/๐๒๔๓

โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาการ
 อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น
 เลขที่รับ 119 วันที่ 9 ก.พ. 69 เวลา 14:00 น.
 มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ๘/๓๗ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
 จังหวัดขอนแก่น ๔๐๐๐๐
 โทร ๐๔๓-๒๘๑-๘๘๘, ๐๔๓-๒๘๒-๓๘๖

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขออนุญาตการใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาการ

ด้วย นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๗๒๐๔๔๐๑๓๒๐๑๕ นักศึกษาหลักสูตร
 ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวรรณคดีภาษาไทย รุ่นที่ ๔/๒๕๖๓ กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนา
 ความสามารถในการแต่งกายยานี ๓๑ และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต โดยมี
 ดร.แสงอาทิตย์ ไทยมิตร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดังนั้น เพื่อให้การวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏ
 ราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จึงใคร่ขออนุญาตให้ท่านได้โปรดอนุญาตให้ นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น
 ได้ใช้เครื่องมือเพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย ซึ่งเครื่องมือวิจัยดังกล่าวผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว รายละเอียดตาม
 เอกสารที่แนบมาพร้อมนี้ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้วิจัยจะได้ประสานงานในรายละเอียดต่อไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
 ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพราหมเพื่อโปรดพิจารณาและให้ความอนุเคราะห์

เรียน เลขาผู้อำนวยการ

ดิ.ช. ม.ม.ร. ๙๐ ก.พ. ๖๙

เครื่องมือวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ทง.๓

นางสาว...

๓ ก.พ. ๖๙

ขอเจริญพร

(พระสัทธิธรรม, ผศ.ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

มหาวิทยาลัย

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
 ติดต่อประสานงาน : นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น โทร.๐๔๓-๖๖๘๓๓๒๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ครูผู้สอน นายเจษฎากร เกื้อนเอ็น

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

รายวิชา ภาษาไทย 2

รหัสวิชา ท31102

หน่วยการเรียนรู้ที่ 15 การแต่งกาศพยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ
เรื่อง หลากคำนำคิด

เวลา 12 ชั่วโมง

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้ มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย
การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษาภูมิปัญญาทางภาษา
และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดปลายทาง ท 4.1 ม.4-6/2 ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์
ท 4.1 ม.4-6/4 แต่งบทร้อยกรอง

2. สาระสำคัญ

คำไวพจน์ หรือการหลีกคำ เป็นชื่อเรียกคำในภาษาไทยอีกพวกหนึ่ง หมายถึงคำที่เขียน
ต่างกัน แต่มีความหมายเหมือนกันหรือใกล้เคียงกันมาก ซึ่งใช้ในบริบทที่ต่างกันออกไป หรือเรียกคำ
เพื่อความ เช่น คนกับมนุษย์ บ้านกับเรือน รอกับค้อย เป็นต้น หากต้องการนำคำไวพจน์ไปใช้ในทาง
วรรณคดีหรือการแต่งคำประพันธ์ต้องเลือกใช้คำให้ถูกต้องเหมาะสม

3. สาระการเรียนรู้

- 1) คำไวพจน์ หรือเพื่อความหมาย
- 2) การสรรคำ
- 3) การเลือกใช้คำไวพจน์ที่เหมาะสมกับบริบท

4. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ ความเข้าใจ K (Knowledge)	นักเรียนสามารถยกตัวอย่างคำไวพจน์ที่เหมาะสมกับการ ประพันธ์ได้
ทักษะ/กระบวนการ P (Practice)	นักเรียนสามารถเลือกใช้คำไวพจน์เพื่อแต่งกาศพยานี 11 ให้มี ความหมายชัดเจน และหลากหลาย

เจตคติ A (Attitude)	นักเรียนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการช่วยเหลือสมาชิกกลุ่มเพื่อให้ประสบความสำเร็จ

5. สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สมรรถนะสำคัญ	คุณลักษณะอันพึงประสงค์
1. ความสามารถในการสื่อสาร: สามารถถ่ายทอดความคิด ความรู้ และประสบการณ์ของตนเอง. 2. ความสามารถในการคิด: ทักษะการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์. 3. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต: สามารถนำกระบวนการทำงานกลุ่มไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	1. ใฝ่เรียนรู้: มีลักษณะซึ่งแสดงออกถึงความตั้งใจและเพียรพยายามในการเรียน 2. มุ่งมั่นในการทำงาน: ทำงานจนบรรลุเป้าหมาย 3. รักความเป็นไทย: เห็นคุณค่าของภาษาและวรรณศิลป์

6. กิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI 5 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1: จับกลุ่มเตรียมพร้อม (คาบที่ 1 : 10 นาที)

1. นักเรียนรับฟังจุดประสงค์การเรียนรู้
2. นักเรียนทำกิจกรรม วิเคราะห์คำหาความหมาย โดยการสุ่มตอบคำถาม
3. นักเรียนจำนวน 36 คน แบ่งกลุ่มออกเป็น 9 กลุ่ม (กลุ่มละ 4 คน) โดยละ

ความสามารถ

ขั้นที่ 2: ชุ่มซ้อมศึกษา (คาบที่ 1 : 15 นาที)

1. นักเรียนรับแบบฝึกทักษะเรื่อง หลากคำนำคิด เพื่อฝึกการใช้คำไวพจน์
2. สมาชิกในกลุ่มศึกษาเนื้อหาและแบบฝึกหัดร่วมกัน
3. สมาชิกจับคู่กัน ตรวจสอบคำตอบและฝึกวิเคราะห์จุดเด่น/จุดปรับในการใช้คำศัพท์

ขั้นที่ 3: ไขปัญหาหอย (คาบที่ 1 : 25 นาที)

1. นักเรียนทุกคนทำแบบฝึกทักษะเรื่อง เป็นรายบุคคล เพื่อฝึกการใช้คำไวพจน์
2. นักเรียนจับคู่ตรวจคำตอบ หากทำผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 จึงผ่านไปชุดต่อไป หากไม่ผ่าน เพื่อนร่วมกลุ่มต้องช่วยเหลือทันที

ขั้นที่ 4: เก็บ Points กลุ่มใหญ่ (คาบที่ 2 : 30 นาที)

1. นักเรียนแต่ละคนทำแบบทดสอบย่อย เพื่อประเมินผลการใช้คำและกลุ่มคำใน
ภาพยานี 11 แบบรายบุคคล

2. หัวหน้ากลุ่มรวบรวมคะแนนรายบุคคลทั้งหมด เพื่อนำไปเฉลี่ยเป็นคะแนนกลุ่ม
(Post Points)

ขั้นที่ 5: เส้นชัยผู้พิชิต (คาบที่ 2 : 20 นาที)

1. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปบทเรียน สะท้อนผลการเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและกลุ่ม
2. นักเรียนฟังครูประกาศผลคะแนนกลุ่มและมอบรางวัล เพื่อสร้างแรงจูงใจ

7. สื่อและแหล่งการเรียนรู้

1. แบบฝึกทักษะเรื่อง หลากคำนำคิด
2. แบบทดสอบย่อยเรื่อง คำไวพจน์
3. เอกสารประกอบการเรียนรู้ เรื่อง คำไวพจน์
4. แหล่งเรียนรู้: พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หรือแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น สื่อ ICT

8. การวัดและการประเมินผล

เป้าหมายการ เรียนรู้	เพื่อใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนเป็นหลัก (Formative Assessment)	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
ความรู้ ความ เข้าใจ K (Knowledge)	นักเรียนสามารถอธิบาย หลักการสรุคำและ ยกตัวอย่างคำไวพจน์ที่ เหมาะสมกับการ ประพันธ์ได้	แบบฝึกทักษะ ชุดที่ 1 หลาก คำนำคิด	ตรวจสอบ ความถูกต้อง ของคำตอบ	ทำแบบฝึก/แบบทดสอบ ย่อยผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 75 (รายบุคคล)
ทักษะ/ กระบวนการ P (Practice)	นักเรียนสามารถเลือกใช้ คำไวพจน์เพื่อแต่งภาพ ยานี 11 ให้มีความหมาย ชัดเจนและหลากหลาย	แบบทดสอบ ย่อยเรื่องคำ ไวพจน์	ประเมินผลการ ทำแบบทดสอบ ย่อย	คะแนนรวมหลังเรียนสูง กว่าก่อนเรียน และต้อง ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด (มุ่ง เป้าหมายร้อยละ 75 ขึ้น ไป)

เป้าหมายการเรียนรู้	เพื่อใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนเป็นหลัก (Formative Assessment)	เครื่องมือ	วิธีวัดผล	เกณฑ์การประเมิน
เจตคติ A (Attitude)	นักเรียนมีเกิดความรัก รับผิดชอบร่วมกันในการ ช่วยเหลือสมาชิกกลุ่ม เพื่อให้ประสบ ความสำเร็จ	แบบสังเกต พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	มีความมุ่งมั่นในการ ทำงานและให้ความ ร่วมมือในระดับ ดีขึ้นไป

บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

1. ผลการจัดการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K): นักเรียนส่วนใหญ่สามารถอธิบายหลักการสรรคำและยกตัวอย่างคำไวพจน์ที่เหมาะสมกับการประพันธ์ได้ตามวัตถุประสงค์ โดยผลการวัดความสามารถในด้านอักขรวิธีและภาษาหลังสิ้นสุดกระบวนการมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 80.83 และมีนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 86.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

ด้านทักษะ (P): นักเรียนสามารถเลือกใช้คำไวพจน์ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้หลากหลายขึ้น โดยเฉพาะในขั้นตอน "ไขปัญหาย่อย" ที่มีการจับคู่ตรวจคำตอบ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนคลั่งคำศัพท์ระหว่างกัน

ด้านเจตคติ (A): การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อกลุ่ม มีการช่วยเหลือกันระหว่างนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อน (Peer Tutoring) ทำให้บรรยากาศการเรียนรู้ไม่กดดันและนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม

2. ปัญหาและอุปสรรค

นักเรียนบางส่วนยังมีคลังคำไวพจน์ในระบบความจำค่อนข้างจำกัด ทำให้ใช้เวลาในการทำแบบฝึกหัดนานกว่าที่กำหนด โดยเฉพาะการหาคำที่ตรงตามมาตราตัวสะกดที่ต้องการเพื่อส่งสัมผัส นักเรียนที่เรียนช้าบางคนยังสับสนในการเลือกใช้ระดับภาษาของคำไวพจน์ให้เหมาะสมกับบริบทของเนื้อหาที่แต่ง

3. แนวทางการแก้ไข

จัดทำ "พจนานุกรมคำไวพจน์ฉบับพกพา" หรือรวบรวมคำศัพท์แบ่งตามหมวดหมู่ให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติมในขั้นตอน "ซ่อมเสริมศึกษา" เพื่อช่วยให้นักเรียนมีทางเลือกในการสรรคำมากขึ้น และกำชับให้นักเรียนที่มีความสามารถสูงในกลุ่มสาธิตวิธีการเลือกคำศัพท์ที่มีความหมายเดียวกันแต่มีจำนวนพยางค์ต่างกัน เพื่อให้เพื่อนในกลุ่มเข้าใจการปรับใช้ตามข้อบังคับของกาพย์ยานี 11

ลงชื่อ.....ครู

(นายเจษฎากร เกื่อนแอ้น)

วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2569

4. ข้อเสนอแนะของหัวหน้าสถานศึกษาหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ชื่นชมกระบวนการ TAI เป็นวิธีการที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ดี ควรส่งเสริมให้ใช้กระบวนการ 5 ขั้นตอนนี้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาทักษะระดับที่สูงขึ้นในแผนต่อไป และอาจพิจารณาบูรณาการสื่อ ICT หรือแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ในการช่วยค้นหาคำไวพจน์ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วและทันสมัยยิ่งขึ้น

ลงชื่อ.....ผู้แทน

(นายวีรเดช ทิน้อย)

ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับคะแนนพฤติกรรมที่นักเรียนปฏิบัติดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมให้เห็นมาก

ระดับ 2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมให้เห็นปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง แสดงพฤติกรรมให้เห็นน้อย

เลขที่	พฤติกรรม									รวมคะแนน	การประเมินผล		หมายเหตุ
	สนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ			รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย			มีความสามัคคีและช่วยเหลือกัน				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1				
1	✓			✓			✓			9	✓		
2	✓			✓			✓			9	✓		
3	✓			✓			✓			9	✓		
4	✓			✓			✓			9	✓		
5	✓			✓			✓			9	✓		
6	✓			✓			✓			9	✓		
7	✓			✓			✓			9	✓		
8	✓			✓			✓			9	✓		
9	✓			✓			✓			9	✓		
10	✓			✓			✓			9	✓		
11	✓			✓			✓			9	✓		
12	✓			✓			✓			9	✓		
13	✓			✓			✓			9	✓		
14	✓			✓			✓			9	✓		
15	✓			✓			✓			9	✓		
16	✓			✓			✓			9	✓		

เลขที่	พฤติกรรม									รวม คะแนน	การประเมินผล		หมายเหตุ
	สนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ			รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย			มีความสามัคคีและช่วยเหลือกัน				ผ่าน	ไม่ผ่าน	
	3	2	1	3	2	1	3	2	1				
17	✓			✓			✓			9	✓		
18	✓			✓			✓			9	✓		
19	✓			✓			✓			9	✓		
20	✓			✓			✓			9	✓		
21	✓			✓			✓			9	✓		
22	✓			✓			✓			9	✓		
23	✓			✓			✓			9	✓		
24	✓			✓			✓			9	✓		
25	✓			✓			✓			9	✓		
26	✓			✓			✓			9	✓		
27	✓			✓			✓			9	✓		
28	✓			✓			✓			9	✓		
29	✓			✓			✓			9	✓		
30	✓			✓			✓			9	✓		

เกณฑ์การประเมิน

8 - 9 คะแนน = ดีเยี่ยม

6 - 7 คะแนน = ดี

4 - 5 คะแนน = ผ่าน

1 - 4 คะแนน = ไม่ผ่าน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มสำหรับการจัดการเรียนรู้เทคนิค TAI มีโครงสร้างและเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

รายการประเมิน	ระดับคะแนน 3 (มาก)	ระดับคะแนน 2 (ปานกลาง)	ระดับคะแนน 1 (น้อย)
1. ความสนใจและร่วมมือ	สนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ	สนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้ง	สนใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมกลุ่มน้อยมาก
2. ความรับผิดชอบ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มอย่างเต็มความสามารถ	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มเป็นส่วนใหญ่	รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มน้อยหรือไม่รับผิดชอบ
3. ความสามัคคีและช่วยเหลือ	มีความสามัคคีและช่วยเหลือเพื่อนสมาชิก (Peer Tutoring) อย่างกระตือรือร้น	มีความสามัคคีและช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกบ้างเมื่อได้รับการร้องขอ	ขาดความสามัคคีหรือให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกในกลุ่มน้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ (Scoring Criteria)

เกณฑ์การแปลผลคะแนนรวมจากการสังเกต (คะแนนเต็ม 9 คะแนน)

8 - 9 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม

6 - 7 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี

4 - 5 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ผ่าน

1 - 4 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน

แบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล

เลขที่	พฤติกรรม																				หมายเหตุ
	ความสนใจ				การแสดง ความ คิดเห็น				การตอบ คำถาม				มีความ รับผิดชอบ				มีความ กระตือ รือร้น				
4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		
1	✓				✓				✓				✓				✓				
2	✓				✓				✓				✓				✓				
3	✓				✓				✓				✓				✓				
4	✓				✓				✓				✓				✓				
5	✓				✓				✓				✓				✓				
6	✓				✓				✓				✓				✓				
7	✓				✓				✓				✓				✓				
8	✓				✓				✓				✓				✓				
9	✓				✓				✓				✓				✓				
10	✓				✓				✓				✓				✓				
11	✓				✓				✓				✓				✓				
12	✓				✓				✓				✓				✓				
13	✓				✓				✓				✓				✓				
14	✓				✓				✓				✓				✓				
15	✓				✓				✓				✓				✓				
16	✓				✓				✓				✓				✓				
17	✓				✓				✓				✓				✓				
18	✓				✓				✓				✓				✓				
19	✓				✓				✓				✓				✓				
20	✓				✓				✓				✓				✓				
21	✓				✓				✓				✓				✓				
22	✓				✓				✓				✓				✓				
23	✓				✓				✓				✓				✓				

เลขที่	พฤติกรรม																				หมายเหตุ
	ความสนใจ				การแสดง ความ คิดเห็น				การตอบ คำถาม				มีความ รับผิดชอบ				มีความ กระตือ รือร้น				
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	
24	✓				✓				✓				✓				✓				
25	✓				✓				✓				✓				✓				
26	✓				✓				✓				✓				✓				
27	✓				✓				✓				✓				✓				
28	✓				✓				✓				✓				✓				
29	✓				✓				✓				✓				✓				
30	✓				✓				✓				✓				✓				

เกณฑ์การวัดผล ให้คะแนนระดับคุณภาพของแต่ละพฤติกรรมดังนี้

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
18-20	ดีเยี่ยม
15-17	ดี
12-14	ผ่าน
1-12	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ 4 (ดีเยี่ยม)	ระดับคุณภาพ 3 (ดี)	ระดับคุณภาพ 2 (ผ่าน)	ระดับคุณภาพ 1 (ไม่ผ่าน)
1. ความสนใจ	สนใจฟัง ไม่หลับ ไม่พูดคุยในชั้น เรียน	สนใจฟัง ไม่หลับ แต่พูดคุยในชั้น เรียน	ไม่ค่อยสนใจฟัง หลับ หรือพูดคุย ในชั้นเรียน	เข้าชั้นเรียนแต่ไม่ สนใจฟัง หลับ และพูดคุยในชั้น เรียน
2. การแสดง ความคิดเห็น	มีส่วนร่วมและ เสนอแนวคิดที่ เป็นประโยชน์ สม่ำเสมอ	แสดงความ คิดเห็นเป็น บางครั้ง	แสดงความ คิดเห็นเมื่อถูก กระตุ้น	ไม่แสดงความ คิดเห็นเลย
3. การตอบ คำถาม	ตอบคำถามได้ ถูกต้องและมี เหตุผล	ตอบคำถามได้ ถูกต้องเป็นส่วน ใหญ่	ตอบคำถามได้ บ้าง	ไม่สามารถตอบ คำถามได้
4. มีความ รับผิดชอบ	ทำงานส่งครบ และตรงตามเวลา ที่กำหนด	ทำงานส่งครบแต่ ล่าช้าเป็นบางครั้ง	ทำงานส่งไม่ครบ ตามที่มอบหมาย	ไม่ส่งงานหรือไม่ ทำงาน
5. มีความ กระตือรือร้น	มีความมุ่งมั่นและ พร้อมร่วม กิจกรรม ตลอดเวลา	มีความ กระตือรือร้นเป็น ส่วนใหญ่	ร่วมกิจกรรมตาม หน้าที่	ขาดความสนใจ ในกิจกรรม

การแปลผลระดับคุณภาพรวม (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

18 - 20 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ดีเยี่ยม

15 - 17 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ดี

12 - 14 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ผ่าน

1 - 12 คะแนน หมายถึง ระดับคุณภาพ ไม่ผ่าน

สื่อประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่อง หลากคำนำคิด

หลากคำนำคิด: ไชรหัสลับแห่งกวี

ค้นพบพลังของคำไวพจน์ที่จะเปลี่ยนงานเขียนของคุณไปตลอดกาล

ทำไม 'การแต่งกลอน' ถึงเป็นเรื่องยาก?

คุณเคยรู้สึกแบบนั้นไหม? การแต่งกลอนของชาวอุษาคเนย์เป็นเรื่องท้าทาย แต่คุณไม่ได้เผชิญปัญหานี้คนเดียว มีคืออุปสรรคที่มีเรียนส่วนใหญ่พบเจอ:

- ปัญหาด้านคำศัพท์: มีคลังคำศัพท์น้อย ทำให้หาคำมาสัมผัสไม่ได้ หรือต้องใช้คำซ้ำๆ เดิมๆ
- ปัญหาด้านความคิด: ขาดความคิดสร้างสรรค์ ไม่สามารถเรียบเรียงเรื่องราวให้น่าสนใจได้
- ปัญหาด้านจินตนาการ: จินตนาการที่ซับซ้อนไม่ได้ ทำให้แต่งผิดพลาด
- ปัญหาด้านทัศนคติ: รู้สึกว่า 'ไม่เก่ง' และ 'มองว่าเป็นเรื่องน่าเบื่อ' ไม่เข้าเป็นชีวิต

บทกวีที่ขาดสีสัน: กับดักของการใช้คำซ้ำ

เมื่อเรามีคลังคำที่จำกัด บทกวีของเราจะขาดความลึกซึ้งและความไพเราะ ทำให้ความหมายที่ต้องการสื่อไม่ชัดเจนและไม่น่าประทับใจ

- > ดอกไม้สวยเป้งบานในส่วนสวย
- > ดอกไม้สวยช่วยให้ใจสุขสันต์
- > มองดอกไม้ได้ทุกทุกวัน
- > โอ้ดอกไม้สารพันนั้นสวยจริง

สังเกตการใช้คำว่า 'ดอกไม้' และ 'สวย' ซ้ำๆ ซึ่งทำให้บทกวีขาดความน่าสนใจ

กุญแจไขสู่ความไพเราะ พลังของ 'การหลากคำ'

กวีผู้ยิ่งใหญ่มี 'เครื่องมือลับ' ที่ช่วยให้ผลงานของพวกเขาทรงพลังและน่าจดจำ เครื่องมือลับนี้คือ 'การหลากคำ' (การเลือกใช้คำ) และหนึ่งในหัวใจสำคัญของการหลากคำก็คือ การหลากคำ หรือที่เราเรียกกันบ่อยๆ ว่า ไชรหัสลับ

นี่คือกุญแจที่จะปลดล็อกความคิดสร้างสรรค์และทำให้บทกวีของคุณมีชีวิตชีวาขึ้นมา

รู้จัก 'คำไวพจน์': หนึ่งความหมาย หลายถ้อยคำ

การหลากคำ หรือ คำไวพจน์ คือ การใช้คำหลายคำที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันมาก เพื่อหลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำ ทำให้บทประพันธ์มีความไพเราะและแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาทางภาษาของผู้แต่ง (ที่มา: คุณคำดีวรรณศิลป์)

พระอาทิตย์:
สุริยา, ทิพากร, รวี,
อาภากร, ตะวัน

พระจันทร์:
แช, ศศิธร, นิศากร,
บุษบัน, โสม

ดอกไม้:
บุปผา, บุษบา,
สุมาลี, ตา, มาลัย

ป่า:
ไพร, พนา, อรัญ,
พงพี, เถียน

ท้องฟ้า:
นภา, อัมพร, เวหา,
คณานต์, โพยม

จากบทกวีธรรมดา...สู่ถ้อยคำอันเปล่งประกาย

บทกวีเดิม

ดอกไม้สวยเป้งบานในส่วนสวย
ดอกไม้สวยช่วยให้ใจสุขสันต์
มองดอกไม้ได้ทุกทุกวัน
โอ้ดอกไม้สารพันนั้นสวยจริง

เพียงแค่เลือกใช้คำที่หลากหลาย ก็สามารถเพิ่มมิติและความไพเราะให้กับบทกวีได้อย่างน่าทึ่ง

บทกวีที่ใช้การหลากคำ

เหล่าบุปผางามบานในส่วนศรี
ผลามิช่วยให้ใจสุขสันต์
มองมาลีได้ทุกทุกวัน
โอ้บุษบันสารพันนั้นงดงาม

ภารกิจที่ 1: ตามหาคำไวพจน์ที่ซ่อนอยู่

จากบทประพันธ์ต่อไปนี้ คำใดบ้างที่มีความหมายว่า 'ดอกไม้'?

มีดสั้นแสงเทียนประทีปส่อง
ก็ผ่องแสงจันทร์กระจ่างสว่าง

บุปผชาติสดเกษตรจรลง
บุษบงเบิกเบ่งระบัดบาน

เรณูมวลทวนหอมมารวริน
พระพวยพัดประทีปกลั่นหวาน

เฉื่อยฉิวสรวีสุมมาลัย
ประสานสอดกอดหลีบระยับไป

คำตอบ: บุปผชาติ, บุษบง, สุมมาลัย

คลังศัพท์ของกวี: รวมคำไวพจน์น่ารู้

บันทึกคำเหล่านี้ไว้ใช้งานเขียนของคุณ เพื่อสร้างสรรค์บทกวีที่เต็มไปด้วยสีสันและความหมาย

ผู้หญิง (Woman)
นงคราญ, บาริ, กัณหา, อมร, อมิต, อมิต

เมือง (City)
ธานี, บุรี, นคร, กรุง, พารา

ช้าง (Elephant)
ญายุส, พิศ, โยธรา, คช, สาส

ม้า (Horse)
ฮัตถ, ฮาชา, ฮัตถ, มณี, พาริ

น้ำ (Water)
ชล, วารี, คุปตา, นที, สิวร, สาธ

ไฟ (Fire)
อัคคี, เพลิง, ปราสาท, อัคนี, เตะ

ลม (Wind)
ฮาย, วาย, พระพาย, นาลุค

พระราช (King)
กษัตริย์, ภูมิ, ราชา, อนุค, จอมราชย์

ภารกิจที่ 2: เติมคำให้เต็มความงาม

เลือกคำจาก 'คลังคำ' ด้านล่างมาเติมในช่องว่างให้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์และความหมาย

ภูเขาลำเนา (1) มีแมกไม้ที่กว้าง (2)
หมู่วิหคบิน (3) ฟากฟ้าใสไปไกล (4)

คลังคำ
โถ, ไพร, ไทญ, โป

เฉลย: 1. ไพร, 2. ไทญ, 3. โป, 4. โถ

ภารกิจที่ 3: สรรค์สร้างบทกวีของตนเอง

ถึงเวลาที่คุณจะใช้ 'รหัสลับของกวี' แล้ว!

1. เลือกหัวข้อที่คุณสนใจ (เช่น กิ่งฟ้า, ทะเล, เพื่อน, ความฝัน)
2. แต่งกาพย์ยี่สิบ ๑๑ จำนวน ๑ บท โดยใส่คำไวพจน์จาก 'คลังศัพท์ของกวี' (สไลด์ที่ 8)
3. อย่าลืมตรวจสอบฉันทลักษณ์ให้ถูกต้อง!

เครื่องมือช่วยจำ

วรรคหน้า ๕ คำ	วรรคหลัง ๖ คำ
กา อ่าง กก กาย ทนุ อี	
หมู่ ค่าง กก ค่อย โสภ โถ	

- วรรคหน้า ๕ คำ, วรรคหลัง ๖ คำ
- คำสุดท้ายวรรค ๑ สัมผัสกับวรรค ๒
- คำสุดท้ายวรรค ๒ สัมผัสกับวรรค ๓

ตัวอย่างผลงาน: เมื่อถ้อยคำแปลงประกาย

ตัวอย่างที่ 1 (หัวข้อ: ก้องฟ้า)

- > มองนกกาสีครามสด
- > เบบบววมดคงจามตา
- > หมู่ปักษาบินสู่วหา
- > กว้างใหญ่พาราสุดไกล

ตัวอย่างที่ 2 (หัวข้อ: พระราชา)

- > กษัตริย์ผู้ครองธานี
- > ภูมิคุ้มกันเมตตา
- > ปกป้องผองประชา
- > ได้มหาราชมเหสี

ทุกบทคือกลอนแปดในกลอนภาษาไทย ล่องแพเป็นผลงานของครูในท้องถิ่น และขึ้นชื่อนามสกุลสร้างสรรคทั้งฉบับและบท

มากกว่าคำเหมือน: โลกอันน่าทึ่งของ 'การสกรคำ'

'การสกรคำ' เป็นเพียงหนึ่งในเทคนิคของ 'การสกรคำ' ที่ใช้เพื่อสร้างความงามและความหมาย ยังมีศิลปะทางภาษาอีกมากมายรอให้คุณค้นพบ

การเล่นเสียง (Sound Play)

การใช้คำที่มีเสียงสระหรือพยัญชนะเดียวกัน เพื่อความไพเราะ

ตัวอย่าง: "เมื่อมีมีมากมายมีครหามอง เมื่อหม่อมองมีครมองเหมือนหม่อม" (เป็นเสียงพยัญชนะ 'ม')

การเล่นคำ (Word Play / Pun)

การใช้คำพ้องเสียงหรือพ้องรูปเพื่อสร้างความหมายซ้อน

ตัวอย่าง: "นางวลจับนางวลนอน ถอนที่นางวลนอนรัตนตรา" (นางวล = นก, นางวล = ผู้หญิงอันเป็นที่รัก)

วรรณศิลป์คือมรดกที่มีชีวิต

การเข้าใจหลักการของร้อยกรองไทยไม่ใช่แค่การเรียนรู้กฎเกณฑ์ที่ตายตัว แต่คือการเข้าถึงหัวใจและจิตวิญญาณของภาษา เมื่อเราสามารถถอดรหัสโครงสร้างและใช้เครื่องมืออย่าง 'การสกรคำ' ได้อย่างสร้างสรรค์...

...วรรณศิลป์ก็จะไม่ใช่เพียงเรื่องราวในอดีต แต่จะกลายเป็นมรดกที่มีชีวิต เป็นเครื่องมือสื่อสารและศิลปะที่เราทุกคนสามารถเข้าถึง ชื่นชม และสร้างสรรค์ได้

แบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 1

ใบงาน เรื่อง คำพ้องความหรือคำไวพจน์

ชื่อ..... นามสกุล ชั้น เลขที่

คำพ้องความหรือคำไวพจน์ คือ คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกัน แต่รูปเขียนและการนำไปใช้แตกต่างกัน

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำไวพจน์ที่กำหนดให้ไปใส่ให้ตรงกับคำที่มีความหมายเหมือนกัน

ไพโรจน์ รัชนิกร พนาวัน ธาณี พนา ปทุม มัสยา วาริชาติ หัสดี นภา ตรุณี เวหา
ทินกร ทิฆัมพร สกุนา ปักษิน กฤษกร ปกษี ไอยรา อุบล นคร มินา ศศิธร
โกมล กันยา ปัทมา มาลี บุหงา สุริยา บุปผา จันทรา ผกา บุรี วิหค กรุงไกร
นารี มัจฉา นงเยาว์ ตะวัน อัมพร ภู สุริยา พงพี เดือน หัตถิ ภูผา บรรพต สิงขร

ป่า

ปลา

ท้องฟ้า

นก

บัว

ดอกไม้

เมือง

ผู้หญิง

ดวงอาทิตย์

ดวงจันทร์

ช้าง

ภูเขา

เฉลยแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 1

เฉลยใบงาน เรื่อง คำพ้องความหรือคำไวพจน์

ชื่อ..... นามสกุล..... ชั้น..... เลขที่.....

คำพ้องความหรือคำไวพจน์ คือ คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกัน แต่รูปเขียนและการนำไปใช้แตกต่างกัน

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำไวพจน์ที่กำหนดให้ไปใส่ให้ตรงกับคำที่มีความหมายเหมือนกัน

ไพโร รัชนิกร พนาวัน ธาณี พนา ปทุม มัสยา วาริชาติ หัสดี นภา ดรณี เวหา
 ทินกร ทิฆัมพร สุกุณา ปักชิน กุญชร ปักชี ไอยรา อุบล นคร มินา ศศิธร
 โกมล กันยา ปัทมา มาลี บุหงา สุริยะ บุปผา จันทรา ผกา บุรี วิหค กรุงไกร
 นารี มัจฉา นางเยาว์ ตะวัน อัมพร ภู สุริยา พงพี เดือน หัตถิ ภูผา บรรพต สิงขร

ป่า ไพโร พนาวัน พงพี พนา	ปลา มัจฉา มัสยา วาริชาติ มินา	ท้องฟ้า นภา อัมพร เวหา ทิฆัมพร
นก สุกุณา ปักชิน วิหค ปักชี	บัว ปทุม อุบล โกมล ปัทมา	ดอกไม้ มาลี บุหงา บุปผา ผกา
เมือง นคร ธาณี บุรี กรุงไกร	ผู้หญิง นารี กันยา ดรณี นางเยาว์	ดวงอาทิตย์ ตะวัน สุริยะ สุริยา ทินกร
ดวงจันทร์ จันทรา ศศิธร รัชนิกร เดือน	ช้าง หัตถิ ไอยรา กุญชร หัสดี	ภูเขา ภูผา บรรพต สิงขร ภู

แบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 2

ใบงานเรื่อง เติมคำได้ใจความ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำไวพจน์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง เพื่อให้กาพย์ยานี 11 มีความสมบูรณ์

นงนุช _____ (ผู้หญิง) ไอยรา _____ (ช้าง)
 วิหค _____ (นก) มীনานาภูชาติ _____ (ปลา)
 จันทรา _____ (ดวงจันทร์) เคียงสิงขรบรรพต
 โกมลยล _____ (ดอกบัว) ภูมราก็บิณฑอม
 อัมพรหาวเวหา สาย _____ (น้ำ) ชลาศัย
 อรัญญิก _____ (ป่า) บรรพตสิงขร _____ (ภูเขา)
 โกสมกลุ่มบุปผา _____ (แผ่นดิน) ธาษตรี
 คำไวพจน์มากมี กาพย์ยานีแจ่มให้ดู

เฉลยแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 2

เฉลยใบงานเรื่อง เติมคำได้ใจความ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำไวพจน์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง เพื่อให้กาพย์ยานี 11 มีความสมบูรณ์

นงนุช กัลยา (ผู้หญิง) ไอยรา หัตถี (ช้าง)
 วิหค สกุณี (นก) มีนนานาภูชาติ มัสยา (ปลา)
 จันทรา ศศิธร (ดวงจันทร์) เคียงสิงขรบรรพต
 โกมลยล ปัทมา (ดอกบัว) ภูมราก็บิณฑม
 อัมพรหาวเวหา สาย คงคา (น้ำ) ชลาศัย
 อรัญญิก พงไพร (ป่า) บรรพตสิงขร คีรี (ภูเขา)
 โกสุมกลุ่มบุปผา พสุธา (แผ่นดิน) ธาษตรี
 คำไวพจน์มากมี กาพย์ยานีแจ่มให้ดู

แบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

แบบทดสอบชุดที่ 1

คำชี้แจง:ให้อ่านข้อความต่อไปนี้ หากเป็นการใช้คำไวพจน์ที่ถูกต้องตามความหมาย และเป็นการนำไปใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ ให้ตอบ ถูก หากไม่ถูกต้องตอบ ผิด

- _____ 1. มัจฉา และ สกุนดา เป็นคำไวพจน์ที่สามารถใช้แทนคำว่า ปลา ในบทร้อยกรองได้
- _____ 2. การเลือกใช้คำว่า บรรลัษณ์ แทนคำว่า ตาย ถือเป็นกลวิธีที่เพิ่มคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์
- _____ 3. หากกล่าวถึงคำว่า อำนาจ ในวรรคหน้าของกาพย์ยานี 11 ซึ่งกำหนดให้มีจำนวน 5 คำ ควรเลือกใช้คำว่า ฤทธิรอน มากกว่าคำว่า ศักดา เพื่อให้วรรคครบจำนวนคำ
- _____ 4. คำไวพจน์ของคำว่า ช้าง คือ กริ และ ปักซี่ ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- _____ 5. อัมพร และ นภา เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ท้องฟ้า ซึ่งใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้
- _____ 6. คำว่า กุมภภัณฑ์ และ อสุรี เป็นคำไวพจน์ที่มีความหมายว่า ยักษ์
- _____ 7. คำว่า สมร และ ราวี จัดอยู่ในกลุ่มคำไวพจน์ที่หมายถึง สงคราม
- _____ 8. หากต้องการเขียนถึงคำว่า น้ำ สามารถเลือกใช้คำว่า ชลธาร ซึ่งจัดเป็นคำไวพจน์ของ
คงคา
- _____ 9. คำว่า คิริ และ จงกล เป็นคำไวพจน์ที่หมายถึง ภูเขา
- _____ 10. คำว่า อาสัณู และ วายปราณ เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ตาย ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้
สัมผัสกับคำว่า บรรลัษณ์ ได้

แบบทดสอบชุดที่ 2

คำชี้แจง: ให้นำความหมายไปจับคู่กับคำไวพจน์ให้ถูกต้อง

_____ 1. ปักซี่	ก. ลิง
_____ 2. เตโช	ข. ภูเขา
_____ 3. กระปี่	ค. ยักษ์
_____ 4. บงกช	ง. ตาย
_____ 5. ไอยรา	จ. นก
_____ 6. สิงขร	ฉ. ดอกบัว
_____ 7. ม้วย	ช. ไฟ
_____ 8. สาคร	ซ. ช้าง
_____ 9. อสุรา	ณ. น้ำ
_____ 10. เตชา	ญ. อำนาจ

เฉลยแบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 1

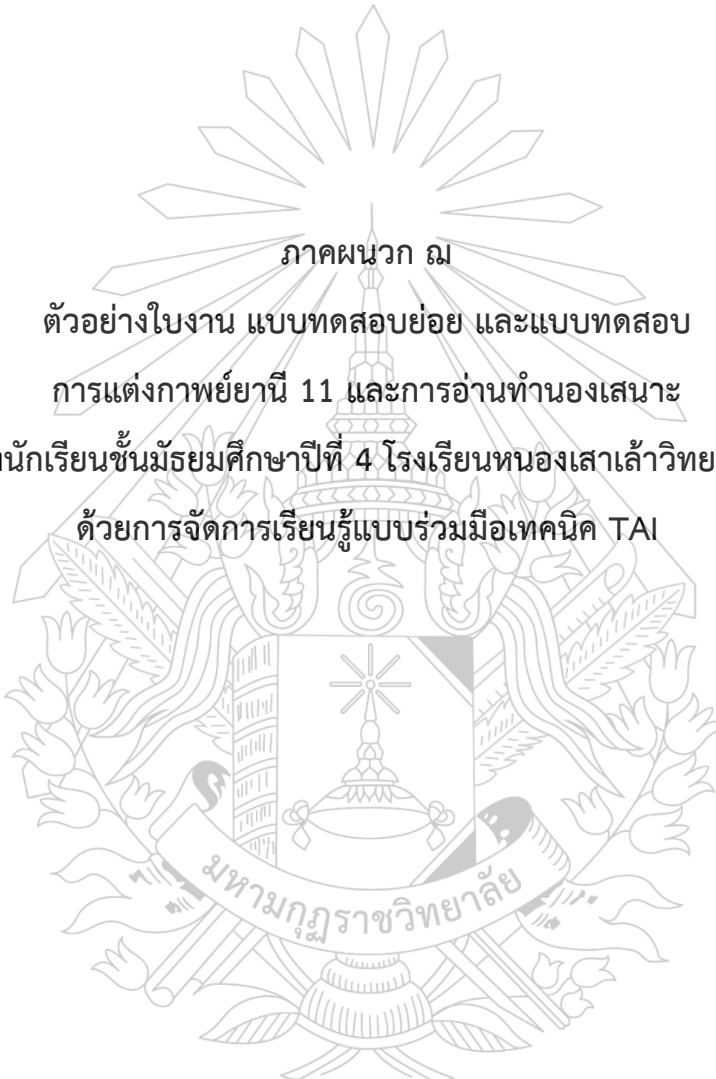
คำชี้แจง:ให้อ่านข้อความต่อไปนี้ หากเป็นการใช้คำไวพจน์ที่ถูกต้องตามความหมาย และเป็นการนำไปใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ให้ตอบ ถูก หากไม่ถูกต้องตอบ ผิด

- ผิด _____ 1. มัจฉา และ สกุนา เป็นคำไวพจน์ที่สามารถใช้แทนคำว่า ปลา ในบทร่ายกรองได้
- ถูก _____ 2. การเลือกใช้คำว่า บรรลัษณ์ แทนคำว่า ตาย ถือเป็นกลวิธีที่เพิ่มคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์
- ถูก _____ 3. หากกล่าวถึงคำว่า อำนาจ ในวรรคหน้าของกาพย์ยานี 11 ซึ่งกำหนดให้มีจำนวน 5 คำ ควรเลือกใช้คำว่า ฤทธิรอน มากกว่าคำว่า ศักดา เพื่อให้วรรคครบจำนวนคำ
- ผิด _____ 4. คำไวพจน์ของคำว่า ช้าง คือ กรี และ ปักษี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- ถูก _____ 5. อัมพร และ นภา เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ท้องฟ้า ซึ่งใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้
- ถูก _____ 6. คำว่า กุมภภณฑ์ และ อสุรี เป็นคำไวพจน์ที่มีความหมายว่า ยักษ์
- ถูก _____ 7. คำว่า สมร และ ราวี จัดอยู่ในกลุ่มคำไวพจน์ที่หมายถึง สงคราม
- ถูก _____ 8. หากต้องการเขียนถึงคำว่า น้ำ สามารถเลือกใช้คำว่า ชลธาร ซึ่งจัดเป็นคำไวพจน์ของคงคา
- ผิด _____ 9. คำว่า ศิริ และ จงกล เป็นคำไวพจน์ที่หมายถึง ภูเขา
- ถูก _____ 10. คำว่า อาสัณ และ วายปราณ เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ตาย ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้สัมผัสกับคำว่า บรรลัษณ์ ได้

เฉลยแบบทดสอบชุดที่ 2

คำชี้แจง: ให้นำความหมายไปจับคู่กับคำไวพจน์ให้ถูกต้อง

จ. นก _____ 1. ปักษี	ก. ลิง
ข. ไฟ _____ 2. เตโช	ข. ภูเขา
ก. ลิง _____ 3. กระปี่	ค. ยักษ์
ฉ. ดอกบัว _____ 4. บงกช	ง. ตาย
ช. ช้าง _____ 5. ไอยรา	จ. นก
ข. ภูเขา _____ 6. สิงขร	ฉ. ดอกบัว
ง. ตาย _____ 7. ม้วย	ช. ไฟ
ณ. น้ำ _____ 8. สาคร	ช. ช้าง
ค. ยักษ์ _____ 9. อสุรา	ณ. น้ำ
ญ. อำนาจ _____ 10. เดชา	ญ. อำนาจ

ภาคผนวก ณ
ตัวอย่างใบงาน แบบทดสอบย่อย และแบบทดสอบ
การแต่งกายยานี 11 และการอ่านทำนองเสนาะ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร
ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 1

ใบงาน เรื่อง คำพ้องความหรือคำไวพจน์

ชื่อ พิมพ์วิมล นามสกุล โอสมฤกษ์ ชั้น ม.4 เลขที่ 9

คำพ้องความหรือคำไวพจน์ คือ คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกัน แต่รูปเขียนและถาหรนำปใช้แตกต่างกัน

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำไวพจน์ที่กำหนดให้ไปใส่ให้ตรงกับคำที่มีความหมายเหมือนกัน

ไพโรจน์ รัชนิกร พนาวัน อานี พนา ปทุม มัสยา วาริชาติ หัสดี นดา ตรุณี เวหา
 หินกร หิขัมพร สกฤณา ปักชิน กฤษกร ปักชี ไอยรา อุบล นคร มีนา ศศิธร
 โกมล กันยา ปัทมา มลลี บุหงา สุริยยะ บุปผา จันทรา ผศ. ปรี วิฑค กรุงกร
 นารี มัจฉา นงเยาว์ ตะวัน อัมพร ภู สุริยา พงพี เดือน หัตถิ ภูภา บรรพต สิงขร

ป่า <u>ไพโรจน์ พนาวัน พนา</u> <u>พนา</u>	ปลา <u>มัจฉา มัจฉา มัจฉา</u> <u>วาริชาติ</u>	ท้องฟ้า <u>นภา ภาณุพร วนา</u> <u>อัมพร</u>
นก <u>สกฤณา นกวัน นกวัน</u> <u>วัน</u>	บัว <u>อเนก ภาณุ ปัทมา</u> <u>พนา</u>	ดอกไม้ <u>มัจฉา วนา ผศ. นปผา</u> <u>วัน</u>
เมือง <u>ธนี นคร นว</u> <u>กรุงกร</u>	ผู้หญิง <u>กันยา อรุณี นารี</u> <u>นงเยาว์</u>	ดวงอาทิตย์ <u>กันยา อรุณี อรุณี</u> <u>กันยา</u>
ดวงจันทร์ <u>รัชนิกร ศศิธร จันทรา</u> <u>เดือน</u>	ช้าง <u>กฤษกร ไอยรา นล</u> <u>นล</u>	ภูเขา <u>ภู ภูภา บรรพต</u> <u>สิงขร</u>

ทำงานเป็นระเบียบดีมาก

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 1

ใบงาน เรื่อง คำพ้องความหรือคำไวพจน์

ชื่อ อ.อ. จ.อ.อ. นามสกุล อ.อ.อ.อ.อ. ชั้น อ.4 เลขที่ 2

คำพ้องความหรือคำไวพจน์ คือ คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกัน แต่รูปเขียนและการนำไปใช้แตกต่างกัน

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำไวพจน์ที่กำหนดให้ไปใส่ให้ตรงกับคำที่มีความหมายเหมือนกัน

ไพรี รัชนีกร พนวัน ธาณี พนา บุ่ม มัสยา วาริชาติ หัสดี นภา ตรุณี เวหา
 ทินกร ทิมพร สกุนา ปักชิน กุญชร ปักชี ไอยรา อุบล นคร มีนา ศศิธร
 โกมล กัญญา ปัทมา มัสสิ บุษงา สร้อย บุปผา จันทรา ผกา บุรี วิหค กรุงไกร
 นารี มัจฉา นางเฝ้า ตะวัน อัมพร ภู ศรียา พงทิ เตือน หัตถิ ภูผา บรรพต สิงขร

ป่า <u>ไผ่ ช. กล้วย ช. กล้วย ช. กล้วย</u> <u>.....</u>	ปลา <u>ปลาคาร์ป ปลาคาร์ป ปลาคาร์ป</u> <u>.....</u>	ท้องฟ้า <u>เมฆ เมฆ เมฆ เมฆ</u> <u>.....</u>
นก <u>นก นก นก นก</u> <u>.....</u>	บัว <u>บัว บัว บัว บัว</u> <u>.....</u>	ดอกไม้ <u>กุหลาบ ดอกกุหลาบ ดอกกุหลาบ</u> <u>.....</u>
เมือง <u>บุรีรัมย์ ช. ช. ช. ช.</u> <u>.....</u>	ผู้หญิง <u>แม่ แม่ แม่ แม่</u> <u>.....</u>	ดวงอาทิตย์ <u>ดวงอาทิตย์ ดวงอาทิตย์ ดวงอาทิตย์</u> <u>.....</u>
ดวงจันทร์ <u>จันทร์ จันทร์ จันทร์</u> <u>.....</u>	ช้าง <u>ช้าง ช้าง ช้าง ช้าง</u> <u>.....</u>	ภูเขา <u>ภูเขา ภูเขา ภูเขา ภูเขา</u> <u>.....</u>

ถูกต้องทั้งหมด

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 1

ใบงาน เรื่อง คำพ้องความหรือคำไวพจน์

ชื่อ วันชัย นามสกุล จตุพร ชั้น ม.4 เลขที่ 16

คำพ้องความหรือคำไวพจน์ คือ คำที่มีความหมายคล้ายกันหรือเหมือนกัน แต่รูปเขียนและการนำไปใช้แตกต่างกัน

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำไวพจน์ที่กำหนดให้ไปใส่ให้ตรงกับคำที่มีความหมายเหมือนกัน

โพธิ์	รัชนิกร	พนาวัน	ธานี	พนา	ปทุม	มัสยา	วาริชาติ	หัสดี	นภา	ตรุณี	เวหา
ทินกร	ทิมพร	สกุณา	ปักปัน	กุญชร	ปักชี	ไอยรา	อุบล	นคร	มินา	ศศิธร	
โกมล	กันยา	ปัทมา	มาลี	บุหงา	สุริยา	บุปผา	จันทรา	ผกา	บุรี	วิหค	กรุงไกร
นารี	มัจฉา	นงเยาว์	ตะวัน	อัมพร	ภู	สุริยา	หงพี	เดือน	หัตถ์	ภูผา	บรรพต
สิงขร											

ป่า	ปลา	ท้องฟ้า
โพธิ์, พนา, พนา, พนา	มัสยา, วาไร, วาไร	นภา, เสด็จ, อัมพร
พราพี	วาริชาติ	จันทรา
นก	บัว	ดอกไม้
สกุณา, ปักปัน, ปักชี	พนา, อุบล	พนา, บุหงา, บุปผา
วิหค	โกมล, ปัทมา	ผกา
เมือง	ผู้หญิง	ดวงอาทิตย์
ภู, นงเยาว์, กรุงไกร	ตรุณี, กันยา, นารี	ทินกร, สุริยา, สุริยา
	นงเยาว์	ตะวัน
ดวงจันทร์	ช้าง	ภูเขา
รัชนิกร, ศศิธร	หัตถ์, กุญชร, ไอยรา	ภู, ภูผา, บรรพต
จันทรา, เดือน	หัตถ์	สิงขร

๑๐๑๕๕๕

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 2

ใบงานเรื่อง เต็มคำได้ใจความ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำไวพจน์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง เพื่อให้กาพย์ยานี 11 มีความสมบูรณ์

คำไวพจน์มากมาย กาพย์ยานีแจ้งให้ดู

ถูกต้อง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 2

ใบงานเรื่อง เติมคำได้ใจความ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำไวพจน์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง เพื่อให้กาพย์ยานี 11 มีความสมบูรณ์

นงนุช กัลยา (ผู้หญิง) ไอยรา หัตถ์ (ช้าง)
 วิหค ถ้ำ (นก) มินานาภูชาติ สัตว์ (ปลา)
 จันทร ศศิ (ดวงจันทร์) เคียงสิ่งขรบรรดา
 โกมลยล สี (ดอกบัว) ภูมราก็บินตอม
 อัมพรทาวเวหา สาย คณ (น้ำ) ชลาศัย
 อรัญญิก ผืน (ป่า) บรรพตสังข สิ่ง (ภูเขา)
 โกสมกลุ่มบุผา โศภ (แผ่นดิน) ราชตรี

คำไวพจน์มากมี กาพย์ยานีแจ้งให้ดู
 ข.ศ. จ.ร. ธิ ศัสด์ ๖๖-๖๗ ฟ้าไวพจน์ได้ถูกต่อ ครบตามบท

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง หลากคำนำคิด 2

ใบงานเรื่อง เติมคำได้ใจความ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนเติมคำไวพจน์ที่เหมาะสมลงในช่องว่าง เพื่อให้กาพย์ยานี 11 มีความสมบูรณ์

คำไวพจน์มากมี

กาพย์ยานีแจ้งให้ดู

ให้คำไวพจน์ได้ถูกด้วยและในเขา

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

การฝึก คำศัพท์ ข้อ 4 บวก 2

แบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

แบบทดสอบชุดที่ 1

คำชี้แจง:ให้อ่านข้อความต่อไปนี้ หากเป็นการใช้คำไวพจน์ที่ถูกต้องตามความหมาย และเป็นการนำไปใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ ให้ตอบ ถูก หากไม่ถูกต้องตอบ ผิด

1. มัจฉา และ สกุณา เป็นคำไวพจน์ที่สามารถใช้แทนคำว่า ปลา ในบทร่ายกรองได้
2. การเลือกใช้คำว่า บรรลือ แทนคำว่า ดนตรี ถือเป็นกลวิธีที่เพิ่มคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์
3. หากกล่าวถึงคำว่า อำนาจ ในวรรคหน้าของกาพย์ยานี 11 ซึ่งกำหนดให้มีจำนวน 5 คำ ควรเลือกใช้คำว่า ฤทธิรอน มากกว่าคำว่า สักดา เพื่อให้วรรคครบจำนวนคำ
4. คำไวพจน์ของคำว่า ช้าง คือ กบ และ ปักขี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
5. อัมพร และ นภา เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ท้องฟ้า ซึ่งใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้
6. คำว่า กุมภกันท์ และ อสุรี เป็นคำไวพจน์ที่มีความหมายว่า ยักษ์
7. คำว่า สมร และ ราชวี จัดอยู่ในกลุ่มคำไวพจน์ที่หมายถึง สงคราม
8. หากต้องการเขียนถึงคำว่า น้ำ สามารถเลือกใช้คำว่า ชลธาร ซึ่งจัดเป็นคำไวพจน์ของคงคา
9. คำว่า ศิริ และ จงกล เป็นคำไวพจน์ที่หมายถึง ภูเขา
10. คำว่า อาสณ และ วายปราณ เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ดนตรี ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้สัมผัสกับคำว่า บรรลือ ได้

แบบทดสอบชุดที่ 2

คำชี้แจง: ให้นำความหมายไปจับคู่กับคำไวพจน์ให้ถูกต้อง

1. ปักขี	ก. ลิง
2. เตโช	ข. ภูเขา
3. กระบี่	ค. ยักษ์
4. บงกช	ง. ดนตรี
5. ไอยรา	จ. นก
6. สิงขร	ฉ. ดอกบัว
7. ม้วย	ช. ไฟ
8. สาคร	ซ. ช้าง
9. อสุรา	ณ. น้ำ
10. เตชา	ญ. อำนาจ

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

วันชัย หกขวิง ชั้น ม.4 เลขที่ 16

แบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

แบบทดสอบชุดที่ 1

คำชี้แจง:ให้อ่านข้อความต่อไปนี้ หากเป็นการใช้คำไวพจน์ที่ถูกต้องตามความหมาย และเป็นการนำไปใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ ให้ตอบ ถูก หากไม่ถูกต้องตอบ ผิด

1. มัจฉา และ สกุณา เป็นคำไวพจน์ที่สามารถใช้แทนคำว่า ปลา ในบทร่ายกรองได้
 2. การเลือกใช้คำว่า บรรลือ แทนคำว่า ด้าย ถือเป็นกลวิธีที่เพิ่มคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์
 3. หากกล่าวถึงคำว่า อำนาจ ในวรรคหน้าของกาพย์ยานี 11 ซึ่งกำหนดให้มีจำนวน 5 คำ ควรเลือกใช้คำว่า ฤทธิ์รอน มากกว่าคำว่า ศักดา เพื่อให้วรรคครบจำนวนคำ
 4. คำไวพจน์ของคำว่า ช้าง คือ กรี และ ปักษี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
 5. อัมพร และ นภา เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ท้องฟ้า ซึ่งใช้ในกรแต่งกาพย์ยานี 11 ได้
 6. คำว่า กุมภินท์ และ อสุรี เป็นคำไวพจน์ที่มีความหมายว่า ยักษ์
 7. คำว่า สมร และ ราวี จัดอยู่ในกลุ่มคำไวพจน์ที่หมายถึง สงคราม
 8. หากต้องการเขียนถึงคำว่า น้ำ สามารถเลือกใช้คำว่า ชลธาร ซึ่งจัดเป็นคำไวพจน์ของ
- คงคา
9. คำว่า ศิริ และ จงกล เป็นคำไวพจน์ที่หมายถึง ภูเขา
 10. คำว่า อาสน์ และ วายปราน เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ด้าย ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้สัมผัสกับคำว่า บรรลือ ได้

แบบทดสอบชุดที่ 2

คำชี้แจง:ให้นำความหมายไปจับคู่กับคำไวพจน์ให้ถูกต้อง

จ. 1. ปักษี	ก. ลิง
ข. 2. เตโช	ข. ภูเขา
ก. 3. กระบี่	ค. ยักษ์
ฉ. 4. บงกช	ง. ด้าย
ช. 5. ไอยรา	จ. นก
ช. 6. สิงขร	ฉ. ดอกบัว
จ. 7. ม้วย	ช. ไฟ
ฉ. 8. สาคร	ช. ช้าง
ค. 9. อสุรา	ฉ. น้ำ
ญ. 10. เตชา	ญ. อำนาจ

ลัดข๑๑.

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

แบบทดสอบย่อยเรื่อง หลากคำนำคิด

แบบทดสอบชุดที่ 1

คำชี้แจง:ให้อ่านข้อความต่อไปนี้ หากเป็นการใช้คำไวพจน์ที่ถูกต้องตามความหมาย และเป็นการนำไปใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้ ให้ตอบ ถูก หากไม่ถูกต้องตอบ ผิด

- ผิด ✓ 1. มัจฉา และ สกุนา เป็นคำไวพจน์ที่สามารถใช้แทนคำว่า ปลา ในบทร่ายกรองได้
- ถูก ✓ 2. การเลือกใช้คำว่า บรรลือ แทนคำว่า ด้าย ถือเป็นกลวิธีที่เพิ่มคุณค่าทางด้านวรรณศิลป์
- ถูก ✓ 3. หากกล่าวถึงคำว่า อำนาจ ในจรรคน้าของกาพย์ยานี 11 ซึ่งกำหนดให้มีจำนวน 5 คำ ควรเลือกใช้คำว่า ฤทธิ์รอน มากกว่าคำว่า สักดา เพื่อให้วรรณครครบจำนวนคำ
- ผิด ✓ 4. คำไวพจน์ของคำว่า ช้าง คือ กรี และ ปักขี ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเดียวกัน
- ถูก ✓ 5. อัมพร และ นภา เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ท้องฟ้า ซึ่งใช้ในการแต่งกาพย์ยานี 11 ได้
- ถูก ✓ 6. คำว่า กุมภกันท์ และ อสุรี เป็นคำไวพจน์ที่มีความหมายว่า ยักษ์
- ผิด ✓ 7. คำว่า สมร และ รวี่ จัดอยู่ในกลุ่มคำไวพจน์ที่หมายถึง สงคราม
- ถูก ✓ 8. หากต้องการเขียนถึงคำว่า น้ำ สามารถเลือกใช้คำว่า ชลธาร ซึ่งจัดเป็นคำไวพจน์ของ

คงคา

- ผิด ✓ 9. คำว่า ศิริ และ จงกล เป็นคำไวพจน์ที่หมายถึง ภูเขา
- ถูก ✓ 10. คำว่า อาสัณ และ วายปราณ เป็นคำไวพจน์ของคำว่า ด้าย ซึ่งสามารถนำมาใช้ให้สัมผัสกับคำว่า บรรลือ ได้

แบบทดสอบชุดที่ 2

คำชี้แจง:ให้นำความหมายไปจับคู่กับคำไวพจน์ให้ถูกต้อง

ง ✓ 1. ปักขี	ก. ลิง
ข ✓ 2. เดโช	ข. ภูเขา
ก ✓ 3. กระบี่	ค. ยักษ์
ฉ ✓ 4. บงกช	ง. ด้าย
ช ✓ 5. ไอยรา	จ. นก
ว ✓ 6. สิงขร	ฉ. ดอกบัว
ง ✓ 7. ม้วย	ช. ไฟ
ฉ ✓ 8. สาคร	ซ. ช้าง
ค ✓ 9. อสุรา	ณ. น้ำ
ณ ✓ 10. เดชา	ญ. อำนาจ

๑๐๑๕๒๗

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 1

แบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 1

ตอนที่ 1: ความรู้ความเข้าใจเรื่องลักษณะคำสัมผัส

คำชี้แจง: จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด ตามหลักการของคำสัมผัส

- ✓ 1. (... ..) คำสัมผัสสระ คือคำที่มีเสียงสระเดียวกัน และหากมีตัวสะกด ต้องอยู่ในมาตราตัวสะกดเดียวกันด้วย
- ✓ 2. (... ..) สัมผัสอักษร หรือสัมผัสพยัญชนะ คือคำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีสระหรือตัวสะกดเหมือนกัน
- ✓ 3. (... ..) ตามข้อควรระวัง คำว่า "กิน" สามารถสัมผัสสระกับคำว่า "ปน" หรือ "สาน" ได้ เพราะมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน
- ✓ 4. (... ..) สัมผัสนอก คือสัมผัสบังคับระหว่างวรรคที่ต้องใช้ "สัมผัสสระ" เท่านั้น
- ✓ 5. (... ..) สัมผัสใน เป็นสัมผัสบังคับที่ต้องมีทุกวรรค หากไม่มีถือว่าผิดฉันทลักษณ์

ตอนที่ 2: การจำแนกประเภทสัมผัส

คำชี้แจง: จงพิจารณาคำหรือบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วระบุว่าเป็นสัมผัสประเภทใด

- ✓ 1. "มา - นา" และ "มี - ศรี" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ.....
- ✓ 2. "ข้า - ลู - ฆ่า" และ "ผา - เพาะ - ภู" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสอักษร.....
3. พิจารณบทประพันธ์: "จนดึกด้าว/พราวพราว/กลางอัมพร กระเรียนร่อน/ร้องก้อง/เมื่อสองยาม"
- คำว่า "ด้าว - พราว" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ.....
- คำว่า "พราว - พราว" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ.....
4. พิจารณบทประพันธ์: "อันอ้อยดวลหวานลิ้นแล้วขึ้นชาก แต่ลมปากหวานหูไม่รู้หาย"
- คำว่า "ชาก - ปาก" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ.....

ณ. ๑ ๙๙๙

ผู้จัดทำ

หน้า ๑.4

จำแนก

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 1

แบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 1

ตอนที่ 1: ความรู้ความเข้าใจเรื่องลักษณะคำสัมผัส

คำชี้แจง: จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูก และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด ตามหลักการของคำสัมผัส

1. (...✓...) คำสัมผัสสระ คือคำที่มีเสียงสระเดียวกัน และหากมีตัวสะกด ต้องอยู่ในมาตราตัวสะกดเดียวกันด้วย
2. (...✓...) สัมผัสอักษร หรือสัมผัสพยัญชนะ คือคำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีสระหรือตัวสะกดเหมือนกัน
3. (...X...) ตามข้อควรระวัง คำว่า "กิน" สามารถสัมผัสสระกับคำว่า "ปน" หรือ "สาน" ได้ เพราะมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน
4. (...✓...) สัมผัสนอก คือสัมผัสบังคับระหว่างวรรคที่ต้องใช้ "สัมผัสสระ" เท่านั้น
5. (...X...) สัมผัสใน เป็นสัมผัสบังคับที่ต้องมีทวิวรรค หากไม่มีถือว่าผิดฉันทลักษณ์

ตอนที่ 2: การจำแนกประเภทสัมผัส

คำชี้แจง: จงพิจารณาคำหรือบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วระบุว่าเป็นสัมผัสประเภทใด

1. "มา - นา" และ "มี - ศรี" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ ✓
2. "ข้า - ดู - ฆ่า" และ "ผา - เพาะ - ภู" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสอักษร ✓
3. พิจารณาทบทวน: "จันตึกดาว/พราวพราว/กลางอัมพร กระเรียนรอน/ร้องก้อง/เมื่อสองยาม"
- คำว่า "ดาว - พราว" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ ✓
- คำว่า "พราว - พราว" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสอักษร ✓
4. พิจารณาทบทวน: "อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วขึ้นซาก - แดลมปากหวานหูไม่รู้หาย"
- คำว่า "ซาก - ปาก" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ ✓

ดังน.

วิชัชณ เสงี่ยมาร์ เลขที่ 29 ม.4

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 1

แบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 1

ตอนที่ 1: ความรู้ความเข้าใจเรื่องลักษณะคำสัมผัส

คำชี้แจง: จงทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อที่ถูกต้อง และเครื่องหมาย X หน้าข้อที่ผิด ตามหลักการของคำสัมผัส

1. (...✓...) คำสัมผัสสระ คือคำที่มีเสียงสระเดียวกัน และหากมีตัวสะกด ต้องอยู่ในมาตราตัวสะกดเดียวกันด้วย
2. (...✓...) สัมผัสอักษร หรือสัมผัสพยัญชนะ คือคำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกัน โดยไม่จำเป็นต้องมีสระหรือตัวสะกดเหมือนกัน
3. (...X...) ตามข้อควรระวัง คำว่า "กิน" สามารถสัมผัสสระกับคำว่า "ปน" หรือ "สาน" ได้ เพราะมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน
4. (...✓...) สัมผัสนอก คือสัมผัสบังคับระหว่างวรรคที่ต้องใช้ "สัมผัสสระ" เท่านั้น
5. (...X...) สัมผัสใน เป็นสัมผัสบังคับที่ต้องมีทุกวรรค หากไม่มีถือว่าผิดฉันทลักษณ์

ตอนที่ 2: การจำแนกประเภทสัมผัส

คำชี้แจง: จงพิจารณาคำหรือบทประพันธ์ที่กำหนดให้ แล้วระบุว่าเป็นสัมผัสประเภทใด

1. "มา - นา" และ "มี - ศรี" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ ✓
2. "ข้า - ฐ - ฆ่า" และ "ผา - เพาะ - ภู" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสอักษร ✓
3. พิจารณาทบทวน: "จนดึกดว/พรวพรวง/กลางอัมพร กระเรียนรอน/ร้องก้อง/
เมื่อสองยาม"
 ◦ คำว่า "ดว - พรว" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ ✓
 ◦ คำว่า "พรว - พรวง" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสอักษร ✓
4. พิจารณาทบทวน: "อันอ้อยตาลหวานลิ้นแล้วขึ้นซาก แต่ลมปากหวานไม่รู้หาย"
 ◦ คำว่า "ซาก - ปาก" เป็นสัมผัสประเภท: สัมผัสสระ ✓

จำผก

วันชัย

พฤษภาคม

วัน 24 เลขที่ 16

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 2

แบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 2

ตอนที่ 1: การเลือกใช้คำคล้องจองในกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง: จงเลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างของกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้องตามตำแหน่งสัมผัส
บังคับ (คำที่กำหนด: โจน, กลอง, สลอน, เพลง, โจน)

1. "เรื่อรวิทิวธง...สลอน... สาครลั่นครื้นครื้นฟอง"
2. "บ้านช่องคลองเล็กใหญ่ บ้างต้นไผ่ตกใจ...โจน...
ปลุกเพื่อนเตือนตะ...โจน... ลูกโลดโผนโดนกันเอง"
3. "พิณพาทย์ระนาดฆ้อง ตะโพน...กลอง... ร้องเป็น...โจน...
ระฆังดังวังเวง โห้งห้งแห่งแห่งกังก้างดัง"

ตอนที่ 2: จับคู่ข้อความ

คำชี้แจง: จงจับคู่ข้อความกับคำนิยาม โดยนำตัวอักษรมาเติมลงในช่องว่างหน้าข้อให้สอดคล้องกัน

✓...ข. 1. "มา - นา" หรือ "กิน - ศิลป์"	ก. สัมผัสพยัญชนะ (สัมผัสอักษร)
✓...ค. 2. "ข้า - คู - ข้า" หรือ "ผา - เพาะ - ภู"	ข. สัมผัสสระ
✓...ค. 3. สัมผัสบังคับระหว่างวรรคที่ต้องใช้สัมผัสสระเท่านั้น	ค. สัมผัสนอก
✓...จ. 4. สัมผัสที่ช่วยเพิ่มความไพเราะในวรรค ไม่ได้เป็นข้อบังคับ	ง. สัมผัสใน
✓...จ. 5. ข้อควรระวัง: "กิน" ไม่สัมผัสกับ "ปน" หรือ "สาน"	ฉ. ห้ามใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาว
✓...จ. 6. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 ในกาพย์ยานี 11	ฉ. ส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 ของวรรคที่ 2
✓...ค. 7. คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในกาพย์ยานี 11	ช. ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3
✓...ค. 8. คำสุดท้ายวรรคที่ 4 ส่งไปยังคำสุดท้ายวรรคที่ 2 ของบทต่อไป	ข. สัมผัสระหว่างบท
✓...ฉ. 9. คำที่มีเสียงสระและมาตราตัวสะกดเดียวกัน	ฉ. ลักษณะของสัมผัสสระ
✓...ญ. 10. คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันภายในวรรค	ญ. ลักษณะของสัมผัสพยัญชนะ

เก่งกาจ

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 2

แบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 2

ตอนที่ 1: การเลือกใช้คำคล้องจองในกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง: จงเลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างของกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้องตามตำแหน่งสัมผัส
บังคับ (คำที่กำหนด: โจน, กลอง, สลอน, เพลง, โจน)

1. "เรือรวิทิวธง... สลอน... สาครลั่นครื้นครื้นฟอง"
2. "บ้านช่องคลองเล็กใหญ่ บ้างตื่นไฟตกใจ... โจน..."
3. "ปลุกเพื่อนเตือนตะ... โจน... ลูกโลดโผนโดนกันเอง"
4. "พิณพาทย์ระนาดฆ้อง ตะโพน... กลอง... ร้องเป็น... เพลง..."
5. "ระฆังดังแว้ง... โจน... โห่งท่วงเห่งแก่งก้างดัง"

ตอนที่ 2: จับคู่ข้อความ

คำชี้แจง: จงจับคู่ข้อความกับคำนิยาม โดยนำตัวอักษรมาเติมลงในช่องว่างหน้าข้อให้สอดคล้องกัน

1. "มา - นา" หรือ "กิน - ศิลป์" 2. "ข้า - คุ - ขา" หรือ "ผา - เพาะ - ภู" 3. สัมผัสบังคับระหว่างวรรคที่ต้องใช้สัมผัสสระเท่านั้น 4. สัมผัสที่ช่วยเพิ่มความไพเราะในวรรค ไม่ได้เป็นข้อบังคับ 5. ข้อควรระวัง: "กิน" ไม่สัมผัสกับ "ปน" หรือ "สาน" 6. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 ในกาพย์ยานี 11 7. คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในกาพย์ยานี 11 8. คำสุดท้ายวรรคที่ 4 ส่งไปยังคำสุดท้ายวรรคที่ 2 ของบทต่อไป 9. คำที่มีเสียงสระและมาตราตัวสะกดเดียวกัน 10. คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันภายในวรรค	ก. สัมผัสพยัญชนะ (สัมผัสอักษร) ข. สัมผัสสระ ค. สัมผัสนอก ง. สัมผัสใน จ. ห้ามใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาว ฉ. ส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 ของวรรคที่ 2 ช. ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3 ซ. สัมผัสระหว่างบท ณ. ลักษณะของสัมผัสสระ ญ. ลักษณะของสัมผัสพยัญชนะ

แดง ๓๓

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 2

แบบฝึกหัดเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส 2

ตอนที่ 1: การเลือกใช้คำคล้องจองในกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง: จงเลือกคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างของกาพย์ยานี 11 ให้ถูกต้องตามตำแหน่งสัมผัสบังคับ (คำที่กำหนด: โจน, กลอง, สลอน, เพลง, โจน)

1. "เรื่อรวีทิวธง...สลอน... สาครลั่นครื้นครื้นฟอง"
2. "บ้านช่องคลองเล็กใหญ่...โจน... บ้างตื่นไฟตกใจ..."
- ปลุกเพื่อนเตือนตะ...โจน... ลูกโลดโผนโดนกันเอง"
3. "พิณพาทย์ระนาดซ้อง...โกลน... ระฆังดังวังเวง...โกลน... ร้องเป็น...เพลง...
โห่งห่างแห่งแก่งก้างดัง"

ตอนที่ 2: จับคู่ข้อความ

คำชี้แจง: จงจับคู่ข้อความกับคำนิยาม โดยนำตัวอักษรมาเติมลงในช่องว่างหน้าข้อให้สอดคล้องกัน

1. "มา - นา" หรือ "กิน - คิลป์"	ก. สัมผัสพยัญชนะ (สัมผัสอักษร)
2. "ข้า - คู - ข้า" หรือ "ผา - เพาะ - ภู"	ข. สัมผัสสระ
3. สัมผัสบังคับระหว่างวรรคที่ต้องใช้สัมผัสสระเท่านั้น	ค. สัมผัสนอก
4. สัมผัสที่ช่วยเพิ่มความไพเราะในวรรค ไม่ได้เป็นข้อบังคับ	ง. สัมผัสใน
5. ข้อควรระวัง: "กิน" ไม่สัมผัสกับ "ปน" หรือ "สาน"	จ. ห้ามใช้สระเสียงสั้นสัมผัสกับสระเสียงยาว
6. คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 ในกาพย์ยานี 11	ฉ. ส่งสัมผัสไปยังคำที่ 3 ของวรรคที่ 2
7. คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในกาพย์ยานี 11	ช. ส่งสัมผัสไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 3
8. คำสุดท้ายวรรคที่ 4 ส่งไปยังคำสุดท้ายวรรคที่ 2 ของบทต่อไป	ซ. สัมผัสระหว่างบท
9. คำที่มีเสียงสระและมาตราตรงตัวสะกดเดียวกัน	ณ. ลักษณะของสัมผัสสระ
10. คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันภายในวรรค	ญ. ลักษณะของสัมผัสพยัญชนะ

เก่ง ธาก

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส

แบบทดสอบย่อยเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส

คำชี้แจง: จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามหลักการของคำสัมผัสในคำประพันธ์ไทย

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า "สัมผัส" ในบทกลอนว่า หมายถึง คำที่มีเสียงสระและ...^{พยางค์วรรค}...อย่างเดียวกัน
- ลักษณะของคำสัมผัสแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ๆ คือ สัมผัสสระ และ...^{สัมผัสอักษร}...
- "สัมผัสสระ" คือคำที่มีเสียงสระเดียวกัน หากมีตัวสะกดต้องอยู่ใน...^{พยางค์วรรค}...เดียวกัน
- คู่คำว่า "มา - นา" และ "มี - ศรี" จัดเป็นสัมผัสสระประเภทที่...^{ไม่สัมผัสสระ}...
- คู่คำว่า "กิน - ศิลป์" และ "ยศ - พจน์" จัดเป็นสัมผัสสระประเภทที่...^{สัมผัสสระ}...
- ข้อควรระวังในการแต่งสัมผัสสระคือ ห้ามใช้สระ...^{สระเอก}...สัมผัสกับสระเสียงยาว แม้จะมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน
- คำว่า "สั้น" ไม่สามารถส่งสัมผัสสระไปยังคำว่า "...^{ไม่ส่งสัมผัสสระ}..." ได้ เนื่องจากเสียงสระสั้น-ยาวต่างกัน
- "สัมผัสพยัญชนะ" หรือสัมผัสอักษร คือคำที่มีเสียง...^{พยางค์วรรค}...เดียวกัน แต่มีเสียงสระต่างกัน
- ชุดคำว่า "ข้า - คู - ขา" จัดเป็นสัมผัสพยัญชนะประเภทที่...^{ไม่สัมผัสพยัญชนะ}...
- ชุดคำว่า "แผน - หัง - ภาย" จัดเป็นสัมผัสพยัญชนะประเภทที่...^{สัมผัสพยัญชนะ}...
- "สัมผัสนอก" คือการสัมผัสระหว่างวรรค ซึ่งถือเป็นสัมผัส...^{สัมผัส}...ที่ต้องมีในคำประพันธ์
- ตำแหน่งสัมผัสนอกบังคับว่าต้องใช้เฉพาะ "...^{สัมผัสสระ}..." เท่านั้นในการส่งและรับสัมผัส
- "สัมผัสใน" คือคำสัมผัสที่คล้องจองกันอยู่ภายใน...^{สัมผัสสระ}...เดียวกัน
- สัมผัสในเป็นสัมผัสที่...^{ไม่บังคับ}...จะมีหรือไม่ก็ได้ แต่หากมีจะช่วยให้ไพเราะ
- ในกาพย์ยานี 11 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 จะต้องส่งสัมผัสไปยัง คำที่ ...³... ของวรรคที่ 2
- ในกาพย์ยานี 11 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 จะต้องส่งสัมผัสไปยัง คำสุดท้ายของวรรคที่ ...¹...
- "สัมผัสระหว่างบท" คือการส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทแรก ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ ...²...ในบทถัดไป
- จากตัวอย่างกาพย์พระไชยสุริยา: "บ้านช่องคลองเล็กใหญ่ บ้างต้นไผ่ตงใจระโกลน" คำที่ควรเติมเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า "ใหญ่" คือคำว่า ...^{โกลน}...
- จากตัวอย่างเดียวกัน: "พิณพาทย์ระนาดฆ้อง ตะโพนกลองร้องเป็น...^{กลอง}..." คำที่ควรเติมเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า "ฆ้อง" และ "กลอง" คือคำว่า ...^{กลอง}...
- สัมผัสในที่ช่วยให้กลอนไพเราะขึ้นสามารเป็นได้ทั้งสัมผัสสระและ...^{สัมผัสอักษร}...

๗๖.๑ จารุณี

๙๙๐๖๖

พจนานุกรม อักษร

12
20

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส

นางชัชวาลย์ แก้วจันทร์ เลขที่ 29

แบบทดสอบย่อยเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส

คำชี้แจง: จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามหลักการของคำสัมผัสในคำประพันธ์ไทย

1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า "สัมผัส" ในบทกลอนว่า หมายถึง คำที่มีเสียงสระและ ตัวสะกด อย่างเดียวกัน
2. ลักษณะของคำสัมผัสแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ๆ คือ สัมผัสสระ และ สัมผัสพยัญชนะ
3. "สัมผัสสระ" คือคำที่มีเสียงสระเดียวกัน หากมีตัวสะกดต้องอยู่ใน พยางค์เดียวกัน เดียวกัน
4. คู่คำว่า "มา - นา" และ "มี - ศรี" จัดเป็นสัมผัสสระประเภทที่ สัมผัสสระ ๒ ตัวสะกด
5. คู่คำว่า "กิน - คิลป์" และ "ยศ - พจน์" จัดเป็นสัมผัสสระประเภทที่ สัมผัสสระ ๑ ตัวสะกด
6. ข้อควรระวังในการแต่งสัมผัสสระคือ ห้ามใช้สระ กิน สัมผัสกับสระเสียงยาว แม้จะมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน
7. คำว่า "สัน" ไม่สามารถส่งสัมผัสสระไปยังคำว่า "....." ได้ เนื่องจากเสียงสระสั้น-ยาวต่างกัน
8. "สัมผัสพยัญชนะ" หรือสัมผัสอักษร คือคำที่มีเสียง พยัญชนะ เดียวกัน แต่มีเสียงสระต่างกัน
9. ชุดคำว่า "ข้า - คู - ฆา" จัดเป็นสัมผัสพยัญชนะประเภทที่ สัมผัสพยัญชนะ ๑ ตัวสะกด
10. ชุดคำว่า "แผน - พัง - ภาย" จัดเป็นสัมผัสพยัญชนะประเภทที่ สัมผัสพยัญชนะ ๑ ตัวสะกด
11. "สัมผัสนอก" คือการสัมผัสระหว่างวรรค ซึ่งถือเป็นสัมผัส บังคับ ที่ต้องมีในคำประพันธ์
12. ตำแหน่งสัมผัสนอกบังคับว่าต้องใช้เฉพาะ "....." เท่านั้นในการส่งและรับสัมผัส
13. "สัมผัสใน" คือคำสัมผัสที่คล้องจองกันอยู่ภายใน วรรค เดียวกัน
14. สัมผัสในเป็นสัมผัสที่ ไม่บังคับ จะมีหรือไม่ก็ได้ แต่หากมีจะช่วยเพิ่มความไพเราะ
15. ในกาพย์ยานี 11 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 จะต้องส่งสัมผัสไปยัง คำที่ 3 ของวรรคที่ 2
16. ในกาพย์ยานี 11 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 จะต้องส่งสัมผัสไปยัง คำสุดท้ายของวรรคที่ 3
17. "สัมผัสระหว่างบท" คือการส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทแรก ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่ 2 ในบทถัดไป
18. จากตัวอย่างกาพย์พระไชยสุริยา: "บ้านช่องคลองเล็กใหญ่ บ้างดินไผดกใจ โหล่ง" คำที่ควรเติมเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า "ใหญ่" คือคำว่า โหล่ง
19. จากตัวอย่างเดียวกัน: "พิณพาทย์ระนาด ฆ้อง ตะโพนกลองร้องเป็น โหล่ง" คำที่ควรเติมเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า "ฆ้อง" และ "กลอง" คือคำว่า โหล่ง
20. สัมผัสในที่ช่วยให้กลอนไพเราะขึ้นสามารถเป็นได้ทั้งสัมผัสสระและ สัมผัสพยัญชนะ

แก้วจก

19

20

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส

แบบทดสอบย่อยเรื่อง ฝึกจิตสัมผัส

คำชี้แจง: จงเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ถูกต้องตามหลักการของคำสัมผัสในคำประพันธ์ไทย

- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของคำว่า "สัมผัส" ในบทกลอนว่า หมายถึง คำที่มีเสียงสระและ.....อย่างเดียวกัน
- ลักษณะของคำสัมผัสแบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ๆ คือ สัมผัสสระ และ.....
- "สัมผัสสระ" คือคำที่มีเสียงสระเดียวกัน หากมีตัวสะกดต้องอยู่ใน.....เดียวกัน
- คู่คำว่า "มา - นา" และ "มี - ศรี" จัดเป็นสัมผัสสระประเภทที่.....
- คู่คำว่า "กิน - ศิลป์" และ "ยศ - พจน์" จัดเป็นสัมผัสสระประเภทที่.....
- ข้อควรระวังในการแต่งสัมผัสสระคือ ห้ามใช้สระ.....สัมผัสกับสระเสียงยาว แม้จะมีตัวสะกดมาตราเดียวกัน
- คำว่า "สั้น" ไม่สามารถส่งสัมผัสสระไปยังคำว่า "....." ได้ เนื่องจากเสียงสระสั้น-ยาวต่างกัน
- "สัมผัสพยัญชนะ" หรือสัมผัสอักษร คือคำที่มีเสียง.....เดียวกัน แต่มีเสียงสระต่างกัน
- ชุดคำว่า "ข้า - คู - ขา" จัดเป็นสัมผัสพยัญชนะประเภทที่.....
- ชุดคำว่า "แผน - พัง - ภาย" จัดเป็นสัมผัสพยัญชนะประเภทที่.....
- "สัมผัสนอก" คือการสัมผัสระหว่างวรรค ซึ่งถือเป็นสัมผัส.....ที่ต้องมีในคำประพันธ์
- ตำแหน่งสัมผัสนอกบังคับว่าต้องใช้เฉพาะ "....." เท่านั้นในการส่งและรับสัมผัส
- "สัมผัสใน" คือคำสัมผัสที่คล้องจองกันอยู่ภายใน.....เดียวกัน
- สัมผัสในเป็นสัมผัสที่.....จะมีหรือไม่ก็ได้ แต่หากมีจะช่วยให้ไพเราะ
- ในกาพย์ยานี 11 คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 จะต้องส่งสัมผัสไปยัง คำที่.....ของวรรคที่ 2
- ในกาพย์ยานี 11 คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 จะต้องส่งสัมผัสไปยัง คำสุดท้ายของวรรคที่.....
- "สัมผัสระหว่างบท" คือการส่งสัมผัสจากคำสุดท้ายของวรรคที่ 4 ในบทแรก ไปยังคำสุดท้ายของวรรคที่.....ในบทถัดไป
- จากตัวอย่างกาพย์พระไชยสุริยา: "บ้านช่องคลองเล็กใหญ่ บ้างตื่นไฟตกใจ....." คำที่ควรเติมเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า "ใหญ่" คือคำว่า.....
- จากตัวอย่างเดียวกัน: "พินพาทยระนาดฆ้อง ตะโพนกลองร้องเป็น....." คำที่ควรเติมเพื่อให้สัมผัสกับคำว่า "ฆ้อง" และ "กลอง" คือคำว่า.....
- สัมผัสในที่ช่วยให้กลอนไพเราะขึ้นสามารถเป็นได้ทั้งสัมผัสสระและ.....

มีความพยายามในบทกลอน

ม.ค. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐๐ เล่มที่ ๑

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องจักรต้นทลัักษณ์ 1

แบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องจักรต้นทลัักษณ์ 1

ชื่อ..... จิณณพักรักษ์ ไธยมภัสร์ วัน 21/4 เลขที่ 9

ภาษาไทย

ธรรมชาติสุดถักถัก

ไปกับ ภาพยานี ๑๑

แผนผังสัมพันธ์บังคับ ภาพยานี ๑๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำที่หายไปในการยานี ๑๑ ตามสัมพันธ์บังคับ จากคำที่กำหนดให้

ฟากฟ้า งดงาม สุดใส มา ตา ไป คันทา

สิคราม นภา

ธรรมชาติ..... งดงาม..... ฟ้า..... สีทอง..... สวย..... ดีใจ

หม่นกบินเรียง..... ไป..... ต้นไม้ใหญ่พลั่วไป..... ไป

นกบินเต็ม..... นภา..... ห้อง..... ห้อง..... สะพาน..... มา

สวยงามน่า..... ชื่นชม..... บนท้องฟ้า..... อากาศ

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ เพ็ชรผล ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

คึกคัก คน หัว ลำคัว ลำคั้น แขน ไสว

ไร่ ใหญ่

ธรรมชาติเหมือน..... สวน..... เป็น..... คล้าย..... เหมือน..... กิ่งไม้

เปรียบใบเหมือนกับ..... ใบ..... ที่พัดปลิวพลั่ว..... ไป

กิ่งก้านเหมือนกับ..... ใบ..... อีก..... คน..... เกาะ..... กิ่ง

เหลาสัตว์ในป่า..... ไป..... วิ่งว่องไวอย่างรวดเร็ว

เด็กชายอภิรัตน์ ระเบียบดี ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ป่า มา มา ป่าไม้ มา ไป รักษา

ป่า คุณค่า

ธรรมชาติคือ..... ป่า..... บางคน..... คิด..... ไป..... ไป

ทำให้ป่าหาย..... ไป..... เดียวมีภัยจะตาม..... มา

เราช่วยปลูก..... ป่า..... ไว้..... รักษา..... และ..... รักษา

ให้สัตว์เล็กใหญ่..... ไป..... ได้พึ่งพา..... ป่า..... และ..... หา..... กิน

เด็กชายณัฏฐาณันท์ เพ็ชรผล ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

โกก้า ป่า ชนิด ชีวิต มากมาย ตา

ชื่นชม คอมมตม กาย

ป่าไม้..... มี..... มีรอบ..... ตา..... ให้..... ชื่นชม

กลิ่นหอมชวน..... ไป..... มีหลากหลาย..... ละ..... ลาน..... ตา

สัตว์ป่าหลาย..... ชนิด..... มี..... ชีวิต..... อยู่ใน..... ป่า

เสือหนูน้อย..... ไป..... หมั่น..... ไป..... ธรรมชาติ

เด็กหญิงไธยมภัสร์ วัฒนวงศ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ป่าใหญ่ โกล ไพร ใหญ่ แมกไม้ ไป นกกา

มา พงไพร

ภูเขา..... สูง..... มี..... ป่า..... หัก..... วง.....

หมู่วิหคบิน..... ไป..... ฟากฟ้า..... ไป..... ไกล..... ไป

ต้นไม้พลั่ว..... ไป..... เสียง..... ไป..... ก้อง..... ไป

เสียงสัตว์ใน..... ป่า..... สิ่ง..... ไป..... ข้าง..... ไป

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ ศรีสุบรรณ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ชีวิต พึ่งพา นกกา คิด ต้นไม้ ใหญ่ ทน

หินผา รักษา

ภูเขา..... สูง..... ลำธาร..... ไป..... และ..... ไป

อีกทั้ง..... ไป..... อยู่ใน..... ไป..... ต้นไม้..... ไป

ธรรมชาติ..... ไป..... จึงช่วย..... ไป..... ควร..... ไป

ชีวิตต้อง..... ไป..... ภูเขา..... ไป..... และ..... ไป

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ คงคุ้ม ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ร่วมเฝ้า ค่อยเฝ้า ขจี มากมี ใจ ป่าใหญ่

ผ่าน ชัดชาน

ป่าไม้เขียว..... ไป..... นั้น..... ไป..... ให้..... ไป

รักษาและ..... ไป..... ให้..... ไป..... เสร็จ..... ไป

ลำธารน้ำไหล..... ไป..... คง..... ไป..... ใน..... ไป

อนุรักษ์..... ไป..... ต้นไม้..... ไป..... ให้..... ไป

เด็กชายณัฏฐาณันท์ โพธิ์สวัสดิ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ร้อย กิ่งใบ ป่าพึ่ง พงไพร สัตว์น้อย เสียงดัง

อาศัย สายน้ำ ชุ่มฉ่ำ

สัตว์ใหญ่และ..... ไป..... สัตว์เป็น..... ไป..... เสียง..... ไป

ไพเราะเหมาะ..... ไป..... ดัง..... ไป..... ก้อง..... ไป

ก่อเกิดเป็น..... ไป..... สัตว์..... ไป..... ได้..... ไป

ออกผลผลิต..... ไป..... ชุ่มชื้น..... ไป..... เมื่อ..... ไป

เด็กชายณัฏฐาณันท์ บ้านอุไร ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ครูผู้สอน

นางสาวไธยมภัสร์ เพ็ชรผล สัมผัสทุกตัว

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องคิดฉันท์ลักษณะ 1

แบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องคิดฉันท์ลักษณะ 1

ชื่อ.....ช.อ. ภาณุวิช.....ชั้น ๙.๔ เลขที่ ๒

ภาษาไทย

ธรรมชาติสุดลูกกลับ

ไปกับ ภาพยานี ๑๑

แผนผังสัมผัสบังคับ ภาพยานี ๑๑

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำที่หายไปในภาพยานี ๑๑ ตามสัมผัสบังคับ จากคำที่กำหนดให้

ฟากฟ้า จดงาม สดใส มา ตา ไป ค้นหา

สัคราม นภา

ธรรมชาติ.....สดใส.....ฟ้า.....สดใส.....สวย.....สดใส

หมูนกบินเรียงไป.....ตา.....ต้นไม้ใหญ่.....ตา

นกบินเต็ม.....ฟ้า.....ท้อง.....สดใส.....ละลาน.....ตา

สวยงามน่า.....ศึกษา.....บนท้องฟ้า.....นภา

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ เพียรผล ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

คึกแค้น คน หัว ลำตัว ลำต้น แขน ไสว

ไว้ใหญ่

ธรรมชาติเหมือน.....คน.....เป็น.....คน.....เหมือน.....คน

เปรียบไปเหมือนกับ.....หัว.....ที่พัดปลิว.....หัว

กิ่งก้านเหมือนกับ.....แขน.....กิ่ง.....แขน.....เกาะ.....ไว้

เหล่าสัตว์ในป่า.....ไว้.....วิ่งว่อนไว้อย่างรวดเร็ว

เด็กชายปรกรณ์ ระเบียบดี ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ป่า มา มา ป่าไม้ มา ไป รักษา

ป่า คุณค่า

ธรรมชาติคือ.....ป่า.....บางคน.....ป่า.....ดี.....ป่า

ทำให้ป่าหาย.....ไป.....เดี๋ยวมีภัยจะตาม.....ไป

เราช่วยปลูก.....ป่า.....รู้.....ป่า.....และ.....ป่า

ให้สัตว์เล็กใหญ่.....ป่า.....ได้พึ่งพา.....ป่า.....และ.....ป่า

เด็กชายมีติ หยกประติษฐ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

โกก้า ป่า ขมิ้น ขีวดี มากมาย ตา

ชื่นชม ดอมดม กาย

ป่าไม้.....ดี.....มี.....ดี.....ให้.....ดี

กลิ่นหอมชวน.....ดี.....มี.....ดี.....หลาย.....ดี

สัตว์ป่าหลาย.....ดี.....มี.....ดี.....อยู่ใน.....ดี

เสือหนู.....ดี.....หมด.....ดี.....คือ.....ดี

เด็กหญิงไอรดา หลานวงศ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ป่าใหญ่ โกล ไพร ใหญ่ แมกไม้ ไป นกกา

มา พงไพร

ภูเขา.....ป่า.....มี.....ป่า.....ที่.....ป่า

หมู่ไม้.....ป่า.....ฟากฟ้า.....ป่า.....ไป.....ป่า

ต้นไม้.....ป่า.....เสียง.....ป่า.....ก้อง.....ป่า

เสียงสัตว์.....ป่า.....สิ่ง.....ป่า.....เหล่านี้.....ป่า

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ ศรีสุบรรณ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ขีวดี พึ่งพา นกกา คัด ต้นไม้ ใหญ่ พนา

หินผา รักษา

ภูเขา.....ป่า.....ลำธาร.....ป่า.....และ.....ป่า

อีกทั้ง.....ป่า.....อยู่ใน.....ป่า.....ต้น.....ป่า

ธรรมชาติ.....ป่า.....จงช่วย.....ป่า.....ควร.....ป่า

ขีวดี.....ป่า.....ภูเขา.....ป่า.....และ.....ป่า

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ พงศ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ร่วมเงา ต่อไป คอยเฝ้า ขี้ มากมี ใจ ป่าใหญ่

ผ่าน ชัดชาน

ป่าไม้.....ป่า.....นั้น.....ป่า.....ให้.....ป่า

รักษา.....ป่า.....ให้.....ป่า.....ได้.....ป่า

ลำธาร.....ป่า.....ดัง.....ป่า.....ใน.....ป่า

อนุรักษ.....ป่า.....ต้นไม้.....ป่า.....ให้ออก.....ป่า

เด็กชายณัฏฐาณันท์ โพธิ์สวัสดิ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ร้อย กิ่งใบ ป่าฝั่ง พงไพร สัตว์น้อย เสียงดัง

อาศัย สายน้ำ ชุ่มฉ่ำ

สัตว์.....ป่า.....สัตว์.....ป่า.....เป็น.....ป่า

โพธิ์.....ป่า.....ดัง.....ป่า.....ก้อง.....ป่า

ก่อให้เกิด.....ป่า.....สัตว์.....ป่า.....ได้.....ป่า

ออกผล.....ป่า.....ชุ่ม.....ป่า.....ชื่น.....ป่า

เด็กชายมหาวิธ ปานอุไร ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ครูผู้สอน

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องคิดฉันท์ลักษณะ 1

แบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องคิดฉันท์ลักษณะ 1

ชื่อ วันชัย ขาวเจริญ ชั้น ม.4 เลขที่ 16

ภาษาไทย

ธรรมชาติสุดลูกห้อย

ไปกับ กาพย์ยานี ๑๑

แผนผังสัมผัสบังคับ กาพย์ยานี ๑๑

○○○○○ ○○○○○○
○○○○○ ○○○○○○
○○○○○ ○○○○○○
○○○○○ ○○○○○○

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเติมคำที่หายไปในกาพย์ยานี ๑๑ ตามสัมผัสบังคับ จากคำที่กำหนดให้

ฟากฟ้า งดงาม สดใส มา ตา ไป คั่นหา

สัคราม นภา

ธรรมชาติ งดงาม ฟาก สีคราม สดใส สดใส
 หนูกบินเรียง ไป คั่น ไม้ใหญ่ หลัว ไป
 นกบินเต็ม ฟากฟ้า ท้อง นภา ละลาน ตา
 สวยงามน่า ชื่นชม บนท้องฟ้า นภา ภาภาค

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ เพ็ชรผล ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

คึกแค้น คน-หัว ลัวคว ล้าคั่น แขน ไสว

ไว้ใหญ่

ธรรมชาติเหมือน คน เป็น สัตว์ เหมือน คน
 เปรียบไปเหมือนกับ คน ที่พัดปลิวลัว ไป
 กิ่งก้านเหมือนกับ คน คึกแค้น เกาะกิ่ง ไม้
 เหล่าสัตว์ในป่า ไว้ ร่วงร่วงไวอย่าง รวดเร็ว

เด็กชายปรกรณ์ ระเบียบดี ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ป่า มา มา ป่าไม้ มา ไป รักษา

ป่า คุณค่า

ธรรมชาติคือ ป่า บางคน มา คัด ไม้
 ทำให้ป่าหาย ไป เดียวมีก็จะมีตาม มา
 เรางช่วยปลูก ป่า รักษา ป่า และ คุณค่า
 ให้สัตว์เล็กใหญ่ ไว้ ได้พึ่งพา ป่า และ หากิน

เด็กชายณัฏฐาณันท์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

โกก้า ป่า ชนิด ชีวิค มากมาย ตา

ชื่นชม คอมมตม กาย

ป่าไม้ จาก ธรรมชาติ มีรอบ ป่า ให้ ชื่นชม
 กลิ่นหอมชวน ชื่นชม มีหลากหลาย สายพันธุ์
 สัตว์ป่าหลาย ชนิด มี ชีวิต อยู่ใน ป่า
 เสือหนุมาน เป็น หมดนี้คือ ธรรมชาติ

เด็กหญิงไอรดา พลาบวงค์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ป่าใหญ่ โกล ไพร ใหญ่ แมกไม้ ไป นกกา

มา พงไพร

ภูเขา ลำเนา ใหญ่ มี นก บิน ขึ้น ลง
 หมู่ วิหค บิน ไป ฟาก ฟ้า โล ไกล
 ต้น ไม้ พลั่ว ไป เสี่ยง น้ำ กิ่ง ไม้
 เสียง สัตว์ ใน ป่า สิ่ง เหล่านี้ จึง คง งาม

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ ศรีสุบรรณ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ชีวิค พึ่งพา นกกา คัด ต้นไม้ ใหญ่ หนา

หินผา รักษา

ภูเขา ป่า ไม้ ใหญ่ ลำธาร ใน ป่า และ หิน
 อีก ทั้ง เหล่า ไม้ อยู่ใน ป่า ต้น ไม้ ใหญ่
 ธรรมชาติ จึง เป็น จึง ช่วย กัน ควร รักษา
 ชีวิต ต้อง พึ่ง พา ภูเขา ป่า และ หิน

เด็กหญิงณัฏฐาณันท์ คงคุ้ม ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ร่วมเงา ต่อไป คอยเฝ้า ขจี มากมี ใจ ป่าใหญ่

ผ่าน ชัดชาน

ป่า ไม้ เขียว ใส ขึ้น มาก มี ใจ ร่วม เงา
 รักษา และ คอย เฝ้า ให้ ร่วม เงา ได้ สุข ใจ
 ลำธาร น้ำ ไหล ผ่าน ดัง ชัด ชาน ใน ป่า ใหญ่
 อนุรักษ์ สัตว์ ป่า ต้น ไม้ ไม่ ให้ออก ขึ้น จน

เด็กชายณัฏฐาณันท์ โพธิ์สวัสดิ์ ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ร้อย กิ่งใบ ป่าฝั่ง พงไพร สัตว์น้อย เสียงดัง

อาศัย สายน้ำ ชุ่มฉ่ำ

สัตว์ ใหญ่ และ สัตว์ น้อย สัตว์ เป็น สัตว์ สง เสียง ดัง
 ไพร เกาะ เกาะ ไม่ ไป ดัง ก็ ก้อง ทั่ว ป่า ใหญ่
 ก่อเกิด เป็น สาย น้ำ สัตว์ น้อย ได้ อาศัย
 ออก ผล ผลิต กิ่ง ใบ ชุ่ม ชื้น ใจ เมื่อ ได้ ชม

เด็กชายมหาวิทยาลัย บ้านอุไร ป.๕/๑ ร.ร. อนุบาลวัดอ่างทอง

ครูอุกคอง

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องจักรต้นทลัษณ์ 2

ชื่อ-สกุล: พิมพ์สวัสดิ์ ไชยวงษ์ชัย

ชั้น: ม. 4 เลขที่: 9

ใบงาน เรื่อง **กาพย์ยานี ๑๑**

คำสั่ง ให้นักเรียนเรียงลำดับของกาพย์ยานี ๑๑ ให้ถูกต้อง

แม่อดทนให้ดักหนูน กอดใครใคร่ละมุน อุ่นเอื้อเมื่อฟ้าหม่น คั่นเคยรักถักต่อพลัน

อุ่นเอื้อเมื่อฟ้าหม่น อบอุ่นเมื่อฟ้าหม่น
กอดใครใคร่ละมุน คั่นเคยรักถักต่อพลัน

ออกอุณการุณรัก เป็นมิ่งมั่นนิรันดร เฝ้าพุ่มพิกไม่เลียงหนี ถักทอดต่อชีวิ

อุณการุณรัก เฝ้าพุ่มพิกไม่เลียงหนี
รักทอดต่อชีวิ เป็นมิ่งมั่นนิรันดร

อุ่นแท้แค้นรักลูก รักแท้แต่ในครรภ ปมเพาะคนจนดิงาม คอยปลอบปลุกทุกสิ่งสรรค์

อุ่นแท้แค้นรักลูก คอยปลอบปลุกทุกสิ่งสรรค์
รักแท้แต่ในครรภ ปมเพาะคนจนดิงาม

สายใยแต่ในครรภ คอยดูแลไม่แปรผัน สรรรักปักอกแม่ เอ๋ยรักนั้นพลันยินดี

สายใยแต่ในครรภ คอยดูแลไม่แปรผัน
สรรรักปักอกแม่ เอ๋ยรักนั้นพลันยินดี

๑๐๑ เชิญพ เร่งร่วมผลได้ถูกต่อ

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องวัดฉันทลักษณ์ 2

ชื่อ-สกุล: วันชัย จาจนเรียง ชั้น: 2.4 เลขที่: 16

ใบงาน เรื่อง **กาพย์ยานี ๑๑**

คำสั่ง ให้นักเรียนเรียงลำดับของกาพย์ยานี ๑๑ ให้ถูกต้อง

แม่อดทนให้ตักทูน กอดใครใครละมุน อุ่นเอื้อเมื่อฟ้าหม่น คั่นเคยรักถักต่อพลัน

อุ่นเอื้อเมื่อฟ้าหม่น แม่อดทนให้ตักทูน
กอดใครใครละมุน คั่นเคยรักถักต่อพลัน

ออกอุ่นการรัก เป็นมิ่งมั่นนิรันดร เฝ้าพุ่มพิกไม่เลียงหนี ถักทอดต่อชีวิ

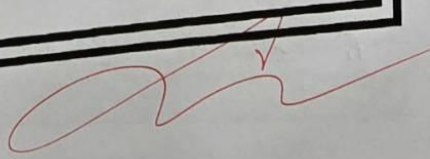
ออกอุ่นการรัก เฝ้าพุ่มพิกไม่เลียงหนี
ถักทอดต่อชีวิ เป็นมิ่งมั่นนิรันดร

อุ่นแท้แม่รักลูก รักแท้แต่ในครรภ์ ปมเพาะคนจนดิงาม คอยปลอบปลุกทุกสิ่งสรรค์

อุ่นแท้แม่รักลูก คอยปลอบปลุกทุกสิ่งสรรค์
รักแท้แต่ในครรภ์ ปมเพาะคนจนดิงาม

สายใยแต่ในครรภ์ คอยดูแลไม่แปรผัน ศรรักปักอกแม่ เอ๋ยรักนั้นพลันยินดี

สายใยแต่ในครรภ์ ศรรักปักอกแม่
เอ๋ยรักนั้นพลันยินดี คอยดูแลไม่แปรผัน

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง เครื่องครัวชั้นลักษณะ 2

ชื่อ-สกุล: ก. ๑ จ. ๑๖๖ ส. ๑๖๖๖ ชั้น: ๑. 4 เลขที่: 2

ใบงาน เรื่อง **กาพย์ยานี ๑๑**

คำสั่ง ให้นักเรียนเรียงลำดับของกาพย์ยานี ๑๑ ให้ถูกต้อง

แม่อดทนให้ตักหนูน กอดใครใคร่ระมุน อุ่นเอื้อเมื่อฟ้าหม่น คั่นเคยรักถักต่อพลัน

อุ่นเอื้อเมื่อฟ้าหม่น แม่อดทนให้ตักหนูน
กอดใครใคร่ระมุน คั่นเคยรักถักต่อพลัน

อกอุ่นการุณรัก เป็นมิ่งมั่นนิรันดร เฝ้าพุ่มพิกไม้เลียงหนี ถักทอดต่อชีวิ

อกอุ่นการุณรัก เฝ้าพุ่มพิกไม้เลียงหนี
ถักทอดต่อชีวิ เป็นมิ่งมั่นนิรันดร

อุ่นแท้แม่รักลูก รักแท้แต่ในครรภ์ ปมเพาะคนจนดิงาม คอยปลอบปลุกทุกสิ่งสรรค์

อุ่นแท้แม่รักลูก คอยปลอบปลุกทุกสิ่งสรรค์
รักแท้แต่ในครรภ์ ปมเพาะคนจนดิงาม

สายใยแต่ในครรภ์ คอยดูแลไม่แปรผัน ศรีรักปักอกแม่ เอ๋ยรักนั้นพลันยินดี

ศรีรักปักอกแม่ เอ๋ยรักนั้นพลันยินดี
สายใยแต่ในครรภ์ คอยดูแลไม่แปรผัน

 ดีใจจัง

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง เครื่องคิดฉันลักษณ์

แบบทดสอบย่อยเรื่อง เครื่องคิดฉันลักษณ์	
คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว	
๑. ข้อใดมีคำสัมผัสสระ ก. ลือเลื่องไปทั่วหล้า ข. งามผ่องผุดสะดุดตา ✓ ค. พระนอนถ้ำพระพุทธร ง. แม่นครมาต้องกราบกราน ๒. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่าวรรคที่ ๒ ของกาพย์ยานี ๑๑ ก. ปักขีปักษาเหอ ข. เจ้าไปหารังนอน ค. มาจากพนาสัย ข. เจ้าบินออกมาจากไพร ✓ ๓. ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง ๑ ทั้งพี่น้องแสนน่ารัก ๒ ชายหญิงชอบทวยทัก ๓ ชื่อเจ้าพี่กับเจ้าแพง ๔ แม่นกมีลูกสอง ก. ๑ ๔ ๒ ๓ ข. ๑ ๓ ๔ ๒ ค. ๓ ๑ ๔ ๒ ง. ๔ ๑ ๒ ๓ ✓ ๔. ข้อใดมีคำซ้ำที่มีความหมายเหมือนกัน ก. คำคินนี้ไม่มีดาว ข. ท้องนภาฟ้าอัมพร ✓ ค. จำจากเจ้าเศร้าใจจริง ง. เหมือนนกน้อยนอนหนาวเหน็บ ๕. ข้อใดอ่านเว้นวรรคกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง ก. ชะนี / วิเวกวอน ✓ ข. ผุ่งจิ้ง / จอกออกเห่ถอน ค. ลิงค่างคราง / ไครครอด ง. นกทหร่อนนอน / รังเรียง ๖. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับกาพย์ยานี ๑๑ ก. บทหนึ่งมี ๒ บท บทละ ๑๑ คำ ✗ ข. บทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคละ ๑๑ คำ	ค. บทหนึ่งมี ๒ บท บทละ ๑๑ คำ ✓ ง. บทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคละ ๑๑ คำ ๗. กาพย์ยานี ๑๑ มีข้อบังคับจำนวนคำตามข้อใด ก. วรรคหน้า ๖ คำ วรรคหลัง ๕ คำ ข. วรรคหน้า ๖ คำ วรรคหลัง ๖ คำ ค. วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ ✓ ง. วรรคหน้า ๑๑ คำ วรรคหลัง ๑๑ คำ ๘. ข้อใดเติมในช่องว่างต่อไปนี้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด ฉันนี่คืออะไร ชอบบินได้ตามต้นไม้ ถ้าชอบใจร้องเจี๊ยกเจี๊ยก ก. กินกล้วยเป็นอาหาร ข. เห็นกล้วยเป็นไม่ได้ ✓ ค. ชอบกินกล้วยทุกวัน ง. ชอบกินกล้วยมาก ๙. สัมผัสนอกในวรรคใดของกาพย์ยานี ๑๑ ที่ไม่มีก็ไม่ผิดฉันลักษณ์ของกรแต่ง ก. วรรคที่ ๓ สัมผัสไปวรรคที่ ๔ ✓ ข. วรรคที่ ๒ สัมผัสไปวรรคที่ ๓ ค. วรรคที่ ๑ สัมผัสไปวรรคที่ ๒ ง. สัมผัสระหว่างบทที่ ๑ ไปบทที่ ๒ ๑๐. ฉันนี้มีสี่ขา ควรเติมคำใด ก. มีร่างกายที่แข็งแรง ข. ทุกเวลาอยู่เฝ้าบ้าน ✓ ค. มีกำลังมากมาย ง. เฝ้าบ้านทุกเวลา

๙/๑๐

ร.ล.จิรพงศ์ ๑๕ ม.ก. ๖.๔ ๑๖ พ.ย. ๖๕

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง เครื่องคิดฉันท์ลักษณะ

แบบทดสอบย่อยเรื่อง เครื่องคิดฉันท์ลักษณะ

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดมีคำสัมผัสสระ ~~ก. ลือเลื่องไปทั่วหัว~~ ข. งามผ่องผุดสะดุดตา ค. พระนอนถ้ำพระพุทธร ง. แม่นครมาต้องกราบกราน ๒. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่าวรรคที่ ๒ ของกาพย์ยานี ๑๑ ก. ปีกพิฆาเทอ ข. เจ้าไปหารังนอน ค. มาจากพนาลัย ง. เจ้าบินออกมาจากไพร ๓. ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง ๑ ทั้งพี่น้องแสนน่ารัก ๒ ชายหญิงชอบทัก ๓ ชื่อเจ้าพี่กับเจ้าแพง ๔ แม่นกมีลูกสอง ก. ๑ ๔ ๒ ๓ ข. ๑ ๓ ๔ ๒ ค. ๓ ๑ ๔ ๒ ง. ๔ ๑ ๒ ๓	ค. บทหนึ่งมี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ ~~ง. บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคละ ๑๑ คำ~~ ๗. กาพย์ยานี ๑๑ มีข้อบังคับจำนวนคำตามข้อใด ก. วรรคหน้า ๖ คำ วรรคหลัง ๕ คำ ข. วรรคหน้า ๖ คำ วรรคหลัง ๖ คำ ~~ค. วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ~~ ง. วรรคหน้า ๑๑ คำ วรรคหลัง ๑๑ คำ ๘. ข้อใดเติมในช่องว่างต่อไปนี้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด ฉันนี่คืออะไร ชอบบินได้ตามต้นไม้ ถ้าชอบใจร้องเจี๊ยกเจี๊ยก ก. กินกล้วยเป็นอาหาร ~~ข. เห็นกล้วยเป็นไม่ได้~~ ค. ชอบกินกล้วยทุกวัน ง. ชอบกินกล้วยมาก
๔. ข้อใดมีคำซ้ำที่มีความหมายเหมือนกัน ก. คำคืนนี้ไม่มีดาว ~~ข. ท้องนภาฟ้าอัมพร~~ ค. จำจากเจ้าเศร้าใจจริง ง. เหมือนนกน้อยนอนหนาวเหน็บ ๕. ข้อใดอ่านเว้นวรรคกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง ~~ก. ชะนี / วิเวกวอน~~ ข. ผุ่งจิ้ง / จอกออกเห่ถอน ค. ลิงต่างคราง / โครกครอก ง. นกทร่อนนอน / รังเรียง ๖. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับกาพย์ยานี ๑๑ ก. บาทหนึ่งมี ๒ บาท บาทละ ๑๑ คำ ข. บทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคละ ๑๑ คำ	๙. สัมผัสนอกในวรรคใดของกาพย์ยานี ๑๑ ที่ไม่มีก็ไม่ผิดฉันท์ลักษณะของการแต่ง ก. วรรคที่ ๓ สัมผัสไปวรรคที่ ๔ ข. วรรคที่ ๒ สัมผัสไปวรรคที่ ๓ ค. วรรคที่ ๑ สัมผัสไปวรรคที่ ๒ ง. สัมผัสระหว่างบทที่ ๑ ไปบทที่ ๒ ๑๐. ฉันนี้มีสี่ขา ควรเติมคำใด ก. มีร่างกายที่แข็งแรง ข. ทุกเวลาอยู่เฝ้าบ้าน ค. มีกำลังมากมาย ง. เฝ้าบ้านทุกเวลา

พจนานุกรม

7

10

ตัวอย่างแบบทดสอบย่อยเรื่อง เครื่องจักรต้นทลัษณ์

แบบทดสอบย่อยเรื่อง เครื่องวัดฉันทลักษณ์

คำสั่ง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดมีคำสัมผัสสระ

ก. ลือเลื่องไปทั่วหล้า

ข. จามผ่องผุดสะดุดตา

ค. พระนอนถ้ำพระพุทธรูป

ง. แม่นไครมาต้องกราบกราน

๒. ข้อใดมีจำนวนพยางค์เท่าวรรคที่ ๒ ของกาพย์ยานี ๑๑

ก. ปักขีปีกหาเหอ ข. เจ้าไปหารังนอน

ค. มาจากพนาลัย ง. เจ้าบินออกมาจากไพร

๓. ข้อใดเรียงลำดับได้ถูกต้อง

๑. ทิ้งที่น้องแสนน่ารัก

๒. ชายหญิงชอบหายทัก

๓. ชื่อเจ้าพิกกับเจ้าแพง

๔. แม่นกมีลูกสอง

ก. ๑ ๔ ๒ ๓ ข. ๑ ๓ ๔ ๒

ค. ๓ ๑ ๔ ๒ ง. ๔ ๑ ๒ ๓

๔. ข้อใดมีคำซ้ำที่มีความหมายเหมือนกัน

ก. คำคืนนี้ไม่มีดาว

ข. หองนกฟ้าอำพร

ค. จำจากเจ้าเศร้าใจจริง

ง. เหมือนนกน้อยนอนหนาวเหน็บ

๕. ข้อใดอ่านเว้นวรรคกาพย์ยานี ๑๑ ได้ถูกต้อง

ก. ชะนี / วิเวกวอน

ข. ผูกจิ้ง / จอกออกเห่ถอน

ง. ลิงค่างคราง / ไครกรครอก

ง. นกหกร่อนนอน / รังเรียง

๖. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับกาพย์ยานี ๑๑

ก. บาทหนึ่งมี ๒ บท บทละ ๑๑ คำ

ข. บาทหนึ่งมี ๒ วรรค วรรคละ ๑๑ คำ

ค. บาทหนึ่งมี ๒ บาท บทละ ๑๑ คำ

ง. บาทหนึ่งแบ่งเป็น ๒ วรรค วรรคละ ๑๑ คำ

๗. กาพย์ยานี ๑๑ มีข้อบังคับจำนวนคำตามข้อใด

ก. วรรคหน้า ๖ คำ วรรคหลัง ๕ คำ

ข. วรรคหน้า ๖ คำ วรรคหลัง ๖ คำ

ค. วรรคหน้า ๕ คำ วรรคหลัง ๖ คำ

ง. วรรคหน้า ๑๑ คำ วรรคหลัง ๑๑ คำ

๘. ข้อใดเติมในช่องว่างต่อไปนี้ได้ถูกต้องสมบูรณ์ที่สุด

ฉันนี่คืออะไร ชอบบินได้ตามต้นไม้
ถ้าชอบใจร้องเจี๊ยกเจี๊ยก

ก. กินกล้วยเป็นอาหาร

ข. เห็นกล้วยเป็นไม่ได้

ค. ชอบกินกล้วยทุกวัน

ง. ชอบกินกล้วยมาก

๙. สัมผัสนอกในวรรคใดของกาพย์ยานี ๑๑ ที่ไม่มีก็ไม่ผิดอันหลักเกณฑ์ของการแต่ง

ก. วรรคที่ ๓ ส่งสัมผัสไปวรรคที่ ๔

ข. วรรคที่ ๒ ส่งสัมผัสไปวรรคที่ ๓

ค. วรรคที่ ๑ ส่งสัมผัสไปวรรคที่ ๒

ง. สัมผัสระหว่างบทที่ ๑ ไปบทที่ ๒

๑๐. ฉันนี้มีสี่ขา ควรเติมคำใด

ก. มีรูปร่างที่แข็งแรง

ข. ทุกเวลาอยู่เฝ้าบ้าน

ค. มีกำลังมากมาย

ง. เฝ้าบ้านทุกเวลา

พญ. ชามังกร

ਅਰੁਣ ਸ਼ਿਵਚੰਦ

$$\begin{array}{r} 10 \\ \hline 10 \end{array}$$

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง รู้หลักวรรณศิลป์ 1

ชื่อ-สกุล: วันชัย งามจริง ชั้น ๒.๕ เลขที่ 16

๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคแต่ละข้อ แล้วระบุว่าเป็นโวหารภาพพจน์ชนิดใด (อุปมา อุปลักษณ์ สัทพจน์ บุคคลัต อธิพจน์ อวพจน์ ปฏิพากย์) พร้อมอธิบายความหมายหรือความรู้สึกที่สื่อออกมา

ตารางกิจกรรม

ข้อ	ประโยค	โวหาร ภาพพจน์	ความหมาย/ความรู้สึก
๑ 1	เขากินข้าวได้เป็นสิบจาน	อธิพจน์	กล่าวเกินจริง รักจะกินมากจนกินไม่หมด
๒ 1	เสียงฝนตกเปาะแปะเหมือนเสียงกลองเบา ๆ	อุปมา	ใช้การเปรียบเปรยเสียงฝนเหมือนเสียงกลอง
๓ 1	เธอคือดวงดาวของชีวิตฉัน	อุปลักษณ์	เป็นการเปรียบเปรยเธอเป็นดวงใจของชีวิตฉัน
๔ 1	เขาใจแข็งเหมือนหิน	อุปมา	เป็นการเปรียบเปรยเขาใจแข็งเหมือนหิน
๕ 1	ดอกไม้มีรับแสงแดด	บุคคลิพจน์	เป็นการทำให้ดอกไม้มีชีวิตชีวาขึ้น
๖ 1	ฉันไม่รักเธอเลย	ปฏิพากย์	ฉันยังรักเธอเหมือนคนรักเธออยู่เลย
๗ 0	เธอไม่สวยเลยแม้แต่คนเดียว	ปฏิพากย์	เป็นการกล่าวเกินจริงว่าเธอไม่สวยเลย
๘ 1	เขาเป็นเสือร้ายในสนามแข่ง	อุปลักษณ์	เปรียบเขาร้ายเหมือนเสือ
๙ 1	เสียงลมพัดครืนครางเหมือนเสียงคร่ำครวญ	สัทพจน์	การใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
๑๐ 1	น้ำตาไหลเป็นสายธาร	อธิพจน์	เป็นการกล่าวเกินจริงว่าน้ำตาไหลมาก
๑๑ 1	เธอสวยเหมือนนางฟ้า	อุปมา	เปรียบเธอสวยเหมือนนางฟ้า
๑๒ 1	เมฆร้องไห้ตลอดทั้งคืน	บุคคลิพจน์	การสมมติให้เมฆมีอารมณ์เหมือนคนร้องไห้
๑๓ 1	เขาวิ่งเร็วจนแข่งเสียงลม	อธิพจน์	กล่าวเกินจริงเพื่อเน้นความเร็วที่มากกว่าปกติ
๑๔ 0	ฉันไม่เคยคิดถึงเขาเลย	อธิพจน์	เป็นการกล่าวเกินจริงว่าไม่คิดถึงเขาเลย
๑๕ 0	ความรักคือไฟที่เผาใจ	อุปมา	การเปรียบเปรยความรักเหมือนไฟที่เผาใจ
๑๖ 1	เธอไม่โกรธเลย แค่เฉยไปทั้งวัน	ปฏิพากย์	เป็นการประณามเธอ
๑๗ 1	ดวงจันทร์หลบซ่อนอยู่หลังม่านเมฆ	บุคคลิพจน์	การสมมติให้ดวงจันทร์มีลักษณะเหมือนคนหลบซ่อน
๑๘ 1	เสียงหัวเราะของเธอสดใสราวระฆังเงิน	อุปมา	เปรียบเสียงหัวเราะของเธอสดใสเหมือนระฆังเงิน
๑๙ 1	เธอไม่ค่อยฉลาดนัก แต่พยายามดี	ปฏิพากย์	ประณามเธอ
๒๐ 0	เขาแข็งแรงเหมือนควาย	อธิพจน์	เปรียบเขาแข็งแรงเหมือนควาย

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง รู้หลักวรรณศิลป์ 1

ชื่อ-สกุล: พิมพ์ฉัตร อธิมาจุใจ

ชั้น ว.4 เลขที่ 9

๑ คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านประโยคแต่ละข้อ แล้วระบุว่าเป็นโวหารภาพพจน์ชนิดใด (อุปมา อุปลักษณ์ สัทพจน์ บุคคลวัต อธิพจน์ อวพจน์ ปฏิพจน์) พร้อมอธิบายความหมายหรือความรู้สึกที่สื่อออกมา

ตารางกิจกรรม

ข้อ	ประโยค	โวหารภาพพจน์	ความหมาย/ความรู้สึก
๑	เขากินข้าวได้เป็นสับจาน	อุปมา	กินข้าวเร็ว รึก็ว่าคนกินเร็วเลย
๒	เสียงฝนตกปะแปะเหมือนเสียงกลองเบา ๆ	สัทพจน์	อุปมา เป็นดั่งเสียงที่เบา ๆ เสียง กลอง
๓	เธอคือดวงดาวของชีวิตฉัน	อุปมา	เป็นดั่งสิ่งที่มีค่ามาก คือ ดวงดาว
๔	เขาใจแข็งเหมือนหิน	อุปมา	เป็นดั่งสิ่งที่ยากจะหัก
๕	ดอกไม้ยิ้มรับแสงแดด	บุคลวัต	เป็นดั่งคนที่มีจิตใจดี
๖	ฉันไม่รักเธอเลย	ปฏิพจน์	จัดหนักกับคนที่ไม่รัก
๗	เธอไม่สวยเลยแม้แต่เม็ดเดียว	บุคลวัต	เป็นดั่งคนที่ไม่ดี
๘	เขาเป็นเสือร้ายในสนามแข่ง	อุปมา	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยไม่ดี
๙	เสียงลมพัดครืนครางเหมือนเสียงคร่ำครวญ	สัทพจน์	เป็นดั่งเสียงที่เศร้า
๑๐	น้ำตาไหลเป็นสายธาร	อุปมา	เป็นดั่งน้ำที่ไหล
๑๑	เธอสวยเหมือนนางฟ้า	อุปมา	เป็นดั่งคนที่มีหน้าตาดี
๑๒	เมฆร้อนให้ตลอดทั้งคืน	บุคลวัต	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยไม่ดี
๑๓	เขาวิ่งเร็วจนแข่งเสียงลม	อุปมา	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยดี
๑๔	ฉันไม่เคยคิดถึงเขาเลย	ปฏิพจน์	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยดี
๑๕	ความรักคือไฟที่เผาใจ	อุปมา	เป็นดั่งไฟที่เผาใจ
๑๖	เธอไม่โกรธเลย แค่อยู่วันทั้งวัน	บุคลวัต	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยดี
๑๗	ดวงจันทร์หลบซ่อนอยู่หลังเมฆ	บุคลวัต	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยดี
๑๘	เสียงหัวเราะของเธอสดใสราวระฆังเงิน	สัทพจน์	เป็นดั่งเสียงที่สดใส
๑๙	เธอไม่ค่อยฉลาดนัก แต่พยายามดี	บุคลวัต	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยดี
๒๐	เขาแข็งแรงเหมือนควาย	อุปมา	เป็นดั่งคนที่มีนิสัยดี

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง รัชกาลวรรณศิลป์ 1

ชื่อ-สกุล: น.ส. โอรส คุ้มคำ

ชั้น 8-4 เลขที่ 36

๑ คำชี้แจงให้นักเรียนอ่านประโยคแต่ละข้อ แล้วระบุว่าเป็นโวหารภาพพจน์ชนิดใด (อุปมา อุปสัจพจน์ สัทพจน์ บุคคลวัต อธิพจน์ อวพจน์ ปฏิพากย์) พร้อมอธิบายความหมายหรือความรู้สึกที่สื่อออกมา

ตารางกิจกรรม

ข้อ	ประโยค	โวหารภาพพจน์	ความหมาย/ความรู้สึก
๑	เขากินข้าวได้เป็นสับจาน	อุปมา	เป็นคนที่กินข้าวเร็วมากจนรู้สึก OVER
๒	เสียงฝนตกเปาะแปะเหมือนเสียงกลองเบา ๆ	อวพจน์	กลองเสียงระฆัง
๓	เธอคือดวงดาวของชีวิตฉัน	อุปมา	เหมือนฝัน (A perfect) ของฉันที่ฉันรัก
๔	เขาใจแข็งเหมือนหิน	อุปมา	เหมือนหิน (A perfect) ของฉันที่ฉันรัก
๕	ดอกไม้ยิ้มรับแสงแดด	บุคลวัต	ดอกไม้ยิ้มรับแสงแดด
๖	ฉันไม่รักเธอเลย	ปฏิพากย์	ฉันรักเธอมากเหมือนเห็นความหมาย
๗	เธอไม่สวยเลยแม้แต่คนเดียว	อติพจน์	สวยงามยิ่งกว่าคนอื่น
๘	เขาเป็นเสือร้ายในสนามแข่ง	อุปมา	เหมือนเสือ ใจแข็งมาก
๙	เสียงลมพัดครืนครางเหมือนเสียงคร่ำครวญ	อวพจน์	เหมือนเสียงระฆัง
๑๐	น้ำตาไหลเป็นสายธาร	อติพจน์	น้ำตาไหลจนเหมือนสายธาร
๑๑	เธอสวยเหมือนนางฟ้า	อุปมา	เหมือนนางฟ้า สวยมาก
๑๒	เมฆร้องไห้ตลอดทั้งคืน	บุคลวัต	เมฆร้องไห้ตลอดทั้งคืน
๑๓	เขาวิ่งเร็วจนแสงเสียงลม	อติพจน์	เขาวิ่งเร็วมาก
๑๔	ฉันไม่เคยคิดถึงเขาเลย	ปฏิพากย์	ฉันคิดถึงเขาตลอดเวลา
๑๕	ความรักคือไฟที่เผาใจ	อุปมา	เหมือนไฟที่เผาใจ
๑๖	เธอไม่โกรธเลย แค่ยิ้มไปทั้งวัน	ปฏิพากย์	เธอไม่โกรธเลย แค่ยิ้มไปทั้งวัน
๑๗	ดวงจันทร์หลบซ่อนอยู่หลังม่านเมฆ	บุคลวัต	ดวงจันทร์หลบซ่อนอยู่หลังม่านเมฆ
๑๘	เสียงหัวเราะของเธอสดใสราวระฆังเงิน	อวพจน์	เสียงหัวเราะของเธอสดใสราวระฆังเงิน
๑๙	เธอไม่ค่อยฉลาดนัก แต่พยายามดี	ปฏิพากย์	เธอไม่ค่อยฉลาดนัก แต่พยายามดี
๒๐	เขาแข็งแรงเหมือนควาย	อุปมา	เหมือนควาย แข็งแรงมาก

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง รู้หลักวรรณศิลป์ 2

ครูจ๊ะจ๋า เลขที่ 29

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนดแล้ววิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ โดยเติมข้อความในช่องว่างตามประเด็นต่อไปนี้

ก. บรรยายโวหาร	ข. พรรณนาโวหาร	ค. สารคดีโวหาร
๑. เทคนิควิหาร	๑. อุปมาโวหาร	
๑. ปวยล่อลวงระไรผู้ ฤาสรพลัดวัน แม้มากก็ยังไม่ วัดกำกระนั้นปอง	บรรลุประเลวีศวัน เฉพาะมีชีวิตจริง ผิวใครจะใคร่ล่อ พลหนักก็เต็มทน	ค. ล้อเลียนโวหาร
ก. พรรณนาโวหาร	๒. ฃวันหนึ่งคู่ถึงกา กมลจลจลวิวิ ดระบัดวิลลการมา รณกลังเจิญกมลารัน	ลศึกษาพิชากร เลตจพร้อมประทุกัน สถานราชเรียนพลัน สนทนหนึ่งพระองค์ไป
๓. ศวรชนประชุมเจิน สามัคคีปรามภพโพธิ์พ้าง ไปมิให้ม เนื่องเพื่อมิขโมยจึง	คณะเป็นสมาคม นิวมักสำม จะประสพสุชาลัย	ง. เทคนิควิหาร
๔. เล่ห์เลือนชะลอลิตฐา มารังสฤยพิศนิยม สามยอดตลอดระยะยับ ข้อฟ้าตระการกลจะหัยัน	นมหาพิมานรมย์ มิจะเทียบก็เทียมกัน วะวะวิบสลับพรรณ ละเยาะยั้วยั้มนพร	๖. อุปมาโวหาร
๗. พรรณนาโวหาร	๕. ชาวเด็กเอิกอ้ง ในหมู่ผู้คน แทบทุกถิ่นหมด อกสันขวัญหนี	พรหมโลก ทราบถึงบัดล ชาวเวสาลี ชนบทบุรี หวาดกลัวทั่วไป

พยานมอค์ มีด

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง รู้หลักวรรณศิลป์ 2

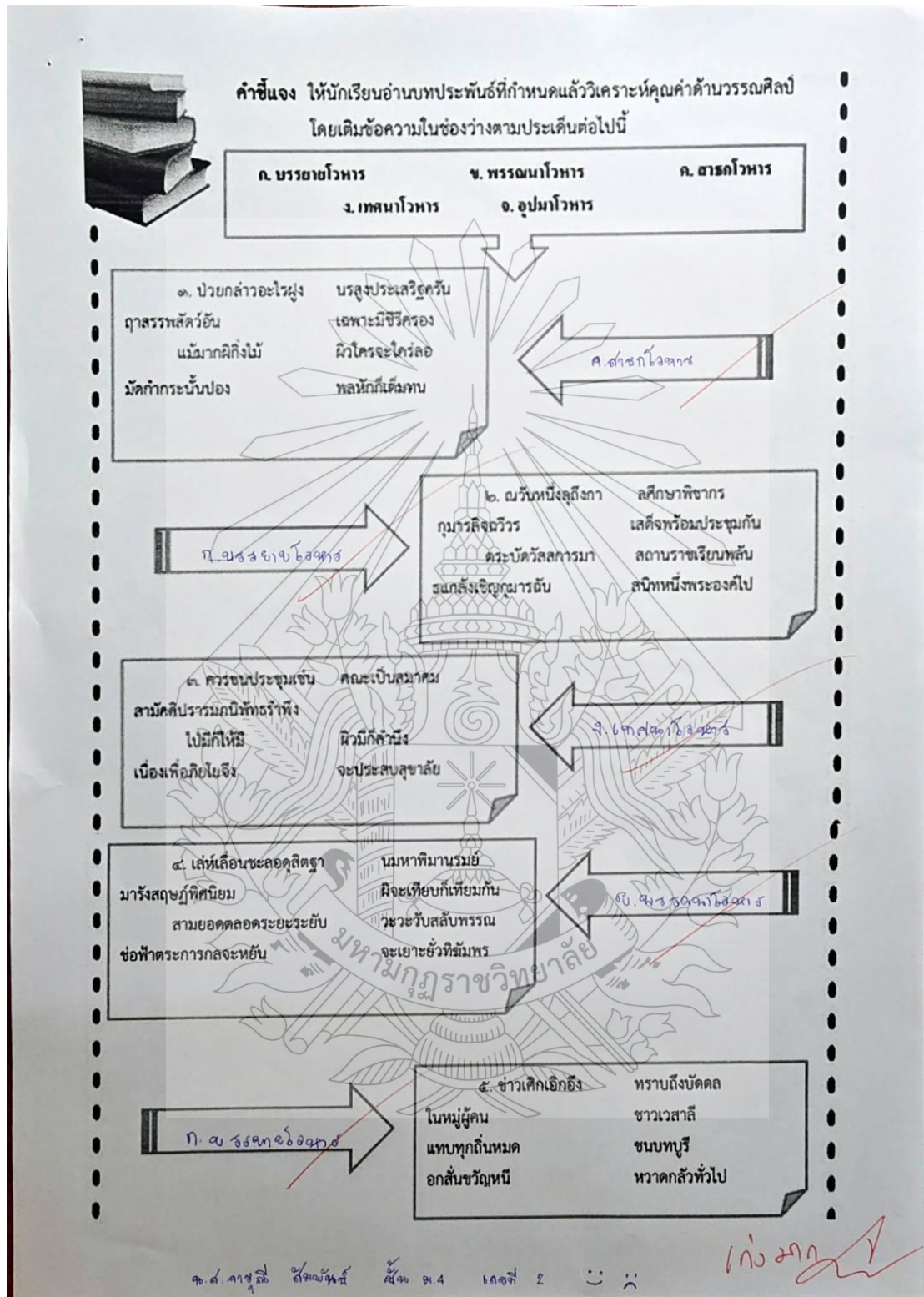
คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทประพันธ์ที่กำหนดแล้ววิเคราะห์คุณค่าด้านวรรณศิลป์ โดยเติมข้อความในช่องว่างตามประเด็นต่อไปนี้

ก. บรรยายโวหาร	ข. พรรณนาโวหาร	ค. สารคดีโวหาร
๓. บ่ายกล้าวระไรฝูง ฤาสรรพสัตว์อื่น แม้มากผิดก็ไม่มี นาคคำกระนั้นป้อง	๑. เทตนาโวหาร ๑. อุปมาโวหาร	
๓. บ่ายกล้าวระไรฝูง ฤาสรรพสัตว์อื่น แม้มากผิดก็ไม่มี นาคคำกระนั้นป้อง	๒. ณวันหนึ่งลุดึงกา กุมารลิจจวิวิ ดระบัตวิสการมา รณกลังเชิญกุมารขึ้น	๔. สำนึกโวหาร
๓. ควรประชุมชน สามัคคีปรารภนิพพาน ไปมิได้มี เนื่องเพื่อมิขยโยจิง	๒. ณวันหนึ่งลุดึงกา กุมารลิจจวิวิ ดระบัตวิสการมา รณกลังเชิญกุมารขึ้น	๕. สำนึกโวหาร
๔. เล่ห์เลือนชะลอคุดสิตร มารังสฤษฏ์พิศนิย สามยอดตลอดระยะยับ ข้อฟ้าตระการกลจะหยัง	๒. ณวันหนึ่งลุดึงกา กุมารลิจจวิวิ ดระบัตวิสการมา รณกลังเชิญกุมารขึ้น	๖. สำนึกโวหาร
๕. ชาวเด็กเอิกอึง ในหมู่ผู้คน แทบทุกถิ่นหมด อกสั่นขวัญหนี	๒. ณวันหนึ่งลุดึงกา กุมารลิจจวิวิ ดระบัตวิสการมา รณกลังเชิญกุมารขึ้น	๗. สำนึกโวหาร

ม.ร.ป. ๑๐๖๓ พิชัยศักดิ์ ม.๔ เลขที่ ๖๖

แต่ใจให้ถูกต่อ

ตัวอย่างแบบฝึกหัดเรื่อง รู้หลักวรรณศิลป์ 2

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกพย์ยานี 11

แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกพย์ยานี 11

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่งกพย์ยานี 11 ความยาว 6 บท ในหัวข้อ “สุขใจ” พร้อมทั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่แต่ง คะแนนเต็ม 100 คะแนน

วัตถุประสงค์ของการประเมิน: เพื่อวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกพย์ยานี 11 ตั้งแต่ระดับความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ความลึกซึ้งของเนื้อหา และความงดงามทางภาษา

ชื่อเรื่อง ความสุข

<u>ความสุขคืออะไร</u>	<u>ความสุขคืออะไร</u>
<u>ไม่ต่างหาความสุข</u>	<u>เพียงแค่สัมผัสหัวใจเรา</u>
<u>มองโลกในแง่ดี</u>	<u>ด้วยใจที่กว้างไกล</u>
<u>ยิ้มรับเข้าใหม่</u>	<u>ด้วยใจที่อ่อนโยน</u>
<u>ความสุขในครอบครัว</u>	<u>พอเพียงได้มีความสุข</u>
<u>กลมเกลียวซึ่งกันและกัน</u>	<u>ไม่เหมือนใครในโลก</u>
<u>สัจใจคนดี</u>	<u>ทุกสิ่งทุกอย่างดี</u>
<u>ยิ่งสิ่งที่ดีไว้</u>	<u>ก็ยิ่งทำให้อายุยืน</u>
<u>ว่าเพื่อนเป็นเพื่อนที่ดี</u>	<u>สิ่งที่ดีก็ทำให้ดี</u>
<u>กันทางใจที่ดี</u>	<u>ทั้งนี้ทั้งนั้นเพื่อชีวิต</u>
<u>อันความสุขที่แท้</u>	<u>สุขสมอยู่มีทั้งความสุข</u>
<u>ใจปลื้มใจของทุกคน</u>	<u>จิตสำนึกอันดี</u>
	<u>ก็แสนสุขกับทุกสิ่ง</u>

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

น.ส. 1080 พิมพ์ดีด เลขที่ 36 น.ส.

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกพย์ยานี 11

แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกพย์ยานี 11

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่งกพย์ยานี 11 ความยาว 6 บท ในหัวข้อ “สุขใจ” พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่แต่ง คะแนนเต็ม 100 คะแนน

วัตถุประสงค์ของการประเมิน: เพื่อวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกพย์ยานี 11 ตั้งแต่ระดับความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ความลึกซึ้งของเนื้อหา และความงดงามทางภาษา

ชื่อเรื่อง	บทกวี
ผกขมขมเช้า	แดดส่องเจ้าจากนภา
ตะวันอันเจิดจ้า	นัยบผไท้เบ่งบาน
ผโลมมาดอองคธ	นดเชชมกลิ่นหอมหวาน
อบมดฟุ้งรำลึน	สตรวิญญเณบานใจ
หุระผิงวันรอนรา	เทษเฑาะพาเกรไผ
ชมชื่นจันดรงใจ	สุขทไชนะเพ็ญทัน
ครนจลไซยอ่อนอ่อน	ดอกไม้นอนรับวัน
ลิ้นดระการกัน	ดั่งควรวคินธนาทอน
นพชมฤทธราชิต	วิมลธมรตมณนวม
กรเมฆาจิซวประครอง	จิตผดผดจากอนัน
ความดีรอกทั้ง	เพ็ญเพ็ญไฉนความกัน
ดอกไม้นานไม่จัน	สร้างควรวดีไม่จัน

น.ล. พิศาลย์ ๑๕๖๖/๒๕๖๖ ๔๕๖๖

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11

แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี 11

คำชี้แจง: ให้นักเรียนแต่งกาพย์ยานี 11 ความยาว 6 บท ในหัวข้อ “สุขใจ” พร้อมตั้งชื่อเรื่องให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่แต่ง คะแนนเต็ม 100 คะแนน

วัตถุประสงค์ของการประเมิน: เพื่อวัดความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 ตั้งแต่ระดับความถูกต้องตามฉันทลักษณ์ ความลึกซึ้งของเนื้อหา และความงดงามทางภาษา

ความสุขที่ไฉน	
ความสงบสุขเรไร	ชื่นพิณดุสิตहरणा
วันรมย์ ลมจระ	ชื่นพิณพิลาธารณ
มองฟ้าไกลใส	ละอองใจไฉนบาน
ทอแสงแห่งตะวัน	แจ่มจรัสรับอรุณ
หยดน้ำทิพย์ชโลม	พบศรัทธาพาเกื้อหนุน
อันโอเอศในบุญ	อัมสมนอันอรุณ
ให้พรพอก่อศก	ใจประจักษ์หักขันธ์
เบิกโลมเล็กนิล	จันทรชิตอิสระ
วัดชัยมิ่งมิตร	เปี่ยมเมตตามาลิตะ
ปลอปลอญอญนั	สัจธรรมล้ำอำไพ
สยบสยบเตว	ตามวารีเปล้าเฝ้าสไ
สุขแท้แต่จรร	กระจำใจใดกล่มาร

วินัย

อุปวาจันทร

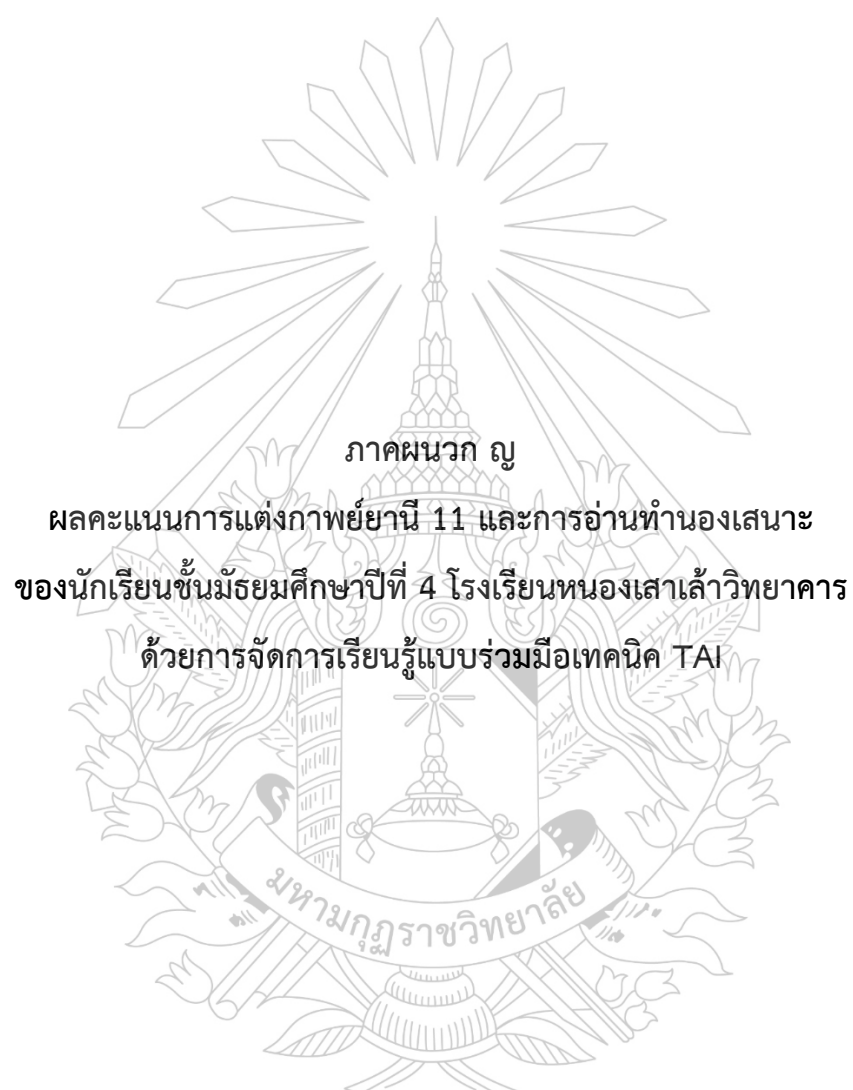
ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ

แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านทำนองเสนาะ

คำชี้แจง: ให้นักเรียนอ่านออกเสียงบทร้อยกรองประเภท กาพย์ยานี 11 บทกาพย์เห่ชมเครื่องคาวหวาน เป็นทำนองเสนาะตามหลักการที่ถูกต้อง (คะแนนเต็ม 100 คะแนน)

๑ มัสมันแกวแก้วตา	หอมยี่หร่ารสร้อนแรง
ชายใดได้กลิ่นแกว	แรงอยากให้ไผ่ผันหา
๑ ยาใหญ่ใส่สารพัด	วางจานจัดหลายเหลื่อตรา
รสดีด้วยน้ำปลา	ญี่ปุ่นล้ำย้าวนใจ
๑ ตับเหล็กลวกหล่อนต้ม	เจื่อน้ำส้มโรยพริกไทย
โอชาจะหาไหน	ไม่มีเทียบเปรียบมือนาง
๑ หมูแฉมแหลมเลิศรส	พร้อมพริกสดใบทองหลาง
พิศห่อเห็นรางซาง	ห่างห่อหวานป่วนใจไทย
๑ ก้อยกุ้งปรุงประทีน	วางถึงลิ้นดินแดโดย
รสทิพย์หยิบมาโปรย	ฤจะเปรียบเทียบหันขวัญ
๑ เทโพพั่นเนื้อทอง	เป็นมันย่องล่องลอยมัน
นำชดรสครามครัน	ของสวรรค์เสวยรมย์

มหาวิทยาลัย

ผลคะแนนการแต่งกายยานี 11 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

เลขที่.	เกณฑ์การประเมินการแต่งกายยานี 11					คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
	1. ฉันทลักษณ์	2. สัมผัสบังคับ	3. ความคิดและเนื้อหา	4. กวีโวหารและวรรณศิลป์	5. อักษรวิธีและภาษา			
1	3.00	4.00	4.00	2.00	3.00	20.00	16.00	80.00
2	3.00	4.00	3.00	4.00	2.00	20.00	16.00	80.00
3	4.00	3.00	4.00	3.00	2.00	20.00	16.00	80.00
4	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	17.00	85.00
5	4.00	4.00	2.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
6	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
7	4.00	2.00	3.00	4.00	4.00	20.00	17.00	85.00
8	4.00	3.00	3.00	2.00	2.00	20.00	14.00	70.00
9	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	17.00	85.00
10	4.00	3.00	2.00	3.00	2.00	20.00	14.00	70.00
11	4.00	3.00	2.00	2.00	3.00	20.00	14.00	70.00
12	4.00	4.00	3.00	2.00	4.00	20.00	17.00	85.00
13	3.00	3.00	2.00	3.00	3.00	20.00	14.00	70.00
14	4.00	3.00	4.00	4.00	3.00	20.00	18.00	90.00
15	2.00	3.00	3.00	2.00	3.00	20.00	13.00	65.00
16	4.00	4.00	3.00	4.00	3.00	20.00	18.00	90.00
17	4.00	3.00	4.00	3.00	4.00	20.00	18.00	90.00
18	4.00	3.00	3.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
19	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	20.00	18.00	90.00
20	4.00	4.00	4.00	3.00	4.00	20.00	19.00	95.00
21	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	20.00	18.00	90.00
22	3.00	3.00	2.00	3.00	4.00	20.00	15.00	75.00
23	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	17.00	85.00
24	4.00	4.00	3.00	3.00	4.00	20.00	18.00	90.00
25	4.00	4.00	3.00	2.00	4.00	20.00	17.00	85.00
26	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	20.00	15.00	75.00
27	4.00	4.00	4.00	3.00	4.00	20.00	19.00	95.00
28	4.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	17.00	85.00
29	4.00	3.00	3.00	2.00	4.00	20.00	16.00	80.00
30	4.00	4.00	3.00	2.00	3.00	20.00	16.00	80.00

ผลคะแนนการอ่านทำนองเสนาะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
โรงเรียนหนองเสาเล้าวิทยาคาร ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI

เลขที่	เกณฑ์การประเมินการอ่านทำนองเสนาะ					คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	ร้อยละ
	1. อักษรวิธี	2. ฉันทลักษณ์	3. น้ำเสียง	4. จังหวะ ทำนอง	5. บุคลิกภาพ			
1	3.00	3.00	2.00	2.00	4.00	20.00	14.00	70.00
2	2.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	15.00	75.00
3	3.00	3.00	4.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
4	3.00	4.00	2.00	3.00	3.00	20.00	15.00	75.00
5	3.00	3.00	3.00	4.00	3.00	20.00	16.00	80.00
6	4.00	2.00	3.00	4.00	3.00	20.00	16.00	80.00
7	2.00	2.00	2.00	3.00	3.00	20.00	12.00	60.00
8	2.00	3.00	3.00	3.00	2.00	20.00	13.00	65.00
9	3.00	3.00	2.00	4.00	4.00	20.00	16.00	80.00
10	2.00	3.00	2.00	3.00	2.00	20.00	12.00	60.00
11	4.00	3.00	3.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
12	4.00	4.00	3.00	2.00	4.00	20.00	17.00	85.00
13	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	20.00	15.00	75.00
14	4.00	3.00	4.00	4.00	4.00	20.00	19.00	95.00
15	2.00	2.00	3.00	2.00	3.00	20.00	12.00	60.00
16	3.00	4.00	3.00	4.00	3.00	20.00	17.00	85.00
17	3.00	4.00	3.00	3.00	4.00	20.00	17.00	85.00
18	4.00	3.00	3.00	3.00	4.00	20.00	17.00	85.00
19	3.00	4.00	4.00	2.00	4.00	20.00	17.00	85.00
20	4.00	4.00	3.00	4.00	4.00	20.00	19.00	95.00
21	4.00	3.00	4.00	4.00	4.00	20.00	19.00	95.00
22	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
23	3.00	3.00	3.00	4.00	4.00	20.00	17.00	85.00
24	4.00	4.00	3.00	4.00	3.00	20.00	18.00	90.00
25	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	20.00	16.00	80.00
26	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	20.00	15.00	75.00
27	4.00	4.00	3.00	4.00	4.00	20.00	19.00	95.00
28	4.00	4.00	3.00	4.00	3.00	20.00	18.00	90.00
29	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	20.00	15.00	75.00
30	3.00	4.00	4.00	4.00	3.00	20.00	18.00	90.00

ET02 6905065

ใบรับรอง

หัวข้อภาษาอังกฤษ สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ชื่อหัวข้อ ☐ สารนิพนธ์ ☒ วิทยานิพนธ์ ☐ ดุษฎีนิพนธ์

ภาษาไทย การพัฒนาความสามารถในการแต่งกาพย์ยานี ๑๑ และการอ่านทำนองเสนาะ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค TAI สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ภาษาอังกฤษ THE DEVELOPMENT OF ABILITY TO COMPOSE KAP YANEE 11 POETRY AND PERFORM RHYTHMIC READING THROUGH COOPERATIVE LEARNING WITH THE TAI TECHNIQUE FOR GRADE 10 STUDENTS

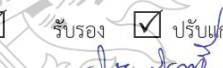
ปรับแก้ไข The Development of Abilities to Compose Kap Yani 11 Poetry and Perform Melodic Reading Using Cooperative Learning with the TAI Technique for Tenth-Grade Students

ชื่อนักศึกษา นายเจษฎากร ฉายา นามสกุล เดือนแอน

รหัสนักศึกษา 6720440132015 หลักสูตร หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขา สาขาวิชาการศึกษาภาษาไทย

สอบโครงร่างเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2569 ภาค 2 ปีการศึกษา 2568

รับคำร้องเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2569	ผลการรับรอง
ผู้รับ (พระมหาเกรียงไกร สิริวิฑฒโน) เลขานุการคณะกรรมการ	☒ รับรอง ☒ ปรับแก้ไข (พระราชวินัยวชิรเมธี, ดร.) ประธานคณะกรรมการตรวจหัวข้อภาษาอังกฤษฯ วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๙

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นายเจษฎากร เกื้อนแอ้น
วัน เดือน ปี เกิด	วันพฤหัสบดีที่ 4 กันยายน พ.ศ.2540
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น
ประวัติการศึกษา	ปีพุทธศักราช 2552 สำเร็จการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนอนุบาลขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ปีพุทธศักราช 2558 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายการเรียนวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ โรงเรียนกัลยาณวัตร จังหวัดขอนแก่น ปีพุทธศักราช 2564 สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี
ที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 10/1 หมู่ที่ 9 บ้านดอนโหม ตำบลบ้านกง อำเภอนองเรือ จังหวัดขอนแก่น
ผลงานตีพิมพ์	การแต่งกายพยานี 11 : แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้* แบบร่วมมือ COMPOSITION OF KAPYANI 11: AN APPROACH TO LEARNING MANAGEMENT BY COOPERATIVE LEARNING
รางวัลที่ได้รับ	ครูผู้มีผลการดำเนินงานที่มีวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) สำหรับครูผู้สอน ประจำปีการศึกษา 2566 รางวัล รองชนะเลิศ อันดับที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น